

Møteinnkalling

Utvalg: Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Møtested: Mo i Rana, Meyergården
Dato: 24.09.2013
Tidspunkt: 09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 95254183. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Minner om befaring 23.september med oppmøte rasteplass Storvollen kl. 09.30.

Felles middag på Meyergården etter befaringen ca. kl. 20:00.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 48/2013	Godkjenning av innkalling / protokoll		2003/577
ST 49/2013	Referatsaker		2003/577
RS 23/2013	MIDNOR - Rapport - Kjentmannskjøring 2013 - Salten Røde Kors Hjelpekorps		2012/214
RS 24/2013	Innkalling til møte i arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark		2013/3772
RS 25/2013	Tilrådning at klagen ikke tas til følge - Klage på vedtak - Dispensasjon fra verneforskriften - Sjunkhatten nasjonalpark - Geir og Anne - Brit Pedersen		2012/4369
RS 26/2013	Referat fra møte 220813 - Tilrettelegging for bruk av verneområder - Beiarfjellet - Beiarn		2012/7243
RS 27/2013	Tilrådning - Vedr klage på avslag på søknad om utvidelse av hytte - Gåsvatnan landskapsvernområde - Sissel Pettersen		2012/4105
RS 28/2013	Nasjonalparkkonferansen		2013/2612
RS 29/2013	Pressemelding Nordlandsforskning - "Har forsket på turisme i nasjonalparkene"		2012/3590
ST 50/2013	Delegerte saker		2003/577
DS 23/2013	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for lavtflyging med helikopter i forbindelse med kartlegging av mineraler - Drake Resources Ltd		2013/5903
DS 24/2013	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om bruk av Tjårrisdalen til jakthundprøver - Bodø Jeger og Fiskeforening		2013/5493
DS 25/2013	Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte/naust ved Sølvvannet (Sølvbekk), Saltdal kommune - Sulitjelma jeger- og fiskeforening		2013/599
ST 51/2013	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om tillatelse til oppsetting av viltkamera - Prosjekt Utmark		2013/3375
ST 52/2013	Sjunkhatten nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskriften til fortøying av PVC-rør og oppsett av flyttebrygge i Sjunkan i Sørfold kommune - grunneiere i Sjunkan		2013/5538
ST 53/2013	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om merking av vinterøype - Cato Johansen		2013/4456

ST 54/2013	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til transport av utstyr i forbindelse med elgjakt - Lars Petter Røssvoll	2013/4819
ST 55/2013	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark/Saltfjellet landskapsvernområde- Søknad om dispensasjon til bruk av jernhest/ATV med beltesats til transport av elgslakt - Statskog Salten	2013/5948
ST 56/2013	Utvikling av besøksstrategi - situasjonsanalyse for verneområdene i Midtre Nordland	2012/3590
ST 57/2013	Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - videre arbeid med forvaltningsplan	2012/3644
ST 58/2013	Budsjett MNNPS 2013 - regnskapsrapport pr. 1.september 2013	2012/8064
ST 59/2013	Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon for bruk av ATV i forbindelse med uttransportering av felt elg - Jordbu jaktlag/ Øvre Valnesfjord grunneierlag	2013/6000
ST 60/2013	Lakhu nasjonalpark - konstituering av styret med Gildeskål kommune som nytt medlem	2013/2541
ST 61/2013	Junkerdal nasjonalpark - Klage på avslag på søknad om avvikling av hundeprove i Tjårrisdalen	2013/2792
ST 62/2013	Junkerdal nasjonalpark - Søknad om tillatelse til motorisert transport av åte til åteplass - Dorro, Sulitjelma - Prosjekt Utmark	2013/3711
ST 63/2013	Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Årsmelding 2012	2012/2360
ST 64/2013	Eventuelt	2003/577

ST 49/2013 Referatsaker

Politimesteren i Salten

**SØKNAD OM KJENTMANNSKJØRING I VERNEOMRÅDER FOR
HJELPEKORPSENE**

I

Salten politidistrikt 2013 og inntil ny forskrift er innarbeid.

Uttalelse fra Politimesteren i Salten politidistrikt

**Frist for innrapportering fra områdeleder om hjelpekorpsenes forslag til
øvelses- og utdanningsvirksomhet i perioden, settes til 15. juni.**

Gjelder for:

Bodø Røde Kors

Glomfjord Røde Kors

Beiarn Røde Kors

Saltdal Røde Kors

Sulitjelma Røde Kors

Fauske Røde Kors

Beiar Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 1 Beiar	3.	Kjøres en tur annet hvert år. Begrenset utfartsområde.	Januar – Mai	10	5 scootere.	Tverrånes-Tverrådalen-Vuomavarre-Bukkhaugen-retur til Vuomavarre - Vefjell-Blakkådalen-Fingerbreen-Lappflytterskaret-Øvre Stormdal-Tollåsanden-Tverråsanden-Vefjell-Tverrådalen-Tverrånes	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark og Gåsvatten landskapsvernområde	Kjentmannskjøring 2 Beiar	1.	2 turer hvert år. Stort utfartsområde for hytte til hytteutfart hele året.	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	7 scootere	Tunelen-Tverrbrennvatne – Gåsvatnan- Ø.Oksvatnan-Haron – Nordre Bjøllåvatn– Hessihompvatn – Kvitbergvatn – Oksvatnan - Stabbursdalen – Tunellen	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført 21. april 2013 med 5 scootere og ingen passasjerer.
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 3 Beiar	1.	2 turer hvert år. Korteste vei inn i Saltfjellet og er et stort utfartsområde. De fleste oppdrag oppstår i dette området.	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	7 scootere	Skoglund –Djupvatne – Nordre Bjøllåvatne – Alternativ: Haron – Storpåske - Søndre Bjøllåvatne – Saltfjellstua – Krukki – Stalloroggi – Bukkhågen – Tollådalen - Skoglund	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark og Gåsvatten landskapsvernområde	Sikringstjeneste	1.	Kjøres ved behov og etter avtale med Politi. Stort utfartsområde for dagsturer av barnefamilier og uerfarne	Januar – Mai	14	5 scootere	Tunellen – Tverrbrennvatne – Gåsvatnan – Innerskogen-Stabursdalen - Tunelen	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen gjennomført 28. mars 2013 med 5 scootere og ingen passasjerer.

Saltdal Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltofjellet-Svartisen Nasjonalpark	Sikringstur 1 Saltdal	1.	Svært stort utfartsområde. Tilsyn med repeater. Turer etter behov.	I f.bl.m utfartshelger	4 deltakere	2 scootere	Lønsdal-Kjemåvann – Steindalen-Addjek – Familiedaleen – Sørrelva – Dypen-Lønsdal og opp til Viskisvannan.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Saltofjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 2 Saltdal	1.	4 turer årlig. Stort utfartsområde.	Januar - Mai	Inntil 10 personer	7 scootere	Semka - Navnlausdalen – S,Bjellåvatn – Saltfjellstua – Krukki – m.retur	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Saltofjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 3 Saltdal	1.	3 turer årlig. Stort utfartsområde	Januar - Mai	Inntil 14 personer	7 scootere	Røklund- Kvitbergvatten-Store Gåsvatten-Tunellen Beiarfjellet- Innerskogen-Øvre oksvatten-Steinstua Bjellåvatten- Hessihompvatten- Haron-Røklund	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 4 Saltdal	1.	4 årlige turer. Stort utfartsområde med rasfare.	Januar- Mai	Inntil 10 personer	7 scootere	Storengan – Leipebakken – Tjårrisdalen – Skaiti – retur Rykkedalen – Sauvatnan – Storeng – Storengskaret – Ballvatn – Skaitekjeften – Skaitidalen - Argalad	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Sikringstur 5 Saltdal	1.	Kjøres ved behov. Svært stort utfartsområde for familieturer. Rasfarlig område.	Januar - Mai	Inntil 10 personer	5 scootere	Lønsdal – Viskis – Junkerdal – m. retur	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 6 Saltdal	3.	1 årlig tur.	Januar - Mai	Inntil 10 personer	5 scootere	Tretnes – Litestuvatn – Nordre Bjøllavaten	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Navn Bodø Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere/ur	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet/Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannskjøring Bodø	1.	2 turer Kjøres i samråd med politi.	Januar – Mai.	Inntil 10 pers.	6 scootere	Semka – Navnlausdalen- Midtistua- Bjellåvasstua – ned til vei i Tollådalen med retur til Bjellåvasstua- Trettnes – Saltfjellstua – Krukkistua m. retur Semka	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Sjunkhatten Nasjonalpark	Kjentmannskjøring Bodø /kjøring i forbindelse med løypesikring utenfor verneområdet	1.	Tilgang til nødvendig snuplass, 2-300 m inne i verneområdet. Begge steder går nasjonalparkgrensa i bratt lende der det er umulig å snu en scooter. Snuing på disse to plassene gjør det mulig å kjøre uhindret opp til topps av utfordrende bakker.	Januar - april	2-4 pers.	2 scootere	Inn i verneområdet ved: 1.Sletta NØ for ”Appelsinhaugen” v. Erlingbu. 2. Myra på vasskillet i Bordstuliskaret.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Glomfjord Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark	Kjentmannstur / Sikringstur	1.	Stort utfartsområde. Svært farlig terreng med regulerte vann, iset terreng og hengskavler. Kjøres ved behov og i samråd med politi.	Mars - april	4 passasjerer	4 scootere.	Navnløshøgda over Storglomvann og Holmvann. Kjører opp på Svartisen og inn til Tåkeheimen. Retur samme vei ned til Storglomvann. Linje rett over og opp til Terskelen, ned Vesterdalen til toppen over Bjørnfossvann. Retur til Terskelen, videre over fjellet til toppen overfor Sørtdalen. Derfra ned til Bogvann og ned Blakkådalen. Retur ned Sørtdalen, ned Grottådal til turisthyttene med retur til Glomdalen til Storglomvann og rett til Navnløshøgda.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Tur gjennomført 28. april med 4 scootere og ingen medpassasjer.

Sulitjelma Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Område A i Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 1 Sulitjelma	1.	Stort utfartsområde med 500 – 600 hytter, Jakobsbakken boligområde, Jakobsbakken karavan, Daia camping	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	Grupper på inntil 7 skutere	Junkerdal vest: Avgrensning av kneika i grensa ved Storforsdalen til Balddovaivi, ned til vestenden av Balvatnet, nasjonalparkgrensen langs Balvatnet opp til Jakobsbakken, Gjertrudfjellet – Storforsdalen. Trase Rosna over til Knallerdalen.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Område B i Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 2 Sulitjelma	1.	Stort utfartsområde med 500 – 600 hytter, Jakobsbakken boligområde, Jakobsbakken karava, Daia camping	Januar – Mai. En tur før og en tur etter Påske	14	Grupper på inntil 7 skutere	Følgende fleksible traseer: Calalves over til Valffarjohkdalen. Calalves over til Muorrihytta via Vassavaggi (Palmberg). Calalves til Syrevatnet og inn på traseen mellom Y-dalen og Doro.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Område C i Junkerdal Nasjonalpark	Kjentmannskjøring 3 Sulitjelma	1.	Stort utfartsområde med 500 – 600 hytter, Jakobsbakken boligområde, Jakobsbakken karavan, Daia camping	Januar – Mai En tur før og en tur etter Påske	14	Grupper på inntil 7 skutere	Følgende fleksible traseer: Kvæbilok – Sakariassbekken/Doro. Dorro-Mellomvatn Tjorvi – grensen mot Mavas. Balvatne – grensen mot Mavas. Balvasshytta – Argalaidhytta	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Fauske Røde Kors	Aktivitet	Prioritet	Nærmere begrunnelse	Tidspunkt	Antall deltakere/ur	Antall snøscootere	Spesifisert rute	Politiets anbefaling	Utført/ikke utført og eventuell grunn
Junkerdal NP	Kjentmannskjøring Fauske	2.	Stort utfartsområde i Fauske kommune, som også dekkes av Sulitjelma RKH. Vi må være istand til å gjennomføre aksjoner i dette området både alene og sammen med Sulitjelma RKH spesielt.	Januar -Mai 1 tur før og 1 tur etter Påske	Opp til 6	3 scootere	Sulitjelma/Junkerdal Turen avvikles i samarbeid med Sulitjelma RK. (Se kart for Sulitjelma)	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Rago NP	Kjentmannskjøring Fauske	2.	Et svært utfordrende fjellområde, med noe utfart. Vi er pr i dag for lite kjent til å kunne gjennomføre en redningsaksjon i dårlig vær i dette området. Vi ønsker å bygge opp slik kompetanse over noe tid.	Januar – April 1 tur som kjøres før Påske	Opp til 6	3 scootere	Rago Nasjonalpark, antatt område Gjerdalen – Storskogvatnet, eventuelt Langvassfjella	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Saltfjellet NP	Kjentmannskjøring Fauske	1.	Stort og utfordrende fjellområde i Fauske RKH's nabokommuner. Vi blir ofte brukt i aksjoner her, og må i likhet med Saltdal, Beiarn, Bodø og Glomfjord RKH spesielt være kjent i dette området og kjenne til de årlige variasjonene ifm snø og is-forholdene.	Januar - Mai 2 turer før og en tur etter Påske	Opp til 6	3 scootere	Saltfjellet øst av Svartisen Koordinerte turer sammen med Bodø, Saltdal og/eller Beiarn på noen av deres godkjente turer. Se kart for Bodø, Saltdal og Beiarn)	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
Sjunkhatten NP	Kjentmannskjøring Fauske	1.	Utfordrende utfartsområde med en del trafikk. Sjekk av skavler, snø og isforhold i fjellet som også har betydning for terrenget lengre ned i fjellet.	2 turer i perioden Januar – Mai Første helga i vinterferien og første helga i påsken (palmehelga)	Opp til 8	4 Scootere	Røde K Fauskeors hytta – Hømmervatn – Sætervatn – Søndre del av Røsvikdalen – Ånsvikfjellet – Furnesfjellet - Falkflågvatnan - Sjørdalen – Røde Kors hytta..	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
	Sikringstur Fauske	1.	Område med svært stor utfart. Et av Saltens primære utfartsområder, med opptil flere hundre skiløpere på fine dager i helger og ferie-perioder. I særdeleshet i påsken. Erfaringsmessig et område hvor vi ofte henter ut folk som trenger hjelp/bistand.	1 gang helga før vinterferien, 1 gang helga før påsken, hver kveld i løpet av påsken (da kun ved utfart/reelt behov).	Opp til 6	2 Scootere	Røde Kors hytta – Hømmervatn – Halsvatn – rundt Sætervatn – langs skiløype forbi Fongenhytta eller utedo – Røde Kors hytta.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Sjunkhatten NP	Kjentmannskjøring Fauske	1.	Område med mange hytter og utfart. Eneste vei for å hente ut folk fra dette området når været er for dårlig for båt og helikopter er med snøscooter langs en av traseene ifm denne turen. Svært utfordrende terreng gjør at vi må være godt kjent i terrenget og med scootertraseer, som pga snøforhold kan variere noe fra år til år.	1 tur i perioden jan – feb. 1 tur i begynnelsen av Vinterferien. 1 tur i løpet av første halvdel av Påska (primært i stille uke, man-ons).	Opp til 8	4 Scootere	Røde Kors hytta – Hømmervatn – Sætervatn – langs eksisterende scooterløype til Gunnelengvatnet – Vassvika – Færøyvatn – Korsvikvatnet – Korsvika – Korsvikvatnet – Gunnelengvatnet – Sætervatn – Langs skiløype til Røde Kors hytta.	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.
	Kurs/ Sikring Fauske	1.	Meget viktig behov, område er særdeles verdifullt for kurs og øving ifm skred og håndtering av et, for oss, variert vinterterreng innenfor et mindre område.	1 helg ilt februar/mars i forbindelse med Vinterkurs og skredsøk (dette er et meget viktig behov).	Opp til 16	4 Scootere	Område Sjørdalen østover til rett øst for Oksskardfjellet (Sjørdalsheia)	Politiet anbefaler denne aktiviteten og støtter begrunnelsen fra Røde Kors.	Turen ikke gjennomført i 2013 p.g.a sein saksbehandling på søknader.

Fra: Bror Hemminghytt[bhemming@online.no]
Dato: 04.07.2013 12:03:36
Til: Arne Hammer
Kopi: FMNO Postmottak Fylkesmannen i Nordland
Tittel: Innrapportering kjentmannskjøring 2013

Hei

Oversender oversikt på gjennomførte kjentmannsturer i 2013 fra Salten RKH. Jeg har valgt å bruke kolonnen i søknadsskjemaet for tilbakerapportering slik vi har gjort i åra før, p.g.a. at det ved henvendelse til Norges Røde Kors v/Arne Kaldstadstuen, viser seg at MD og RK ikke har utarbeidet nye, noe vi har gått å ventet på.

Ha en fortsatt fin sommer.

Mvh

Bror Hemminghytt
Områdeleder Salten RKH

Fra: Rundhaug Ole Petter[fmnooru@fylkesmannen.no] Dato: 13.09.2013 08:03:11 Til: *FMNO - Dokumentasjonssenteret brukerstøtte Tittel: VS: Innkalling til møte i arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark
Hei

Disse dokumentene bør legges inn på sak 2103/3772.

Ole Petter

Fra: Madsen Kjell Eivind
Sendt: 30. august 2013 15:59
Til: ordforer@rodoy.kommune.no; Hilde.Sofie.Hansen@rana.kommune.no; Rofstad Gunnar; Kurt Jørgen Gaup (kurt.gaup@gmail.com); nawalkeapaa@hotmail.com; wenche.hjelmseth@statskog.no; Nordland Bonde- og Småbrukarlag; 'evastinaandersson76@gmail.com' (evastinaandersson76@gmail.com) (evastinaandersson76@gmail.com); 'gudna@online.no' (gudna@online.no) (gudna@online.no); fajense@rognan.net; Inger Anne Ryen (inger.anne.ryen@miljodir.no); marit.doseth@miljodir.no; Rundhaug Ole Petter
Kopi: Brun-Jenssen Christian
Emne: Innkalling til møte i arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Vedlagt finner dere innkalling og sakspapirer til møte i arbeidsutvalget 9. september. Møtet holdes på Nasjonalparksenteret i Saltdal. Vennligst gi tilbakemelding i løpet av neste uke om dere kommer eller ikke.

Om dere vil ha dokumentene tilsendt pr post vennligst gi meg beskjed!

Hilde-Sofie: Videre sender du til Selfors?

Med hilsen

Kjell Eivind Madsen
 rådgiver || miljøvern avdelingen
 Fylkesmannen i Nordland

tlf: 75 53 15 85

fmnokma@fylkesmannen.no

www.fmno.no

[www.twitter.com/FMNordland](https://twitter.com/FMNordland) || www.facebook.com/FylkesmannenNO || <http://nordland.miljostatus.no/>

Innkalling til møte i arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark:
 Innkalling til møte i arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.pdf

Utkast til revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark: Utkast til revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.pdf

se adresseliste

Saksb.: Kjell Eivind Madsen
e-post: fmnokma@fylkesmannen.no
Tlf: 75531585
Vår ref: 2011/9453
Deres ref:
Vår dato: 30.08.2013
Deres dato:
Arkivkode: 432.3

Innkalling til møte i arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Det innkalles herved til møte i arbeidsutvalget den **9. september 2013**. Møtet finner sted på nasjonalparksenteret på Storjord i Saltdal. Møtestart varer fra kl 10.00 til ca 15.00.

Vi ber om tilbakemelding på om dere kan møte eller ikke. Tilbakemelding kan sendes på e-post til fmnokma@fylkesmannen.no eller på telefon 755 31 585.

Det vises til utsendt protokoll fra møte i arbeidsutvalget den 23. mai 2013. Som det framgår av protokollen ble Fylkesmannens forslag til utvidelse i Rødøy og Rana gjennomgått og det foreligger alternative forslag for deler av utvidelsesområdet. Planen for utvidelse er således klar til å sendes til faglig gjennomgang i direktoratet og deretter på offentlig høring. Vi bruker derfor ikke tid på utvidelsesdelen i møte 9. september.

Det framgår videre av protokollen at arbeidsutvalget ønsket et alternativ til Fylkesmannens forslag hva angår revisjon av eksisterende forskrifter og verneområder. Det alternative forslaget innebærer at landskapsvernområdene består, men med endrede grenser og oppdaterte forskrifter. Fylkesmannen har nå laget forslag til forskrifter til dette forslaget. Det er dette vi vil gjennomgå med arbeidsutvalget 9. september. Forslaget får også konsekvenser for hvordan forskriften for nasjonalparken utformes og vi må derfor også gjennomgå denne samtidig. Vedlagt denne innkallingen finner dere arbeidsdokumentet om revisjon av verneområdene tilknyttet Saltfjellet-Svartisen. Dokumentet er oppdatert i henhold til protokoll fra forrige arbeidsutvalgsmøte, men noe korrektur og detaljer gjenstår. Dette vil vi oppdatere før vi sender til faglig gjennomgang. Til møtet 9. september er det følgende kapitler som er vesentlige for diskusjonen:

Kap. 4.1 Forslag til forskrift for en utvidet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Kap 4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Kap 4.3 Arbeidsutvalgets forslag til forskrift for Saltfjellet landskapsvernområde

Kap 4.4 Forslag til forskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde

Det er lagt inn kommentarer til de enkelte punktene i forskriften.

Videre er det noen punkter som ikke ble tilstrekkelig diskutert i forrige møte som vi ønsker å ta opp. Dette er

- ✓ Hvilken status Semska-Stødi naturreservat skal ha dersom Saltfjellet landskapsvernområde opprettholdes.
- ✓ Oppkjøring av skiløyper i verneområdene
- ✓ Hytter for allmennheten og generelt byggverk i forbindelse med ønsker om tilrettelegging for ferdsel

Etter møtet vil vi reinskrive dokumentene og sende disse til faglig gjennomgang i Miljødirektoratet (tidligere Direktoratet for naturforvaltning). Når den faglige gjennomgangen er gjort sendes planen på offentlig høring.

Miljødirektoratet og nasjonalparkforvalter for Saltfjellet-Svartisen inviteres som tilhørere til møtet for å holde seg orientert om diskusjonene som pågår og for å kunne bidra med informasjon om forvaltning og lovverk.

Med hilsen

Christian Brun-Jenssen (e.f.)
fagansvarlig

Kjell Eivind Madsen
rådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg:

1 Utkast til revisjon og utvidelse Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Adresseliste

Navn	Representerer	Adr.	Pnr	Sted
Olav-Terje Hoff	Rødøy kommune		8185	Vågaholmen
Hilde Sofie hansen	Rana kommune	Postboks 173	8601	Mo i Rana
Gunnar Rofstad	Fylkesmannen	Moloveien 10	8002	Bodø
Kurt Jørgen Gaup	Hestmannen/Strandtindene reinbeitedistrikt	Nesnaveien 1020	8725	Utskarpen
Anders Walkeapää	Saltfjellet reinbeitedistrikt	Lønsdal	8255	Røklund
Wenche Hjelmseth	Statskog SF	Postboks 63 Sentrum	7801	Namsos
Siv Mossleth	Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Nordnes	8255	Røklund
Eva Stina Andersson	Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Langvassveien 70	8615	Skonseng
Gudbjørg Navjord	Midtre Nordland nasjonalparkstyre		8110	Moldjord
Finn Asbjørn Jensen	Private grunneiere	Pb. 17	8251	Rognan
Miljødirektoratet v/ Marit Doseh		e-post		
Miljødirektoratet v/Inger Anne Ryen		E-post		
Nasjonalparkforvalter Ole Petter Rundhaug		E-post		

UTKAST

til høringsdokument om
revisjon av eksisterende vern
tilknyttet Saltfjellet-Svartisen
nasjonalpark

Møte i arbeidsutvalget

september 2013

Forord

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark ble opprettet ved kongelig resolusjon 8. september 1989. Nasjonalparken dekker areal i kommunene Saltdal, Beiarn, Bodø, Meløy, Rødøy og Rana i Nordland. Verneområdene ble opprettet gfsi et kompromiss mellom verneverdier og vannkraftressurser. Etter vedtak om opprettelse av nasjonalparken ble Storglomfjordutbygginga gjennomført, denne stod ferdig i 1998. De resterende konsesjonene, Beiarn, Melfjorden og Nord-Rana ble i statsministerens nyttårstale i 2001 trukket tilbake. Dette ble fulgt opp formelt gjennom stortingsmelding nr. 37 (2000-2001) *Om vasskrafta og kraftbalansen*. På bakgrunn av dette er det nå utredet vern av nedbørfeltene for Nord-Rana og Melfjordutbyggingene. Dette er områder med store landskapsverdier, rik berggrunn, flotte vassdrag og vitenskaplig interessante områder i forhold til isbreens aktivitet.

Naturvernloven ble opphevet og erstattet av naturmangfoldloven i 2009. oppstart av revisjon av eksisterende vern i området ble meldt i 2012. Det har først og fremst vært et ønske om å oppdatere verneforskriftene i henhold til nytt lovverk. Etter innspill i høringa er det foreslått en vesentlig forenkling av verneområdene på Saltfjellet-Svartisen ved å gjøre det meste av områdene til nasjonalpark og dermed få en ens forskrift for hele området. Dette vil forenkle forvaltningen og brukernes mulighet til å sette seg inn i gjeldende bestemmelser.

En annet vesentlig endring som er foreslått er å flytte vernegrensen bort fra jernbane og E6 over Saltfjellet. Inntil nå har vernet omfattet også arealene som jernbanen og E6 beslaglegger. Dette har betydd noe ekstra saksbehandling for alle tilfeller av tiltak som har vært nødvendig for å opprettholde jernbane og E6. Med den løsningen som foreslås nå vil det være et areal som ikke er underlagt vern nærmest jernbanen og vei slik at nødvendig vedlikehold og opprusting kan skje uten saksbehandling i forhold til verneområdene.

Utvidelse av nasjonalparken – nye områder

Forslaget til utvidelse omfatter arealer i elvestrengene i Tespa og Bjøllåga, Blakkådalen, Austerdalsvatnet, Glomdalen og Melfjordens nordside. Når det gjelder Melfjordens nordside foreligger det ulike forslag til avgrensning. Verneplanen skal bidra til å sikre de store natur- og landskapsverdiene i området slik at også kommende generasjoner kan få oppleve disse unike naturområdene med få menneskelige inngrep og rik berggrunn og flora.

Avgrensningen av verneforslaget er gjort etter en avveining mellom verneverdier, brukerinteresser og mulige negative konsekvenser et vern vil kunne ha. Det er lagt sterk vekt på å sikre kjente verneverdige naturforekomster og helhetlig landskapsrom.

Lokal og sentral høring foregår i samme tidsrom og forslaget til vern er på høring fra **dd.mm.åå til dd.mm.åå. Det er avtalt egne høringsfrister for kommunene.**

Kartleggingene

Det er ikke gjennomført en full konsekvensutredning i området, mer om dette i kap 1.3. De kartleggingene som er gjennomført viser at området har klare verneverdier i forhold til både landskap, geologi, naturtyper, botanikk og friluftsliv. Den største konsekvensen ved vern av disse områdene er at det potensialet for utbygging av vannkraft som finnes i området ikke kan utnyttes.

Medvirkning

Fylkesmannen har tilstrebet å følge samme regler som kommunale planer etter plan- og bygningsloven i dette planarbeidet. Videre er reglene i naturvernlovens § 18 og rundskriv T-3/99 *Naturvernloven. Saksbehandling etter naturvernloven* lagt til grunn.

Det er avholdt egne oppstartsmøter med kommunene, folkemøter i de berørte kommunene i forbindelse med høringene og enkeltmøter med berørte grupper.

Fylkesmannen har også fulgt konsultasjonsordningen med Sametinget, jfr *Avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* av 31.01.2007. Det har vært gjennomført konsultasjoner med Sametinget og på den bakgrunn ble det opprettet et eget arbeidsutvalg for verneplanen. For sammensetting og mandat for arbeidsutvalget se vedlegg 11 og 12.

Arbeidsutvalget har hatt XX møter, Det vil ellers avholdes de møter som er nødvendig ut fra saksbehandlingen eller etter ønske fra involverte.

Høringsdokumentet

Dokumentet er delt i 3 deler.

Del A inneholder beskrivelse av arbeidet med verneplanen og en kort gjennomgang av verneverdiene og konsekvenser ved vern.

Del B inneholder forslag til verneplan med oppdatert forskrift

Del C inneholder kart og andre vedlegg

Tilbakemelding og frist

Alle som er berørt eller har meninger om planforslaget er velkomne til å uttale seg. Fylkesmannen oppfordrer alle til å bruke muligheten til å komme med innspill enten man er enig eller uenig i forslaget. Vi ønsker spesielt tilbakemeldinger på forslag til avgrensning og forskriftene. Det er viktig å begrunne innspillene. I forbindelse med høringen skal det holdes åpne lokale informasjonsmøter, i tillegg til egne møter med kommunene. Møter vil bli annonsert i lokalavisene (Avisa Nordland, MeløyAvisa og Rana Blad) og på Fylkesmannens hjemmesider på internett www.fmno.no

Høringsuttalelser sendes til:

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 Bodø

Eller pr e-post til

postmottak@fmno.no med kopi til kma@fmno.no

Frist for å gi uttalelse til høringen er dd.mm.åååå

Verneplanen forventes behandlet av Regjeringen i 20??

Innholdsfortegnelse

Innledning og arbeidsform	5
1 Innledning.....	6
1.1 Bakgrunn for arbeid med utvidelse i Rana og Rødøy.....	6
1.1 Bakgrunn for arbeid revisjon av eksisterende vern.....	6
1.2 Om planområdet	6
1.3 Lovgrunnlaget for planarbeidet.....	6
1.5 Arbeidsform.....	7
2 Beskrivelse de eksisterende verneområdene – avgrensning og spesielle bestemmelser	8
2.1 Beskrivelse av verneområdene	8
DEL B	16
Forslag til avgrensning, verneform og forskrift	16
3 Forslag til avgrensning, verneform og forskrift– tilrådning fra Fylkesmannen	17
3.1 Valg av verneform	17
3.2 Forslag til avgrensning med begrunnelse.....	18
3.3 Arealregnskap.....	28
3.3 Navnsetting	28
4 Forslag til forskrift med kommentar	29
4.1 Forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	30
4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark	46
4.3 Arbeidsutvalgets forslag til revidert forskrift for Saltfjellet landskapsvernområde.....	53
4.3 Arbeidsutvalgets forslag til revidert forskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde.....	59
5.0 Endringer som følge av verneforslaget	65
6 Forvaltning og oppsyn	68
6.1 Forvaltning og oppsyn	68
6.2 Ressursbehov i forvaltningsfasen.....	68
6.4 Nærmere undersøkelser	68
7 Litteratur.....	68
VEDLEGG	70

DEL A

Innledning og arbeidsform

UTKAST

1 Innledning

Oppstartsmelding for arbeidet ble sendt ut i 2012. Denne er et samarbeid mellom Fylkesmannen og Midtre Nordland nasjonalparkstyre og omfatter både utvidelsesområdet fra 2008, revisjon av verneform og verneforskrift av eksisterende områder samt forvaltningsplan. For nærmere beskrivelse av oppdrag og bakgrunn for arbeidet vises til disse dokumentene.

1.1 Bakgrunn for arbeid med utvidelse i Rana og Rødøy

Revisjonen har sin bakgrunn i endring i lovverket ved at naturmangfoldloven ble vedtatt i 2009 og at verneplan for utvidelse av nasjonalparken forutsatte en gjennomgang av forskriften for nasjonalparken og også at det ble utarbeidet skisse til forvaltningsplan, jf. naturmangfoldloven § 35 tredje ledd. Fylkesmannen fikk derfor følgende oppdrag fra Direktoratet for naturforvaltning *"Saltfjellet-Svartisen: oppstart av revisjon av verneområdene på Saltfjellet samt forvaltningsplan. Utarbeide forslag som sendes til DN for faglig gjennomgang."* Det ble i 2011 og 2012 gjennomført supplerende kartlegginger på Saltfjellet som bakgrunn for prosessen. For nærmere detaljer om dette vises til oppstartsmeldingen.

Arbeidet er gjennomført i tråd med reglene for konsultasjon med Sametinget, jf. avtale mellom Miljøverndepartementet (MD) og Sametinget fra 2007. Med bakgrunn i konsultasjon med Sametinget ble det opprettet et arbeidsutvalg som har bistått Fylkesmannen i arbeidet med verneplanen.

Arbeidsutvalget har hatt XX møter; ved oppstart, for å vurdere innspillene til oppstartsmeldingen og for gjennomgang av forslaget til vern. Som resultat av dette foreligger følgende alternative forslag til avgrensning og til forskrift Arbeidsutvalget vil ha et møte til for å vurdere innspillene til dette høringsforslaget før Fylkesmannen sender sin innstilling til DN.

1.1 Bakgrunn for arbeid revisjon av eksisterende vern

Vern har et langsiktig perspektiv. Det gjennomføres derfor tunge prosesser forut for vern for å klarlegge alle sider ved vern. Vern vedtas av Kongen i statsråd og må således også oppheves eller endres av Kongen i statsråd. Vernet på Saltfjellet ble vedtatt i 1989 etter langvarige prosesser. Når områdevernet utredes utvidet kan ikke det nye arealet vernes med hjemmel i en opphevet lov. Dette må da enten vernes som et nytt, selvstendig verneområde, eller ved en utvidelse der en samtidig oppdaterer den eksisterende verneforskriften etter nytt lovverk og nye maler. I dette tilfellet vurderes det siste som den beste løsningen.

1.2 Om planområdet

Her vil det komme en del data fra Statstisk sentralbyrå om de enkelte kommuner.

1.3 Lovgrunnlaget for planarbeidet

Naturmangfoldloven kap V omhandler områdevern. Kapitlet avløste naturvernloven av 1970. Nml. § 33 oppstiller nasjonale mål for og med områdevern. Kort sagt er målet med områdevern å sikre viktige naturverdier. Ved vedtak om vern vil det fastsettes en forskrift. Denne forskriften gjelder for et gitt areal som avgrenses på et kart. Forskriften skal hindre aktivitet/tiltak som skader eller kan skade verneverdiene. Verneforskrifter vedtatt med hjemmel i naturvernloven består inntil Kongen bestemmer annet jf. naturmangfoldlovens § 77.

Etter loven kan det opprettes nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservater, biotopvernområder og marine verneområder. I kapittel 3.2 gis det en nærmere beskrivelse av de verneformene som er aktuelle i denne saken. § 41 i loven gir saksbehandlingsreglene for opprettelse av verneområder.

Verneplanprosesser er utarbeiding av forskrift, og utredningsinstruksen vedtatt ved kgl. res. 18. februar 2000 og revidert ved kgl. res. 24. juni 2005. I tillegg gjelder forskrift om konsekvensutredninger. Formålet med konsekvensutredninger er å klargjøre virkninger av tiltak som kan ha vesentlige konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn. Konsekvensutredningen skal sikre at disse virkningene blir tatt i betraktning under planleggingen av tiltaket og når det skal tas stilling til om, og eventuelt på hvilke vilkår tiltaket skal gjennomføres. Krav om konsekvensutredning er hjemlet i plan- og bygningslovens kapittel VII-a. En nærmere spesifisering om hvilke tiltak som krever konsekvensutredning er gitt i forskrift om konsekvensutredninger¹ av 30.06.2009. Revisjon av verneområdene tilknyttet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark utløser ikke krav om konsekvensutredning. Det er likevel gjort kartlegginger i området for å klarlegge verneverdiene i området.

1.5 Arbeidsform

Fylkesmannen har ledet arbeidet med verneplanen. Planarbeidet har blitt gjennomført etter samme regler som kommunale planer etter plan- og bygningsloven. DN håndbok 17 er førende for Fylkesmannens arbeid med vern. Saksbehandlingen skal være i tråd med naturmangfoldlovens § 41 og rundskriv T-3/99 *Naturvernloven. Saksbehandling etter naturvernloven* samt avtale mellom MD og Sametinget om retningslinjer for verneplanarbeid i samiske områder.

1.5.1 Hva har skjedd så langt

Fylkesmannen har fulgt konsultasjonsordningen med Sametinget, jfr *Avtale mellom Sametinget og Miljøverndepartementet om retningslinjer for verneplanarbeid etter naturvernloven i samiske områder* av 31.01.2007. Det har vært gjennomført konsultasjoner med Sametinget og på den bakgrunn ble det opprettet et eget arbeidsutvalg som skulle bistå Fylkesmannen i verneplanarbeidet. Sammensetning og mandat for arbeidsutvalget ble utarbeidet i konsultasjon med Sametinget, se vedlegg 11 og 12

I januar 2012 ble det avholdt oppstartsmøter med berørte kommuner og arbeidsutvalget hadde et forberedende møte. Etter utsending av oppstartsmelding ble det avholdt åpne møter på Mo i Rana, Storjord i Saltdal, Moldjord i Beiarn og Halså i Meløy.

Fylkesmannen har på bakgrunn av innspillene til oppstartsmeldingen, rapportene fra kartleggingene av området, forskriftsmaler fra Direktoratet for Naturforvaltning og arbeidsutvalgets tilbakemeldinger og diskusjoner utarbeidet forslaget som nå er på høring.

1.5.2 Saksgangen videre

Etter at høringa av verneforslaget er avsluttet vil Fylkesmannen oppsummere den lokale høringa. Vi vil også ha et avsluttende møte med arbeidsutvalget og de berørte kommunene.

¹ Denne forskriften erstatter forskrift av 01.04.2005 om konsekvensutredninger. Bakgrunnen for vedtak av ny forskrift var vedtak av ny plan- og bygningslov. Det er ikke gjort endringer i kriteriene for konsekvensutredninger for verneområder etter naturmangfoldloven i forhold til tidligere forskrift, som fortsatt gjaldt ved oppstart av denne verneplanen. I henhold til forskriftens § 2 punkt h) skal planer for nasjonalparker og andre verneområder større enn 500 km², eller større enn 250 km² dersom planene fører til en vesentlig endring i dagens bruk for primærnæringene eller reiseliv i lokalsamfunnet konsekvensutredes.

Fylkesmannens oppsummering blir så sendt Miljødirektoratet² som forestår oppsummeringen av sentral høring og sender sin anbefaling til MD. Et eventuelt vedtak fattes av kongen i statsråd.

2 Beskrivelse de eksisterende verneområdene – avgrensning og spesielle bestemmelser

Dagens verneområder og avgrensningen mellom dem er vist i kartvedleggene i del C. Dagens verneforskrifter er gjengitt i vedlegg XX. Forslag til ny avgrensning og forskrift finnes i del B.

2.1 Beskrivelse av verneområdene

Saltfjellet-Svartisen og omkringliggende områder er kartlagt i flere perioder. Det ble gjort omfattende utredning er i forbindelse med kampen om vannkraftutbygging eller vern av Saltfjellet-Svartisen på 70- og 80-tallet. Disse er delvis i en form som ikke direkte lar seg innarbeide i dagens system for kartlegging av naturverdier, men eldre kartlegginger er vurdert ved nyere kartlegginger og legges også vekt på der disse er relevant i forhold til de problemstillinger som dukker opp i planen.

I de seinere år er det gjort kartlegginger på temaene friluftsliv, kulturminner, kvartærgeologi, grotter og karst, landskap, zoologi og ornitologi og naturtyper. I tillegg finnes det en del spredt materiale fra tidligere kartlegginger, blant annet i forbindelse med vassdragsvern. Mye av dette er vurdert av kartleggerne, men Fylkesmannen har også oppsøkt primærkildene der det har vært nødvendig. Nedenfor følger kort gjennomgang av miljøverdiene i de ulike verneområdene og en omtale av spesielle bestemmelser i de enkelte verneforskriftene.

2.1.1 Gåsvatnan landskapsvernområde

Landskapsvernområdet omfatter 120 km² skog og høgfjell i Beiarn, Saltdal og Bodø kommuner. Formålet er å *bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder*

- *Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv*
- *de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevl fjell*

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Landskapsvern er en verneform som, jf. naturmangfoldloven § 36, skal verne *natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.*

Gåsvatnan landskapsvernområde har ubestridte landskapsverdier. Det er avgrenset 6 landskapsrom som helt eller delvis er omfattet av landskapsvernområdet. For eksempel er en liten del av landskapsrommet Harondalen i landskapsvernområdet, mens resten er i nasjonalparken. Haron har fått verdi A1 *Enestående landskap av særlig stor verdi*. Harondalen har spennende geologi og store og intakte formasjoner fra nedsmelting av en bredemte sjø og smeltevannssystemer med terrasser, strandlinjer osv. Denne aktiviteten har

² Fra 1. juli 2013 ble Direktoratet for naturforvaltning og Klima og Forurensningsdirektoratet slått sammen til ett felles direktorat kalt Miljødirektoratet.

ført til stor formrikdom i området. Geologien er mangfoldig og gir artsrik vegetasjon og dyreliv.

Det er en rekke kulturminner i Gåsvatnan, særlig tilknyttet samisk bruk av området, men også nyere historie tilknyttet ikke-samisk bosetting og bruk. Kulturmiljøene som er avgrensa er vurdert å ha liten til middels verdi.

Naturverdiene i området er store, delvis av internasjonal karakter. Jarbrudalen med rik flora, Jarbruelvas underjordiske løp og grottesystemer er unike i nasjonal sammenheng. Områdene rundt Kvitberget, Skjevlfjellet og Haron er av de botanisk mest artsrike steder på hele Saltfjellet. Naturtypekartlegginga avgrenset store og viktige naturtyper i landskapsvernområdet. Det er avgrenset 11 lokaliteter som ligger helt eller delvis i landskapsvernområdet. Av disse er to A-områder og sju B-områder. De to A-områdene er elvedeltaet Harodalselvas utløp i Kvitbergvatnet og Havvamohkki.

Bruken av landskapsvernområdet er stor. Det finnes flere private hytter lokalisert til tre områder; Store Gåsvatnet, Kvitbergvatnet og Stabbursdalen. Det er også jeger- og fiskeforeningshytter og turistforeningshytter i området. Videre er det attraktive fiskeområder og viktige utfartsområder både på vinterføre og sommerstid. Det prepareres skiløype til Godhøla i forbindelse med påskeutfarten.

Fylkesmannen foreslår at Gåsvatnan landskapsvernområde oppheves og innlemmes i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Det foreslås også en mindre utvidelse i nord grunnet store naturfaglige verdier knyttet til området Havvamohkki.

Arbeidsutvalget foreslår at Gåsvatnan landskapsvernområde beholdes som et eget landskapsvernområde også i fremtida. De støtter at området rundt Havvamohkki innlemmes, men ønsker å ta ut et areal med privat grunn i Tømmeredal.

Verneforskriften for landskapsvernet vil dermed oppheves og nasjonalparkens bestemmelser vil gjelde. Dagens forskrift er relativt lik som for nasjonalparken. Det vil likevel komme noen endringer, for nærmere om dette se del B: Her omtales bare det som er spesielt for Gåsvatnan.

Av spesielle bestemmelser er forskriftens kap V 2.2 som uten søknad gir mulighet til *skånsomt uttak av trevirke på privat grunn til egen bruk*. Dette foreslås videreført for hele nasjonalparken, men med den endring at det henvises til forvaltningsplan. Det betyr at forvaltningsplanen setter rammer for slik hogst. Det vil bety et noe mildere vern for noen deler av nasjonalparken i og med at dette vil gjelde privat grunn også i andre deler av nasjonalparken, for eksempel områder i Brundalen i Rana. For områdene i Gåsvatnan landskapsvernområde vil det bety en liten innstramning, da forvaltningsplanen vil sette rammer for hogsten.

Videre er det knyttet bestemmelser til gården Nordlund av Jarbrufjell, jf. forskriftens kap V pkt 2.6 og kap VI pkt. 8. Begge disse bestemmelsene foreslås videreført i en utvidet nasjonalpark.

2.1.2 Saltfjellet landskapsvernområde

Landskapsvernområdet omfatter 580 km² i Saltdal og Rana kommuner. Formålet er å *bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap*.

I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Landskapsvern er en verneform som, jf. naturmangfoldloven § 36, skal verne *natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.*

Saltfjellet landskapsvernområde er på mange måter delt i en vestlig og en østlig del. Fjellovergangen binder Saltdalen og Dunderlandsdalen sammen. Den store viddedalen er største landskapsrom. I vest og øst avgrenset mot markerte fjellmassiv og daler som løper øst-vest på tvers av hoveddalen. Elva er et vesentlig landskapselement. E6 og jernbanen er dominerende inngrep og følger i hovedsak dalbunnen.

Området Dypen-Lønsdal-Sørelva har store kvartærgeologiske verdier knyttet til en rekke breelvaavsetninger, drumliner og eskere, randmorener, erosjonsrenner og breelvdeltaer.

Registreringen av viktige naturtyper viser at Dypen naturreservat med noe mindre områder inn i landskapsvernet er et særlig viktig skogområde (A-verdi). Dette omtales under Dypen naturreservat.

Landskapsvernområdet har store viltverdier, særlig for fugl, og områdene er et svært viktig område for fjellrevens framtid i Saltfjellet.

Kulturminneverdiene i området er store, særlig knyttet til områdene langs hoveddalføret og Kjemåvatnet. Det er registrert et variert og stort antall kulturminner tilknyttet samisk reindrift. Tidligere var området et viktig stoppested på flytting mellom områder i Sverige og områdene i vest. Området er fortsatt viktig for reindrifta. Det er også et betydelig antall kulturminner knyttet til bygging av vei og jernbane og krigshistorien i området.

Fylkesmannen foreslår at Saltfjellet landskapsvernområde oppheves og innlemmes i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Forslaget innebærer at et område av varierende bredde langs vei og jernbane tas ut, det vil si ikke lenger er underlagt vern etter naturmangfoldloven. Nasjonalparken får da en vestre og en østre del, delt av jernbane og E6.

Arbeidsutvalget foreslår at Saltfjellet landskapsvernområde beholdes som et eget landskapsvernområde også i fremtida, men støtter at et område langs vei og jernbane tas ut.

Verneforskriften for landskapsvernet vil dermed oppheves og nasjonalparkens bestemmelser vil gjelde. Dagens forskrift er relativt lik som for nasjonalparken. Det vil likevel komme noen endringer, for nærmere om dette se del B: Her omtales bare det som er spesielt for Saltfjellet landskapsvernområde.

Av spesielle bestemmelser er forskriftens kap IV punkt 10 som uten søknad gir mulighet til *oppsetting av foreløpig og eller transportable konstruksjoner eller anlegg, inkludert campingvogner, salgsbuer, skur, opplag eller lignende er bare tillatt i de områder som er*

avsatt til slike formål. Dette punktet videreføres ikke i nasjonalparkforskriften. Alle de områder som er aktuelle for slik plassering er nå tatt ut av vernet område og forvaltes av kommunen etter plan- og bygningsloven. Denne endringen bidrar til å forenkle forholdene for vedlikehold og drift av vei og bane, samt at alle hytter og annen infrastruktur i denne korridoren ikke lenger er regulert av verneforskriften. Dette innebærer også at verneforskriftens kap V punkt 1.1 og 2.1 er unødvendig, all virksomhet skjer da utenfor verneområdet.

Kap VI punkt 7 gir forvaltningsmyndigheten mulighet til å gi tillatelse til mineralundersøkelse i Svanjvarri. Dette punktet videreføres ikke i nasjonalparken. Det vises her til eksisterende forvaltningsplan for de verna områdene på Saltfjellet fra 1990 punkt 4.11.4 hvor det framkommer at søknad om etablering av bergverksdrift ble avslått og ikke er forenelig med vern. Forundersøkelser er derfor unødvendig.

Heller ikke punkt 8 at det kan gis tillatelse til kultiveringstiltak i beiteområder videreføres. Dette innebærer en innstramning.

2.1.3 Dypen naturreservat

Dypen naturreservat omfatter et ca. 68955 daa stort skogsområde i Saltdal kommune. Området ble vernet i 2000 som del av barskogsverneplanen.

Formålet med fredningen er *å bevare en relativt lite påvirket furuforekomst, med alt naturlig plante- og dyreliv og med alle de naturlige økologiske prosessene. Av spesielle kvaliteter kan nevnes at området:*

- *er et velegnet typeområde for furuskogen i regionen og dens typiske plante- og dyreliv,*
- *har forekomster av gammel og storvokst furuskog, hvor særlig de østre deler er lite påvirket,*
- *har betydelige forekomster av tørrgadd og læger.*

Naturtypekartleggingen fra 2010 konkluderer med at området har nasjonal verdi. Fra verdivurderingen heter det at *såpass store arealer med gammel furuskog, ikke minst med så rikelige mengder død ved, er meget sjeldent, og området har store nasjonale verdier med hensyn på gammel furu-naturskog. Per dags dato kjenner en ikke til områder med større kvaliteter med hensyn til gammel furu-naturskog i Nordland: Helt spesielt er også tilsynelatende ekte furu-urskog (selv om dette er et lite areal).*

Fylkesmannen mener naturverdiene i Dypen er så spesielle at områdets status som naturreservat må opprettholdes. Det foreslås derfor ingen endringer i avgrensning eller forskrift.

2.1.4 Semska-Stødi naturreservat

Semska-Stødi naturreservat omfatter et ca. 13 00 daa stort våtmarks- og fjellområde i Saltdal kommune. Semska-Stødi ligger sentralt på Saltfjellet. Området ble vernet første gang i 1976. Verneforskriften ble endret i 1989 ved opprettelse av Saltfjellet nasjonalpark.

Formålet med fredningen er å ta vare på et verdifullt våtmarksområde som levested for tilhørende dyre- og planteliv og et særegent landskap av glasielle løsmasseavsetninger, og bevare dette området i sin naturgitte tilstand.

Semka-Stødi har svært store viltverdier, særlig som yngle-, hekke-. Og leveområde for en rekke fugl. Området er viktig både i hekketida og i trekk-periodene. Samlet for Saltfjellet-Svartisen finnes det viktigere viltområder i andre deler av nasjonalparken, uten at dette reduseres Semka-Stødis verdi som våtmarksområde. Omgjøring til nasjonalpark vil redusere vernet noe, da ferdselsforbudet antakelig ikke kan opprettholdes. Ferdselsforbud kan innføres dersom det er nødvendig, se omtale i kap XX

Semka-Stødi inngår i samme kulturmiljø som nevnt under omtale av Saltfjellet landskapsvernområde. Det er viktige kulturminner lokalisert innenfor naturreservatet. Omgjøring til nasjonalpark vil styrke dette vernet.

Semka-Stødi naturreservat foreslås opphevet og innlemmet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Forslaget innebærer at ferdselsforbudet i området oppheves.

Verneforskriften for naturreservatet vil dermed oppheves og nasjonalparkens bestemmelser vil gjelde. Dagens forskrift har en rekke spesialbestemmelser. Restriksjonsnivået i Semka-Stødi vil derfor endres noe. For detaljer om dette se del B: Her omtales bare hovedtrekkene

Av spesielle bestemmelser er forskriftens kap IV punkt 4 om ferdselsforbud fra 1. mai til 31. juli. Å begrense ferdselen i området er viktig for å sikre områdets funksjon som viltområde. Elva og jernbanen sørger for en viss begrensning i ferdselen i området. Turstia gjennom reservatet går i en del av området som tåler en viss grad av forstyrrelse. Fylkesmannens vurdering er derfor at et ferdselsforbud, ut over forbudet mot motorisert ferdsel, ikke er strengt nødvendig. I gjeldende mal for forskrifter for nasjonalparker heter det at *Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet*. Dette betyr at det i områder der det oppstår påviselige konflikter mellom ferdsel og naturmiljø (for eksempel hekkende fugl) kan det innføres egne forskrifter som regulerer eller forbyr ferdsel.

2.1.5 Storlia naturreservat

Storlia naturreservat er et ca 23,5 km² stort skog- og fjellområde i Rana kommune. Formålet med vernet er *å sikre en naturlig utvikling av plante- og dyrelivet i et spesielt skog- og fjellområde i Dunderlandsdalen*.

Det legges særlig vekt på at området utgjør en nordlig utløper av den vest-europeiske granskogen, har stor plantegeografisk og skogøkologisk verdi, har ei særlig rik skogsli med høystaudebjørkeskog og har viktige funksjoner for fugle- og dyrelivet i regionen. I tillegg bidrar naturreservatet sammen med Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder til å bevare et stort, sammenhengende område med viktige nasjonale naturverdier og samiske og andre kulturminner.

Området foreslås opphevet og innlemmet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

2.1.6 Blakkådalen naturreservat

Blakkådalen naturreservat er et ca 3200 daa stort skogsområde i Rana kommune. Formålet med vernet er *å bevare et spesielt barskogområde med to granforekomster som er blant de nordligste i Europa, samt furuskog av ekte urskogkarakter*.

Områdets spesielle verdier gjør at Fylkesmannen ikke foreslår endringer

2.1.7 Fisktjørna naturreservat

Fisktjørna naturreservat er et ca 2750 daa stort skogsområde i Rana kommune. Formålet med vernet er *å bevare et urskogområde med grov kalkgranskog, usedvanlig rik flora og en rekke karstforekomster.*

Områdets spesielle verdier gjør at Fylkesmannen ikke foreslår endringer

2.1.8 Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

«Gamle» Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark dekker et areal på ca 1850 km², og ligger i Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommuner. Formålet er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante-og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Nasjonalpark er en verneform som jf naturmangfoldlovens § 35 kan *verne større naturområder som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap og som er uten tyngre naturinngrep.*

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har svært store og ubestridte landskaps-, kulturminne- og naturverdier. Det er avgrenset 75 landskapsrom som helt eller delvis ligger innenfor nasjonalpark, og av disse har 14 fått verdien A1 (enestående landskap av særlig stor verdi) og 24 verdien A2 (Inntrykkssterke landskap med god variasjonsrikdom). Resten av landskapsrommene defineres som regionalt typiske landskapskvaliteter.

Det er en rekke kulturminner i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og mange av disse er knyttet samisk bruk av området. Det finnes også nyere kulturminner knyttet til ikke-samisk bosetting og bruk. Totalt er det avgrenset 16 kulturmiljøer som ligger helt eller delvis innenfor nasjonalparken, der ett har fått liten verdi, fem har fått middels verdi, fire har fått middels-stor verdi og seks har fått stor verdi. Innenfor de avgrensede kulturmiljøene ligger det svært mange kulturminner, fra fangstgroper, gjerder og hellere til store fjellgårder med slåttemarker.

Naturverdiene innenfor nasjonalparken er svært store og svært varierte. Botanisk er det registrert 46 naturtypelokaliteter, der 12 har fått verdien A-svært viktig, 27 har fått verdien B-viktig og 7 har fått verdien C-lokalt viktig. Det er spesielt verdier knyttet til kalkrike områder i fjellet, gammel barskog, bekkekløfter og rikmyr. Videre er det avgrenset 13 viltlokaliteter, der sju er vurdert som svært viktige og seks er vurdert som viktige. I tillegg er det registrert en rekke mer eller mindre sjeldne arter som hekker eller raster i nasjonalparken. Disse lokalitetene ligger ikke nødvendigvis innenfor de avgrensede viltområdene. Fjellrev, en av Norges mest truede arter, har et av sine kjerneområder her.

Fylkesmannen foreslår at Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark videreføres. Det foreslås videre at Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Semska-Stødi og Storlia naturreservater inkluderes i nasjonalparken som tidligere beskrevet, samt at E6 og jernbane over Saltfjellet tas ut.

Som tidligere nevnt, foreslår arbeidsutvalget å beholde Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområder som egne landskapsvernområder også i fremtiden.

Fylkesmannens forslag om en stor nasjonalpark vil gi en felles verneforskrift for hele Saltfjellet. Forslaget til ny verneforskrift har tatt utgangspunkt i de gamle verneforskriftene og Direktoratet for naturforvaltnings forskriftsmal for nasjonalparker. Det er forsøkt å ikke endre restriksjonsnivået nevneverdig. Hele forslaget til verneforskrift samt utdyping av denne er gjengitt i del B. Hovedendringene i forslaget til verneforskrift er omtalt under.

Formålet i forslaget til ny verneforskrift har tatt opp det som er beskrevet i alle forskriftene som nå foreslås opphevet. I tillegg er nye, kjente verneverdier omtalt. Videre er det som en følge av konsultasjoner mellom Miljøverndepartementet og Sametinget besluttet at formålet også skal omtale bevaring av det Samiske naturgrunnet.

Paragraf tre inneholder vernebestemmelsene. Disse er gjennomgått tematisk under.

Landskap: Det er tatt inn unntak fra forbudet for oppsetting av midlertidige gjerder (som kun skal stå en sesong) i landbruket og reindrifta, samt muligheter for lagring av stolper og netting/duk i samme formål. Videre er det tatt inn bestemmelser om at det kan gis tillatelse til mindre utvidelser av bygninger og oppføring av frittstående bygg som kun skal benyttes som utedo/uthus. Dette er det ikke åpning for i dag. Det åpnes også for at det kan gis tillatelse til bruksendring av eksisterende bygninger.

Plantelivet: Det er gjort et direkte unntak for skånsomt uttak av lauvtrevirke på privat grunn til eget bruk etter forvaltningsplan. Dette er en innstramming i forhold til de eksisterende landskapsvernområdene da disse forskriftene ikke sier noe om forvaltningsplan, men en liberalisering i forhold til eksisterende verneforskrift for nasjonalparken og naturreservatene. Kulturminner. Hele dette avsnittet er nytt, og det sier at kulturminner er fredet mot skade og ødeleggelse, samt at løse kulturminner ikke skal fjernes. Det kan gis tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

Ferdse: Dette avsnittet inneholder noen nye punkter sammenlignet med de gamle verneforskriftene. Det første punktet er organisert ferdsel, der det står at organisert turvirksomhet til fots er tillatt så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende. Videre står det at organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Idrettsarrangement, jakthundprøver og annen større organisert virksomhet er ikke tillatt. Nærmere retningslinjer skal gis i forvaltningsplan. Dette er en liten innstramming i forhold til dagens forskrifter, blant annet for idrettsarrangement og jakthundprøver. Sykling og organisert bruk av hest er tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen. For sykkel er det en liten innstramming sammenlignet med dagens forskrifter, mens det for bruk av hest er likt (organisert ferdsel) og litt oppmyking for privat bruk av hest.

Motorferdsel: Som direkte unntak er det tatt inn et punkt som åpner for motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg. I dagens verneforskrifter er

det kun åpning for å gi dispensasjon for transport av varer og materialer til hytter i mars og april. Dette er unikt for Saltfjellet, og det foreslås at denne begrensingen tas ut.

Forurensing: Dette kapitlet er oppdatert etter dagens lover og forskrifter, noe som fører til en liten innstramning når det gjelder nedgraving av avfall ved hytter. Inn under forurensing kommer også støy, og gjennom dette er motordrevet modellfly, motordrevet isbor o.l. forbudt.

2.1.9 Samlet vurdering av avgrensning

Den avgrensning som nå foreslås med bakgrunn i revisjonen vil medføre en reduksjon i vernet areal på XX km², dette pga. at det tas ut areal langs vei og jernbane. Nytt areal som vernes er på XX km² i Bodø kommune (Havvamåhke). Samtidig foregår utvidelsesarbeidet i Rana og Rødøy, se eget dokument. Her foreslår Fylkesmannen en utvidelse tilsvarende XX km² i tillegg til et nytt landskapsvernområde på xx km². Det foreligger alternative forslag fra arbeidsutvalget som kan medføre reduksjon i foreslått vernet areal. Med Fylkesmannens forslag vil totalt vernet areal øke med XX km².

Avgrensningen vil nå bli helhetlig og særlig utvidelsen i Rana og Rødøy forenkler grensene. Det vil bli enklere å forholde seg til verneforskriftene da de er ens for hele området. Totalt mener Fylkesmannen at planen medfører en forenkling og brukertilpasning.

DEL B

Forslag til avgrensning, verneform og forskrift

UTKAST

3 Forslag til avgrensning, verneform og forskrift-tilrådning fra Fylkesmannen

Dette kapittelet presenterer forslaget til ny avgrensning av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med oppheving av to landskapsvernområder og naturreservat. For kart se del C vedlegg 1. Arbeidsutvalget og Fylkesmannen kom ikke til enighet om et felles forslag og det foreligger derfor alternativt forslag. Innspill i høringa vil være avgjørende for resultatet av dette. Arbeidsutvalgets alternativ er beskrevet i dette kapitlet og settes opp mot Fylkesmannens forslag. Det er viktig at høringspartene gir innspill på hvilke av forslagene de ønsker. Innspillene bør begrunnes.

3.1 Valg av verneform

Arbeidet er startet opp med hensikt å revidere Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og tilliggende verneområder. De tre verneformene nasjonalpark, landskapsvernområde og naturreservat er representert i området. Det er naturmangfoldlovens § 33 og §§ 35-37 som regulerer verneform og innhold i vernet.

Nasjonalparker (nml § 35) opprettes for å sikre store områder uten tyngre inngrep som inneholder særegne eller representative økosystemer eller landskap. Saltfjellet-Svartisen er ansett som et «typeområde» for nasjonalparker da den oppfyller alle kriteriene for en nasjonalpark og kanskje er Norges mest varierte nasjonalpark. Med de foreslåtte utvidelsene i Rana og Rødøy og endringene av landskapsvernområdene vil dette bli enda tydeligere.

Landskapsvernområder (nml § 36) etableres for å sikre natur- eller kulturlandskap av økologisk, kulturell eller opplevelsesmessig verdi, eller som er identitetsskapende. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart. Denne verneformen gir ikke et vern av vegetasjonen ut over det som kan påvirke landskapsbildet. Saltfjellet-Svartisen har viktige naturområder med særlig stor bevaringsverdi, for eksempel Stormdalen. Det finnes også tydelige kulturlandskapselementer, kulturmiljø av både samiske og ikke-samisk opprinnelse. Her nevnes spesielt fjellgårdene Bredek og Stormdalen og Saltfjellet (Lønsdal – Bolna, jf. kartlegging av kulturminner).

Naturreservat (nml § 37) etableres for å sikre områder som

- a) inneholder truet, sjelden eller sårbar natur,
- b) representerer en bestemt type natur,
- c) på annen måte har særlig betydning for biologisk mangfold,
- d) utgjør en spesiell geologisk forekomst, eller
- e) har særskilt naturvitenskapelig verdi.

Som naturreservat kan også vernes områder som er egnet til ved fri utvikling eller aktive gjenopprettningstiltak å få verneverdier som nevnt.

Naturreservat benyttes for vern av bestemte formål som for eksempel skogreservat, myrreservat eller fuglereservat. Dersom de naturfaglige verdiene er store kan naturreservat opprettes for å ivareta spesifikke naturverdier også i områder med omfattende inngrep. vernebestemmelsene i naturreservater ”skreddersys” da for å sikre konkrete, beskrevne verneverdier. Naturreservat er den strengeste verneformen etter naturmangfoldloven. Friluftsliv, landskap og kulturminner er ikke en del av formålet ved slike fredninger. Store

deler av nasjonalparken kan forsvare vernestatus naturreservat, men andre brukerinteresser og områdenes størrelse tilsier at nasjonalpark er beste verneform.

Fylkesmannens anbefaling er at Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde og Semska-Stødi naturreservat oppheves og innlemmes i en stor sammenhengende nasjonalpark. Samtidig lages en korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet slik at vedlikehold og nødvendige tiltak tilknyttet disse store inngrepene ikke er avhengig av tillatelse fra vernemyndighetene.

Arbeidsutvalget ønsker en løsning der de to landskapsvernområdene består, mens de to naturreservatene, Semska-Stødi og Storlia, oppheves og innlemmes i omkringliggende vern. Begrunnelsen for dette er at landskapsvern i utgangspunktet er en mildere verneform. Arbeidsutvalget ønsker samtidig at det lages en korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet slik Fylkesmannen foreslår i sitt forslag.

3.2 Forslag til avgrensning med begrunnelse

3.2.1 Kriterier for avgrensning

Gjennom Nasjonalparkplanen og naturmangfoldlovens §§ 33 og 35 er det klargjort hvilke verdier som skal vektlegges ved etablering av nasjonalparker generelt. Disse er gjengitt i kapittel **Feil! Fant ikke referanse-kilden..** Ytre avgrensning følger i hovedsak tidligere etablerte vernegrenser.

3.2.2 Verneareal

3.2.3 Konkret avgrensning

Nedenfor følger et konkret forslag til ny Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. For beskrivelser av områdene som omfattes av utvidelse i Rana og Rødøy vises til eget dokument om denne verneplanen.

Det foreslås en utvidelse på 1,4 km². Utvidelsen er foreslått i Bodø kommune i et område som kalles Håvvamåhkke. Denne utvidelsen er diskutert med Statskog som er grunneier i området, og avgrensningen er justert i forhold til eksisterende inngrep og Statskogs ønsker om å sikre mulighet for drift av marmor-ressursen. Det er her foreslått et kompromiss mellom vern og ikke-vern. Fylkesmannen vil komme tilbake til vurdering av miljøverdier ved en eventuell planleggign av drift av marmorressursen og denne verneplanen er ikke en forhåndsgodkjenning av inngrep i området.

Totalt vil forslaget innebære en utvidelse av nasjonalparken på til sammen XX km². dette da to landskapsvernområder og to naturreservat innlemmes i nasjonalparken. Likevel reduseres totalt areal med om lag xx km² da det tas ut en korridor langs eksisterende inngrep, E6 og jernbane.

Henvisningene til geografiske punkter og navn i gjennomgangen nedenfor forholder seg til N50 (M 711) kartene fra Statens kartverk. Kart med plangrense og forslag til ny nasjonalparkgrense finnes i del C vedlegg 1.

Beskrivelsen av grenseforslaget er delt opp i delområder.

Strekning – Nordfjorden (Rødøy) via Nordre Glomvassfjellet (Meløy) til Ramsgjeldalen (Beiarn)

Figur 1 Strekning uten endringer i nasjonalparkgrensen Nordfjorden (1) via Nordre Glomvassfjell (2) til Ramsgjeldalen (3).

Det foreslås ingen endring på denne strekningen. Grensen er her trukket mot store tyngre inngrep. Denne avveiningen ble gjort i forbindelse med vedtak om vern i 1989. Det er i hovedsak inngrep i forbindelse med utbygginga av Storglomvatnet og overføringslinje (420 kV) som har bestemt grensen fram til Ranreisdalen. Derfra følges grensen mellom stat og privat fram til nordsida av Tollådalen hvor et mindre område på privat grunn inngår. Videre følges grensen stat/privat øst for Ramsgjeltinden. Deretter inn på privat grunn til grensen for eksisterende nasjonalpark bryter østover.

Ramsgjeldalen (Beiarn) til Austerelva (Bodø)

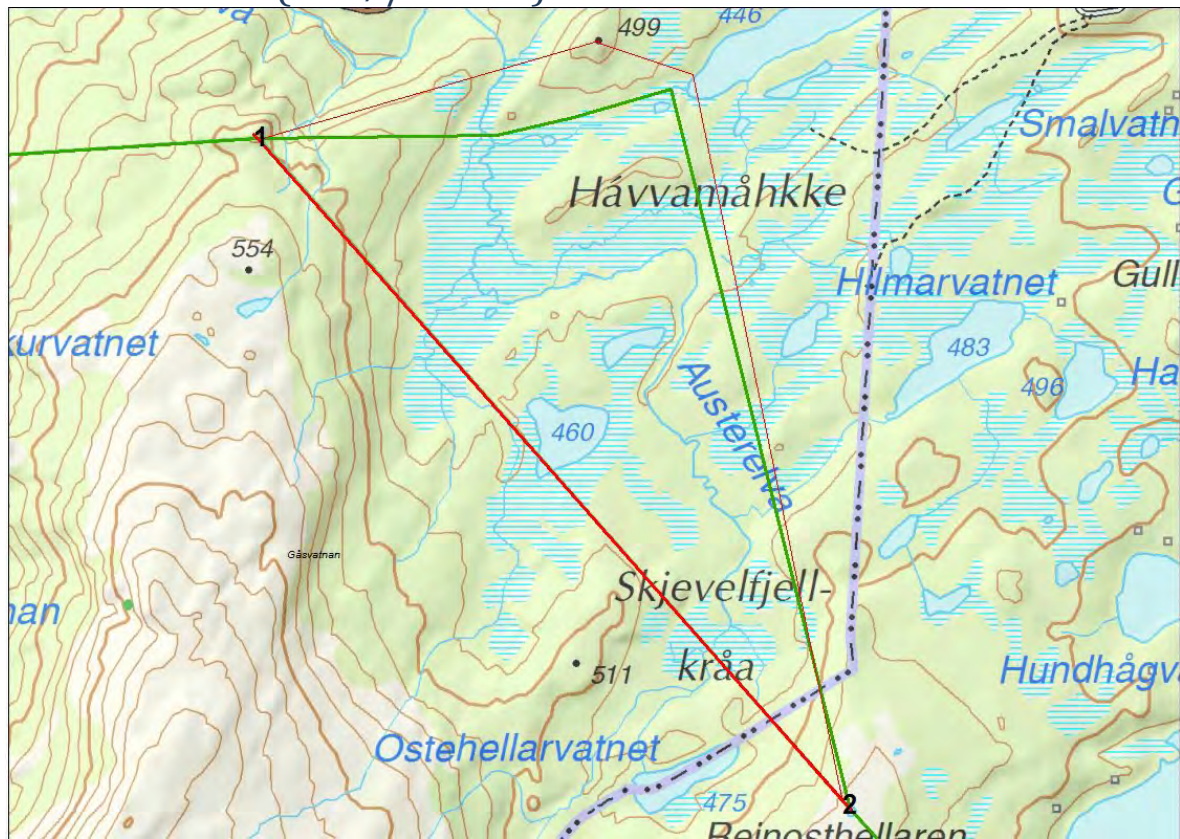

Figur 2 Strekning fra Ramsgjeldalen (1) til Austerelva (2) Eksisterende yttergrense for Gåsvatnan landskapsvernområde foreslås endret til nasjonalparkgrense. Det foreslås ikke endringer i traséen.

Det er ikke kommet inn innspill som tilsier endring i avgrensning på denne strekningen. Fylkesmannen er heller ikke kjent med inngrep eller registreringer som tilsier endring av grensen, men i og med forslag om endring av Gåsvatnan landskapsvernområde til nasjonalpark vil grensen endres til nasjonalparkgrense.

Arbeidsutvalgets alternative forslag innebærer at Gåsvatnan landskapsvernområde består, ellers ingen endring på denne strekningen.

Håvvamåhke (Bodø/Saltdal)

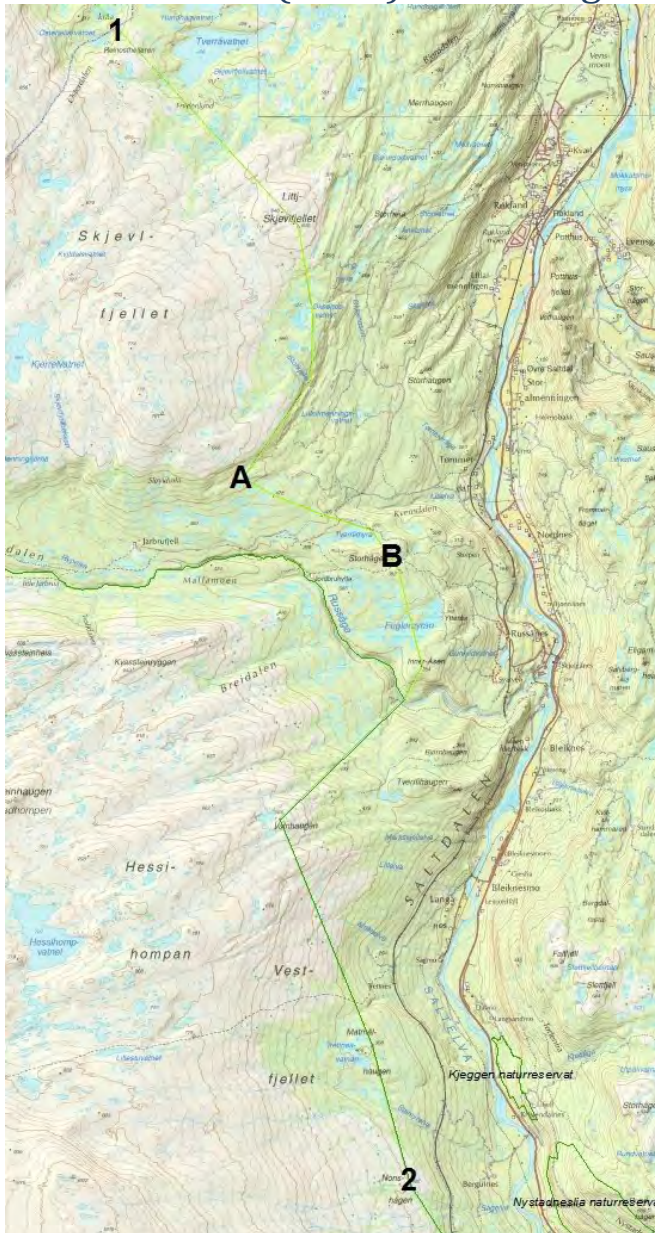

Figur3 Etter samtykke fra Statskog foreslås utvidelse mellom punkt 1 og 2. Tykk rød strek er eksisterende grense for Gåsvatnan landskapsvernområde. Tykk grønn strek er foreslått utvidelse mellom punkt 1 og 2. Tynn rød strek er forslag til utvidelse slik denne ble presentert i oppstartsmeldingen.

Håvvamåhke er et særlig viktig våtmarksområde med store verneverdier både tilknyttet fugl og botanikk. Dagens grense for Gåsvatnan landskapsvernområde går i rett linje fra punkt 1 til 2 i kartutsnittet. Grenseutvidelsen er digitalisert på bakgrunn av økonomisk kartverk og ortofoto. Fra punkt 1 foreslås ny grense i østlig retning til fast berg på østsiden av Austerelva. Deretter nord-østlig retning til nordligste punkt på liten berggrygg vest for Olavatnet. Verneområdet vil da få med de særlig viktige myrområdene langs Austerelvas meandre. Videre også myrdraget mot Olavatnet med to mindre tjern. Grensen knekker så i sør sør-østlig retning til punkt 2 i kartutsnittet og følger så eksisterende grense sørover. Avgrensingen sikrer ikke alle viktige våtmarksbiotoper i området, men de viktigste områdene langs Austerelvas løp sikres.

Arbeidsutvalgets alternative forslag innebærer at den foreslåtte utvidelsen her blir en del av Gåsvatnan landskapsvernområde.

Hávvamåhke (Bodø) – Nonshågen (Saltdal)

Figur 4 Strekning fra Havvamåhke (1) til nonshaugen (2) i Saltdal kommune. Det foreslås ikke endringer på denne strekningen

Fra Reinsosthellaren følges eksisterende grense for Gåsvatnan landskapsvernområde. Grensen foreslås gjort om til grense for nasjonalparken. Det foreslås ellers ingen endringer.

I Tømmerdalen, punkt A til B i kartutsnittet, har grunneierne med støtte fra Saltdal kommune foreslått endring av verneområdet slik at grensen for vernet følger grensen mellom stat og privat. Dette medfører at et område på om lag 0,4 m² avvernes. Bakgrunnen for forslaget er ønske fra grunneierne om å bygge hytter i området, samt at de mener grensen ble trukket slik den er i dag uten begrunnelse, altså at det var tilfeldig at deres eiendom ble berørt. I kongelig resolusjon fra 1989 er grensedragningsomtalt. Her refereres til at grunneiere og Saltdal kommune mener at grensen burde trekkes mellom privat og statlig grunn, og også at Jarbrufjell gård burde holdes utenfor vernet. Fylkesmannen kommenterer dette i kongelig resolusjon slik: *Fylkesmannen har i Saltdal kommune foreslått en grensejustering mot øst, men*

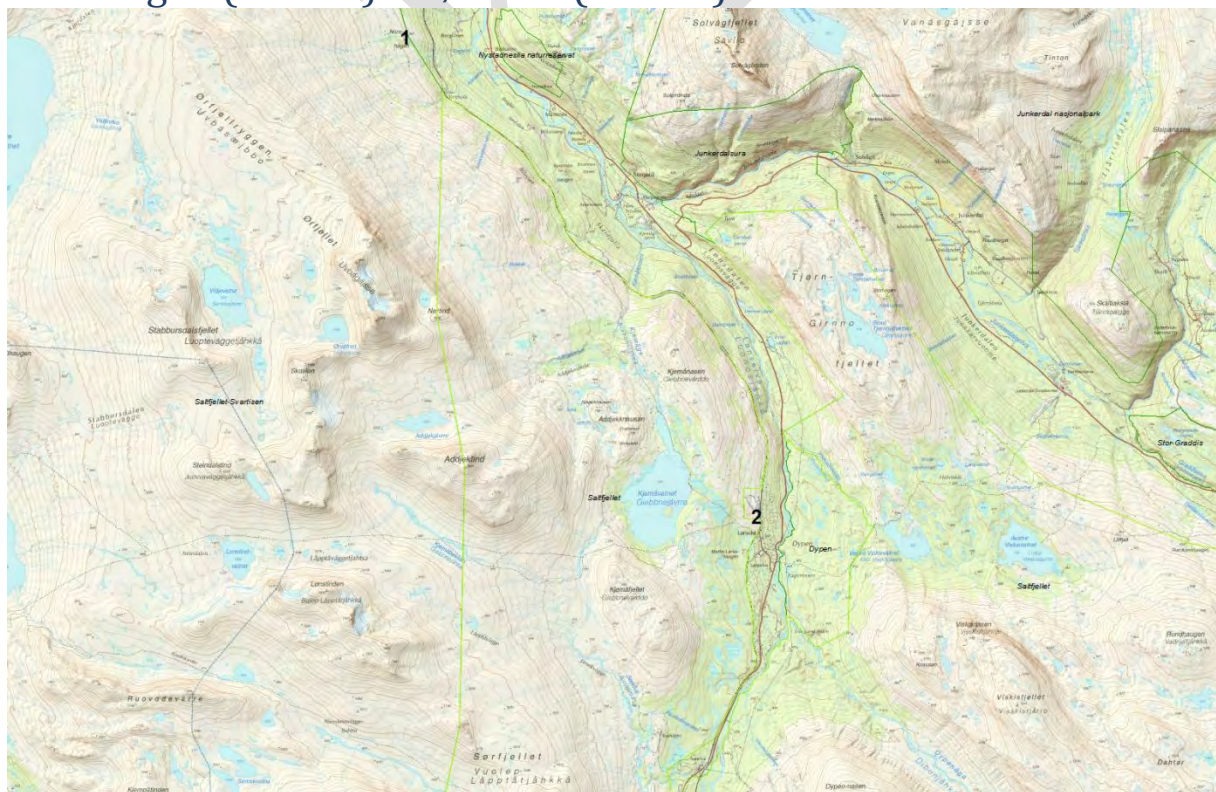
Utkast til verneplan utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark – møte i arbeidsutvalget mars 2013

Side 22

finner det ikke tjenlig å følge grensen mellom statlig og privat grunn. Jarbruffjellgården er vanskelig å ta ut av verneområdet pga arronderingsmessige årsaker, men tilrår tilpasninger ved utformingen av vernebestemmelsene. Det framgår ellers av kongelig resolusjon at man er bevisst at private arealer blir vernet. Direktoratet skriver om dette at *det bare er små arealer privat grunn som er berørt og svært lite av dette er jord- og skogbruksarealer. Direktoratet understreker imidlertid at selv om de private arealene er små utgjør de likevel vernemessig sett viktige elementer i nasjonalparken.* Spørsmålet om endring, slik Tømmerdalen grunneierlag har framsatt, fremstår derfor som en rein omkamp om noe som ble avgjort i 1989. Fylkesmannen ser at det for grunneierne vil kunne oppfattes positivt at dette arealet avvernes. Verneverdiene i Tømmerdalen er imidlertid store knyttet til at det er kalkberggrunn som gir rike kalkskoger og myrområder. Hvor avgrensingen burde gått vil nok kunne diskuteres avhengig av hva man legger vekt på. I forhold til verneverdiene kunne nok grensen vært trukket enda lenger ned mot dalbunnen da skogsområdene er særlig rike i dette området, og det utelukkende er kalkgrunn. Ut fra grunneierens interesser kan den trekkes lenger opp. Det er snakk om å flytte grensen 100-250 m sørvestover på en 2,6 km lang strekning. Dette utgjør et areal på 0,4 km². Av verneverdier vil Tverrlimyra ved en grenseendring bli uten vern etter naturmangfoldloven. I følge AR5 fra Skog og Landskap er nesten hele området som ønskes tatt ut skog av lav bonitet. Det er derfor lite skogbruksverdier på dette arealet. Hyttebygging er begrunnelsen for ønsket om grenseendring. Det er lagt ut et område i kommuneplanens arealdel utenfor landskapsvernområde, på samme felleseie med åpning for hytter. Tømmerdalen grunneierlag mener vernet hindret ytterligere 10 hytter. Fylkesmannen mener det ikke er ønskelig med ytterligere hyttebebyggelse i området og mener det er en god avveining mellom bruk og vern i området.

Arbeidsutvalget var ikke enig med Fylkesmannen i denne vurderingen. Arbeidsutvalgets alternative forslag er i dette tilfellet at grensen endres slik grunneierlaget i området har bedt om i innspill til oppstartsmeldingen.

Nonshågen (Saltdal) – Lønsdal (Saltdal)

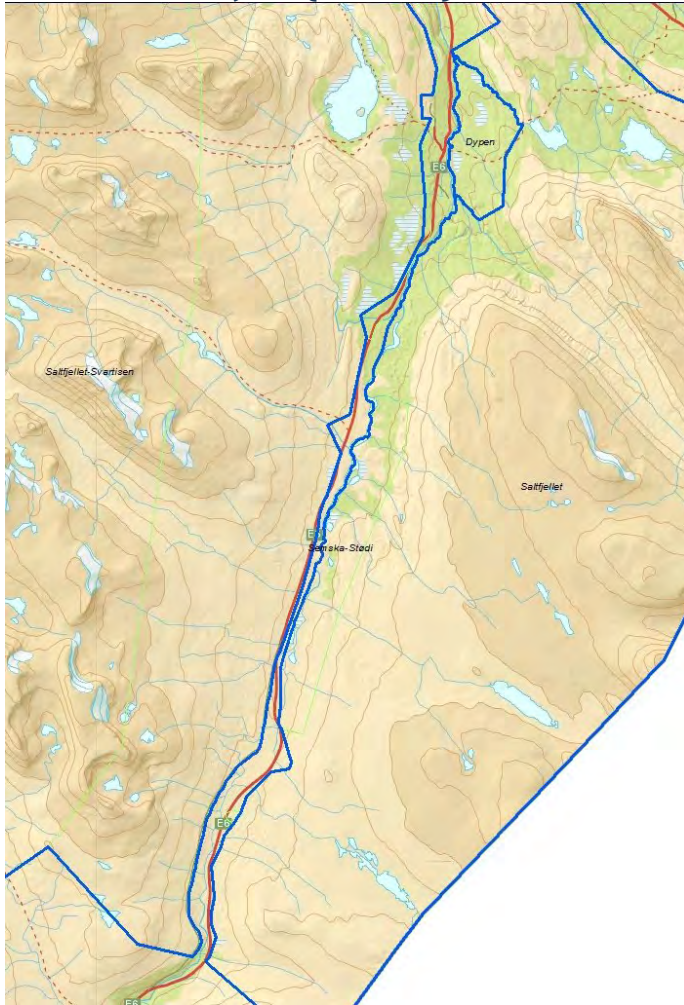

Figur 2 På denne strekningen foreslås endring ved at grensen flyttes vekk fra jernbanen.

Fra Nonshågen går dagens grense i sørøstlig retning til sørenden av Varghola jernbanetunell. Dette er nordligste punkt i Saltfjellet landskapsvernområde. Nasjonalparkgrensen går herfra i sørlig retning til Nertinden. Da Saltfjellet landskapsvernområde foreslås innlemmet i nasjonalparken vil grensen mellom landskapsvernet og nasjonalparken oppheves. Ny nasjonalparkgrense foreslås derfor å følge jernbanen mot Lønsdal. For å gjøre forholdet mellom nødvendige tiltak langs jernbanen og hensynet til nasjonalparken smidigere foreslås å flytte grensen bort fra jernbanetraséen. Grensen foreslås flyttet omkring 100 m, noe varierende ut fra terreng, faste punkter, eksisterende inngrep og gjenkjennelige grenser. Dette vil gi plass for nødvendig utbedring, sikringstiltak og vedlikehold av jernbanen, samtidig som saksbehandlingen hos naturvernmyndigheten reduseres.

Følgende grense foreslås (navn og høyder fra ØK-kartverk): Fra Nonshaugen trekkes grensen i sørøstlig retning til Notiselva på omtrent kote 300. Derfra i sørøstlig retning til markert knaus på omtrent kote 325 nord vest for Tjukkskogen. Derfra følges omtrent retningen av jernbanen til denne svinger noe mer sørover sør for Falleliasdalen. Knekkpunktet er lagt til berg i dagen ved kote 385. Der dreier grensen noe mer sørover i rett linje til bergrygg på kote 335. Deretter ytterligere sørover til midt på bergrygg ved tunnel ti på ca kote 390. Her dreier grensen enda noe sørover til det nordligste punktet på en markert bergknaus nord for rotelva ca 130 m fra jernbanelinja. Her dreier grensen noe mer østlig retning til bergknaus på sørsiden av Hak-bekken omtrent på linje med Kjemåga stasjon. Deretter i sørøstlig retning til punkt på Kjemågas østre breidd. Derfra dreies grensen mer østlig til punk deretter til markert bergknaus på ryggen som går ned mot jernbaneanoverbygget ved Kjemånasen tunell. Deretter i nordøstlig retning til punkt på Kjemånasen på kote 465. Herfra i sørøstlig retning markert bergknaus på sørsiden av bekkefar ved Vakkerskogen. Derfra i noe mer sørlig retning til bekken som renner ned til rasoverbygg over jernbanen. På denne måten vil flomforebygging her komme utenfor nasjonalparken. Avstanden til jernbanelinja vil her være omkring 250 m. deretter sørøstlig retning til punkt på omkring kote 520. Deretter nesten sørlig retning til rygg på omkring kote 515 sørøst for lite tjern. På denne strekningen vil dette medføre at hytte, gnr 76 bnr 18, ikke lenger ligger innenfor et vernet område. Også kulturminner knyttet til jernbanens krigshistorie faller utenfor vernet område. Deretter i sørlig retning til eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde krysses i en avstand på ca. 100 m fra jernbanen. På denne strekningen vil dette medføre at hytte på gnr 76 bnr 1 fnr 51 ikke lenger ligger i vernet område. Videre følges eksisterende grense rundt pukkverket til et punkt omkring 100 m fra jernbanelinja.

Lønsdal Stasjon (Saltdal) – Stokkabekken (Rana)

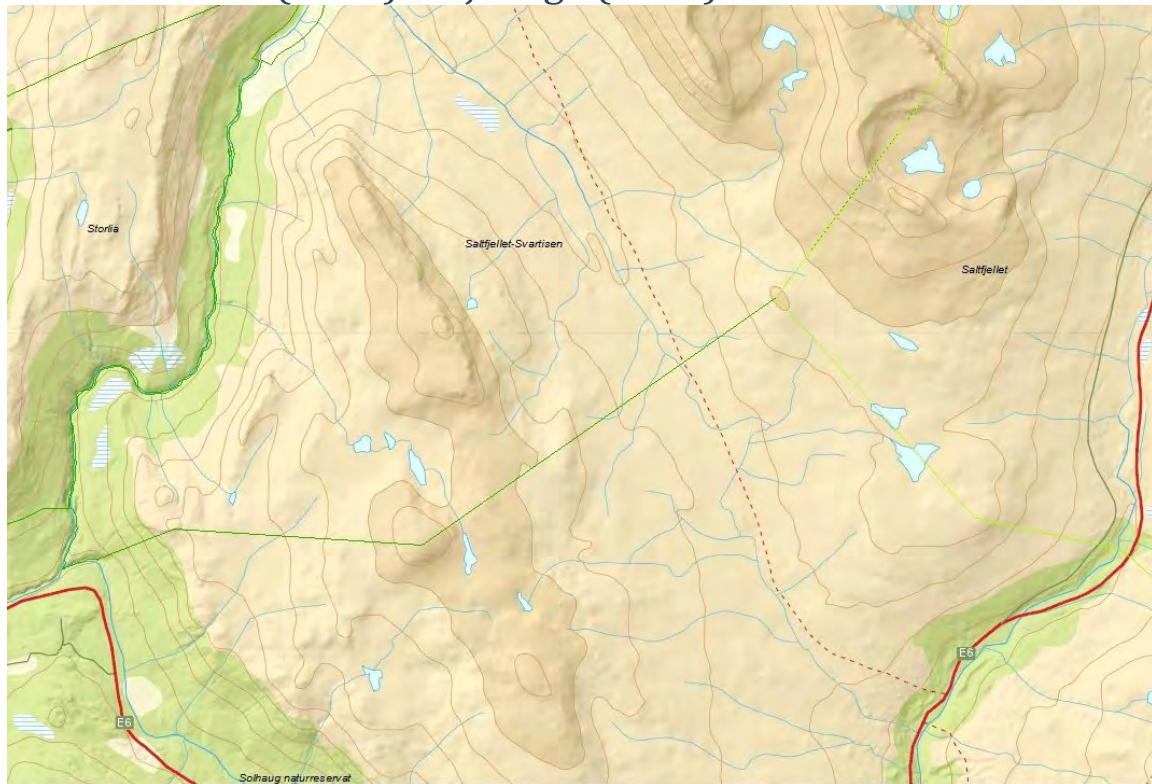

Figur 3 Foreslått avgrensning av korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet. Tykke blå streker er forslag til ny avgrensning.

Fra punkt ved pukkverket trekkes grensen sørvestover til punkt 541 (1:50 000) på Mattis-Larsa haugen. Deretter sørlig retning til punkt 568 (1:50 000) og derfra til liten høyde sørvest for bygning/mast. På denne strekninga vil avstanden fra jernbanen variere ganske mye fra 30 m til 250 m. Deretter sørvestlig retning til eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde krysses mellom Ravelva og Sørrelva. På denne strekningen vil dette medføre at bygningene på gnr 76 bnr 17, gnr 76 bnr 1 fnr 224 og gnr 76 bnr 2 ikke ligger innenfor vernet område lenger. Derfra følges eksisterende grense til sørsiden av Golanhøgda hvor grensen trekkes sør-sørvestover til elvekryss i Svartbekken nord for Semska. Deretter trekkes grensen rundt reinslakteriet slik at de bygningsmessige installasjonene her ikke lenger ligger innenfor vernet område. Deler av gjerdetraséene vil fortsatt ligge innenfor vernet område. Disse vil kunne vedlikeholdes uten søknad, jf. forskriften. Endring og utvidelse må omsøkes. Grensen trekkes da i vest-sørvestlig retning til Navnlauselva. Deretter sørøstlig retning til punkt 683. Videre sørover til sørvestlige bredd av et lite tjern. Deretter følges vestsiden av gammel trasé for E6 til denne er om lag 100 m fra dagens E6 Deretter om lag 100 m fra E6 via et par punkter forbi Semska til Sukkertoppen. Deretter i samme retning til trasé for gammel E6. Denne følges videre til eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde krysses ved Stokkabekken. Denne avgrensningen innebærer at de

kjente offersteinene på Saltfjellet blir liggende i et område som ikke er vernet da de ligger mellom gammel trasé for E6 og jernbanen.

Stokkabekken (Rana) – Bjøllåga (Rana)

Figur 4 Det foreslås ikke endringer i trasé fra E6 til Bjøllåga

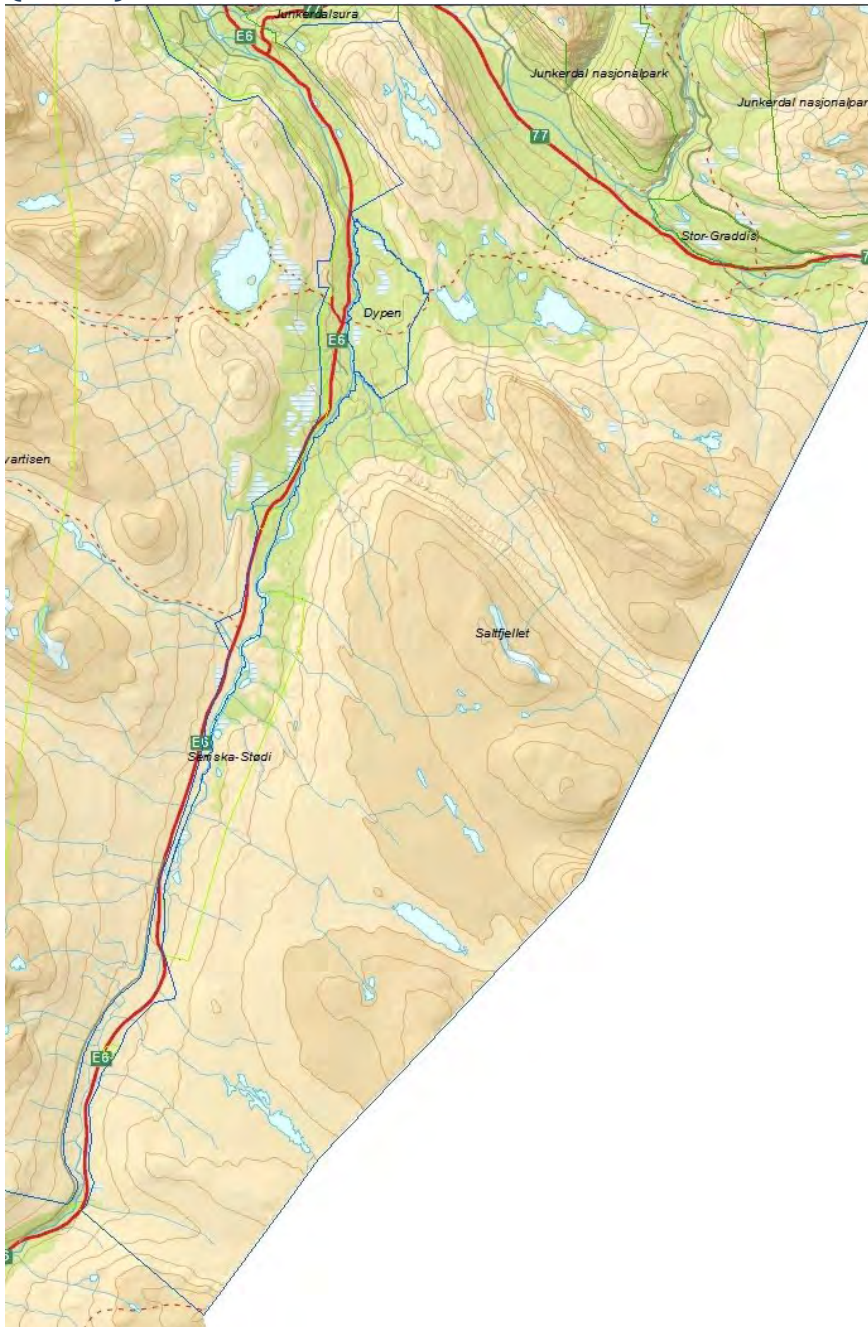
Her følges eksisterende grense vestover til Bjøllåga. Ingen endringer ut over at grensen for landskapsvernområdet gjøres om til nasjonalparkgrense.

Arbeidsutvalgets alternative forslag medfører at Saltfjellet landskapsvernområde består som eget verneområde og grensen nordover mellom nasjonalparken og landskapsvernet består.

Bjøllåga (Rana) – Nordfjorden (Rødøy)

For grensebeskrivelser og endringer på denne strekningen vises til dokumentet om utvidelse av Nasjonalparken i Rana og Rødøy.

Nasjonalparkens østre del med utgangspunkt i Stokkabekken (Rana)

Figur 5 Oversikt over grenseforslag for nasjonalparken øst for E6. Semska-Stødi naturreservat foreslås opphevet og innlemmet i nasjonalparken. Bortsett fra langs E6 og jernbanen følges eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde.

Eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde følges fra Stokkabekken på E6 østside med start øst for kraftlinje (22 kV) øst for E6. Det legges inn en avstand på 10 m fra senterlinja til kraftlinja for at ryddebeltet langs linja ikke skal være innenfor verneområdet. Fra dette punktet følges eksisterende grense østover til riksgrensen, riksrøys 227 ved Nasafjellet, deretter nordover langs riksgrensen til riksrøys 232 ved Njallávarddo i Saltdal kommune. Deretter følges eksisterende grense for Saltfjellet landskapsvernområde til denne møter Junkerdalsura naturreservat og videre tilbake til grensen for Dypen naturreservat. Videre til Lønselva, og langs Lønselvas østre breidd til elva krysses ved elvmøte ved Sørrelva.

På denne strekningen foreslås ingen endringer ut over at grensen gjøres om til nasjonalparkgrense.

Fra Sørelva trekkes grensen etter samme prinsipp som på vestsiden av jernbane og E6, nemlig at flest mulig tekniske inngrep faller utenfor vernet samt at det lages en buffersone mot jernbane og E6 på om lag 100 m. Fra Sørelva trekkes grensen til nordenden av lite tjern og deretter sørover mot Lønselva via to punkt. Deretter følges Lønselvas vestre breidd. Dagens grense for Semska-Stødi naturreservat krysses nord for Adamsvollen. Det er, etter Fylkesmannens vurdering, viktig at elva i størst mulig grad ligger innenfor de verna områdene, særlig i Semska-Stødi naturreservat. Lønselva har store landskapsmessig og økologisk funksjon i området og er et sentralt element i verneverdiene. Dette betyr at vernegrensen flere steder blir liggende i grensen for jernbanen da den ligger helt i elvebredden på deler av strekninga. Omkring 800 m nord for elva fra Semskdalen er verneverdiene så store at det ikke er ønskelig å redusere vernet areal i det som tidligere var Semska-Stødi naturreservat og derfor følges jernbanelinja sørover til kommunegrensen Rana/Saltdal. Grensen følger her eiendmsgrensen for jernbanevekts eiendom på østsiden av linja fram til dagens grense for Semska-Stødi brekker østover på grensen mellom Saltdal og Rana kommuner. Herfra etableres ny grense for nasjonalparken sørover. Ny grense følger i sørøstlig retning til punkt øst for etablert steinbrudd ved Stødi da dette er et inngrep som ikke hører hjemme i en nasjonalpark. Deretter sørvest til et punkt om lag 100 m øst for E6. Deretter i en avstand på om lag 100 m til nordøstligste punkt på dagens grense rundt Polarsirkelsenteret.

Slitasjen rundt Polarsirkelsenteret er så stor at det vises godt på flyfoto. Fylkesmannen vil drøfte med arbeidsutvalget hvordan grensen bør trekkes her.

Deretter til kraftlinja (22 kV). Denne følges sørover tilbake til Stokkabekken i Rana kommune

3.3 Arealregnskap

Strekning	Areal avvernet	Areal utvidelse	Totalt strekningen

3.3 Navnsetting

Fylkesmannen foreslår at nytt nasjonalparken blir hetende Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Fylkesmannen vil drøfte med arbeidsutvalget om det bør være et samisk parallellnavn og hva det i så fall bør være. Vi ber også spesielt høringsparter tilknyttet den samiske delen av samfunnet om innspill på samiske navn.

4 Forslag til forskrift med kommentar

Se vedlegg XX for nåværende forskrift for nasjonalparken.

Det er tatt utgangspunkt i forskriftsmalene fra Miljødirektoratet. Det er lagt vekt på å gjøre tilpasninger som ivaretar spesielle bestemmelser som er i eksisterende verneforskrifter og som ønskes videreført, samt å imøtekomme høringspartene der det lar seg gjøre innenfor handlingsrommet i lovverket. Det er lagt vekt på å lage bestemmelser som ivaretar verneverdiene, samtidig som ulempen for brukerne og arbeidsbelastningen for forvaltningen blir minst mulig.

Kommentarer til forskriftene er lagt inn fortløpende i det enkelte forskriftsforslaget. Kommentarene utdyper forslagene til forskrifter. Forskriften tar utgangspunkt i gjeldende mal for utforming av nasjonalparkforskrifter. Disse er justert og tilpasset med bakgrunn i verneverdiene, innspill til arbeidet, de gamle forskriftene og forvaltningspraksis. Oppbygningen av forskriften følger malen. I henhold til nyeste mal skal verneforskriftens § 1 være formålet med nasjonalparken, mens § 2 er geografisk avgrensning. Dette er motsatt av tidligere praksis, men får ingen betydning for realiteten i forskriften. Videre er § 3 vernebestemmelsene, altså de som definerer restriksjonsnivået i nasjonalparken, bygd opp tematisk. Under hvert tema listes først forbudene, deretter spesifikke ting som likevel er tillatt og til slutt ting det kan søkes om.

Arbeidsutvalgets alternative forslag medfører at det fortsatt blir tre forskrifter, en for nasjonalparken og en for hvert av landskapsvernområdene. I tillegg kommer verneforskriftene for de tre naturreservatene. Totalt vil arbeidsutvalgets forslag medføre en forenkling fra dagens fem til tre forskrifter. Forslag til forskrift for nasjonalparken vil i hovedsak være likt Fylkesmannens forslag, med visse unntak. Dette er markert for fotnoter og beskrevet nærmere i kap 4.2.

Arbeidsutvalget ønsker at Saltfjellet landskapsvernområde består, dvs ikke innarbeides som en del av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Grenseendringene som er foreslått langs E6 og jernbane ønskes gjennomført også om Saltfjellet landskapsvernområde består. Spesifikke paragrafer som gjelder jernbane og E6 foreslås derfor ikke videreført. Arbeidsutvalget ønsker å oppheve Semska-Stødi naturreservat og innlemme det i Saltfjellet landskapsvernområde. Fylkesmannen mener naturreservatet bør bestå dersom ikke området omgjøres til nasjonalpark da det har store ornitologiske verdier som ikke ivaretas fullt ut innenfor et landskapsvern. Fylkesmannen ønsker da at naturreservatet består med samme bestemmelser som i dag. Innspill i høringa vil være avgjørende for resultatet. Forslagene til nye forskrifter for landskapsvernområdene finner vi i kap 4.3 og 4.4.

I forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i kap 4.1 er det lagt inn fotnoter der arbeidsutvalget ønsker høring av alternativ formulering. I kap 4.2 finnes forskriften for nasjonalparken slik arbeidsutvalget foreslår den.

Det er viktig at høringspartene tar stilling til de ulike formuleringene i forskriftene der de har en mening om det som foreslås. Det er også viktig at høringspartene er tydelige på hvilken verneform og utforming som de ønsker.

4.1 Forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 35 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet

§ 1. Formål

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et stort og vakkert naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

Nasjonalparken skal sikre variasjonsbredden av naturtyper og landskap i et naturgeografisk sentralt område der variasjonene i naturforholdene er særlig markert og verdifull. Her finnes nord- og sørgrensen for en rekke arter. Området er rikt på botanisk interessante arter, og er også et kjerneområde for den norske fjellrevbestanden.

Saltfjellet-Svartisen ivaretar større intakte økosystemer som den meget produktive Stormdalen, de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene, Semska-Stødi³, Håvvamåhke⁴ og Riebbievaggi og de botanisk meget rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell⁵. Landskapet er variert og storslått og nasjonalparken sikrer områder fra fjord til fjell i Nordfjorden, og fra kyst til innland. Nasjonalparken skal også sikre et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, interessante avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger.

Saltfjellet – Svartisen skal også bidra til å sikre deler av kjerneområdet for norske grotte og karst-forekomster, herunder Pikhågan, Jordtullsystemet, Marmorslottet og Jarbrudalen med Russåga⁶, Norges største uregulerte underjordiske elv.

I tillegg skal nasjonalparken sammen med Melfjorden landskapsvernområde⁷, Fisktjørna og Dypen naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget

KOMMENTAR: Formålet er førende for forskriftsutforming, avgrensning og senere forvaltning av området. Derfor er formuleringen av dette viktig. Forskrifter og avgrensning skal ikke være strengere eller mer omfattende enn det som kreves for å ta vare på verneverdiene. I formålsbestemmelsen framheves områdets egenart/særtrekk. Nasjonalparker opprettes med hjemmel i naturmangfoldlovens § 33 og 35. Det skal derfor fremgå av

³ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas dette ut da Semska-Stødi ikke vil være i nasjonalparken

⁴ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas dette ut da Håvvamåhke ikke vil være i nasjonalparken

⁵ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas denne setningen ut da Kvitberget og Skjevlfjell ikke vil være i nasjonalparken

⁶ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas denne setningen ut da Russåga ikke vil være i nasjonalparken.

⁷ I arbeidsutvalgets alternative forslag vil det her tilføyes Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet landskapsvernområde

formålsbestemmelsen hvilke alternativ i § 35 som er grunnlag for vernet. Lovens ordlyd skal benyttes.

Utgangspunktet for utforming av formålsbestemmelsen har altså vært naturmangfoldlovens bestemmelser, verneverdiene og formålene slik de er i dag i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-Stødi naturreservat og Storlia naturreservat.

I Saltfjellet er den store variasjonen og Saltfjellets viktige funksjon som vandringshinder og dermed viktig sør-/nordgrense for planter og dyr sentral. Også de store gradientene sør-nord, øst-vest, fjord-fjell og kyst-innland er viktige elementer i Saltfjellet-Svartisens betydning som viktig landskap og økologisk område. Landskapet og geologien er særlig variert og interessant. Samtidig er bremassivenes betydning og påvirkning av landskapet både i dag og bakover i tid en viktig del av verneverdiene. De store glasiale avsetningene i området på det sentrale Saltfjellet er for eksempel en kjent og særlig viktig verneverdi. De viktige karst og grotteforekomster i Saltfjellet er videre framhevet i formålet. Her finner vi blant annet det som kan omtales som typelokaliteten for stripekarst, Pikhågan, som er en type karst Norge stort sett er alene om å ha.

Nasjonalparken er også viktig for friluftslivet. Friluftsliv er derfor trukket inn som en del av verneformålet med fokus på det enkle og tradisjonelle friluftslivet. Saltfjellet-Svartisen er også på dette punktet svært variert og kompleks. Store vide vidder og fjelldaler i de østlige områdene til alpine og bredekte områder i vest. Tilrettelegging for friluftslivet er omfattende, men likevel begrenset til noen sentrale «ferdselsårer» slik at nasjonalparken inneholder viktige friluftsområder både for det friluftslivet som krever tilrettelegging og for det friluftslivet som ikke ønsker tilrettelegging.

Den foreslåtte nasjonalparken berører reindriftas bruksareal i Saltfjellet Reinbeitedistrikt og Hestmannen-Strandtindene reinbeitedistrikt. I tillegg har flere Svenske Samebyer beiterett på norsk side, øst for E6. Forslaget søker å utforme et vern og en forvaltningspraksis som gir akseptable rammebetingelser for reindrifta, samtidig som hensynet til verneverdiene blir godt ivaretatt. Områdets betydning for samisk kultur og næringsutnyttelse er derfor vektlagt i formålet gjennom at formålet også omfatter bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Denne formuleringen «det samiske naturgrunnlaget» er en etablert formulering som Miljøverndepartementet og Sametinget i fellesskap har kommet fram til, og denne følger altså forskriftsmalen. Formuleringen kom første gang inn i en verneforskrift ved vedtak om opprettelse av Sjunkhatten nasjonalpark. I kongelig resolusjon for Sjunkhatten skriver Miljøverndepartementet om denne bestemmelsen som følger: *I forhold til samiske interesser vil det være viktig at natur-grunnlaget opprettholdes slik at samisk kultur og næringsutøvelse som bygger opp under verneverdiene kan fortsette og videreutvikles. Det åpnes imidlertid ikke for særskilt bruk i samiske områder, tilrettelegging i form av nye bygninger eller økt motorferdsel som kan skade verneverdiene. For øvrig vises det til naturmangfoldloven § 14, annet ledd hvor det framkommer at det skal legges tilbørlig vekt på naturgrunnlaget for samisk kultur ved vedtak i eller i medhold av naturmangfoldloven, noe som også følger av konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27.*

Som helhet mener vi formålsbestemmelsen nå viderefører de sentrale punktene i formålsparagrafene slik vi fant de i eksisterende verneforskrifter for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Semska-

Stødi naturreservat og Storlia naturreservat. Formålet er imidlertid gitt en mer moderne form, tilpasset kravene i nml §§ 34 og 35. Formålet er derfor betydelig mer spesifikt og henviser til noen av de sentrale verneverdiene som må tillegges vekt ved vurdering av tiltak etter forskriften.

§ 2. Geografisk avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gnr/bnr:

Beiarn kommune:

Bodø kommune:

Meløy kommune:

Rana kommune:

Rødøy kommune:

Nasjonalparken dekker et totalareal på ca 2 846 km², hvorav ca 7 km² er sjøareal.

Grensene for nasjonalparken fremgår av vedlagte kart i målestokk, datert Miljøverndepartementet.....20..... De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Beiarn, Bodø, Meløy, rana, rødøy og Saltdal kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

I denne paragrafen klargjøres det hvilke eiendommer som er berørt, og hvor forskrift og vernekart skal oppbevares.

«Nye» Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark berører Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommuner, og består av de «gamle» verneområdene Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat. I tillegg er det foreslått utvidelser i Glomdalen og vestover mot Melfjorden, ved Austerdalsvatnet, i Blakkådalen ovenfor det eksisterende Blakkådalen naturreservat, elvestrengene i Tespa og Bjøllåga og et område ved Havvamåhke i Bodø kommune. Videre er det tatt ut et areal i en korridor langs E6 og jernbane over Saltfjellet. For nærmere beskrivelse av grensen vises det til kart og grensebeskrivelse i høringsdokument.

Totalt landareal for den nye nasjonalparken er 2839 km². Av dette er 95,5 % (2712 km²) statsgrunn, og 4,5 % (127 km²) privat grunn. I tillegg kommer et sjøareal på ca 7 km² i Nordfjorden. Grensen mellom stat og privat er fastslått og gått opp i alle kommunene, men det kan enkelte steder være uklarheter i grensene mellom private eiendommer.

Det finnes XX antall punktfester på statsgrunn. Videre finnes XX eiendommer som er tidligere festetomter, men nå utskilt som egne enheter på statsgrunn.

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

KOMMENTAR

Vernebestemmelsene definerer den framtidige bruken av området. Bestemmelsene er samlet under tema. Bestemmelsene har en oppbygging der forbudet/hovedregelen nevnes først. Deretter kommer en oversikt over unntak fra forbudet/hovedregelen og til sist hva det kan søkes om unntak for. Det at man kan søke om unntak for ulike tiltak innebærer ikke at forvaltningsmyndigheten må gi tillatelse. En eventuell tillatelse skal gis etter en nøye vurdering av tiltakets konsekvenser i forhold til verneformålet. Dispensasjon kan gis på vilkår.

Vernebestemmelsene kommer i tillegg til annen lovgivning. For eksempel vil bruk av motoriserte kjøretøyer i nasjonalparken være avhengig av både å ha tillatelse fra grunneier, kommunen etter motorferdselloven og fra forvaltningsmyndigheten etter verneforskriften. Tiltak som forskriften ikke regulerer må fortsatt ha tillatelse etter gjeldende særlov.

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, gjerding, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, fjerning og ødeleggelse av biologisk og geologisk materiale i grotter, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b) vedlikehold av stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan.
- c) Oppsetting av midlertidige gjerder i landbruket og reindrifta som skal stå en sesong.
- d) Lagring av stolper og netting/duk i forbindelse med gjerding i jordbruk eller reindrift.
- e) Vedlikehold av vei til Nordlund gård av Jarbrufjell i henhold til forvaltningsplan. Vedlikehold innebærer ikke opprustning til annen veiklasse.⁸

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging
- b) mindre utvidelse av bygninger, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo⁹

⁸ Arbeidsutvalget ønsket ikke at den siste setningen *vedlikehold innebærer ikke opprustning til annen veiklasse* skulle være med I arbeidsutvalgets alternative forslag tas dette punktet ut da det gjelder Gåsvatnan landskapsvernområde

- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) bygging av bruer og legging av klopper.
- e) oppsetting av skilt og merking av stier.
- f) ombygging og oppsetting av gjerder.
- g) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift.
- h) bruksendring av eksisterende bygninger.
- i) riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- j) oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdselen til sjøs.
- k)¹⁰ En viss opprusting av veien til Nordlund gård av Jarbrufjell.
- l)¹¹ nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

KOMMENTARER til § 3 pkt 1

Punkt 1.1 Vern mot inngrep i landskapet

I nasjonalparker er det et generelt vern av landskapet. Alle inngrep som endrer landskapet er i hovedregelen forbudt. Dette gjelder kun inngrep på overflaten. Det vil si at om man skal lage en tunnel under en nasjonalpark, vil ikke denne rammes av forskriften med mindre den fører til inngrep/forandringer på overflaten. Dette har for eksempel betydning for eventuell framtidig veiføring mellom Melfjordbotn og Straumdalen via Nordfjorden i Rødøy.

Opplistingen under pkt 1.1 skal være typiske eksempler på ulovlige inngrep. Den skal være så konkret som mulig og tilpasses det enkelte verneområde. At opplistingen ikke er uttømmende innebærer et forbud mot liknende inngrep eller tiltak. Formuleringen om fjerning eller ødeleggelse av inventaret i grotter er tatt inn i tråd tidligere forskrift, innspill fra Norsk Grotteforbund og på bakgrunn av at nasjonalparken har spesielt viktige karst og grottelokaliteter.

Punkt 1.2 bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for

Punktet gir generelle unntak. Disse skal beskrives og avgrenses presist. Det finnes en rekke eksempler på at "lovlige" tiltak gjennomført over en rekke år, samlet innebærer en uheldig påvirkning på landskapet.

I 1.2 a) og b) er det gitt åpning for vedlikehold av bygninger og stier, skilt og liknende. Videre er det presisert at vedlikehold ikke omfatter ombygginger og utvidelser av hytter. Dette må det søkes om, jf. 1.3 a). Vedlikehold av bygninger er altså tillatt. Arbeider som gjøres med sikte på bruksendring krever imidlertid tillatelse etter verneforskriften. Bruksendring krever

⁹ Arbeidsutvalget foreslår alternativ formulering: mindre utvidelse av bygninger i henhold til kommuneplanens arealdel eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo/naust til eksisterende hytter.

¹⁰ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas dette punktet ut da det gjelder Gåsvatnan landskapsvernområde

¹¹ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas dette punktet ut da dette er noe som i dag gjelder i Gåsvatnan landskapsvernområde.

¹² Her ønsker arbeidsutvalget et punkt m hvor forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppsetting av maser for mobildekning

også ofte tillatelse etter plan- og bygningsloven. Med ombygging menes bygningsmessige endringer innenfor eksisterende grunnflate. Innvendig ombygging som ikke endrer bruken av bygningen er tillatt. Arbeider som gjøres med sikte på bruksendring krever imidlertid tillatelse etter verneforskriften. Bruksendring krever også ofte tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Stier, skilt og liknende er gjennomgått i utarbeidelse av forvaltningsplan for nasjonalparken, det vises til kap XXXX for nærmere beskrivelse av dette og hvilke krav som stilles, for eksempel ved vedlikehold av merking.

Punkt 1.2 c) og d) er lik bestemmelsene som ble vedtatt for Láhku nasjonalpark i 2012, men er altså et avvik fra malen. I eksisterende bestemmelsene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er ikke dette tatt med, selv om det finnes en bestemmelse om *vedlikehold av gjerder og andre innretninger til bruk for beiting*. Vedlikehold er dekt opp av punkt 1.2 a og gjelder både midlertidige og permanente gjerder. Punkt 1.2 c og d fanger derimot opp behov for å sette opp midlertidige gjerder, dvs som skal stå i en sesong, jf. reindriftsloven. Slike gjerder blir i dag satt opp, og settes i første rekke opp på snødekt mark.. Fylkesmannen mener dette er akseptabelt i forhold til verneverdiene, og hensiktsmessig i forhold til reindrift at dette er unntatt fra bestemmelsene i verneforskriften. Slike gjerder tas ned etter bruk og lagring av stolper og netting/duk må skje forsvarlig dersom det ikke skal rammes av § 3 punkt 7 *Forurensning* i forskriften.

I punkt 1.2 er også tatt inn en bokstav e som åpner for vedlikehold av vei til Nordlund gård av Jarbrufjell i henhold til forvaltningsplan. Vedlikehold innebærer ikke opprusting til annen veiklasse. Dette er tatt inn som følge av at liknende bestemmelser fantes i Gåsvatnan landskapsvernområde. Veien er per i dag opprustet noe siden vernevedtaket i 1989, men ikke stengt med bom slik forskriften forutsatte. Motorferdselen langs veien har økt noe, da det også er gitt tillatelser til motorferdsel langs denne traséen utover det som er motorferdsel til Jarbrufjell gård. Det er av hensyn til verneverdiene, landskap og friluftsliv ikke ønskelig at trafikken på veien skal øke utover dagens nivå. Det er derfor i forskriften presisert at den ikke kan rustes opp til annen veiklasse, det vises da til landbruksveinormalene. Dette punktet bidrar til å sikre mulighet for fortsatt drift og ivaretagelse av gården, innmarka og bygningene. Arbeidsutvalget har her et alternativt forslag der det ikke presiseres at vedlikehold ikke innebærer opprustning til annen veiklasse.

Punkt 1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til

Dette er inngrep som forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til, dette innebærer altså en søknadsplikt. Under dette punktet er det noen endringer i forhold til forskriftsmalen. Dette er tiltak som man ser at det er behov for, men som det samtidig er viktig å ha kontroll med. Etter søknad kan det gis tillatelse til ombygging, mindre utvidelser, gjenoppføring av bygninger etter brann eller naturskade og riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk. Det foreslås også å åpne for mindre utvidelser og oppføring av frittstående bygninger som kun skal benyttes til uthus/utedo. Arbeidsutvalget har alternative forslag til formulering av disse punktene.

Videre åpnes det for muligheter for oppsetting av skilt langs merka stier.

Av hensyn til reindriften videreføres at det kan gis tillatelse til visse bygninger og anlegg som er nødvendig i næringsøyemed.

Videre kan det søkes om bruksendring av eksisterende bygninger. Riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og samme bruk vil kunne tillates etter søknad.

Det er tatt inn et punkt om mulighet til å gi tillatelse til en viss opprusting av veien til Nordlund gård av Jarbrufjell, se også omtale av punkt 1.2 e. Formuleringen en viss opprusting er en videreføring fra forskriften for Gåsvatnan landskapsvernområde. Det kan ikke tillates opprusting til annen veistandard, for eksempel fra traktorvei til bilvei. Dette punktet vil innbefatte eventuelle situasjoner der det er behov for å gå ut over vanlig vedlikehold (som kan skje uten søknad) for eksempel etablering av nye stikkrenner eller liknende.

Siste punkt er også en videreføring fra landskapsvernområdene om at det kan gis tillatelse til nødvendige tiltak og innretninger på privat grunn for utøvelse av tradisjonell landbruksdrift. Dette kan for eksempel være saltslikketeiner, gjerder eller liknende.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet.

Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Særmerkete og dekorative trær, og hule trær og stammer ellers, som er med på å prege landskapet må ikke felles eller fjernes. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2.2 Bestemmelsen i 2.1. er ikke til hinder for:

- a) beiting.
- b) skånsom bruk av trevirke til bålbrekking.
- c) plukking av bær og matsopp.
- d) plukking av vanlige planter til eget bruk.
- e)¹³ skjøtsel av innmark på Nordlund gård av Jarbrufjell, Jordbrua, Bredek, Stormdalen gård og Granneset
- f) uttak av plantefelt og skånsomt uttak av lauvtrevirke på privat grunn til eget bruk etter retningslinjer i forvaltningsplan.
- g) Uttak av materialer til tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Hogst av ved til hytter og gammer i nasjonalparken.¹⁴
- b) annet uttak av trevirke

2.4 Regulering av beiting:

Direktoratet for naturforvaltning kan ved særskilt forskrift forby beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet.¹⁵

¹³ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas stedsnavnene Jarbru og jordbrua ut da dette er områder som ligger i Gåsvatnan landskapsvernområde

¹⁴ Arbeidsutvalget ønsker at hogst av ved til hytter og gammer tilknyttet reindriftsnæring skal plasseres som punkt 2.2 bokstav h, altså at det ikke er søknadspliktig.

¹⁵ Arbeidsutvalgets alternative forslag er at 2.4 tas ut av forskriften

KOMMENTAR § 3 punkt 2

I utgangspunktet er all vegetasjon, også døde busker og trær, fredet mot all skade og ødeleggelse.

Bruk av nasjonalparken til beite vil kunne fortsette som før med de begrensinger som finnes i annet lovverk og beiterettigheter etc. Dette reguleres ikke av verneforskriften. Eventuelle konflikter om beitebruk skal forsøkes løst i minnelighet. Det er i verneforskriften tatt inn en bestemmelse som åpner for at Miljødirektoratet ved særskilt forskrift skal kunne forby beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet. I de snart 25 år Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark har eksistert har Fylkesmannen ikke registrert store negative konsekvenser som følge av høyt beitetrykk. Det er imidlertid registrert noe tråkkskader etter beite med storfe og det er anbefalt at beitetrykket vurderes for enkelte naturtyper. Paragraf 3, punkt 2.4 er tatt med som en siste sikkerhetsventil om det i fremtiden skulle bli overbeiting eller andre skader som ikke løses på andre måter. Bruk av denne paragrafen krever høring og er ikke noe som eventuelt vil bli innført uten forvarsel. Arbeidsutvalget foreslår at denne bestemmelsen tas ut av forskriften.

En generell fredning av plantelivet gjør at vi må presisere at det er tillatt å plukke bær, sopp mv. Dette imøtekommer også den spesifikke bestemmelsen i tidligere forskrifter om at det var lov å plukke vanlige planter til pynt i hyttene.

Det foreslås åpnet for uttak av plantet gran og skånsomt uttak av lauvtrevirke til eget bruk på privat grunn etter retningslinjer beskrevet i forvaltningsplan. Det er her viktig at forvaltningsplanen viser hvor det er plantet gran. Dette er en videreføring med en liten innstramming av bestemmelsene i verneforskriftene for landskapsvernområdene og en liberalisering av eksisterende verneforskrift for nasjonalparken. I forvaltningsplanen vil det gis føringer for hvor, når og hvordan det kan hogges, eventuell hogst som skal gjennomføres på andre måter trenger særskilt tillatelse.

Det er også foreslått en åpning for at uttak av materialer til tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander kan skje uten søknad.

2.3 Det foreslås at det kan gis dispensasjon for hogst av ved til hytter og gammer i nasjonalparken. Hyttene ligger hovedsakelig ved tre områder, og i alle disse områdene er i ulik grad skogdekt. Pr. i dag hogges det såpass lite at det ikke er noen konflikt med verneverdiene, men om omfanget skulle øke mye kan det være aktuelt vil det være aktuelt å sette vilkår for hogsten. Dette foreslås derfor som søknadspliktig.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet.

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt. Direktoratet for naturforvaltning kan, ut fra verneformålet eller behovet for referanseområder der vanlig jakt ikke forekommer, bestemme at dyrelivet i hele eller bestemte soner av verneområdet skal være totalfredet mot slik jakt. Direktoratet for naturforvaltning kan på samme måte unnta enkelte arter fra vanlig jakt.

3.2 Bestemmelsen i pkt 3.1 er ikke til hinder for:

a) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.

b) skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

a) utsetting av fisk fra lokale fiskestammer hvor dette er gjort tidligere.

KOMMENTAR

3.1. Dette punktet følger for det meste standard forskrift. Alt dyreliv – også det som ikke dekkes av viltloven – er i utgangspunktet fredet i en nasjonalpark. I likhet med det som gjelder generelt, er det et forbud mot utsetting av dyr.

Jakt, fangst og fiske etter gjeldende lovverk. For fiske i ferskvann betyr det bestemmelsene i nml og laks- og innlandsfiskeloven med underliggende forskrifter. Fiske i saltvann reguleres av havressursloven med underliggende forskrifter. For jakt er det nml, viltloven og havressursloven (sel) med underliggende forskrifter som er aktuelle. I tillegg er grunneiers rett til å tillate eller forby jakt og fiske i ferskvann på egen eiendom tilstede. Dette betyr i praksis at jakt og fiske vil kunne foregå på lik linje med det som gjelder utenfor verneområdet. Uttak av rovvilt vil også kunne foregå på lik linje med områder utenfor.

Forskriftsmalen inneholder et punkt hvor forvaltningsmyndigheten kan tillate kalking av vatn og elver som er nødvendig for å hindre at en art dør ut. I store deler av Saltfjellet-Svartisen er berggrunnen i hovedsak karbonatbergarter. Vi kan ikke se at kalking vil være et aktuelt skjøtselstiltak i området. Fylkesmannen foreslår derfor at denne bestemmelsen ikke tas inn i forskriften.

3.3 Det foreslås at fisk fra lokale stammer kan settes ut etter dispensasjon der dette er gjort tidligere. I området har det vært satt ut fisk i svært mange vann tidligere. Bestemmelsen er tatt inn for å gi forvaltningsmyndigheten en viss kontroll med omfanget og hvor fisk settes ut. Det vil være aktuelt å gi flerårige dispensasjoner.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

KOMMENTAR

4.1 Det er aktuelt med særskilte bestemmelser om kulturminner i de fleste nasjonalparkene. Bestemmelsene om kulturminner endrer imidlertid ikke kulturminnemyndighetens ansvar for ivaretagelse av kulturminner. Ansvar for kulturminner er tillagt Riksantikvaren og regional kulturminnemyndighet ved fylkeskommunen eller Sametinget.

4.2 All skjøtsel og restaurering av kulturminner skal på forhånd være avklart med kulturminnemyndigheten. Restaurering eller skjøtsel skal ikke stride mot verneformålet.

5. Ferdsel

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner og tamrein

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan.

5.3 Sykling og organisert bruk av hest

Sykling og organisert bruk av hest er tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

5.4 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet.

5.5 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

5.6 Generelle unntak for ferdsel

Reglene i punkt 5 gjelder ikke ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

KOMMENTAR 5 Ferdsel

Bestemmelsen på ferdsel i forslag til forskrift for nasjonalparken følger siste versjon av standard forskrift fra Direktoratet for naturforvaltning.

5.1 og 5.2 Utgangspunktet er fri ferdsel i utmark. Restriksjoner på organisert ferdsel er tatt inn for å sikre en dialog mellom brukere og forvaltning og gi forvaltningsmyndigheten mulighet til å styre uheldig ferdsel slik at det ikke oppstår konflikter i forhold til dyreliv, sårbar natur og kulturminner.

I St.prp. nr. 65 (2002-2003) ble det lagt til grunn at den opplevelsesverdi urørt natur i våre fjellområder og nasjonalparker representerer, skal være grunnlag for økt turistmessig bruk og verdiskapning i fjellbygdene. Det vil innenfor rammene av verneforskriften være mulig å drive med ulike reiselivsrelaterte aktiviteter som guiding, fjellføring og annen organisert turvirksomhet. Dette uavhengig av om virksomheten er kommersiell eller ikke-kommersiell. Det avgjørende i forhold til verneforskriften er virksomhetens virkning på naturmiljøet.

Utviklingen viser at turoperatører kan utvikle reiselivstilbud som over tid kan bli en trussel mot verneverdiene. Kontroll med større arrangementer og noen former for organiserte turer kan derfor virke forebyggende mot slitasje/skade på vegetasjon eller forstyrrelse av dyreliv.

Unødvendig regulering/kontroll skal unngås og faste arrangementer bør kunne få flerårige dispensasjoner hvis det ikke oppstår konflikter i forhold til naturmiljøet. Forvaltningsplanen skal avklare hvilke typer organisert ferdsel som krever særskilt tillatelse. Det er viktig at en sikrer dialog mellom forvaltningen og brukere for å unngå at aktiviteter kommer i konflikt med verneverdiene. Større arrangementer, konkurranser og jaktprøver er normalt aktiviteter som må omsøkes.

Gjennom arbeidet med forvaltningsplan må områdets sårbarhet, mulighetene for kanalisering av ferdsel, behov for tilrettelegging osv. vurderes

5.3 Med traseér menes stitraséer, løypetraséer og kjørespor. For enkelte verneområder kan det også være aktuelt å åpne for at avgrensede områder i verneområdet kan settes av til slik bruk.

5.4 Denne bestemmelsen vil kun være aktuell innenfor et avgrenset område hvor ferdsel er en direkte trussel mot verneverdiene. Utarbeidelse og vedtakelse av slik forskrift følger forvaltningslovens bestemmelser.

5.5 Dersom en sti eller løype har betydelig negative konsekvenser for naturmiljø, kulturminner eller annet, kan det kreves at denne legges om eller at merkingen fjernes. Denne bestemmelsen brukes bare unntaksvis, men for eksempel i Junkerdal nasjonalpark ble ei sti lagt om opp over en kortere strekning opp mot Solvågvatnet av hensyn til den svært sjeldne planten grønlandsstarr. Alt etter hvilken konflikt det er, kan det være snakk om omlegging over en kortere eller lengre strekning.

5.6 Dette punktet følger standard forskrift.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

6.2 Bestemmelsen i pkt 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med utøvelse av reindrift. Leiekjører for reineier eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.
- c) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe og tamrein i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- d) ferdsel med motordrevet båt på Nordfjorden
- e) Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg. Ferdselele bør primært skje med beltekjøretøy på vinterføre. Traseer for slik kjøring fastsettes i forvaltningsplan, jf. § 5.
- f) Motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten
- g) Oppkjøring av skiløype til Reinhornrennet.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 6.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med bufehold.
- c) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.3.
- d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter.
- e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggearbeid på bygninger, anlegg og innretninger.
- f) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.¹⁷
- g) bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift.
- h) motorferdsel på snødekt mark for varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan
- i)¹⁸ Nødvendig transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjell.
- j)¹⁹ Oppkjøring av skiløype til Trollhaugan/Godhola.

20

21

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent distriktsplan etter reindriftsloven slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte.

KOMMENTAR § punkt 6

Motorferdsel er et omstridt tema så vel i verneplanprosesser som i den generelle samfunnsdebatten. Motorferdselregelverket er under revisjon og dette kan også få betydning for forvaltningen av verneområdene. Verneforskriften vil likevel være styrende for hva som kan tillates i et verneområde. Verneforskriften kan ikke lempe på reglene i motorferdselloven, det er med andre ord ikke anledning til å ha et mer liberalt regelverk innenfor et verneområde enn utenfor. Det er hensynet til verneverdiene og verneformålet som er førende for forskriftsutformingen.

Nasjonalparken opprettes med hjemmel i naturmangfoldlovens § 35 hvor det blant annet heter at Forskriften skal (...) sikre en uforstyrret opplevelse av naturen. I odelstingsproposisjon nr 52 (2008-2009) er dette utdypet, her heter det at dette har sammenheng med at opplevelsesverdien ofte er en viktig verneverdi i nasjonalparker. Til opplevelsesverdien hører ikke bare synsinntrykkene, men også opplevelsen av stillhet og naturens lukter og lyder. Bestemmelsen innebærer bl.a. at virksomhet som medfører støy, f.eks. motorferdsel, bør forbys i den grad den kan redusere opplevelsesverdien. Motorferdselen skal fortsatt reguleres strengt i nasjonalparkene.

I henhold til motorferdselloven er motorferdsel i utmark og vassdrag ikke tillatt med mindre annet følger av loven eller vedtak med hjemmel i loven. I verneområder er det spesielle forhold som gjør seg gjeldende. Hensynet til dyrelivet, stillhet, friluftslivet og urørte områder

¹⁶ Arbeidsutvalget foreslo et alternativt punkt 6.2 h om bruk av motorbåt i reindrift

¹⁷ Arbeidsutvalgets alternative forslag er at beltekjøretøy erstattes med motorkjøretøy. Forskjellen er at det alternative forslaget åpner for bruk av motorkjøretøy uavhengig av belter eller ikke.

¹⁸ I arbeidsutvalgets alternative forslag tas dette punktet ut da det gjelder Gåsvatnan landskapsvernområde

¹⁹ Arbeidsutvalget ønsker et alternativ der det åpnes for oppkjøring av skiløyper etter søknad uten henvisning til sted.

²⁰ Arbeidsutvalgets alternative forslag innebærer et punkt 6.3 k nødvendig bruk av motorkjøretøy etter eksisterende veier for utøvere av tradisjonelt landbruk

²¹ Arbeidsutvalgets alternative forslag innebærer et punkt 6.3 l om utkjøring av åte

innebærer blant annet at motorisert ferdsel i utgangspunktet er forbudt innenfor nasjonalparker, jf punkt 6.1, og at det bare i særlige tilfeller det skal kunne gis dispensasjon for kjøring. Det er særlig problematisk når det er snakk om barmarkskjøring som skaper stor naturslitasje.

Forskriftsmalen for utarbeiding av forskrifter for verneområder etter naturmangfoldloven legger derfor opp til at det i utgangspunktet er et totalforbud mot motorisert ferdsel, jf § 3 punkt 6.1. Verneområdene på har stor verdi for friluftslivet. Det er viktig at det finnes områder tilgjengelig for friluftslivet der motorisert ferdsel er begrenset. Som det framgår av blant annet Stortingsmelding 39 (2000-2001) Friluftsliv – ein veg til høgare livskvalitet er dette kvalitetar som er i ferd med å forsvinne. I kap 9 i nevnte stortingsmelding heter det blant annet at *når bruk av motorkøyretøy i utmark likevel må karakteriserast som ein stor miljøtrussel, er dette eit resultat av den samla verknaden av barmarkskøyring og snøscooterkøyning til fritidsbruk. (...) Norsk natur er ikkje lenger ein fristad der ein kan vente å finne ro og stille, og søkje rekreasjon frå støy og mas i kvardagen. Kvardagen er i ferd med å flytte inn i fjellet. Dette er særleg ottefullt når ein ser det i forhold til at ro og fred er dei kvalitetane ved friluftslivet som utøvarane legg mest vekt på. (...) Motorferdsel er negativ også av omsyn til dyrelivet. Terrengekøyretøy har stor aksjonsradius. Område som før var vanskelege å nå blir i dag lett tilgjengelege for jakt, fiske og generell forstyrning. Dyr har ikkje høve til å trekkje seg unna for å vere i fred i sårbare periodar. Dette verkar negativt inn mellom anna på reproduksjonen av sårbare arter.*

Generelt er store deler av fjellområdene våre altså belastet med støy og motorisert ferdsel. Samtidig er motorisert ferdsel noe som kan bidra til at personer med funksjonshindring kan ta seg ut i terrenget, bedre tilrettelegging gjennom enklere merking av og oppkjøring av løyper, transport av nødvendig varer og utstyr til hytter og lignende.

Reindrifta har også behov for kjøring på snødekt mark og barmark i forbindelse med reindrift. Omfanget av denne kjøringen vil variere mellom år avhengig av bruken av området.

Punkt 6.1

Bestemmelsen følger forskriftsmalen. All motorferdsel på land, i ferskvatn og i lufta under 300 meter fra bakken er i utgangspunktet forbudt.

Punkt 6.2

Av hensynet til naturmiljø og friluftslivet er det generelt et behov for å regulere bruken av motorkøyretøy i en nasjonalpark strengere enn det som følger av motorferdselloven. Det er likevel behov for visse unntak.

Punkt 6.2 følger i hovedsak forskriftsmalen og det er direkte unntak for viktige kontroll-, forvaltnings- og redningsoppdrag. Dette punktet omfatter ikke øvelseskjøring for slike formål, dette må det søkes om særskilt i henhold til punkt 6.3 a). Videre kan reindrifta bruke snøskuter på vinterføre. SMS anses ikke som tilstrekkelig dokumentasjon/avtale for at kjøring skal være lovlig.. Det er også åpnet for nødvendig motorferdsel i forbindelse med transport av syke/skadde bufe/tamrein i medhold av dyrevernloven.

Ferdsel med båt på sjøen er normalt ikke regulert gjennom verneforskrifter, og det legges ikke opp til det her heller. Bruk av båt i Nordfjorden vil derfor kunne foregå som før. Videre kan beltekøyretøy på vinterføre benyttes i forbindelse med drift og vedlikehold av energi og

kraftanlegg. På Saltfjellet vil dette gjelde noen traseer som det kan være behov for å benytte for å nå fram til anlegg utenfor nasjonalparken.

I arbeidsutvalgets alternative forslag foreslås at bruk av motorbåt i forbindelse med reindrift skal være unntatt søknadsplikt.

Punkt 6.3

Punkt 6.3 er en oppstilling av tilfeller der forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse etter søknad.

Bestemmelsen i punkt 6.3 a) følger forskriftsmalen.

6.3 b) vil kunne fange opp eventuelle behov, for eksempel utkjøring av gjerdemateriell, saltslikkesteiner etc. Det er ikke tenkt at denne paragrafen skal brukes til for eksempel å leite etter sau på høsten.

I forbindelse med vedhogst vil kunne være behov for transport på vinterføre, jf. punkt 6.3 c). Det samme gjelder i forhold til varer, utstyr og materialer til hytter, punkt 6.3 d) og e). Her er forslaget til forskrift endret fra dagens forskrifter da det foreslås at bruk av snøskuter tillates hele vinteren i stedet for bare i perioden mars-april. Det kan være aktuelt å gi flerårige dispensasjoner, og lengden på dette vil avklares i forvaltningsplanen. Et begrenset antall turer til hver hytte vurderes ikke å komme i nevneverdig konflikt med de beskrevne verneverdiene. Dagens praksis i verneområder i Nordland er at forvaltningsmyndigheten gir dispensasjon til inntil seks turer pr. private hytte pr. sesong for nødvendig frakt av varer og utstyr. Bruk av snøskuter krever også tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven og fra grunneier. Innspillene i prosessen er at 6 turer er for lite da det er vanskelig terreng å ta seg fram i og store avstander.

Dispensasjoner omfatter vanligvis ikke bruk av følgeskuter. Det er generelt ikke grunnlag for å gi tillatelse til bruk av dette.

I samband med storviltjakt kan det være behov for uttransport av slakt. Forslaget i punkt 6.3 f) er i tråd med forskriftsmalen. Bruk av lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt storvilt er tiltak forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelse til. Hva slags kjøretøy som har så lavt marktrykk at de kan brukes til å frakte storvilt foreslås avklart i forvaltningsplanen. Traseer for slik transport og om det skal være områder der slik transport bør unngås er foreslått i utkast til forvaltningsplan. Arbeidsutvalget har her forslag til alternativ formulering der det ikke begrenses til beltekjøretøy, men til lett motorkjøretøy generelt.

Reindriften er avhengig av en viss bruk av barmarkskjøretøy. Samtidig er det klart at verneverdiene på Saltfjellet er knyttet til geologi, landskap og naturtyper med vegetasjon som kan ta skade av barmarkskjøring. Videre er det behov for bruk av luftfartøy, det kan være helikopter eller mikrofly, i utøvelsen av reindriften. I punkt 6.3. g) foreslås derfor at det kan gis dispensasjon for bruk av luftfartøy og motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift i henhold til forvaltningsplan. Det er viktig at forvaltningsmyndigheten har kontroll med barmarkskjøring og det tas sikte på at dette avklares gjennom forvaltningsplan for nasjonalparken og driftsplan for reinbeitedistriktet. Det legges opp til at det slik kan gis

flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent driftsplan etter reindriftsloven slik at næringa kan utøves på en tilfredsstillende måte.

Punkt 6.3 i) åpner for at det kan gis dispensasjon for bruk av motorkjøretøy for transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjell. Dette er en videreføring fra dagens verneforskrifter, og gjelder for drift av gården.

Det kan oppstå tilfeller der det søkes om persontransport til private hytter for familiemedlemmer som har varig bevegelsehemming. Som varig forflytningshemmet regnes den som ved legeerklæring kan dokumentere at han eller hun på grunn av medfødte fysiske problem, sykdom eller alvorlige skader, fysisk er ute av stand til å forflytte seg utenfor vei, og at dette ikke er en forbigående tilstand. Personer som på grunn av alder eller midlertidig sykdom er forflytningshemmet omfattes ikke av reglen. Fylkesmannen er av den oppfatning at det bør kunne åpnes for en slik begrenset transport etter søknad, og dette er tatt i punkt 6.3 h.

Arbeidsutvalget har forslag til flere tillegg i 6.3. Se kommentarer i kap 4.2.

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Bruk av sand og liknende til snøsmelting.

7.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly, motordrevet isbor o.l. er forbudt.

KOMMENTAR

7.1 Forurensningsloven gjelder på lik linje i nasjonalparken som ellers. Bestemmelsen går ikke ut over det som ligger i den, men er en presisering av det forbudet som gjelder generelt. Hovedregelen er at avfall skal tas med ut av området. I noen tilfeller kan det likevel være hensiktsmessig at noe avfall brennes for å redusere transportbehovet. Brenning av avfall krever normalt tillatelse etter forurensningsloven. Materialer, gjerdeutstyr o.l. som blir henlagt utendørs f.eks. etter byggarbeider, må transporteres ut av området.

7.2 Det kan gis tillatelse til bruk av sand og jord mv. til snøsmelting. Bestemmelsen åpner ikke for bruk av kalk. Dette er for å åpne for slik bruk når det er nødvendig i forbindelse med for eksempel gjerder i reindrifta.

7.3 Punktet om forbud mot unødvendig støy er i tråd med forskriftsmalen.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

KOMMENTAR

Punktet er i tråd med naturmangfoldlovens § 48.

I forarbeidene til loven heter det blant annet i ot.prp. 52 (2008-2009) kap 11.8.14.4 heter det blant annet at (...) en generell dispensasjonsbestemmelse skal være en sikkerhetsventil for uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som man ikke kunne forutse på vernetidspunktet. Departementet ser det som vesentlig at en dispensasjonsadgang ikke blir brukt til å uthule vernet. Den skal i første rekke kunne anvendes på søknader som gjelder bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

KOMMENTAR

Utkast til forvaltningsplan skal legges frem samtidig med vernevedtaket. Dersom det er utarbeidet en skjøtelsesplan for området, skal denne inngå i forvaltningsplanen. Forvaltningsplaner skal vise hvordan forskriftene skal praktiseres og være et hjelpemiddel for forvaltningsmyndigheten i den daglige forvaltningen av verneområdet. Målsettingen er å kunne styre aktiviteter/virksomhet innenfor et verneområde slik at det ikke oppstår unødvendige konflikter mellom ulike brukerinteresser. De retningslinjer som trekkes opp i en forvaltningsplan må ligge innenfor rammen av forskriftene. Forvaltningsplaner skal rulleres med jevne mellomrom, og/eller etter behov. En plan skal rulleres minst hvert 10 år

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

KOMMENTAR

Hjemmel for skjøtsel av verneområder følger av naturmangfoldloven § 47. Det følger av denne bestemmelsen at skjøtselstiltak er tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstand som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel, fjerning av vegetasjon eller fremmede treslag og restaurering etter naturinngrep. Forvaltningsmyndigheten skal, hvis mulig, inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemte skjøtselstiltak. Eier eller rettighetshaver skal så vidt mulig varsles om skjøtselstiltak på forhånd, og økonomiske fordeler ved gjennomføring av skjøtselstiltak tilfaller grunneieren eller rettighetshaveren. Beslutning om iverksetting av tiltak er ikke et enkeltvedtak som kan påklages.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljøverndepartementet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

KOMMENTAR

Forvaltningsmyndighet for et verneområde innebærer ansvar for å sikre en utvikling i tråd med verneformålet. Forvaltningsmyndigheten har som oppgaver å behandle søknader om dispensasjoner, utarbeide forvaltningsplaner, organisere oppsyn i samråd med SNO, vurdere skjøtselstiltak, samarbeide med andre myndigheter, lag og organisasjoner og holde kontakt med ev. rådgivende utvalg.

Direktoratet for naturforvaltning er delegert myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for et verneområde. I dag er Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvaltningsmyndighet for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat, mens Fylkesmannen i Nordland forvalter Blakkådalen, Dypen, Fisktjørna og Semska-Stødi naturreservater.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det kan (skal?) opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

KOMMENTAR:

Et rådgivende utvalg skal bistå forvaltningsmyndigheten med råd og uttalelser i aktuelle forvaltningsspørsmål. Sammensetningen av slike råd må vurderes bl.a. ut fra brukerinteressene og forvaltningsmessige utfordringer. I samiske områder skal samiske interesser være representert i rådgivende utvalg.

Rådgivende utvalg bør som hovedregel oppnevnes for hele verneområdet.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

KOMMENTAR:

Ikrafttredelse av forskriften vil normalt være dato for vernevedtaket, dvs. når vedtaket blir truffet av regjeringen ved kgl. res.

Dersom tidligere forskrift skal oppheves, angis "Fra samme tidspunkt oppheves forskrift [dato] nr... om...". Forskrifter om midlertidige vernevedtak oppheves særskilt av Miljøverndepartementet.

4.2 Arbeidsutvalgets alternative forslag til forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

Arbeidsutvalget har et hovedalternativ som innebærer at Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsvatnan landskapsvernområde består. § 1 formålsparagrafen vil endres som beskrevet i fotnotene slik at områder eller spesifikke verdier som ligger i landskapsvernområdene ikke omtales i verneforskriften. Fotnotene beskriver videre endringer som arbeidsutvalget ønsker på enkeltpunkter. I dette kapitlet gjengis arbeidsutvalgets forslag til verneforskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark forutsatt at Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder består, men at grensene endres slik som foreslått i kap XX. For å lette forståelsen er de punkter i forskriften der det er avvik fra Fylkesmannens forslag markert med understreking.

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf. § 35 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet

§ 1. Formål

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er å bevare et stort og vakkert naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep.

Nasjonalparken skal sikre variasjonsbredden av naturtyper og landskap i et naturgeografisk sentralt område der variasjonene i naturforholdene er særlig markert og verdifull. Her finnes nord- og sørgrensen for en rekke arter. Området er rikt på botanisk interessante arter, og er også et kjerneområde for den norske fjellrevbestanden.

Saltfjellet-Svartisen ivaretar større intakte økosystemer som den meget produktive Stormdalen, de viktige våtmarksområdene Krukkimyrene og Riebbievaggi. Landskapet er variert og storlått og nasjonalparken sikrer områder fra fjord til fjell i Nordfjorden, og fra kyst til innland. Nasjonalparken skal også sikre et av Norges største isbremmassiver, Svartisen, interessante avsmeltningsområder og glasiale løsmasseavsetninger.

Saltfjellet – Svartisen skal også bidra til å sikre deler av kjerneområdet for norske grotte og karst-forekomster, herunder Pikhågan, Jordtullasystemet og Marmorslottet.

I tillegg skal nasjonalparken sammen med Melfjorden landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde, Saltfjellet landskapsvernområde, Fisktjørna og Dypen naturreservater bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til uforstyrret opplevelse av naturen gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunlaget

KOMMENTAR:

For kommentarer vises til kap 4.1 Forksjellen er at omtale av områder som ligger i Gåsvatnan eller Saltfjellet landskapsvernområde er tatt ut.

§ 2. Geografisk avgrensning

Nasjonalparken berører følgende gnr/bnr:

Beiarn kommune:

Bodø kommune:

Meløy kommune:

Rana kommune:

Rødøy kommune:

Nasjonalparken dekker et totalareal på ca xxxx km², hvorav ca 7 km² er sjøareal.

Grensene for nasjonalparken fremgår av vedlagte kart i målestokk, datert Miljøverndepartementet.....20..... De nøyaktige grensene for nasjonalparken skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Beiarn, Bodø, Meløy, Rana, Rødøy og Saltdal kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

KOMMENTAR

For kommentar vises til kap 4.1

§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet

Området er vernet mot inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, opplag av båter, gjerding, vegbygging, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, utfylling og henleggelse av masse, sprenging boring, bryting av stein, mineraler og fossiler, fjerning av større stein og blokker, fjerning og ødeleggelse av biologisk og geologisk materiale i grotter, mineraler eller fossiler, drenering og annen form for tørrlegging, nydyrking, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Oppstillingen av tiltak er ikke uttømmende.

Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet. Vedlikehold omfatter ikke ombygging eller utvidelse.
- b) vedlikehold av stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan.
- c) Oppsetting av midlertidige gjerder i landbruket og reindrifta som skal stå en sesong.
- d) Lagring av stolper og netting/duk i forbindelse med gjerding i jordbruk eller reindrift.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging
- b) mindre utvidelse av bygninger i henhold til kommuneplanens arealdel, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo/naust til eksisterende hytter
- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) bygging av bruer og legging av klopper.
- e) oppsetting av skilt og merking av stier.
- f) ombygging og oppsetting av gjerder.
- g) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for utøvelse av reindrift.
- h) bruksendring av eksisterende bygninger.
- i) riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.
- j) oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdselen til sjøs.
- l) oppsetting av master for mobildekning

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

KOMMENTAR

Se også kap 4.1. Arbeidsutvalget foreslår at punkt 1.3 b) kobles opp mot kommuneplanens arealdel. Det vil si at det er aktuell kommuneplan som vil være førende for hvor mye hyttene kan utvides. Dette ut fra en argumentasjon om at det er urettferdig for eiere av hytter innenfor et verneområde at de ikke har samme mulighet til utvidelse som de som har hytter utenfor et verneområde. Videre i samme bokstav foreslår arbeidsutvalget at det også skal tillates oppsett av naust til eksisterende hytter ut fra at noen hytter ikke har naust og at de derfor burde få lov til det.

Arbeidsutvalget ønsker også et punkt 1.3 l) som gir mulighet for å tillate oppsett av master for mobildekning. Dette er begrunnet i at området mangler mobildekning (GSM-nettet) og at det vil være henisktsmessig for å ivareta reindriften HMS at det gis mobildekning.

2. Plantelivet

2.1 Vern av plantelivet.

Vegetasjon, herunder døde busker og trær, er vernet mot all skade og ødelegging. Særmerkte og dekorative trær, og hule trær og stammer ellers, som er med på å prege landskapet må ikke felles eller fjernes. Planting eller såing av trær og annen vegetasjon er forbudt.

2.2 Bestemmelsen i 2.1. er ikke til hinder for:

- a) beiting.
- b) skånsom bruk av trevirke til bålbrenning.
- c) plukking av bær og matsopp.
- d) plukking av vanlige planter til eget bruk.
- e) skjøtsel av innmark på Bredek, Stormdalen gård og Granneset
- f) uttak av plantefelt og skånsomt uttak av lauvtrevirke på privat grunn til eget bruk etter retningslinjer i forvaltningsplan.
- g) Uttak av materialer til tradisjonell samisk husflid og tradisjonelle samiske bruksgjenstander.
- h) hogst av ved til hytter og gammer tilknyttet reindriftnæring

2.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) Hogst av ved til hytter og gammer i nasjonalparken.
- b) annet uttak av trevirke

KOMMENTAR

Arbeidsutvalget foreslår at hogst av ved til hytter og gammer tilknyttet reindrift ikke skal være søknadspliktig. Dette vil være en liberalisering i forhold til eksisterende forskrift for nasjonalparken.

I dette forslaget foreslås at punkt om mulighet for ved særskilt forskrift å forby beiting som kan skade eller ødelegge naturmiljøet ikke tas med.

3. Dyrelivet

3.1 Vern av dyrelivet.

Dyrelivet, herunder hi, reir, hekke-, yngle- og gyteplasser, er vernet mot skade og unødvendig forstyrrelse. Utsetting av dyr på land og i vatn er forbudt. Direktoratet for naturforvaltning kan, ut fra verneformålet eller behovet for referanseområder der vanlig jakt ikke forekommer, bestemme at dyrelivet i hele eller bestemte soner av verneområdet skal være totalfredet mot slik jakt. Direktoratet for naturforvaltning kan på samme måte unnta enkelte arter fra vanlig jakt.

3.2 Bestemmelsen i pkt 3.1 er ikke til hinder for:

- a) Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- b) skadefelling av store rovdyr i samsvar med gjeldende lovverk

3.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) utsetting av fisk fra lokale fiskestammer hvor dette er gjort tidligere.

KOMMENTAR i pkt 3 er arbeidsutvalgets forslag likt Fylkesmannens. For kommentarer se kap 4.1.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminner

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner skal ikke flyttes eller fjernes.

4.2 Forvaltningsmyndighetene kan gi tillatelse til:

Istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

KOMMENTAR i pkt 4 er arbeidsutvalgets forslag likt Fylkesmannens. For kommentarer se kap 4.1.

5. Ferdsl

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner og tamrein

5.2 Organisert ferdsel

Bestemmelsene i denne forskriften er ikke til hinder for organisert turvirksomhet til fots så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplan.

5.3 Sykling og organisert bruk av hest

Sykling og organisert bruk av hest er tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.

5.4 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa deler av nasjonalparken kan Direktoratet for naturforvaltning ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som kan skade naturmiljøet.

5.5 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

5.6 Generelle unntak for ferdsel

Reglene i punkt 5 gjelder ikke ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

KOMMENTAR i pkt 5 er arbeidsutvalgets forslag likt Fylkesmannens. For kommentarer se kap 4.1.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands, til vanns og i lufta under 300 meter fra bakken er forbudt. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

6.2 Bestemmelsen i pkt 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med utøvelse av reindrift. Leiekjører for reineier eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.
- c) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe og tamrein i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.
- d) ferdsel med motordrevet båt på Nordfjorden
- e) Nødvendig motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av eksisterende kraftanlegg. Ferselen bør primært skje med beltekjøretøy på vinterføre. Traseer for slik kjøring fastsettes i forvaltningsplan, jf. § 5.
- f) Motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten
- h) bruk av motorbåt i reindrift

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 6.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med bufehold.
- c) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.3.
- d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter.
- e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til vedlikehold og byggarbeid på bygninger, anlegg og innretninger.

f) bruk av lett terrenggående motorkjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget eller luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.

g) bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift.

h) motorferdsel på snødekt mark for varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan

j) Oppkjøring av skiløyper

k) nødvendig bruk av motorkjøretøy etter eksisterende veier for utøvere av tradisjonelt landbruk

l) utkjøring av åte

For reindriften legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent distriktsplan etter reindriftsloven slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte.

KOMMENTAR

Arbeidsutvalget foreslår at bruk av motorbåt i reindrift skal være unntatt søknadsplikt, altså plassert under pkt 6.2. dette med begrunnelse at det vil være uhenisktsmessig for reindriften å måtte søke om dette.

I pkt 6.3 f foreslår arbeidsutvalget å endre fra lett beltekjøretøy til eltt motorkjøretøy. Dette vil medføre at det kan gis tillatelse for bruk av ATV eller likenende også uten belter for frakt av felt elg eller hjort.

Arbeidsutvalget foreslår også at det skal gis mulighet for å tillate oppkjøring av skiløyper.

Arbeidsutvalget ønsker også at det skal kunne gis tillatelse til bruk av motorkjøretøy etter eksisterende veier for utøvere av tradisjonelt landbruk. Eksisterende veier må defineres i forvaltningsplan. Fylkesmannen er mener det ikke finnes traséer som kan defineres som veier innenfor dagens nasjonalpark.

Arbeidsutvalget ønsker også at det skal kunne gis tillatelse til utkjøring av åte. Dette er aktuelt i forbindelse med jakt på rovvilt.

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt, samt lagring av materialer og gjerdeutstyr o.l. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Bruk av sand og liknende til snøsmelting.

7.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Bruk av motordrevet modellfly, motordrevet isbor o.l. er forbudt.

KOMMENTAR i pkt 7 er arbeidsutvalgets forslag likt Fylkesmannens. For kommentarer se kap 4.1.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

KOMMENTAR

§ 4 følger direkte av naturmangfoldloven og kan ikke utformes på annen måte.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon osv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljøverndepartementet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det kan (skal?) opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av nasjonalparken.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

4.3 Arbeidsutvalgets forslag til revidert forskrift for Saltfjellet landskapsvernområde

Dette kapitlet gjengir forslag til forskrift for Saltfjellet landskapsvernområde . Arbeidsutvalget forutsetter at grensene endres som foreslått i kap. XX og at Semska-Stødi naturreservat oppheves og innlemmes i landskapsvernet.

Forskrift om vern av Saltfjellet landskapsvernområde i Rana og Saltdal kommuner i Nordland fylke

I medhold av lov om naturvern av 19. juni 1970, nr. 63, § 5, jf. § 6 og § 21, § 22 og § 23, er et område i Saltdal og Rana kommuner, Nordland fylke, vernet som landskapsvernområde ved kgl.res. av 8. september 1989 under betegnelsen Saltfjellet landskapsvernområde. Ved kongelig resolusjon av.....med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf § 36 og § 62 er det fastsatt endrede verneforskrifter. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Saltfjellet landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet natur- og kulturlandskap av stor naturhistorisk, økologisk, kulturell og opplevelsesmessig verdi, og som er identitetsskapende.

Videre er formålet med vernet å:

- ta vare på et stort høyfjellsområde med særlig stor kvartærgeologisk verdi knyttet til avsetninger dannet i slutten av siste istid.
- Å ta vare på og opprettholde et kjerneområde for den norske fjellrevbestanden.
- Å ta vare på et identitetsskapende landskap preget av mange samiske og andre kulturminner.

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I tillegg skal landskapsvernområde sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Gåsvatnan og Melfjorden landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen og Fisktjørna naturreservater bidra til å bevare et stort, sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

KOMMENTAR

Formålet er utformet i tråd med naturmangfoldloven og eksisterende beskrivelse av formålet med vernet av Saltfjellet landskapsvernområde. Videre er forarbeidene fra 80-tallet og ny kunnskap siden den gang benyttet for å presisere begrunnelsen for vernet i forskriften.

Kulturlandskap er nevnt da deler av området kan betraktes som et samisk kulturlandskap i og med den langvarige bruken og de mange kulturminnene. Området som strekker seg omtrent fra Lønsdal til Bolna, jf. kulturminneregistreringene, har stor tidsdybde og var det området der de ulike delene av reindriften ble samlet under trekket. At begrepet kulturell verdi er brukt knyttes også til alle kulturminnene i området, både samiske kulturminner og andre, spesielt knyttet til andre verdenskrig og ferdsel over Saltfjellet og bygging av jernbane og vei. En stor del av kulturminnene vil bli liggende i korridoren langs E6 og jernbanen som foreslås å ikke inngå i landskapsvernet. Vi mener likevel det er riktig å ta med disse begrepene i formålsteksten da de er viktige grunner til at området ble vernet.

Videre er identitetsskapende brukt da Saltfjellet er et område som det knytter seg sterkt identitetsskapende holdninger til både for den samiske og ikke-samiske befolkningen på begge sider av Saltfjellet.

Begrepene naturhistorisk og økologisk verdi knyttes både til Saltfjellets viktige funksjon som spredningsbarriere sør-nord i landet: Saltfjellet utgjør i mange henseender nord eller sørgrense for arter, og har hatt stor betydning for artssammensetningen og de økologiske forhold i landet. Videre innvirker fjellområdet på klimatiske forhold av fjellområdet som har stor betydning som økologisk faktor. Kvartærgeologien i området er av nasjonal naturhistorisk interesse med store løsmasseavsetninger som forteller om avsmeltingen i siste istid. At området er et av få kjerneområder for fjellreven gjør også området særlig interessant, og er derfor nevnt spesifikt.

Saltfjellet landskapsvernområde er et mye brukt friluftsområde. Området er særlig brukt til fotturer, jakt og fiske. Jeger- og fiskerforeningen har hytte i området og det er merkede stier. I

tillegg finnes det noen private hytter. Det tas derfor med i formålsbestemmelsen at området skal kunne brukes til friluftsliv.

Saltfjellet landskapsvernområde er et sentralt område for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Formulering "Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget tas derfor med for å presisere at ivaretagelse av natur og landskap i området også er viktig for den samiske reindrifta og at reindrift skal kunne utøves i området.

§ 2. Geografisk avgrensning

Landskapsvernområdet berører følgende gnr/bnr:

Rana kommune:

Saltdal kommune:

Landskapsvernområdet dekker et totalareal på ca..... km².

Grensene for landskapsvernområdet fremgår av vedlagte kart i målestokk 1:50 000 datertMiljøverndepartementet,.....20.....De nøyaktige grensene for landskapsvernområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes

Verneforskriften med kart oppbevares i Rana og Saltdal kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vernebestemmelser

I landskapsvernområdet må det ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Det skal legges vekt på den samlede virkningen av tiltak i området.

1. Landskapet

1.1 Inngrep i landskapet

1.1 Med de unntak som følger av forskriften pkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter herunder vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, vassdragsregulering, opplag av båter, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, uttak og fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

KOMMENTAR

Oppdrettsanlegg som eksempel på ulovlige tiltak er tatt ut da det ikke er sjøareal i området. Siste setning er en videreføring fra eksisterende vern som kan være en god presisering i forhold til å sikre blant annet fjellreven mot uønsket/unødvendig forstyrrelse.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.
- b) vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan.c) midlertidige gjerder i landbruk og reindrift.

d) drift og vedlikehold av eksisterende energi- og kraftanlegg og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.

e) oppgradering/fornyelse av kraftanlegg og kraftlinjer for heving av spenningsnivå og øking av linjetverrsnitt når dette ikke fører til vesentlige fysiske endringer i forhold til verneformålet.

f) Særmerkte og dekorative trær og hule trær og stammer ellers, som er med på å prege landskapet må ikke felles eller fjernes. Treslagskifte er ikke tillatt.

KOMMENTAR

Eksisterende forskrift punkt 10 er formulert slik *Oppsetting av foreløpig og eller transportable konstruksjoner eller anlegg, inkludert campingvogner, salgsbuer, skur, opplag eller lignende er bare tillatt i de områder som er avsatt til slike formål.* Denne er tatt ut da det er tatt ut areal rundt E6 og jernbane.

Videre har vi ikke videreført punkt V pkt 1.1 om at følgende er unntatt fra bestemmelsene. Trafikk med jernbane eller på riksveg (E6), eller anleggstrafikk langs vei og jernbane i forbindelse med drift og vedlikehold av disse. Da vi nå holder hele E6 og jernbane utenfor, og også de arealer som er nødvendige for drift og vedlikehold.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging
- b) utvidelse av bygninger i tråd med kommuneplanens arealdel, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo/naust til eksisterende hytter
- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige for utøvelse av reindrift.
- e) bygging av bruer og legging av klopper.
- f) oppsetting av skilt og merking av stier.
- g) oppgradering/fornyelse av kraftanlegg og kraftlinjer som ikke faller inn underpkt. 1.2 g).
- h) Riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet,

KOMMENTAR. Bokstav a og b tilsvarer punkt 2.1 i eksisterende forskrift.

2. Plantelivet

2.1 Beskyttelse av plantelivet

Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Innføring av nye plantearter er forbudt.

2.2 Beiting

Beiting er tillatt.

2.3 Hogst av ved

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til skånsomt uttak av trevirke til hytter og gammer i landskapsvernområdet. Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal ikke hogges.

KOMMENTAR: I dagens verneforskrift er hogst av ved tile get bruk tillatt på privat grunn. Da det ikke er privat grunn i landskapsvernområdet tas dette punktet ut.

3. Dyrelivet

Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk er tillatt.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminne

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes dersom det kan endre det verneede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

4.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5. Ferdsl

5.1 Generelt om ferdsl

All ferdsl skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Sykling og organisert bruk av hest

Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen, jf. § 5.

5.3 Ferdsl som kan skade naturmiljøet

Organisert ferdsl og ferdslsformer som ikke skjer til fots må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten dersom det kan skade naturmiljøet.

Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen, jf. § 5.

5.4 Regulering av ferdsl

Innenfor nærmere avgrensa deler av landskapsvernområdet kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsl som ikke skjer til fots og som kan skade naturmiljøet.

5.5 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

5.6 Generelle unntak for ferdsl

Reglene i punkt 5 gjelder ikke ferdsl ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

6. Motorferdsl

6.1 Forbud mot motorferdsl

Motorferdsl til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

KOMMENTAR:

Siste setning hentet fra eksisterende forskrift og er en viktig presisering da det er støyen og forstyrrelsen, særlig for fjellrev og rein, som ønskes begrenset.

6.2 Bestemmelsen i punkt 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsl ved militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) motorferdsl på innmark i forbindelse med drift av jordbruksarealer.
- c) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg og hjort.

- d) bruk av motor på båt i forbindelse med reindrift i innsjøer over 2 km².
- e) nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reieiere eller reindrifansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.
- f) motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- g) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe og tamrein i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsom mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

KOMMENTAR: I forhold til forskriftsmalen er reindrift tatt med i punkt d. Men er det sjøer over 2 km²? Bokstav f og g er ikke aktuell. Bokstav h er kanskje heller ikke aktuell???

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 6.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med bufehold.
- c) motorferdsel i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.3.
- d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter og stoler.
- e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til byggarbeid og vedlikehold på bygninger, anlegg og innretninger.
- f) bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.
- g) bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift.
- h) motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold og oppgradering/fornyelse av eksisterende kraftlinjer og kraftanlegg.
- i) motorferdsel på snødekt mark for varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan

For reindrifta legges det opp til en praksis med flerårige tillatelser med grunnlag i godkjent distriktsplan etter reindriften slik at næringen kan utøves på en tilfredsstillende måte.

KOMMENTAR: motorferdsel til hytter vil være mildere enn dagens forskrift, da tidsbegrensing opphører.

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Bruk av sand og liknende til snøsmelting.

7.3 Støy

Unødvendig støy skal unngås.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den som forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av landskapsvernområdet.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

4.3 Arbeidsutvalgets forslag til revidert forskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde

Dette kapitlet gjengir forslag til forskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde . Arbeidsutvalget forutsetter at grensene endres som foreslått i kap. XX.

Forskrift om vern av Gåsvatnan landskapsvernområde i Beiarn, Bodø og Saltdal kommuner i Nordland fylke

Fastsatt ved kongelig resolusjonmed hjemmel i lov 19. juni 2009 nr.100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34 jf § 36 og § 62. Fremmet av Miljøverndepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å ta vare på et natur- og kulturlandskap av økologisk, og opplevelsesmessig verdi. Til landskapet regnes også kulturminner som bidrar til landskapets egenart.

Videre er formålet med vernet å:

- ta vare på Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv.
- Ta vare på de botaniske meget rike område i Kvitberget og Skjevlfjell
- Å ta vare på viktige våtmarkssystemer med stor betydning for fugl

Allmennheten skal gis anledning til natur- og landskapsopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I tillegg skal landskapsvernområde sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Melfjorden landskapsvernområder og Blakkådalen, Dypen og Fisktjørna naturreservater bidra til å bevare et stort, sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget.

KOMMENTAR: i motsetning til for Saltfjellet landskapsvernområde tar vi her ikke med begrepene «identitetsskapende» og kulturell verdi. Det betyr ikke at det ikke er slike verdier knyttet til Gåsvatnan, men de er ikke særlig unike for området og vurderes som lokalt viktige.

Gåsvatnan er i hovedsak et unikt og viktig naturlandskap, men begrepet kulturlandskap tas også med da det innenfor området finnes eksempler på både samiske kulturlandskap og ikke-samiske kulturlandskap (for eksempel jordbruksarealer). Det er imidlertid klart at de store landskapsverdiene i hovedsak er knyttet til området som et naturlandskap.

Jarbrudalen med Russåga nevnes spesifikt i formålet som en videreføring fra tidligere forskrift. Karstlandskapet med rikmyrer og kalkskog i Jarbrudalen med Russåga er et av de mest sentrale landskapselementene i området og som har nasjonal landskapsmessig verdi.

Videre nevnes også Kvitberget og Skjevlfjellet spesielt, som en videreføring fra eksisterende forskrift. Begrunnelsen for dette er både fordi Kvitberget og Skjevlfjellet er sentrale landskapselementer. Kvitberget lyser opp i landskapet og har en sentral plassering. Men også fordi vegetasjonen er særlig rik og preger landskapsbildet lokalt i disse delene av landskapsvernområdet.

Videre gis også de mange vårmærkssystemene omtale. Dette er nytt i forhold til eksisterende forskrift. Begrunnelsen for det er ny kartlegging av ornitologiske verdier og innlemmelse av Havvamåhke i landskapsvernet. Det tenkes i denne sammenheng spesielt på vann og vassdrag og rikmyrene i området.

Gåsvatnen landskapsvernområde er et mye brukt friluftsområde. Området er særlig brukt til fotturer, jakt og fiske. Både turistforeningen og jeger- og fiskerforeningene har hytter i området og det er merkede stier. I tillegg finnes det et betydelig antall private hytter. Det tas derfor med i formålsbestemmelsen at området skal kunne brukes til friluftsliv.

Gåsvatnan landskapsvernområde er et sentralt område for Saltfjellet reinbeitedistrikt. Formulering "Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunlaget tas derfor med for å presisere at ivaretagelse av natur og landskap i området også er viktig for den samiske reindrifta og at reindrift skal kunne utøves i området.

§ 2. Geografisk avgrensning

Landskapsvernområdet berører følgende gnr/bnr:

Beiarn kommune:
Bodø kommune:
Saltdal kommune:

Landskapsvernområdet dekker et totalareal på ca..... km².

Grensene for landskapsvernområdet fremgår av vedlagte kart i målestokk, datertMiljøverndepartementet,.....20.....De nøyaktige grensene for landskapsvernområdet skal avmerkes i marka. Knekkpunktene skal koordinatfestes

Verneforskriften med kart oppbevares i Beiarn, Bodø og Saltdal kommuner, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Miljøverndepartementet. Det samme gjelder jordskiftekartet som lages etter grensemerking.

§ 3. Vernebestemmelser

I landskapsvernområdet må det ikke settes i verk tiltak som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Pågående virksomhet kan fortsette og utvikles innenfor rammen av første punktum. Det skal legges vekt på den samlede virkningen av tiltak i området.

1. Landskapet

1.1 Inngrep i landskapet

1.1 Med de unntak som følger av forskriften pkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets særpreg eller karakter herunder vegbygging, oppføring og ombygging av varige eller midlertidige bygninger, anlegg og innretninger, hensetting av campingvogner, bobiler og maskiner, etablering av oppdrettsanlegg, vassdragsregulering, opplag av båter, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, uttak og fjerning av større stein og blokker, mineraler eller fossiler, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, opparbeiding og merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Det er heller ikke tillatt å utføre forundersøkelser for tekniske inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter.

KOMMENTAR

Utkast til verneplan utvidelse av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark – møte i arbeidsutvalget mars 2013

Side 60

Oppdrettsanlegg som eksempel på ulovlige tiltak er tatt ut da det ikke er sjøareal i området. Siste setning er en videreføring fra eksisterende vern som kan være en god presisering i forhold til å sikre blant annet naturmangfoldet mot uønsket/unødvendig forstyrrelse og/eller inngrep.

1.2 Bestemmelsene i pkt. 1.1 er ikke til hinder for:

- a) vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger i henhold til tilstand på vernetidspunktet. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.
- b) vedlikehold av eksisterende stier, skiløyper, skilt, bruer og liknende i samsvar med forvaltningsplan.
- c) vedlikehold av vei til Nordlund gård av Jarbrufjell i samsvar med tilstand på vernetidspunktet og retningslinjer fastsatt i forvaltningsplan.
- d) drift og vedlikehold av jordbruksarealer på Nordlund gård av Jarbrufjell og ved Jordbrua. Retningslinjer for drift fastsettes i forvaltningsplan.
- e) Midlertidige gjerder i reindrift og landbruk
- f) Grotter og karstformer er vernet mot naturinngrep og beskadigelse av enhver art. Det er forbudt å fjerne materiale eller forekomster fra grottene. Myndigheten etter loven, kan dersom hensynet til verneverdiene tilsier det, innføre ferdselsrestriksjoner eller forby ferdsel i grottene
- g) Særmerkte og dekorative trær og hule trær og stammer ellers, som er med på å prege landskapet må ikke felles eller fjernes. Treslagskifte er ikke tillatt.

KOMMENTAR: Da det ikke er kraftlinjer eller energianlegg i landskapsvernområdet og det lages derfor ingen bestemmelser om dette. Bokstav f) og g) tas inn fra eksisterende forskrift. Bokstav f er særlig viktig å ha med i Gåsvatnan landskapsvernområde for å kunne ivareta de viktige karst og grotteverdiene i området. Bokstav g er særlig viktig for å sikre landskapets egenart og slike trørs viktige betydning for biologisk mangfold.

1.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) ombygging
- b) utvidelse av bygninger i samsvar med kommuneplanens arealdel, eller oppføring av frittstående bygning som kun skal benyttes til uthus/utedo/naust til eksisterende hytter.
- c) gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade.
- d) oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendige for utøvelse av reindrift.
- e) bygging av bruer og legging av klopper.
- f) oppsetting av skilt og merking av stier.
- g) Riving av gamle bygninger, anlegg og innretninger og oppføring av nye med samme størrelse og for samme bruk.

Ombygging, utvidelse og nybygg skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet,

2. Plantelivet

2.1 Beskyttelse av plantelivet

Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse som kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig. Innføring av nye plantearter er forbudt

2.2 Beiting

Beiting er tillatt.

2.3 Hogst av ved

Hogst av ved til eget bruk og til hytter i landskapsvernområdet er tillatt. Hogst skal skje som plukkhogst. Særmerkede, dekorative og døde trær som preger landskapet skal ikke hogges.

KOMMENTAR: Mildere enn dagens bestemmelser –grunneiers tillatelse må foreligge og hogsten må ikke være i strid med formålet med vernet.

2.1 Plantelivet er ikke fredet, men skal tas hensyn til ved bruk av området. Det er ikke forbud mot å plukke blomster, bær og sopp mv. Dette gjelder såfremt det ikke er innført biotopvern etter naturmangfoldloven § 38. Innføring av nye plantearter innebærer bl.a. et forbud mot skogreising og treslagskifte. Det er ikke adgang til innføring av nye plantearter som gjelder forsøksdrift, genmodifiserte planter eller andre plantearter som kan redusere verneområdets verdi gjennom spredning.. Det bør derfor gå frem av forvaltningsplanen hvilke plantearter som kan være uheldig for verneområdets verdi.

2.3 Hogst av ved til eget bruk er tillatt. Med "eget bruk" menes vanlig privat forbruk til vedfyring, ikke bruk av ved til store fyringsanlegg eller uttak for salg. Ved behov kan det vurderes om uttak av ved kun skal være tillatt for hytter og støler i verneområdet. Motorisert transport krever særskilt tillatelse etter pkt.6.3 c).

3. Dyrelivet

Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk er tillatt.

4. Kulturminner

4.1 Vern av kulturminne

Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Løse kulturminner kan ikke flyttes eller fjernes dersom det kan endre det vernede landskapets særpreg eller karakter vesentlig.

4.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av kulturminner.

5. Ferdsel

5.1 Generelt om ferdsel

All ferdsel skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

5.2 Sykling og organisert bruk av hest

Sykling og organisert bruk av hest er bare tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen, jf. § 5.

5.3 Ferdsel som kan skade naturmiljøet

Organisert ferdsel og ferdselsformer som ikke skjer til fots må ha særskilt tillatelse fra forvaltningsmyndigheten dersom det kan skade naturmiljøet.

Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen, jf. § 5.

5.4 Regulering av ferdsel

Innenfor nærmere avgrensa deler av landskapsverneområdet kan Miljødirektoratet ved særskilt forskrift regulere eller forby ferdsel som ikke skjer til fots og som kan skade naturmiljøet.

5.5 Omlegging av stier

Av hensyn til naturmiljøet og kulturminner kan forvaltningsmyndigheten legge om eller kreve fjernet merking av stier og løyper.

5.6 Generelle unntak for ferdsel

Reglene i punkt 5 gjelder ikke ferdsel ved gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten.

KOMMENTAR:

5.1 og 5.3 Utgangspunktet er fri ferdsel i utmark. Restriksjoner på organisert ferdsel og ferdselsformer som ikke skjer til fots er tatt inn for å sikre en dialog mellom brukere og

forvaltning og gi forvaltningsmyndigheten mulighet for å styre uheldig ferdsel slik at det ikke oppstår konflikter i forhold til dyrelivet og sårbar natur.

I St.prp. nr. 65 (2002-2003) har Regjeringen lagt til grunn at den opplevelsesverdi urørt natur i våre fjellområder representerer, skal være grunnlag for økt turistmessig bruk og verdiskapning i fjellbygdene. Det vil innenfor rammene av verneforskriften være mulig å drive med ulike reiselivsrelaterte aktiviteter som guiding, fjellføring og annen organisert turvirksomhet. Dette uavhengig av om virksomheten er kommersiell eller ikke-kommersiell. Det avgjørende i forhold til verneforskriften er virksomhetens virkning på verneverdiene, landskap og elementer som har betydning for landskapsbildet.

Utviklingen viser at turoperatører kan utvikle reiselivstilbud som over tid kan bli en trussel mot verneverdiene. Kontroll med større arrangementer og noen former for organiserte turer kan derfor virke forebyggende mot slitasje/skade på vegetasjon eller forstyrrelse av dyreliv. Unødvendig regulering/kontroll skal unngås og faste arrangementer bør kunne få flerårige dispensasjoner hvis det ikke oppstår konflikter i forhold til naturmiljøet. Forvaltningsplanen skal avklare hvilke typer organisert ferdsel og ferdselsformer som krever særskilt tillatelse, slik at en sikrer dialog for å unngå konflikt med verneverdiene. Det er bare ferdsel som ikke skjer til fots som kan reguleres i medhold av pkt.5.3.

Gjennom arbeidet med forvaltningsplan må områdets sårbarhet, mulighetene for kanalisering av ferdsel, behov for tilrettelegging osv. vurderes.

5.2 Sykling på eksisterende veger er tillatt. Med traséer menes stitraséer, løypetraséer og kjørespor.

6. Motorferdsel

6.1 Forbud mot motorferdsel

Motorferdsel til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartøy. Med landing menes her også henting og bringing av passasjerer og gods selv om landing i egentlig forstand ikke skjer.

KOMMENTAR:

Siste setning hentet fra eksisterende forskrift og er en viktig presisering da det er støyen og forstyrrelsen, man ønsker å unngå. Dette er en presisering for å unngå uthuling av regelverket.

6.2 Bestemmelsen i punkt 6.1 er ikke til hinder for:

- a) motorferdsel ved militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten. Bestemmelsen gjelder ikke øvingskjøring.
- b) motorferdsel på innmark i forbindelse med drift av jordbruksarealer.
- c) bruk av lett terrenggående beltekjøretøy som ikke setter varige spor i terrenget for uttransport av felt elg og hjort.
- d) bruk av motor på båt i forbindelse med reindrift i innsjøer over 2 km².
- e) nødvendig bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med reindrift. Leiekjørere for reieneier eller reindriftsansvarlig må medbringe skriftlig dokumentasjon/avtale med oppdragsgiver for at kjøringen skal være lovlig.
- f) motorferdsel i forbindelse med akutt utfall på kraftlinjer og kraftanlegg. Det skal i ettertid sendes melding til forvaltningsmyndigheten.
- g) motorferdsel for uttransport av syke/skadde bufe og tamrein i medhold av lov om dyrevelferd. Kjøretøy som benyttes skal være skånsomt mot markoverflaten. Det skal gis melding til ansvarlig oppsyn for verneområdet i forkant av kjøring.

6.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- a) øvingskjøring for formål nevnt i pkt 6.2 a).
- b) bruk av beltekjøretøy på vinterføre i forbindelse med bufehold.
- c) motorferdsel i forbindelse med vedhogst etter pkt. 2.3.
- d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter.
- e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til byggearbeid og vedlikehold på bygninger, anlegg og innretninger.
- f) bruk av luftfartøy for uttransport av felt elg og hjort.
- g) bruk av luftfartøy eller motorkjøretøy på barmark i forbindelse med reindrift.
- h) motorferdsel i forbindelse med drift, vedlikehold og oppgradering/fornyelse av eksisterende kraftlinjer og kraftanlegg.
- i) Nødvendig transport til fjellgården Nordlund av Jarbrufjell.
- j) motorferdsel på snødekt mark for varig forflytningshemmede til egen hytte i samsvar med forvaltningsplan
- k) Oppkjøring av skiløyper
- l) utkjøring av åte

7. Forurensning

7.1 Forbud mot forurensning

Forurensning og forsøpling er forbudt. All bruk av kjemiske midler som kan påvirke naturmiljøet er forbudt.

7.2 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

Bruk av sand og liknende til snøsmelting.

7.3 Støy

Unødvendig støy skal unngås.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.

§ 5. Forvaltningsplan

Det skal utarbeides en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Forvaltningsplanen skal godkjennes av Direktoratet for naturforvaltning.

§ 6. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten eller den som forvaltningsmyndigheten bestemmer kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- og kulturtilstand som er formålet med vernet, jf. naturmangfoldloven § 47.

§ 7. Forvaltningsmyndighet

Direktoratet for naturforvaltning fastsetter hvem som er forvaltningsmyndighet etter denne forskriften. Samiske interesser skal ivaretas i den forvaltningsordning som etableres.

§ 8. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av landskapsvernområdet.

§ 9. Ikrafttredelse

Denne forskrift trer i kraft straks.

5.0 Endringer som følge av verneforslaget

Fylkesmannens oppdrag i denne saken er todelt: å kjøre en prosess for mulig utvidelse av nasjonalparken i sør etter at flere kraftutbyggingsprosjekter er skrinlagt og oppdatere de eksisterende verneforskriftene i henhold til nytt lovverk og nye maler. Denne prosessen er ikke en anledning til omkamp rundt vernet, og det har vært et mål at restriksjonsnivået på de reviderte/utvidede verneområdene skal være tilnærmet det samme som det var i de opprinnelige verneforskriftene.

Med ny naturmangfoldlov, nye forskriftsmaler og nye føringer er det likevel naturlig at det vil være enkelte ting som blir enten mer liberalt eller restriktivt. I tabellen under er disse endringene forsøkt oppsummert på en enkel og oversiktlig måte. Tabellen tar utgangspunkt i Fylkesmannens forslag om en stor nasjonalpark, men tilsvarende punkter vil også være å finne igjen i arbeidsutvalgets alternative forslag der landskapsvernområdene beholdes.

På overordnet nivå er hovedendringen en svak oppmyking av verneforskriften(e). I tillegg er det flere punkter i arbeidsutvalgets alternative forslag som fører til en ytterligere oppmyking. Hovedendringene i Fylkesmannens forslag er:

- Åpning for midlertidige gjerder i landbruket
- Åpning for å gi tillatelse til midtre utvidelser av bygninger
- Kulturminner er tatt inn i verneforskriften
- Motorferdselen til private hytter foreslås ikke lengre begrenset til mars og april
- Åpning for motorferdsel i forbindelse med uttransport av sykt/skadd bufe/tamrein
- Åpning for øvelseskjøring knyttet til redningstjeneste
- Innstramming av anledningen til å grave ned søppel rundt hytter

	SSNP	GLVO	SLVO	SSNR	SNR
1.1	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret
1.2 a	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Uendret
1.2 b	Mildere	Uendret	Mildere	Mildere	Mildere
1.2 c	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.2 d	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.2 e	Uaktuell	Mildere	Uaktuell	Uaktuell	Uaktuell
1.3 a	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.3 b	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.3 c	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.3 d	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
1.3 e	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
1.3 f	Uendret	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.3 g	Uendret/mildere	Uendret/mildere	Uendret/mildere	Mildere	Mildere
1.3 h	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.3 i	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
1.3 j	Mildere	Uaktuell	Uaktuell	Uaktuell	Uaktuell
1.3 k	Uaktuell	Uendret/mildere	Uaktuell	Uaktuell	Uaktuell
1.3 l	Uendret	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
2.1	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret
2.2 a	Uendret/mildere	Uendret/mildere	Uendret/mildere	Uendret	Uendret/mildere
2.2 b	Uendret	Uendret/strengere	Uendret/strengere	Mildere	Mildere
2.2 c	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret
2.2 d	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
2.2 e	Mildere	Uendret	Uaktuell	Uaktuell	Uaktuell
2.2 f	Mildere	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
2.3 a	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
2.3 b	Mildere	Uendret	Mildere	Mildere	Mildere
2.4	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere	Uendret
3.1	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret
3.2 a	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Uendret
3.2 b	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
3.3 a	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
4.1	Strengere	Uendret	Uendret	Strengere	Strengere
5.1	Uendret	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere
5.2	Uendret/mildere	Uendret/strengere	Uendret/strengere	Mildere	Uendret
5.3	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
5.4	Uendret	Strengere	Strengere	Mildere	Strengere
5.5	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere
5.6	Mildere	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret
6.1	Uendret/strengere	Uendret/strengere	Uendret/strengere	Uendret/strengere	Uendret
6.2 a	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret	Uendret
6.2 b	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Uendret
6.2 c	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.2 d	Uendret	Uaktuelt	Uaktuelt	Uaktuelt	Uaktuelt
6.2 e	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.2 f	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.2 g	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.3 a	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.3 b	Mildere	Uendret	Uendret	Mildere	Uendret
6.3 c	Mildere	Uendret	Uendret	Mildere	Uendret
6.3 d	Mildere	Mildere	Mildere	Uaktuell	Uaktuell

	SSNP	GLVO	SLVO	SSNR	SNR
6.3 e	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.3 f	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Uendret/strengere
6.3 g	Uendret	Uendret	Uendret	Mildere	Mildere
6.3 h	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
6.3 i	Uaktuell	Mildere	Uaktuell	Uaktuell	Uaktuell
6.3 j	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
7.1	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere
7.2	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere	Mildere
7.3	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere	Strengere

6 Forvaltning og oppsyn

6.1 Forvaltning og oppsyn

6.2 Ressursbehov i forvaltningsfasen

6.4 Nærmere undersøkelser

Fylkesmannen ser ikke behov for nærmere undersøkelser før et vern eventuelt vedtas. Men forvaltning av området kan kunne kreve oppfølgende undersøkelser og overvåkning. Dette er problemstillinger som vil bli tatt opp i arbeidet med forvaltningsplan for området.

7 Litteratur

Her gis en oversikt over de viktigste kildene brukt for i arbeidet med verneplanen. Flere av dokumentene har omfattende litteraturlister som også er oppsøkt der det har vært nødvendig.

Bendiksen, E., Brandrud, T. E. & Røsok, Ø. (red.) 2008 Boreale lauvskoger i Norge. Naturverdier og udekket vernebehov. – NINA Rapport 367. 331 s.

Blindheim, T., Hofton, T. H., Gaarder, G., Klepsland, J. T., Abel, K. og Høitomt, T. 2011. Naturfaglige registreringer av bekkekløfter i Buskerud, Sogn og Fjordane, Nord-Trøndelag, Nordland og Troms. BioFokus-rapport 2011-2

Ellingsen, K. & Henriksen, J.E. 2007. Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Kartlegging og verdisetting av kjente kulturminner og kulturmiljøer. NIKU rapport 18/2007

Framstad, E., Økland, B., Bendiksen, E., Bakkestuen, V., Blom, H & Brandrud, T.E. 2002. Evaluering av skogvernet i Norge. – NINA Fagrapport 54: 1-146.

Framstad, E., Stabbetorp, O.E., Skiftesvik, A.B. & Brandrud, T.E. 2009. Kriterier for vurdering av truede naturtyper. – NINA Rapport 428. 68 s.

Hofton, T. H., & Framstad, E. (red.) 2006. Naturfaglige registreringer i forbindelse med vern av skog på Statskog SFs eiendommer. Del 2 årsrapport for registreringer i Midt-Norge 2005. NINA Rapport 151

Holtan, D. 2007. Saltfjellet-Svartisen. Naturtyper og botanikk på sørsida av nasjonalparken. Miljøfaglig utredning rapport 2007:60

Lauritzen, S-E. 2008. Utredning karst, grotter og kvartærgeologi i deler av Rødøy og Rana kommuner. Del I: Oversikt over kjente forekomster pr. desember 2007. Universitetet i Bergen.

Lauritzen, S-E. 2009. Utredning karst, grotter og kvartærgeologi i deler av Rødøy og Rana kommuner. Del II: Oversikt over kjente forekomster befaring 2008. Universitetet i Bergen.

Melby, M. W. 2007. Utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i Rana og Rødøy kommuner, Nordland fylke. Landskapskartlegging. Miljøfaglig utredning rapport 2007:64.

Nybø, S., Strann, K-B., Bjerke, J., Tømmervik, H., Hagen, D., & Hofgaard, A. 2009. Tipasninger til klimaendringer i Nord-Norge og på Svalbard. Vurderinger av vernebehov og terrestriske økosystemers evne til å binde karbon. – NINA Rapport 436. 43 s + vedlegg

Polarsirkelen friluftsråd & Salten friluftsråd. 2007. Friluftsliv fra Melfjorden til Austerdalsisen.

Stortingsmelding nr 62 (1991-1992) Ny landsplan for nasjonalparker og andre større verneområder i Norge

Stortingsmelding nr 37 (2000-2001) Om Vasskrafta og kraftbalansen. Det kongelige olje- og Energidepartement. 53 s.

Stortingsproposisjon nr 75 (2003-2004) Supplering av verneplan for vassdrag. Det kongelige Olje- og Energidepartement. 93 s.

Ødegaard, F., Blom, H. & Brandrud, T. E. 2009. Rasmark, berg og bekkekløfter – Miljøforhold og påvirkninger på rødlistearter. Artsdatabanken, Norge. (www.artsdatabanken.no)

St.prp.nr. 75 (2003-2004). Supplering av Verneplan for vassdrag

Nettsteder

www.artsdatabanken.no

www.ssb.no

www.borchbio.no/narin

DEL C

VEDLEGG

- Temakart 1 Plankart ny avgrensning av nasjonalparken
- Temakart 2 Naturtyper
- Temakart 3 Kulturminner
- Temakart 4 Friluftsliv
- Temakart 5 Landskapsverdi
- Temakart 6 Landskapsområder og naturinngrep
- Temakart 7 Inngrepsfrie naturområder (INON)
- Temakart 8 Geologi
- Temakart 9 Reindrift

Mandat arbeidsutvalg

Sammensetting arbeidsutvalg

Eksisterende forskrift for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark (foreslås endret)

Forskrift for Storlia naturreservat (foreslås ???)

Forskrift for Gåsvatnan landskapsvernområde (foreslås opphevet)

Forskrift for Saltfjellet landskapsvernområde (foreslås opphevet)

Forskrift for Semska-Stødi naturreservat (foreslås opphevet)

Side 89

The image features a series of overlapping, semi-transparent arches. The arches are rendered in various colors, including shades of grey, orange, and yellow. The arches are arranged in a way that they appear to be layered, with some in the foreground and others receding into the background. The text "Side 90" is overlaid on the arches in a bold, black, sans-serif font. The background is a plain, light color, possibly white or a very light grey.

Side 90

Mottatt FM-NO

05 JUNI 2013

KOPI

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2012/13044 NAT-NP-MD

Dato:
3.06.2013

Arkivkode:
423.5/18

Klage på Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt avslag på søknad om å få oppføre ved-/utstyrsbod og grillhus i Sjunkehatten nasjonalpark - Forberedende klagebehandling

Det vises til søknad datert 31. mai 2012, Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 4. september 2012, klage fra Anne-Brit og Geir Pedersen mottatt av nasjonalparkstyret 11. oktober 2012, nasjonalparkstyre sin behandling av klagen den 6. desember 2012 samt nasjonalparkstyret sin oversendelse av saken datert 3. januar 2013.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for Sjunkehatten nasjonalpark. Miljøverndepartementet er klageinstans for vedtak fattet av nasjonalparkstyret. Direktoratet for naturforvaltning forbereder klagene for Miljøverndepartementet.

Direktoratet tilrår at klagen fra Anne-Brit og Geir Pedersen ikke tas til følge, jf. verneforskriften for Sjunkehatten nasjonalpark § 4 jf. nml § 48.

Direktoratet legger til grunn at vilkårene for å gi dispensasjon ikke foreligger i denne sak, da en bit-for-bit utvikling vil være i strid med verneformålet. Det er også lagt vekt på det det ikke er åpnet for oppføring av denne type bygninger i nasjonalparken og at verneforskriften for dette området er relativt nylig vedtatt.

Bakgrunn for saken

Søknaden

Anne-Brit og Geir Pedersen har i brev datert den 31. mai 2012 søkt om tillatelse til oppføring av grillhytte på 9 m² og ved-/utstyrsbod på 8 m² ved sin hytte i Purkvika i Sjunkehatten nasjonalpark.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet søknaden i møte den 4. september 2012. Styret mente det omsøkte byggetiltak ikke var å anse som en ombygging eller mindre utvidelse av bygning, jf. verneforskriftens § 3 pkt. 1.3 bokstav c), søknaden ble derfor behandlet etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriften § 4. Miljørettsprinsippene i nml. §§ 8-12 ble lagt til grunn ved vurderingen av søknaden.

Nasjonalparkstyret sitt vedtak

Nasjonalparkstyret la vekt på at den eventuelle presedensvirkning en tillatelse ville ha, vil kunne medføre en bit-for-bit utvikling som vil være i strid med verneformålet. Det ble vist til de ca. 40 fritidsboligene som befinner seg innenfor nasjonalparken og som også kan tenkes å søke om likende byggetiltak. Styret viste til Direktoratet for naturforvaltning sitt rundskriv fra 2001 (revidert i 2010), hvor det advares mot en bit-for-bit utvikling. Det ble påpekt at verneforskriften og forvaltningsplanen, som nylig er vedtatt, som utgangspunkt ikke tillater nybygging i nasjonalparken. Til slutt vises det til at all bebyggelse som finnes innenfor nasjonalparken utgjør en belastning på naturmiljøet og at økt belastning vil forsterke belastningen.

Hensynet til den samlede belastningen og føre-var-prinsippet medførte at søknaden ble avslått. Midtre Nordland nasjonalparkstyre la til grunn at de omsøkte til tiltakene var i strid med verneformålet. Vilkårene for å gi dispensasjon var dermed ikke oppfylt, jf. verneforskriftens § 4.

Klagen

Geir Pedersen påklagde nasjonalparkstyret sitt vedtak i udatert brev, mottatt av nasjonalparkstyret den 11. oktober 2012.

I klagen vises det til at hytta var påbegynt i 1994, men at den på grunn av dårlig økonomi ikke kunne ferdigstilles med en gang. Det hevdtes at også hytter i nasjonalparken har behov for ved/oppbevaringsbod, særlig når hytta ikke har strøm og oppvarmes ved bruk av ved.

Når det gjelder omsøkte grillhus så kan klager ikke se at dette vil ha noen betydning eller være en belastning for nasjonalparken. Bygningen er tenkt oppført i samme stil som eksisterende badestamp. Den vil verken forårsake slitasje, forstyrrelse eller ferdsel. Siden man må benytte seg av båt for å komme frem til Purkvika, er området lite benyttet av fotturister.

Nasjonalparkstyret sin klagebehandling

Nasjonalparkstyret behandlet klagen i møte den 6. desember 2012.

Styret konstaterer at klagen er kommet inn innenfor klagefristen. Det vises til at det er verneforskriften som fastsetter restriksjonsnivået i nasjonalparken og i følge den er nybygging i nasjonalparken ikke tillatt, bare mindre utvidelse av eksisterende bygninger, jf. § 3 pkt. 1.3 c). Saken ble derfor vurdert etter verneforskriften § 4 første alternativ. Siden det omsøkte tiltaket ble vurdert å være i strid med verneformålet, fant styret ikke å kunne gi dispensasjonen. Det vises til at det særlig ble lagt vekt på hva tiltaket vil kunne medføre for den samlede belastningen og også presedenshensynet, da det er 40 fritidsboliger i nasjonalparken.

Styret opprettholdt sitt vedtak.

Direktoratet sin vurdering

Miljøverndepartementet vedtok den 11. juni 2010 i medhold av nml. § 62 at et nasjonalparkstyre blant annet bestående av representanter for berørte kommuner skal være forvaltningsmyndighet for verneområdene Saltfjellet, Junkerdalen, Rago og Sjunkehatten i Nordland fylke. Det ble samtidig bestemt at Miljøverndepartementet skal være klageinstans for vedtak truffet av nasjonalparkstyret, jf. § 62 tredje ledd. Direktoratet forbereder klagesakene for departementet.

Det er i foreliggende sak søkt om å få oppføre en grillhytte på 9 m² og ved-/utstyrsbod på 8 m² ved klagers hytte i Purkvika i Sjunghatten nasjonalpark.

Området er vernet ved kgl.res 5. februar 2010 med hjemmel i lov 19. juni 2009. Formålet med Sjunghatten nasjonalpark er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

I utgangspunktet er inngrep av enhver art, herunder oppføring av varige og midlertidige bygninger, forbudt i nasjonalparken, jf. verneforskriften § 3 pkt.1.1. Oppføring av bygninger som er nødvendige for reindrifta er det allikevel anledning til å gi tillatelse til, jf. § 1.3 bokstav h). Ombygging og mindre utvidelser av bygninger kan det også gis tillatelse til. Omsøkte byggeprosjekt faller ikke inn under noen av disse bestemmelsene, så søknaden må vurderes etter verneforskriften § 4 jf. nml. § 48.

I følge verneforskriften § 4 så kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Dette er en kan-bestemmelse som innebærer at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt så har ingen *krav* på dispensasjon. Om dispensasjon skal gis beror på et forvaltningsskjønn.

I forarbeidene til nml. § 48 (Ot.prp. nr. 52 fra 2008-2009 s. 424) uttales det at *«denne dispensasjonsbestemmelsen kan ikke anvendes til å utvide den ramme som er trukket i vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsbestemmelse som ikke skal fange uforutsette tilfelle eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Forvaltningen bør særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke om dispensasjon på samme grunnlag»*. Verneforskriften § 4 er likelydende med nml. § 48 første ledd.

Kunnskap om området er hentet fra nasjonalparkstyret sin behandling av søknaden, kgl. res og forvaltningsplanen for Sjunghatten, jf. nml. § 8. Det er ikke registrert sårbare arter eller naturtyper i området.

Den samlede belastningen ved utbygging vil være en belastning for naturmiljøet, det vil skape slitasje og forstyrrelse under oppføring. Men de to omsøkte bygningene vil alene ikke medføre at den samlede belastningen på området blir for stor, jf. nml. § 10.

Direktoratet mener det har tilstrekkelig kunnskap om området, slik at føre-var prinsippet ikke er kommer til anvendelse i denne sak, jf. nml. § 9.

Direktoratet finner ikke at vilkårene for å gi dispensasjon etter nml. § 48 første alternativ foreligger. Bygging av grillhytte og uthus/vedbod vil innebære en gradvis nedbygging av areal innen for nasjonalparken. En slik bit-for-bit utvikling vil kunne danne grunnlaget for en utvikling som på sikt forringer verneverdiene og være i strid med verneformålet.

Som det fremgår av forarbeidene til nml. § 48 så skal bestemmelsen ikke benyttes til å utvide den ramme som er trukket i vernevedtaket. I den kongelige resolusjon til Sjunghatten nasjonalpark så uttaler Direktoratet for naturforvaltning at «oppsetting av nye bygg i verneområdene, spesielt i nasjonalparker skal behandles restriktivt. Nye bygg er i strid med formålet med vernet fordi det i utgangspunktet blir vurdert som et vesentlig inngrep i landskapet». Miljøverndepartementet viser i sine merknader til at man skal være restriktiv med oppsett av nye bygg i nasjonalparker.

Direktoratet finner på denne bakgrunn ikke å kunne tilråde at det gis dispensasjon til de omsøkte bygninger, jf. verneforskriften § 4 jf. nml.§ 48.

Videre så skal forvaltningen vurdere om en tillatelse kan skape presedens. I foreliggende tilfelle er det 40 fritidsboliger i området. Oppføring av grillhytte og utstyr- og vedbod i tilknytning til hytta kan være relevant for flere fritidsboliger i området. Dette vil kunne medføre en byggeaktivitet vi ikke ønsker i nasjonalparken.

Det fremgår av kongelig resolusjon at det under verneprosessen ble vurdert om det skulle åpnes for oppføring av nye bygninger i nasjonalparken. Vernet er vedtatt i februar 2010, utredning av vernet og vedtakelse av verneforskrift er derfor av relativt ny dato. Både direktoratet og Miljøverndepartementet uttrykker at det skal være en restriktiv praksis med hensyn til oppføring av nybygg i nasjonalparken. Dokumenterte behov for plassutvidelse kan gjennomføres ved fremsettelse av søknad om mindre tilbygg/utvidelse av eksisterende bygning, jf. verneforskriften § 3 pkt. 1.3 bokstav c). For eksempel vil eventuelle behov for lagringsplass i konkrete tilfelle kunne medføre at det gis dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Direktoratet sin tilrådning

Direktoratet tilrår at klagen fra Anne-Brit og Geir Pedersen ikke tas til følge og at det ikke gis dispensasjon til oppføring av grillhus og ved-/utstyrsbod, jf. verneforskriften § 4 jf. nml § 48.

Med hilsen
Direktoratet for naturforvaltning

Olav Nord-Varhaug
Fung. avdelingsdirektør

Marit Doseth
Marit Doseth

Kopi til:

Anne-Brit og Geir Pedersen	Ånsvik	8220	RØSVIK
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Doukta reinbeitedistrikt v/ Arnfinn Pavall	Neverhaug	8215	VALNESFJORD
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgata 78	8200	FAUSKE
Statens Naturoppsyn	Jernbaneveien 100	8038	BODØ
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	STRAUMEN

Deres dato:
Deres ref.:
Gradering:

Objektkode: /
Emnekode: P D37

«f1»
«f3»
«f4»
«f5» «f6»

SAMARBEIDSTILTAK PÅ BEIARFJELLET, TILRETTELEGGING FOR BRUK AV VERNEOMRÅDER/FRILUFTSLIV REFERAT FRA MØTE 22.08.2013

MØTE OG BEFARING VEDR. MULIGE PLANER OM ANLEGG/BYGG VED TUNELLEN PÅ BEIARFJELLET
VED RIKSVEG 813

22.08.2013

Til stede:

Ole Petter Rundhaug.(MNNPS), Jan-Erik Stenmark og Jørn Olsen (Statens Vegvesen) , Jan Kristiansen, (Leder bygg og anlegg Beiarn Kommune), Bjørn Laukslett(Røde Kors), Helge Osbakk (Osbakk grunneierlag) og kommunalleder Ågot Eide.

KI 11 00: Befaring på Beiarfjellet ved parkeringsplass ved tunellen. Vurdering av evt. egnet område for bygg i tilknytning til parkeringsplassen i forhold til snøforhold, brøyting ,strømtilførsel mv.

KI 12 / 12 30 Lunsjmøte ved Beiarn Hotell og Kro :

Diskusjonsgrunnlag:

1. Mulighetene for et bygg anses å være til stede. Det er plass innenfor arealet eid av Nordland Fylkeskommune v/ Statens vegvesen i forbindelse med parkeringsplassen.
2. Behov/ønsker: dette må vurderes mer nøye, men følgende funksjoner for bygget er ønskelig:
 - a. Toalett tilhørende vegvesenet, 1 el. 2 (med fellestank) Drift og vedlikehold av St. vegvesen. Erstatning for toalett som ble lagt ned i Larsoslia. 4 m², universell utforming.

- b. Vaktrom/varmestue for Røde Kors Hjelpekorps. Det er minst 1-2 utrykninger årlig i dette området. Enkel kjøkkenfasilitet og romareal tilpasset ca 6 personer ønskes. Ca 12 m²
 - c. Pølsebu/salgsbu til bruk på utferdsdager/kombineres med varmestua.
 - d. Lite lagerrom for vegstikker, skilt/merker etc. for løypetråkking.
 - e. Informasjonstavle m/kart som beskriver området, og dagsløypetraseer. Evt. også egen kommuneinformasjon. Som utstikker på vegg eller veggtafle.
 - f. Strømtilførsel vurderes
 - g. Vanntilførsel vurderes.
 - h. Fasade ønskes tilpasset landskapets utforming og tilpasset snøforholdene.
 - i. Plassering av bygget: det må tas hensyn til snøforholdene/brøytemuligheter og lett tilgang til evt. strøm. Bygget bør derfor plasseres så nært hovedveien at en ikke trenger brøyte hele plassen for å komme til .
3. Planleggingshjelp : ved henvendelse til statens vegvesen sies det at planleggingskapasiteten er sprenget for 1 år fram i tid. Dette tilsier at en bør ta kontakt med arkitekt for å utarbeide en skisse når romprogrammet/funksjonen er noenlunde avklart. Kommunen kan ta på seg denne oppgaven.

Ber om tilbakemelding hvis det ønskes tilføyelser eller feiltolkninger i referatet.

Med vennlig hilsen
Beiarn kommune

Ågot Eide
Kommunalleder for plan og næri

Kopi til:

Fra: Rundhaug Ole Petter[fmnooru@fylkesmannen.no]
Dato: 17.09.2013 12:56:57
Til: *FMNO - Dokumentasjonssenteret brukerstøtte
Tittel: VS: SAMARBEIDSTILTAK PÅ BEIARFJELLET, TILRETTELEGGING FOR BRUK AV
VERNEOMRÅDER/FRILUFTSLIV

Hei igjen

Legges inn på sak 2012/7243 - referat fra beiarn kommune som inngående dokument

Ole Petter

-----Opprinnelig melding-----

Fra: post@beiarn.kommune.no [<mailto:post@beiarn.kommune.no>]
Sendt: 26. august 2013 13:07
Til: janste@vegvesen.no; Rundhaug Ole Petter; helgosb@online.no; b-lauksl@online.no
Emne: SAMARBEIDSTILTAK PÅ BEIARFJELLET, TILRETTELEGGING FOR BRUK AV
VERNEOMRÅDER/FRILUFTSLIV

VÅR REFERANSE: Saksnr: 13/481-2 Løpenr: 3980/13
Saksbehandler: Ågot Eide

Oversender vedlagte dokument.

Med vennlig hilsen
Laila Gabrielsen
Kulturkontoret

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

KOPI

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Dato:

2012/12775 NAT-NP-MD

24.06.2013

Arkivkode:

423.5

Klage på avslag på søknad om utvidelse av hytte i Gåsvatnan landskapsvernområde - Forberedende klagebehandling

Det vises til Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 4. september 2012, klage fra Sissel Pettersen datert 26. september 2012, Nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 6. desember 2012 og styrets oversendelse til direktoratet datert 2. januar 2013.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre er forvaltningsmyndighet for blant annet Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde. Miljøverndepartementet er klageinstans for vedtak fattet av nasjonalparkstyret. Direktoratet for naturforvaltning forbereder klagen for Miljøverndepartementet.

Direktoratet for naturforvaltning tilrår at klagen fra Sissel Pettersen ikke tas til følge, jf. nml. § 48.

Direktoratet har særlig lagt vekt på at vilkårene for å gi dispensasjon ikke foreligger i denne saken, da en bit-for-bit utvikling vil være i strid med verneformålet. En utvikling med stadig større hytter vil kunne endre landskapets særpreg og karakter.

Sakens bakgrunn

Sissel Pettersen søkte den 18. mai 2012 Saltdal kommune om utvidelse av hytte ved Kvitbergvatnet innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde i Saltdal kommune. Eksisterende hytte er 80 m² og det søkes om en utvidelse på 20 m². Det vises i søknaden til at Saltdal kommune nå tillater hyttestørrelse på 100 m².

Midtre Nordland nasjonalparkstyre behandlet saken i møte den 4. september 2012. Styret avslø søknaden. Søknaden ble behandlet etter nml. § 48. Styret viser i sin behandling av søknaden til DNS retningslinjer for tolkingen av § 48 rundskriv fra november 2001 (revidert i 2010). Blant annet at dispensasjonsadgangen etter denne bestemmelsen er snever og at det i vanligvis bare er bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som omfattes av bestemmelsen. Det vises også til retningslinjer gitt i forvaltningsplanen hvor det blant annet heter at «nye hytter og buer, samt utvidelse av eksisterende hytter medfører nye inngrep og kan føre til mer ferdsel og nye krav til motorisert transport. Ut fra vernehensyn er dette ikke ønskelig».

Det blir også vist til at det innenfor landskapsvernområdet ligger ca. 35 hytter og en hytteutvidelse kan være aktuelt for flere. En utvikling med stadig større hytter vil i følge styret være i strid med verneformålet, fordi denne utviklingen kan endre landskapets art eller karakter.

Mulig presedensvirkning av en tillatelse ble av styret tillagt avgjørende vekt i denne saken og søknaden ble avslått fordi det ikke ønskes en bit-for-bit utvikling som vil kunne uthule verneformålet.

Klagen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt vedtak ble påklaget i brev fra Sissel Pettersen datert 26. september 2012.

Det vises i klagen til at de eldste hyttene ble bygd allerede tidlig på 1900-tallet, de fleste er senere renoverte og utbygd. Klager mener at det er urettferdig at hytteeiere i verneområdet ikke får bygge hytter inntil 100 m² slik andre hytteeiere i kommunen får. Særlig synes klager at det er merkelig at det ikke kan bygges på egen grunn når klager etter planen erverver hyttegrunnen i 2013. Det vises også til at Statskog allerede har godkjent de omsøkte byggeplanene.

I klagen vises det også til at avslaget begrunnes med den spesielle naturen ved Kvitberget, Skjevlfjell og Rusågrota. Disse områdene er i følge klager flere kilometer fra hytteområdet og en utvidelse av hytta vil neppe påvirke disse områdene.

Det argumenteres også med at landskapet hvor hytta befinner seg er skapt gjennom menneskelig aktivitet i området og at det må være tatt hensyn til dette ved opprettelsen av landskapsvernområdet. Bruken er derfor positiv for området, hevdes det i klagen. Den eksisterende, konsentrerte hyttebebyggelsen er i følge klager lite synlig i terrenget.

Det anføres også at det ved opprettelsen av vernet ikke ble orientert om forbudet mot utbygging av eksisterende hytter.

Avslutningsvis hevder klager at andre får tillatelse til oppføring og utvidelse av foreningshytter og næringshytter.

Klagebehandling

Styret behandlet klagen i møte den 6. desember 2012. Når det gjelder klagers påstand om at det er urimelig at det ikke kan gis tillatelse til utvidelse av eksisterende hytte fordi dette er tillatt i kommunen, så vises det til at det er verneforskriften og forvaltningsplanen som regulerer verneområder. Verneforskriften og forvaltningsplanen står over annet kommunalt regelverk hevdes det, fordi dette regelverket skal ivareta nasjonale verdier.

Det vises til at det ikke åpnes for utvidelse av private hytter i verneforskrift og forvaltningsplan i foreliggende sak og søknaden derfor må behandles etter nml. § 48 første ledd første alternativ. Styret mener at en utvidelse av hytta vil være i strid med verneformålet, og det vises til presedensvirkningen en tillatelse vil ha for de øvrige 35 hyttene i området.

Når det gjelder anførselen om at Statskog har gitt tillatelse til det omsøkte tiltaket og at etableringsgebyr er betalt, så vises det til også Statskog følger regelverket som gjelder for verneområdet.

Styret fant ikke at grunn til å omgjøre eget vedtak og saken ble sendt til Miljøverndepartementet for endelig avgjørelse.

Direktoratet sin vurdering

Miljøverndepartementet vedtok den 11. juni 2010 i medhold av nml. § 62 at et nasjonalparkstyre blant annet bestående av representanter for berørte kommuner skal være forvaltningsmyndighet for verneområdene Saltfjellet-Svartisen, Junkerdalen, Rago og Sjunkehatten i Nordland fylke. Det ble samtidig bestemt at Miljøverndepartementet skal være klageinstans for vedtak truffet av nasjonalparkstyret, jf. nml. § 62 tredje ledd. Direktoratet forbereder klagesakene for departementet.

Det er i foreliggende sak søkt om utbygging av eksisterende hytte med 20 m² i Gåsvatnan landskapsvernområde slik at eksisterende hytte blir totalt 100 m². Det er ikke opplyst noe om spesielle behov for økt areal, men det opplyses at hytta har delt feste med søkers mor og at de disponerer 40 m² hver av hytta.

Klagen behandles etter forskrift 8. september 1989 nr. 894 om vern av Gåsvatnan landskapsvernområde og naturmangfoldloven § 48. Verneforskriften gjelder side om side med annet regelverk, noe som innebærer at det for enkelte tiltak trengs tillatelser etter flere regelverk før tiltaket kan gjennomføres. Tillatelse fra eventuell grunneier må også foreligge. Direktoratet vurderer bare klagen etter verneforskriften og naturmangfoldloven sine regler.

Etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutning hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i saken.

Formålet med Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert naturlandskap, herunder Jarbrudalen med Russåga, Norges største uregulerte underjordiske elv og de botanisk rike områdene i Kvitberget og Skjevlfjell, jf. verneforskriften III. I tillegg skal landskapsvernområdet sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde, som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

I utgangspunktet er alle inngrep som vesentlig kan endre landskapets art eller karakter forbudt, jf. verneforskriften IV pkt. 1. Dette gjelder blant annet oppføring av bygninger. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppføring av nye offentlige tilgjengelige hytter og utvidelser og ombygging av eksisterende foreningshytter, reindriftshytter og gammer. Tilbygg til private fritidseiendommer faller ikke inn under denne bestemmelsen. En eventuell dispensasjon til omsøkte utbygging må derfor hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i nml. § 48.

Kunnskap om området er hentet fra nasjonalparkstyret sin behandling av saken, klagen, databasene Artskart og Naturbase og forvaltningsplan for området, jf. nml. § 8. Hytta ligger ved Kvitbergvatnet og områdene i og rundt Kvitbergvatnet er meget botanisk rike. Det er ikke registrert sårbare arter eller naturtyper i området. Utbyggingen vil medføre at areal blir nedbygd og under byggeperioden vil det kunne være en del uro og forstyrrelser, men den samlede belastningen som følge av utbyggingen blir isolert sett ikke for stor, jf. nml. § 10.

I følge nml. § 48 så kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Dette er en kan-

bestemmelse som innebærer at selv om vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt så har ingen krav på dispensasjon. Om dispensasjon skal gis beror på et forvaltningsskjønn.

Av forarbeidene til § 48 fremgår det at bestemmelsen ikke skal benyttes til å utvide den ramme som er trukket opp for vernet. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Forvaltningsplan for området, som for tiden er under revisjon, har retningslinjer for utvidelse av bygninger på side 32. Utvidelse av eksisterende hytter er i følge disse retningslinjene ikke ønskelig da dette medfører nye inngrep og kan føre til mer ferdsel og nye krav til motorisert transport. Noe absolutt forbud mot utvidelser er det ikke på grunn av festeavtaler inngått mellom Statens skoger og festere før vedtakelse av vernet. Det uttrykkes på side 36 i forvaltningsplanen at likhetsprinsippet bør legges til grunn i utbyggingssaker.

Direktoratet finner ikke at vilkårene for å gi dispensasjon etter nml. § 48 første ledd første alternativ foreligger. Utvidelse av hytta til 100 m² vil kunne medføre en utvikling hvor hyttene blir stadig større. Dette kan endre landskapets karakter og særpreg. En slik bit-for-bit utvikling vil kunne forringe verneverdiene og være i strid med verneformålet. Det vises til at det er ca. 35 hytter innenfor landskapsvernområdet.

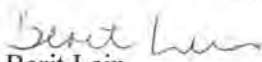
Det blir i klagen vist til at det er gitt tillatelser til utvidelse av foreningshytter og næringshytter. Direktoratet har ikke kjennskap til dette, men viser til at det i verneforskriften åpnes for at det kan gis tillatelse til utvidelse av foreningshytter og reindriftshytter.

Direktoratet sin tilrådning

Direktoratet tilrår at klagen fra Sissel Pettersen ikke tas til følge og at det ikke gis dispensasjon til utvidelse av eksisterende hytte i Gåsvatnan landskapsvernområde med 20 m² slik at eksisterende hytte blir 100 m², jf. nml. § 48 første ledd første alternativ.

Med hilsen

Direktoratet for naturforvaltning

Berit Lein
Avdelingsdirektør

Olav Nord-Varhaug

Kopi til:

Sissel Pettersen	Moveien 14	8250	ROGNAN
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	ROGNAN
Naturvernforbundet i Nordland	Lofftjellveien 7	8602	MO I RANA
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	FAUSKE
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

PROGRAM

Nasjonalparkkonferansen 2013

Trondheim 5. november

PROGRAM

Nasjonalparkkonferansen 2013

Trondheim – Clarion hotel & congress

04.11.2013

- 18.00 Mottagelse i Miljødirektoratets lokaler på Brattørkaia
- 18.15 Velkommen og hilsninger til deltagerne- detaljert program kommer
- 19.00 Kveldsbuffet i Miljødirektoratets lokaler

05.11.2013

- 09.00 Velkommen
- 09.15 Forvaltning av norske verneområder—hvorfor lokal forvaltning, v/ politisk ledelse , Miljøverndepartementet
- 09.45 Miljødirektoratet— et nytt og samlet forvaltningsorgan, v/ Ellen Hambro, Miljødirektoratet
- 10.15 Samhandlingen mellom miljøforvaltningen og politiske styrer v/ Kommunenes sentralforbund
- 10.45 Fungerer forvaltningsmodellen etter forutsetningene v/ Martin Finstad, Riksrevisjonen
- 11.15 Spørsmål— diskusjon
- 11.30 LUNSJ
- 12.30 Økosystemtjenester—betydningen for norske nasjonalparker v/ medlem/sekretariat i regjeringens ekspertutvalg for verdier av økosystemer
- 13.00 Erfaringer og muligheter med ny forvaltningsmodell v/ André Møller, Vega verneområdestyre

- 13.20 Hvordan skaffe relevant kunnskap om ferdsel og påvirkning i natur områder, v/ Dagmar Hagen, Norsk institutt for naturforskning
- 14.00 Merkevarerstrategi og besøksforvaltning
v/ Asgeir Meland, Miljødirektoratet
- 14.30 PAUSE
- 15.00 Kartlegging av verneverdiene – grunnlag for god forvaltning,
v/ Ragnhild Melby Aslaksen, Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
- 15.20 Innhenting av forvaltningskunnskap–noen eksempler
Olav Strand , Vegard Gundersen, Norsk institutt for naturforskning
Frode Flæmseter, Norsk senter for bygdeforskning
- 16.00 SNO som kunnskapsleverandør
v/ Rune Aanderaa, Statens naturoppsyn
- 16.30 Presentasjon av arbeid med kulturminneveileder
v/ Ragnhild Hoel/ Elin Dalen, Riksantikvaren
- 16.45 PAUSE
- 17.00 MONA prosjektet–kartlegging av menneskers bruk av natur i samiske områder, v/Karine Emanuelsen, Styret Pasvik nasjonalpark
- 17.20 Forvaltning av fjellrev–gjennomføring og erfaringer
v/ Jan Paul Bolstad, Miljødirektoratet
- 18.00 Avslutning
- 19.00 Middag på hotellet

Den 6. november:

- Samling for verneområde- og nasjonalparkforvaltere
ved Clarion hotel & congress

- Sametinget vil arrangere en egen samling for sine deltagere i verneområde- og nasjonalparkstyrer–ved Radisson Blu Royal Garden

Miljødirektoratet

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Nett: www.miljodirektoratet.no

Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Side

ENTER THE

OF THE

Nasjonalparkkonferansen

Da begynner programmet for denne konferansen å bli klart. Se vedlegg - (kan bli noen små justeringer). Det vil bli sendt ut en offisiell invitasjon med det første. Men dere kan allerede nå begynne å melde dere på ved å gå inn på vår hjemmeside, se link lenger ned.

Påmeldingsfrist 1. oktober . Det er viktig at dere forholder dere til denne datoen, da vi nokså umiddelbart etter fristen må gi endelig beskjed til hotellet om antall rom etc. (erfaringsmessig kan det være lurt at dere følger opp litt i forhold til politikerne).

Det jobbes også videre med program for den 6. nov som er spesielt rettet mot forvalterne, foreløpig innspill til tema er:

- Ulike kunnskapsbaser
 - Ny Naturbase
 - Artskart
- Verneområdelogg - verktøy for forvalterne v/ SNO
- Merkevarerstrategi - framdrift og opplegg for dette arbeidet, (utvelgelse av piloter, kan være greit å tenke gjennom dette)
- Bestillingsdialog 2013
- MONA- prosjektet - mennesket og naturarven
- Tiltaksplaner - ev gode eksempler på tiltaksplaner - her vil vi gjerne ha innspill fra dere.

Er det andre tema dere savner, så kom gjerne med innspill !!

<http://www.miljødirektoratet.no/no/Nyheter/Arrangementer/>

Dersom noen av styrene ønsker å avholde styremøter i forbindelse med denne konferansen, for eksempel på mandag formiddag, så er det flere muligheter for møterom til dette.

Det er mulig å sjekke på konferansehotellet, i tillegg er det flere aktuelle hotell i nærheten/gangavstand ; P-Hotels (ved jernbanen), Radisson Blu Royal Garden og Rica Nidelv.

Med hilsen

Kirsten Thyrum

seniorrådgiver, nasjonalparkseksjon

Miljødirektoratet

Telefon: 03400 / 73 58 05 00

Mobil: 905 92 486

Nett: www.miljødirektoratet.no - www.miljøstatus.no

Miljødirektoratet er fra 1. juli 2013 en sammenslåing av Direktoratet for naturforvaltning og Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

Forsiden > Om Nordlandsforskning > Aktuelt > Om Nordlandsforskning > Har forsket på turisme i nasjonalparkene

søk: **søk etter...**

Har forsket på turisme i nasjonalparkene

Beslutningen fra 2003 om å ta verneområder i fjellheimen mer i bruk har ikke ført til den ønskede effekten for næringsutøvere innenfor verneområdene, ifølge doktorgradsavhandlingen fra Gunn Elin Fedreheim ved Universitetet i Nordland/Nordlandsforskning. Det skriver UIN på sine nettsider.

Fjellteksten

Det var miljøverminister Børge Brende som i sin tid ønsket å ta fjellheimen mer i bruk gjennom den såkalte "Fjellteksten".

"Fjellteksten" skulle representere en motvekt til myten om at vi vermer oss i hjel, men selve formuleringen er vag, har dårlig definerte målsettinger og representerer få eller ingen endringer for næringsaktørene, skriver Fedreheim i sin avhandling. Dermed fungerer den som et paradoks ved at man vermer noe for å bevare det, mens man samtidig ønsker å benytte verneområdene som en ressurs for en ny næringsaktivitet.

Kun alibi?

Fedreheim stiller spørsmål ved om hele Fjellteksten kun er et alibi for vernemyndighetene for å vise at noe skjer i verneområdene, og dermed stilne de kritiske og negative røstene. Alle etterfølgende tiltak vil komme innenfor en dominerende vemediskurs, og dermed ikke bidra til noen endringer.

Bevisst eller ubevisst motarbeides dermed implementeringen av Fjellteksten av byråkratiet, selv om man på papiret iverksetter flere tiltak som bør bidra til økt aktivitet. Et eksempel på dette er de nye forvaltningsstyrene for verneområder. Selv om de er sammensatt av lokalpolitikere og introduseres med at de skal bidra til økt aktivitet, har de likevel de samme forskrifter å forholde seg til som tidligere, og representerer bare et nytt element i en allerede komplisert og delvis uoversiktlig arealforvaltning.

Gunn Elin Fedreheim fra Vassdal i Narvik, nå bosatt i Harstad, disputerer 19. september ved Universitetet i Nordland for graden PhD.

Fedreheim har skrevet doktorgraden i sosiologi innenfor feltet naturvern, og som del av forskningsprosjektet PROBUS ("Næringsutvikling i vernede områder") ved Nordlandsforskning, hvor hun har vært ansatt siden 2006.

Øke naturbasert turisme

Da Fjellteksten kom i revidert budsjettokument i 2003 var tanken at Norge skulle satse på å øke naturbasert turisme i fjellområdene, inkludert verneområdene. Vedtaket fikk bred politisk oppslutning, så vel som sterk støtte fra en rekke miljø- og landbruksorganisasjoner. Gjennom sitt arbeid i PROBUS fikk Fedreheim innsikt i at lite var annerledes for næringsaktører i tilknytning til vernede områder, noe som trigget interessen til å se nærmere på hvorfor en sterkt ønsket og støttet beslutning ikke hadde den forventede gjennomslagskraften.

Åtte verneområder i nord

Det ligger en omfattende datainnsamling til grunn for funnene i avhandlingen. Fedreheim har studert en rekke offentlige dokumenter, både de som ledet opp til Fjellteksten, og de som har kommet i ettertid. Åtte verneområder i Nord-Norge har vært i fokus i undersøkelsene, i perioden 2006 til 2010. Hun har gjennomført intervjuer med totalt 95 personer tilknyttet disse verneområdene. 27 av disse respondentene var tilknyttet Junkerdal nasjonalpark, som hun har fokusert spesielt på.

Folkemøter

I tillegg har hun, i samarbeid med PROBUS, gjennomført to spørreundersøkelser med totalt 505 respondenter i 2008. Disse spørreundersøkelsene ble sendt ut til næringsaktører, grunneiere og friluftstøvere i Nord-Norge. Fedreheims funn er også basert på observasjoner i en rekke folkemøter og møter.

Selv om Fjellteksten ikke har nådd målsettingene sine, vil ikke Fedreheim si at dette nødvendigvis er negativt. Det henger sammen med selve grunn tanken med verneområdene.

Kontrollmekanismer

- Ønsker man å lykkes med naturbasert turisme i vernede områder, møter man mange utfordringer, men samtidig ligger det innebygd flere kontrollmekanismer som bidrar til å sikre at det som foregår nettopp er naturbasert og bærekraftig. Dette vil igjen bidra til at naturverdiene står sterkere mot økt ferdsel og alt dette vil medføre. For naturvernets del er dette selvsagt positivt, sier Gunn Elin

Om Nordlandsforskning

Om Nordlandsforskning
Kontakt
Styret
Prosjekter
Aktuelt
Intern

Kontaktinformasjon:

Tlf: + 47 75 51 76 00
Faks: + 47 75 51 72 34
Web: www.nordlandsforskning.no
E-post: nf@nforsk.no

Besøksadresse:

Universitetet i Nordland
Universitetsalléen 11
Inngang A, 3. etg

Postadresse:

Nordlandsforskning
Postboks 1490
8049 BODØ

ST 50/2013 Delegerte saker

DS 23/2013 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for lavtflyging med helikopter i forbindelse med kartlegging av mineraler - Drake Resources Ltd

DS 24/2013 Junkerdal nasjonalpark - Søknad om bruk av Tjårrisdalen til jakthundprøver - Bodø Jeger og Fiskeforening

DS 25/2013 Junkerdal nasjonalpark - Dispensasjon for motorisert transport til hytte/naust ved Sølvvannet (Sølvbekk), Saltdal kommune - Sulitjelma jeger- og fiskeforening

Arkivsaksnr: 2013/3375-0
Saksbehandler: Hanne Etnestad
Dato: 10.05.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	51/2013	24.09.2013

Junkerdal nasjonalpark - Tillatelse til utlegging av åte samt oppsetting av viltkamera for jervjakt - Prosjekt Utmark

Forslag til vedtak

Prosjekt Utmark v/Bergfall rovviltlag gis med dette dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdal nasjonalpark, § 3, pkt. 1.1 for utlegging av åte samt montering av viltkamera i forbindelse med lisensfelling av jerv. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (jf § 77 i samme lov og § 4 i verneforskriften for nasjonalparken).

Dispensasjonene gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonene gjelder i perioden 15.august 2013 – 15.02. 2014.
- Åte og kamera skal plasseres ved hytte angitt på vedlagt kart.

For utlegging av åte gjelder:

- Det skal kun legges ut åte når det er åpnet for jakt på jerv.
- Åte skal legges slik at det er mest mulig skjult for eventuelt ferdsele i området
- Det skal kun legges ut åte på en plass, og ikke legges ut mer åte enn nødvendig, ca. tilsvarende en halv rein.
- Etter at dispensasjonsperioden er utløpt skal åteplassen ryddes og større rester av åtet fjernes fra området.

For oppsetting av viltkamera gjelder:

- Dispensasjonen gjelder for et (1) viltkamera ved åteplassen, samt eventuell skilting.
- Ved oppsetting av viltkameraet skal det gjøres minst mulig inngrep på lokaliteten. Det tillates ikke rydding av trær, og eventuelt nødvendig fjerning av kratt og kvist skal skje så skånsomt som mulig.
- Etter at dispensasjonsperioden er utløpt skal kamera og eventuelle festeanordninger, samt skilt tas ned og fjernes fra området.

Bakgrunn

I brev av 02.05.13 søker Prosjekt Utmark om tillatelse til oppsetting og drift av viltkamera ved åteplasse i Dorro-området innenfor Junkerdal nasjonalpark, søknad med kart vedlagt. Bergfall rovviltlag er innlemmet i prosjektet «Bedre jervejakt i Nordland», og Prosjekt Utmark søker på vegne av rovviltlaget. Åteplassen ligger i tilknytning til ei hytte som jaktlaget benytter i forbindelse med jakta.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader. Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

- Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens §3 pkt. 1.1 «Vern mot inngrep i landskapet» er det et generelt forbud mot alle inngrep innenfor Junkerdal nasjonalpark:

«Landskapet er vernet mot tekniske inngrep av enhver art, som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, bryting av stein og mineraler og fjerning av større stein og blokker, bergverksdrift, framføring av luft- og jordledninger, nydyrking, bakkeplanering, planting, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.»

Alt dyreliv er vernet i nasjonalparken, jf. §3 pkt. 3.1, bestemmelsen er imidlertid ikke til hinder for jakt og fangst etter lov om viltet, jf. § 3 pkt. 3.2, og i Nordland er åtejakt alminnelig akseptert som jaktform på jerv.

Verneforskriftens § 3 pkt. 6 Motorferdsel setter et generelt motorferdselsforbud i nasjonalparken, jf. pkt. 6.1, og i forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalparken under «Retningslinjer for forvaltningen» i kap. 4.3.5 Motorferdsel, s.47, er også utkjøring av åte behandlet:

«Forvaltning av rovvilt skal være lik innenfor og utenfor verneområdene i Nordland. Lisensjakt på jerv er et prioritert tiltak i rovviltforvaltningen, og ved utlegging av åte vil det kunne oppstå behov for motorisert transport. Verneforskriften gir ikke åpning for dette.

For å få en mest mulig effektiv åtejakt, er det pekt på viktigheten av få, men gode åteplasser. Statens naturoppsyn, Nordland JFF, berørte kommuner og Fylkesmannen har derfor i samarbeid pekt ut åteplasser. Ingen av åteplassene ligger innenfor Junkerdal nasjonalpark pr. i dag (2006/2007), men det kan endres over tid.

- *Utkjøring av åte til utpekte plasser skal gjøres av Statens naturoppsyn eller Statskog Fjelltjenesten, primært i sammenheng med andre oppdrag. Åtets størrelse er avgjørende ved vurdering av behov for motorisert transport.*
- *Det gis ikke tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette.»*

Verneforskriften har ingen hjemmel for utlegging av åte eller oppsetting av viltkamera.

Forvaltningsmyndigheten kan ved slike tilfeller allikevel gjøre unntak fra et vernevedtak i henhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen.

Ved innføring av naturmangfoldloven 01.07.09 ble imidlertid verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse, § 4, satt ut av kraft og søknader i henhold til denne bestemmelsen må vurderes etter naturmangfoldlovens dispensasjonsbestemmelse, § 48, jf. naturmangfoldloven § 77. I naturmangfoldloven § 48, pkt. 1, fastslås det at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal søknaden også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

I henhold til verneforskriftens §3 pkt. 1.1 «Vern mot inngrep i landskapet» er det et generelt forbud mot alle inngrep innenfor Junkerdal nasjonalpark.

Utlegging av åte, samt oppsetting av viltkamera inntil åteplassen, med krav om merking og skilting i følge bestemmelser fra datatilsynet, vil i henhold til §3 pkt. 1.1 defineres som et nytt inngrep i landskapet og krav om dispensasjon fra verneforskriften for nasjonalparken.

For jakt i området gjelder viltloven og etablering av åteplasser for jakt på rovvilt er en vanlig og akseptert jaktform i regionen. I følge e-post av 12.06.2013 fra Direktoratet for naturforvaltning v/Marit Doseth mener direktoratet det er viktig at vi har tilnærmet samme rovdyrforvaltning innenfor verneområder som utenfor, og man bør være åpen for å kunne akseptere utlegging av åte hvis dette er nødvendig og en alminnelig og akseptert praksis ved jakt på jerv utenfor verneområder.

Prosjekt Bedre jervjakt i Nordland har som målsetting å effektivisere lisensjakta på jerv i Nordland, og lisensjakta på jerv er et viktig virkemiddel i dagens rovviltforvaltning. Bruk av viltkamera er et viktig hjelpemiddel for å oppnå en effektiv felling av jerv.

Styret stiller seg positiv til at det legges til rette for åtejakt innenfor nasjonalparken. Lokaliseringen av disse plassene, samt installasjoner og motorisert aktivitet i forbindelse med denne jakta skal imidlertid reguleres strengt slik at denne aktiviteten ikke går utover verneverdiene i området.

Verneforskriften har imidlertid ingen hjemmel for utlegging av åte for jakt, eller oppsetting av viltkamera med skilt, en eventuell dispensasjon for disse formålene må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven, § 48 som sier at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Viser også til forvaltningsplanen hvor det står at det ikke gis tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette.

Det finnes mange eksempler på at "lovlige" tiltak, gjennomført over en rekke år, samlet innebærer uheldige endringer av landskapet eller verneverdiene. Det er ikke ønskelig at verneformålet svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, mange mindre inngrep kan i sum få store konsekvenser for verneformålet. Før tillatelse til tiltakene skal det gjøres en grundig vurdering av konsekvenser på kort og lang sikt.

I rundskrivet «Forvaltning av verneforskrifter. Rundskriv nov. 2001, revidert feb. 2010» utgitt av Direktoratet for naturforvaltning står det på s.13:

"I noen saker vil imidlertid et tiltak kunne være i strid med verneformålet selv om det ikke kan påvises noen nevneverdig negativ virkning på verneverdiene. Det gjelder for eksempel dersom et mindre tiltak har liten betydning for verneverdiene på stedet isolert sett, men presedenshensyn står så sterkt at en dispensasjon på sikt vil kunne føre til en uthuling av verneformålet. Det må i behandlingen av saken legges vekt på at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, ettersom mange mindre inngrep i sum kan få store konsekvenser for verneformålet. Det er også viktig å være oppmerksom på at selv om omsøkte tiltak ikke har negativ betydning for verneverdier kan tiltaket generere annen virksomhet som kan skade verneverdiene.»

En del av verneformålet for Junkerdal nasjonalpark er å sikre det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, og spesielt viktig er det unike plantelivet med flere sjeldne og sårbare plantearter.

Utlegging av åte i et område i form av deler av døde dyr medfører økt tilføring av organisk materiale. Denne gjødslingseffekten kan gjøre forholdene ugunstige for noen arter, mens det vil fremme vekst av andre. Jevnlig tilførsel av mye organisk materiale kan bety en endring av vegetasjonen i området. På

lokaliteter med spesielt viktig og sårbar vegetasjon kan utlegging av organisk materiale i større mengder medføre skade på verneverdiene i området.

Vegetasjonen på den aktuelle åteplassen består for det meste av dvergbjørk og vier, og ved sjekk av naturbasen er det ikke registrerte noen sårbare eller rødlistede arter eller naturtyper i området. (nml § 8 Kunnskapsgrunnlaget). Utlegging av åte og plassering av et viltkamera i det aktuelle området vurderes derfor ikke å påvirke mulige sårbare arter i området i nevneverdig grad.

De omsøkte tiltakene er også vurdert opp mot føre-var-prinsippet i forhold til naturmiljøet med plante og dyrelivet (nml §9 Føre-var prinsippet) det er derfor satt vilkår i forbindelse med utlegging av åte og oppsetting av viltkameraene.

Slike åteplasser tiltrekker seg andre arter som kråkefugl og rødrev, noe som igjen kan få konsekvenser for andre arter i området, bl.a. fuglefaunen. Konsentrasjonen av mange individer på et avgrenset areal kan også ha betydning for overføring av sykdom, parasittbelastning etc. som igjen kan ha betydelige negative konsekvenser for en rekke arter. I den forbindelse kan aktiviteten være i strid med naturmangfoldlovens bestemmelser.

Jaktperioden for jerv går fra 10.september til 15.februar, utenom hekke- og yngleperioden for dyre- og fuglelivet i området og i en periode hvor de fleste fuglearter er trukket ut av området. I søknaden er det ønske om å holde åteplassen aktiv gjennom året slik at jerven venner seg med å ta turen innom. Da slike åter tiltrekker seg også arter som kråkefugl og rødrev vil tilgang på kadaver på denne lokaliteten føre til at det opprettholdes en noe større bestand av disse artene i området gjennom hele året og igjen en belastning for andre arter. Det er derfor ikke ønskelig med foring av åteplassen utover perioden september – februar.

For å begrense belastningen på miljøet og naturgrunnlaget i området er det også satt vilkår i forbindelse med utlegging av åte og oppsetting av viltkameraene. Eventuelle inngrep i terrenget må gjøres i mist mulig grad. Dette tiltakene sammen med andre lovlige tiltak i området, vurderes heller ikke til å medføre for stor samlet belastning på økosystemet. (nml § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning).

Et av verneformålene for Junkerdal nasjonalpark er også å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv. Utlegging av åte, samt oppsetting av viltkamera med skilt kan forringe opplevelsen av området for turgåer i området.

Den aktuelle lokaliteten for plassering av åte ligger ca. 900 m innenfor grensa til parken, nedenfor ei lita hytte. Hytta benyttes i forbindelse med jakta, da tilgang på husvære er nødvendig for å få en effektiv jakt. Ei merket turistforeningsløype går ca. 50 m ovenfor hytta, men denne traseen benyttes mest sommerstid, på høsten – vinteren er det liten ferdselen langs denne traseen. En finner derfor at utlegging av åte i liten grad vil gå ut over verneformålet.

Prinsippene i naturmangfoldlovens § 11 (Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver) og § 12 (Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder), er ikke aktuelt å benytte i saken.

Konklusjon

Med de vilkår som er satt, vurderes tiltaket ikke til å være i strid med formålet med vernet av Junkerdal nasjonalpark. Tiltak i dette omfanget vurderes heller ikke til å skade naturmangfoldet i nevneverdig grad. Nasjonalparkstyret gir derfor tillatelse til omsøkte tiltak.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt
Bergfall rovviltlag v/Raymond Osbakk

Ørnflogveien 17

8230 SULITJELMA

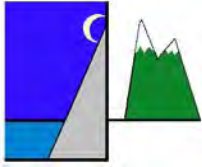
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Prosjekt Utmark for Bergfall Rovviltlag	Moloveien 10	8002	BODØ
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

1 Søknad midtre nordland nasjonalparkstyre

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldsloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

2.5.2013

Prosjekt Utmark for
Bergfall Rovviltlag
Moloveien 10
8002 Bodø

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Søknad – tillatelse til oppsetting og drifting av viltkamera

Prosjekt Utmark søker med dette om tillatelse til oppsetting og drifting av viltkamera ved Dorro, Sulitjelma (se vedlegg 1: kart). Lokaliteten befinner seg innenfor Junkerdal Nasjonalpark. Bergfall Rovviltlag er innlemmet i prosjektet "Bedre jervejakt i Nordland", og Prosjekt Utmark søker på vegne av laget.

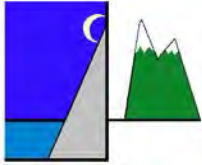
Jaktlaget jakter på denne lokaliteten fra en gammel hytte. Det er her viktig å understreke at det ikke er snakk om nybygg/nyetablering av åtebu innenfor nasjonalparken.

Prosjekt Bedre jervejakt i Nordland er finansiert gjennom FKT-midlene, tildelt av Rovviltnemnda i Nordland. Prosjektet har som målsetting å effektivisere lisensjakta på jerv i Nordland. Jaktseasonen 2013/14 blir prosjektets andre driftsår. For mer informasjon om prosjektet, se hjemmeside <http://www.bondelaget.no/jerveprosjektet/category3689.html>.

Det er svært viktig å holde disse åteplassene aktiv gjennom året slik at jerven venner seg med å ta turen innom. Bruk av viltkamera er i så måte et uvurderlig hjelpemiddel for å oppnå en effektiv lisensfelling av jerv. Jegeren holdes her fortløpende informert om hva som foregår på åteplassen, noe som igjen gir uvurderlig informasjon når neste års jaktseason skal planlegges. Det er svært viktig å kartlegge potensielle åteplasser før jakta starter, slik at man kan få dokumentert om en eventuell lokalitet er egnet/uegnet. Jaktlaget har, på denne lokaliteten, dokumentert stor jerveaktivitet våren 2013.

I dette området har uttaket av jerv, historisk sett, vært svært dårlig. Området er samtidig et prioritert kalvingsland for rein jfr. "Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, vedtatt 2011". Det bør, fra forvaltningens side, legges til rette for at motiverte og dyktige jegere skal få drive jakt også i verneområder. Prosjekt Utmark er innforstått med regelverket knyttet opp mot bruk av viltkamera/utlegging av åte. På generelt grunnlag skal man:

- innhente grunneiers tillatelse
- plassere kameraet på et sted der det usannsynlig vil ferdes mye folk
- sette opp kameraet på en slik måte at man unngår at evt. forbigående folk blir fotografert
- merke kameraet med navn, adresse og formål for oppsett
- merke kameranalokaliteten med informasjon om at kamera er satt opp (kan diskuteres)
- slette bilder av mennesker umiddelbart.

Prosjekt Utmark

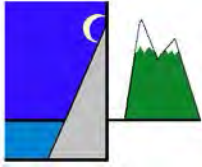
Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Prosjekt Utmark kan ikke se at nasjonalparkstyret skal behøve å gi tillatelse for å sette opp et viltkamera på en etablert åteplass innenfor et verneområde, så lenge ovennevnte kriterier er utfyllt. Det er derfor ønskelig med en redegjørelse for hvilket regelverk som pr. i dag er gjeldende vedrørende bruk av viltkamera i verneområder. Fra Prosjektets side er det svært viktig å få informasjon vedrørende dette, da det kan oppstå flere situasjoner der jegere ønsker å vurdere en lokalitet som befinner seg i et slikt område.

Vennlig hilsen,

Vidar Johan Bentsen

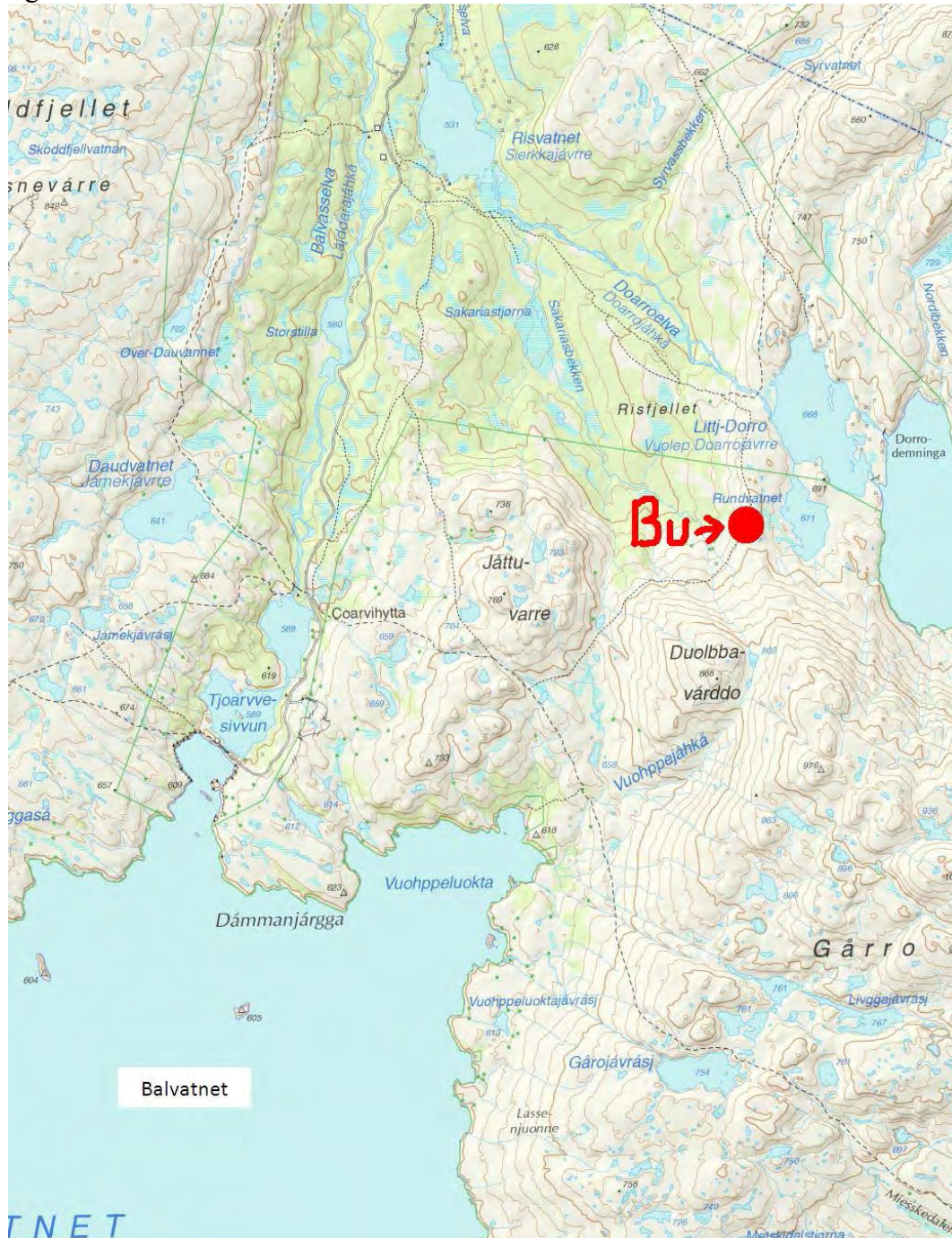
Prosjektleder

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Vedlegg 1: Kart som viser nøyaktig lokalitet for åteplassen. Nasjonalparkgrense (grønn strek) er tegnet inn.

Arkivsaksnr: 2013/5538-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 05.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	52/2013	24.09.2013

Sjunkhatten nasjonalpark - søknad om dispensasjon fra verneforskriften til fortøying av PVC-rør og oppsett av flytebrygge i Sjunkan i Sørfold kommune - grunneiere i Sjunkan**Forslag til vedtak**

Grunneierne i Sjunkan v/ Sture Pedersen og Svein Bjarne Hansen gis med dette dispensasjon fra forbudet mot inngrep i landskapet, § 3, punkt 1.1 i Sjunkhatten nasjonalpark for etablering av flytebrygge i Sørfold kommune. Dispensasjonen gis etter § 3 punkt 1.3 l i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark og forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark.

Det gis dispensasjon etter § 4 i verneforskriften og forvaltningsplan til lagring av 2 innretninger på henholdsvis 8 og 12 meter ved landfeste i de deler av året de ikke er i bruk.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Flytebryggen skal kunne benyttes av allmenheten
- Flytebryggen skal ikke være større enn 65 meter lang og 2 meter bred
- Grunneierne står for drift og vedlikehold av flytebryggen
- Det forutsettes at lagring av 2 innretningene skjer på en sånn måte at de ikke virker skjemmende for allmenheten.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for Sjunkhatten nasjonalpark, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Grunneierne i Sjunkan v/ Sture Pedersen og Svein Bjarne Hansen søker om tillatelse til å bygge en flytebrygge på 65 meter i Sjunkan i Sørfold kommune, jfr. vedlagte tegninger, kart og søknader.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sjunkhatten nasjonalpark ble etablert ved kongelig resolusjon av 5.februar 2010.

Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet med nasjonalparken omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,
- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunlaget.

Allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, skal gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I utgangspunktet er det forbudt mot inngrep av enhver art i landskapet, jfr. § 3 punkt 1.1 i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalpark. Imidlertid er det i henhold til § 3 punkt 1.3 l. åpnet opp for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til utlegging av flytebrygger i Sjunkfjorden og Sørfjorden i tråd med forvaltningsplanen. I forvaltningsplanen under punkt 4.9, bygninger og anlegg står det blant annet følgende:

«Følgende områder er aktuelle for utlegging av flytebrygger:

- *Sjunkan i Sjunkfjorden*
- *Langneset i Sørfjorden*

Flytebrygger kan legges ut i gitte områder i tråd med forvaltningsplanen. Dette betyr aktuelle områder som er listet opp under "Rammer og regelverk" i boksen over. Søknader som fremmes i tråd med disse vil kunne påregne å bli innvilget. Søknader må inneholde angivelse av sted, størrelse på flyteelementer, fortøyningsløsning, informasjon om hvordan flytebryggen skal håndteres i forbindelse med islegging av fjordene vinterstid. Det er videre viktig å angi hvem som er ansvarlig for ettersyn og vedlikehold. Slike tiltak krever også tillatelse fra kommunen i henhold til plan- og bygningsloven, og tillatelse fra grunneier.

For vinteropplag av flytebrygger må dette søkes om til forvaltningsmyndigheten og behandles etter de generelle dispensasjonsbestemmelsene, jf. § 4.»

Søknaden skal i henhold til naturmangfoldlovens § 7 vurderes etter prinsippene i lovens § 8 til 12.

Den delen av søknaden som går lagring av innretningene på land må vurderes etter § 4 i verneforskriften.

Vurdering

Grunneierne i Sjunkan ønsker å etablere en flytebrygge av PVC-rør med fast dekke. Bredde er 2 meter og en lengde på inntil 65 meter. Landfeste etableres ca. 70 meter vest av vestlige naust i Sjunkan. Bryggen legges i landfeste med en permanent lengde på 45 meter, med muligheter å forlenge med henholdsvis 8 og 12 meter i høysesongen på sommeren. Det søkes om å få lagre disse i ved landfeste når de ikke er i bruk. Det søkes også om ca. 60 000 i tilskudd til dekking av materialer til bygging av brua, ettersom flytebryggen ville bli tilgjengelig for allmenheten.

I henhold til § 7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene; kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-var-prinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

En kjenner ikke til at det er verneverdier eller at verneformålet ville kunne bli forringet ved etablering av dette tiltaket. Det må legges stor vekt på at det er gitt åpning for dette tiltaket gjennom verneforskrift og forvaltningsplan i dette området. Saken har derfor tidligere vært gjenstand for en grundig vurdering gjennom de prosesser som har vært. Den samlede belastningen i området vurderes dermed ikke å bli for stor. Ettersom det er gitt føringer i hvilke områder dette kan tillates slike tiltak vil dette i liten grad kunne skape presedens i lignende saker.

Det søkes også om tillatelse til lagring av to av de fleksible delene av flytebryggen på 8 og 12 meter da de ikke er i bruk på sommeren. Denne delen av søknaden skal etter forvaltningsplanen vurderes etter § 4 i verneforskriften. Lagring av disse innretningene ved landfeste i de deler av året de ikke er i bruk ses på som lite problematisk. Det forutsettes imidlertid at de er lagret på en sånn måte at de ikke virker skjemmende for andre. En kan ikke se at lagring av disse innretningene vil være i strid med verken verneverdiene eller verneformålet.

Det søkes også om midler til tiltaket på 60 000 kroner. Dette tiltaket ligger inne i forvaltningsplan der det er signalisert at forvaltningen kan bidra med midler til etablering av flytebrygge i Sjunkan. Det forutsettes da at flytebryggen blir tilgjengelig for allmenheten. Tiltaket vil bli tatt med på bestillingsdialogen 2014 og så fremt at nasjonalparkstyret for innvilget midler til tiltaket vil det bli gitt midler.

Konklusjon

På bakgrunn av at det vurderes som om tiltaket ikke vurderes å være i strid med verneformålet eller verneverdiene bør dispensasjon innvilges. Det legges stor vekt på at det er åpnet opp for at dette tiltaket kan gis tillatelse i verneforskriften og forvaltningsplanen.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Saksopplysninger

Det gjøres oppmerksom på at dette er en sak som krever tillatelse fra Sørfold kommune

Parter i saken:

Duokta reinbeitedistrikt	Neverhaug	8215	VALNESFJORD
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Grunneiere v/ Sture Pedersen	Svartliringen 28	8073	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Statens Naturoppsyn	Jernbaneveien 100	8038	Bodø
Statskog v/ Fjelltjenesten			
Sørfold kommune	Rådhuset	8226	Straumen

Vedlegg:

- 1 Søknader m/ kart og tegning om dispensasjon – Etablering av flytebrygge i Sjunkan - Sjunkhatten nasjonalpark - Grunneierne i Sjunkan datert 29.07.2013 og 23.09.2013

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Sjunkhatten nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan Sjunkhatten nasjonalpark

Fra: Sture Pedersen[stureapedersen@gmail.com] Dato: 29.07.2013 13:36:19 Til: FMNO
Postmottak Fylkesmannen i Nordland Kopi: Skansen Ronny; sveib-h@online.no;
geir.olsen@dirnat.no Tittel: Søknad om midlertidig vedtak om fortøyning av PVC-rør planlagt til
flytebrygge Sjunkan.
Søknad om midlertidig vedtak om fortøyning av PVC-rør planlagt til flytebrygge Sjunkan.

Viser til §1.3 punkt I i forskrift om Sjunkhatten nasjonalpark samt forvaltningsplan, og på vegne av
grunneierne i Sjunkan søker vi om midlertidig vedtak om fortøyning av PVC-rør i påvente av formell søknad
om flytebrygge i Sjunkan.

Ringene er fra 26.juni 2013 fortøyd ca 70m vest av vestligste naust i Sjunkan, landfast i 71/7 tilhørende
Svein Bjarne Hansen.

Grunneierne i Sjunkan vil iht forskrift fremme søknad så snart endelig dimensjonering og plan er fastsatt
etter befaringsammen med impliserte grunneiere.

Det må legges stor betydning at flytebrygge i Sjunkan ble spilt inn tidlig i forvaltningsprosessen med
Sjunkhatten nasjonalpark, og det i dette arbeid ikke var innsigelser.

For grunneierne i Sjunkan

Sture Pedersen
Svartliringen 28
8073 Bodø
Tlf 95717765/ 90521165

Bodø 20.sept 2013

Søknad om godkjenning av flytebrygge i Sjunkan

Med henvisning til forskrift om Sjunkhatten nasjonalpark FOR-2010-02-05-131 §1.3 punkt l i samt tilhørende forvaltningsplan, søker vi på vegne av grunneierne om utlegging av flytebrygge i Sjunkan.

Flytebryggen baseres på 3150mm PVC-rør fra oppdrettsmær hvor dekke legges. Bryggen lages med bredde 2m, lengde opptil 65m, og landfeste etableres ca.70m vest av vestligste naust i Sjunkan. Landfeste er tilhørende G.nr 71/7 Svein Bjarne Hansen.

Bryggen legges i permanent landfeste med lengde 45m, hvor eventuell 8m og 12m legges i enden i høysommersesong hvor bruken er størst. Når disse ikke er i bruk, søkes disse lagres ovenfor landfeste. Dette vil være lite synlig i høygress på innmark.

Bygda Sjunkan har hatt bosetting siden midten av 1600-tallet fram til 1967 da de aller fleste forlot bygda, og har siden den tid vært preget av fritidsboliger. Havneforholdene i Sjunkan har i alle tider vært fraværende og meget krevende, og vi tror at de i alle disse generasjoner har vært gjort vurderinger for å etablere brygger eller anordninger for sikker ilandføring. Økonomi og tilgjengelige løsninger har sikkert bidratt til at dette ikke har blitt realisert.

For oss har etableringen av verneforskriften selvfølgelig bidratt til økt samarbeid mellom grunneierne, men hovedutfordringene har hele tiden vært at det er langgrunt, og dette sammen med utfordrende vindforhold gjør at vi har et sterkt ønske om å øke sikkerhet og tilgjengelighet. Lengden er grundig vurdert ut fra dybdeforhold og alternative plasseringer.

Det må også legges stor betydning at flytebrygge i Sjunkan ble spilt inn tidlig i forvaltningsprosessen med Sjunkhatten nasjonalpark, og det i dette arbeid ikke var innsigelser.

Verneforskriften legger også føringer om allmenn tilgang i et eventuelt vedtak, og i den forbindelse søker vi også om tilskudd til byggingen av flytebryggen kr. 60 000,-. Byggingen vil bli gjort dugnad av grunneierne, men det vil være kostnader forbundet med dekke, PVC-sveising og ikke minst fortøyning av bryggen. Søknad er dermed ikke uttømmende, og regnskap vil bli ført fortløpende.

Med vennlig hilsen

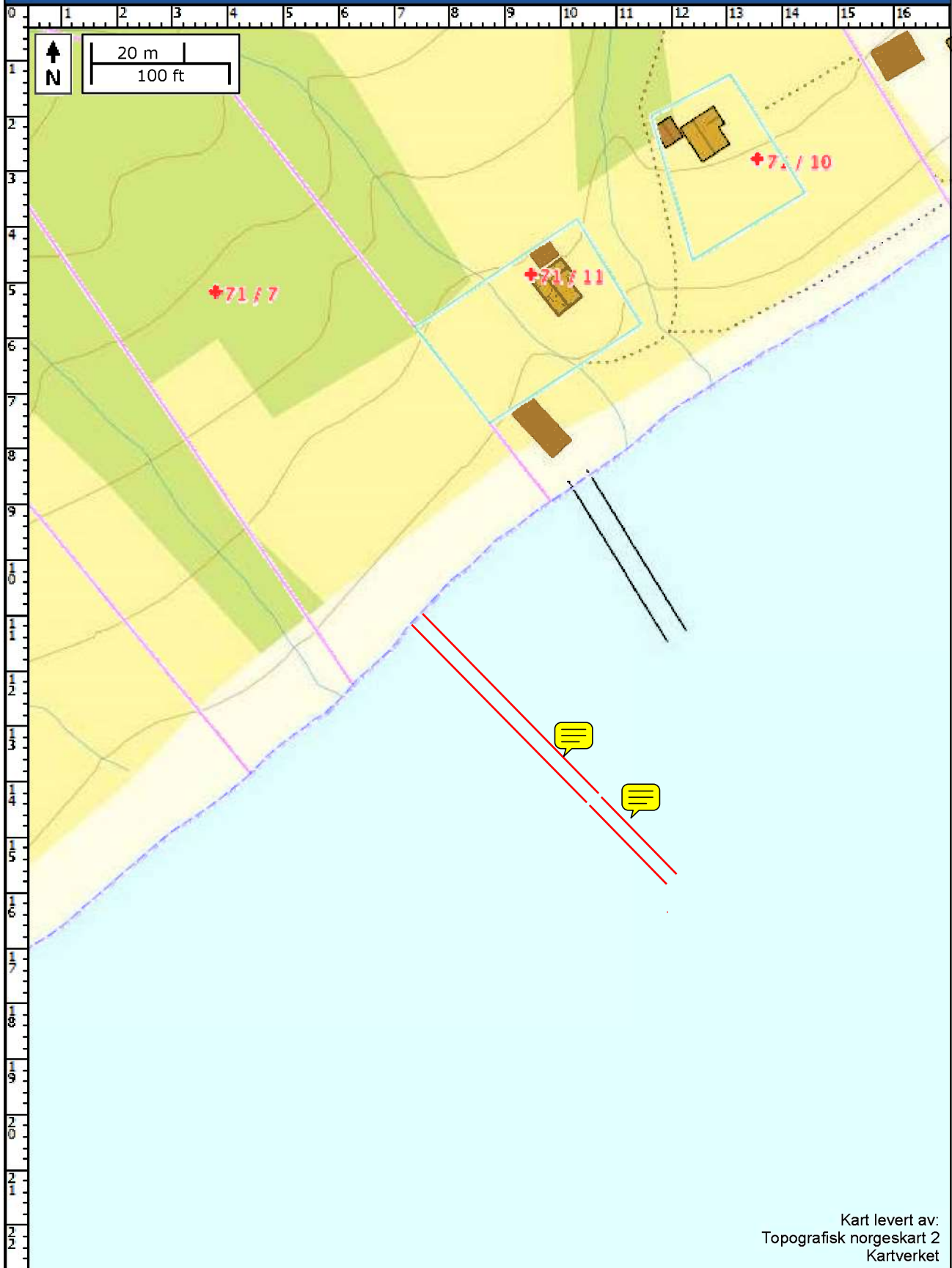
Svein Bjarne Hansen
Svein Bjarne Hansen

Sture Pedersen

Kopi: Sørfold kommune, Rådhuset 8226 Straumen (post@sorfold.kommune.no)

Vedlegg: 1 – Kart med innplassering av flytebrygge

14/07 2013

Kart levert av:
Topografisk norgeskart 2
Kartverket

Arkivsaksnr: 2013/4456-0
Saksbehandler: Hanne Etnestad
Dato: 24.06.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	53/2013	24.09.2013

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om merking av vinterløype - Cato Johansen

Forslag til vedtak

Det gis ikke tillatelse til merking av løype vinterstid til Beritvatnet i Saltdal kommune, innenfor Junkerdal nasjonalpark. Avslaget gis i henhold til §3 pkt. 1.1 i verneforskriftene for nasjonalparken.

Bakgrunn

I brev av 12.06.13 søker Cato Johansen, Rognan om å få merke en løype fra Risbakkens slutt, frem til sin hytte ved Beritvatnet innenfor Junkerdal nasjonalpark, se kart i vedlagt søknad. Merkingen vil bestå av stikker (med refleks) med ca. 75 meters mellomrom. Søker ønsker å merke traseen for å få en tryggere ferdsel opp til området i dårlig vær. Løypa som ønskes merket benyttes av ham selv for kjøring opp til egen hytte, samt av turgåere i området. Søker skal sørge for fjerning av stikkene så snart sesongen er slutt.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for nasjonalparken, jf. § 6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Formålet med vernet er:

- Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- Ivareta av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 «Vern mot inngrep i landskapet» er det et generelt forbud mot alle inngrep innenfor Junkerdal nasjonalpark:

«Landskapet er vernet mot tekniske inngrep av enhver art, som for eksempel oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, vegbygging, vassdragsregulering, oppdemninger, uttak, oppfylling,

planering og lagring av masse, sprenging og boring, drenering og annen form for tørrlegging, bryting av stein og mineraler og fjerning av større stein og blokker, bergverksdrift, framføring av luft- og jordledninger, nydyrking, bakkeplanering, planting, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier og løyper o.l. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Opplistingen er ikke uttømmende.»

Forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark er utarbeidet av Fylkesmannen i Nordland og godkjent av Direktoratet for naturforvaltning i 2008. I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.3a kan forvaltningsmyndigheten gi tillatelse til oppsetting av skilt og nymerking av stier i tråd med forvaltningsplanen.

Forvaltningsplanen deler nasjonalparken inn i tre forskjellige soner; vernesone, brukssone og tilretteleggingszone. Det aktuelle området ligger innenfor vernesonen hvor verneforskriften skal praktiseres strengt. Om denne sonen står det i forvaltningsplanen:

«Naturvern hensyn overordnet andre interesser. Her er det få spor etter nyere tekniske inngrep og det er ønskelig å holde områdene uten inngrep og tilrettelegging i fremtida. Behovet for streng forvaltning gjelder selv om det er noe tilrettelegging i området. Urørthetspreg vil være en viktig verdi og det bør stilles strenge krav til en mest mulig landskapstilpasset videreføring av merker, skilter, bruer og klopper.»

I neste avsnitt står det videre: *«Vernesonen skal ha den strengeste forvaltningen. Eksempel på dette er at her tillates ikke merking av nye stier, eller utvidelse av eksisterende hytter.»*

I forvaltningsplanens kap. 4.3.2. «Jakt, fiske og friluftsliv», under «Retningslinjer for forvaltningen» står det også om vernesonen:

«Det gis ikke tillatelse til nymerking av stier, skilting, og det vil ikke bli gitt tillatelse til båtoppsett. Vedlikehold av eksisterende tiltak/stinett er tillatt. Bygging av bruer innenfor eksisterende rutenett kan tillates.»

I følge unntaksparagrafen, § 48 i naturmangfoldloven, kan også forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Tiltak skal heller ikke legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

I henhold til naturmangfoldlovens § 7 skal søknaden også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

Formålet med vernet av Junkerdal nasjonalpark er å bevare et stort og tilnærmet urørt naturområde som sikrer det biologiske mangfoldet med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner, spesielt viktig er det unike plantelivet. Nasjonalparken skal også stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

I henhold til verneforskriftens § 3 pkt. 1.1 er det et generelt forbud mot alle inngrep innenfor Junkerdal nasjonalpark. Forvaltningsmyndigheten kan imidlertid i henhold til pkt. 1.3a gi tillatelse til oppsetting av skilt og nymerking av stier i tråd med forvaltningsplanen.

Urørthetspreg er en viktig verdi i det aktuelle området. I henhold til forvaltningsplanen skal verneforskriften i dette området praktiseres strengt da det ligger innenfor vernesonen, og det er ønskelig å holde vernesonen mest mulig uten inngrep og tilrettelegging i fremtida. Nymerking tillates ikke, men den merkingen av stier som er i området kan vedlikeholdes mest mulig landskapstilpasset.

Søknaden gjelder vintermerking av trase for scooterløype til egen hytte, det er her ønske om nymerking av en trase, og ikke vedlikehold av merking av en eksisterende sti. Det søkes om oppsetting av stikker med refleks med ca. 75 m mellomrom. Forvaltningsplanen åpner ikke for slik merking i dette området,

og derfor gir ikke verneforskriftens § 3 pkt. 1.3a som omfatter nymerking, hjemmel for det omsøkte tiltaket.

Oppsetting av stikker i seg selv vil ikke påvirke naturverdiene i området i stor grad, men tiltaket vil øke antall inngrep i området og redusere opplevelsen av et urørt område og forringe urørthetspreget. Noe som igjen kan påvirke verneverdiene og stride mot verneformålet.

Søker ønsker en merking av traseen for å gjøre ferdselen opp til Beritvatnet tryggere og mer forutsigbar ved dårlig vær og ved plutselige værromslag. I tillegg til å være en sikkerhet for egen transport opp til hytta, mener søker at det også vil være en ekstra trygghet for annen utfart i området. Søker skriver at denne traseen er en trygg nedgang fra dette fjell-området i forhold til andre innfallsporter til området.

I rundskriv av feb.2010 fra Direktoratet for naturforvaltning; "Forvaltning av verneforskrifter" er det bl.a. sagt følgende om dispensasjon når sikkerhetshensyn gjør det nødvendig: *"Det er ikke ment at bestemmelsen skal føre til at den enkeltes plikt til egen aktsomhet, for eksempel i fjellet, svekkes. I enkelte områder som er særlig hyppig besøkt, kan det imidlertid være grunnlag for mindre sikringstiltak som kjetting, sikringstau eller advarselsskilt.»*

Det kan ikke generelt være slik at sikkerhetshensyn gjør det nødvendig med merking av vintertraseer. Innenfor nasjonalparken ligger det ca. 20 hytter som gis dispensasjon til motorisert transport med snøscooter, flere av disse i høytliggende områder som kan ha tilsvarende behov for merking av kjøretrase ved dårlig værforhold. Det ligger for eksempel 10 – 15 hytter innenfor nasjonalparken i det samme området vest for Balvassveien. Tillatelse til vintermerking av en trase kan skape presedens og økt press for tilsvarende tiltak også i andre områder i parken, eller i andre verna områder i regionen.

Ferdsel om vinteren på fjellet krever visse forholdsregler, alle områder kan ikke merkes og sikres. Den vanligste ferdselsleia for skigåere inn i det aktuelle området går lenger nord enn den aktuelle traseen søker ønsker å merke. Området har heller ikke større ferdsel enn andre viktige utfartsområder i regionen. I dag finnes også hjelpemiddel som GPS som kan øke sikkerheten ved ferdsel på høyfjellet og i dårlig vær.

I henhold til §7 i naturmangfoldloven skal de miljørettslige prinsippene; kunnskapsgrunnlaget (§8), føre-varprinsippet (§9), økosystemtilnærming og samlet belastning (§10) legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Føre-var-prinsippet og samlet belastning i området må tillegges stor vekt. Innenfor nasjonalparken ligger det ca. 20 hytter som gis dispensasjon til motorisert transport med snøscooter, flere av disse i høytliggende områder som har tilsvarende værforhold som i det aktuelle området. Tillatelse til vintermerking av en trase kan skape presedens og økt press for tilsvarende tiltak også ellers i nasjonalparken, noe som kan føre til en «bit-for-bit» uthuling av vernet, og legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Det finnes mange eksempler på at "lovlige" tiltak, gjennomført over en rekke år, samlet innebærer uheldige endringer av landskapet eller verneverdiene. Det er ikke ønskelig at verneformålet svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, mange mindre inngrep kan i sum få store konsekvenser for verneformålet. Før tillatelse til tiltakene skal det gjøres en grundig vurdering av konsekvenser på kort og lang sikt.

I rundskrivet «Forvaltning av verneforskrifter. Rundskriv nov. 2001, revidert feb. 2010» utgitt av Direktoratet for naturforvaltning står det på s.13:

"I noen saker vil imidlertid et tiltak kunne være i strid med verneformålet selv om det ikke kan påvises noen nevneverdig negativ virkning på verneverdiene. Det gjelder for eksempel dersom et mindre tiltak har liten betydning for verneverdiene på stedet isolert sett, men presedenshensyn står så sterkt at en dispensasjon på sikt vil kunne føre til en uthuling av verneformålet. Det må i behandlingen av saken legges vekt på at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, ettersom mange mindre inngrep i sum kan få store konsekvenser for verneformålet. Det er også viktig å være oppmerksom på at selv om omsøkte tiltak ikke har negativ betydning for verneverdier kan tiltaket generere annen virksomhet som kan skade verneverdiene.»

Konklusjon

På denne bakgrunn finner nasjonalparkstyret at det ikke er hjemmel i verneforskriften for det omsøkte tiltaket med merking av løype vinterstid til Beritvatnet, Saltdal kommune. Tiltaket vil også stride mot verneformålet ved at det øker antall inngrep i området og forringer urørthetspreget.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Cato Johansen	Nygård 5	8250	ROGNAN
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

- 1 Søknad - Merking av løype

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldsloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Dato: 12.06.13

Søknad om merking av løype vinterstid. Beritvatnet, Saltdal kommune

Forvaltningsmyndigheten v/ midtre Nordland nasjonalparkstyre:

Det vises til: FOR 2004-01-09 nr 08: Forskrift om verneplan for Junkerdal nasjonalpark, hvor det fremgår av

§3 Vernebestemmelser

1. Landskapet

1.1 Vern mot inngrep i landskapet – ”Landskapet er vernet mot tekniske inngrep av enhver art som for eksempel oppføring av bygninger oppsetting av skilt, merking av stier og løyper og lignende..”

Videre fremgår det av 1.3 punkt b, at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til oppsetting av skilt og nymerking av stier i tråd med forvaltningsplan. Det er naturlig å tro at denne lovteksten også innbefatter merking av løyper vinterstid.

Jeg ønsker å merke en løype fra Risbakkens slutt, frem til min hytte på Beritvatnet i Saltdal kommune (se vedlegg 1, kart) Merkingen vil bestå av stikker(med refleks) med ca. 75 meters mellomrom. Jeg ser dette som en nødvendighet, da vi har opplevd ubehagelige situasjoner med kraftig vind og dårlig vær. Området er karakterisert som viddelandskap, og terrengformasjonene gir liten le for vind. En slik merking vil medføre en ekstra trygghet for oss og turgåere i området, som kan oppleve plutselige væromslag. Risbakken er også en trygg nedgang fra viddeplatået, sammenlignet med den heller utrygge Annaskavlen. I en eventuell nødsituasjon eller et plutselig væromslag, ser jeg for meg at en slik merking kan komme til stor hjelp. Løypen som er tiltenkt merking er også den jeg bruker til nyttekjøring av utstyr frem til hytta vinterstid. En merking vil dermed effektivisere, og gjøre kjøringen med skuter frem til hytta forutsigbar. Stikkene skal fjernes av meg så snart sesongen er slutt. De kan også nummereres, slik at dokumentasjon på at alle stikkene er samlet inn kan fremvises hvis det skulle være nødvendig.

Jeg ser at området karakteriseres gjennom forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalpark som vernesone, altså et område hvor verneforskriften skal praktiseres strengt på grunn av enestående, eller trua natur- og kulturverdier. Naturvern hensynet skal her være overordnet andre interesser.

En oppføring av disse merkene vil etterlate seg et lite estetisk sår i ellers uberørt natur, men jeg ser ikke på noen måte at naturverdier eller andre verneformål forringes av dette. Tvert i mot er det med på å sikre allmenheten en tryggere ferdsel. Det er også et positivt tiltak for å oppnå et av formålene med Junkerdal nasjonalpark. ”å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og

enkelt friluftsliv”. St.prp. nr. 65 (2002-2003) – Fjellteksten, åpner også for økt miljøtilpasset turistvirksomhet I verneområder, så fremt de ikke kommer i konflikt med verneformålet i nasjonalparkene.

Vennlig hilsen

Cato Johansen

Vedlegg 1, kartutsnitt. Rød merking markerer tiltenkt løype fra Risbakken til Hytta på Beritvatnet

Feil! Fant ikke referansesilden.

Feil! Fant ikke referansebildet.

Arkivsaksnr: 2013/4819-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 05.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre	30/2013	13.09.2013
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	54/2013	24.09.2013

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - Søknad om dispensasjon fra verneforskriften til transport av utstyr i forbindelse med elgjakt - Lars Petter Røssvoll

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 13.09.2013

AU's behandling

AU mener i lys av høringsrunden i styret at denne saken bør behandles i ordinært styremøte 24.september 2013.

AU støtter enstemmig ikke sekretariatets innstilling i saken og mener det er hjemmel i verneforskriftens kap. IV, pkt. 4.3 til å gi dispensasjon til transport av utstyr i forbindelse med elgjakt i nasjonalparken. En finner det riktig å fremme egen innstilling til styret.

AU's vedtak – innstilling til styret 24.september 2013

Søknad datert 27.juni 2013 fra Lars Petter Røssvoll om dispensasjon fra kap. IV i vernebestemmelsene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark innvilges med hjemmel i pkt. 4.3. Det gis tillatelse til en landing med helikopter i området ved reineiernes gamle ved hengebrua over Kvitsteinelva.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for tidsrommet 24.9 – 1.10. i årene 2013-2016.*
- Landingen skal utføres slik at den på best mulig måte ivaretar hensyn til dyreliv og annen ferdsel i området.*
- Terrenginngrep i forbindelse med landingsplass tillates ikke.*
- Det skal tas hensyn til rein på beite og Saltfjellet reinbeitedistrikt skal underrettes før flyging.*

Det forutsettes tillatelse fra kommunen etter motorferdselloven og tillatelse fra grunneier.

Begrunnelse:

Det vises til Fylkesmannens vurdering i en klagesak av 2011, hvor transport av utstyr framstår som et akseptert nytteformål. Uttransport av kjøtt også er et akseptert nytteformål. I tillegg er det viktig at det kan jaktes effektivt i området for å sikre en god forvaltning av elgstammen.

Forslag til vedtak

Søknad datert 27.juni 2013 om dispensasjon fra § 4 i vernebestemmelsene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark avslås begrunnet i at verneforskriften ikke gir hjemmel for denne type transport og vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven §48 ikke er oppfylt.

Styret ber om at spørsmålet om helikoptertransport av utstyr i forbindelse med elgjakt vurderes i forbindelse med revisjonen av verneforskriften for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Bakgrunn

Lars Petter Røssvoll har i mail 25.06.13 fremmet slik søknad til Midtre Nordland nasjonalparkstyre om dispensasjon fra vernebestemmelsene i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark § 4:

«Vi viser til bestemmelsene om generelt forbud mot motorferdsel i Saltfjellet-Svartisen, jf § 4 i verneforskriften. Vi søker med dette om dispensasjon fra denne bestemmelsen i tilknytning til elgjakt og transport av utstyr inn til Bjøllådalen med bruk av helikopter. Vi skal jakte elg i området de kommende fire år, og ønsker med dispensasjon å legge til rette for en mest mulig effektiv jaktutøvelse og skånsom og minimal motorferdsel.

I de foregående fire år har vi jaktet elg med utgangspunkt i området nedstrøms samløpet mellom Bjøllåga og Rauffjellelva. Vi søkte i den forbindelse dispensasjon fra motorferdsels-bestemmelsene i kommunen, samt at grunneier ga tillatelse. Ettersom det innkom klage på kommunens dispensasjon ble klagesaken behandlet hos fylkesmannen i Nordland, som ga jaktlaget medhold, jf sak 2011/4141 hos fylkesmannen.

Grunnlaget for at vi ikke søkte dispensasjon fra vernebestemmelsene var at det aktuelle landingsstedet var innenfor området som ikke inngår i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Ut fra erfaringene med landing i dette området har vi kommet til at det trolig er mer tjenlig av både jaktlige og forstyrrelsesmessige hensyn å benytte områder som allerede er i bruk i annen sammenheng som landingsplass. Vi søker derfor om dispensasjon konkret for transport inn av utstyr som skal benyttes under jakt, med landingsplass ved reineiernes gamle sør for Kvitsteinelva. Grunneier har muntlig gitt beskjed om at de ikke har innvendinger til slik fortsatt bruk av helikopter, ref regionsjef Jan Nilsen. Reineiere har i forrige jaktperiode heller ikke hatt innvendinger, men deres tilsagn vil bli fornyet etter at dispensasjonssøknaden er behandlet. Tilsvarende vil kommunen bli kontaktet ang dispensasjon fra motorferdselsbestemmelsene. For begge disse parter vil endring av landingssted sett i forhold til foregående fire år neppe ha betydning, men vi vil uansett ta de nødvendige kontakter.

Vernebestemmelsene angir at det kan gis tillatelse til motorferdsel i andre nødvendige tilfeller, jf § 4.3, tredje strekpunkt. Videre at transportbehovet skal vurderes mot mulig skader og ulemper, og ift til å redusere motorferdselen til et minimum, og at kombinerings av transportbehov skal vurderes.

Vi mener dispensasjon bør gis i dette tilfellet. Innledningsvis vil vi vise til at det hovedsakelig er snakk om å endre den faktiske landingsplassen ca 2,5 km i nordlig retning. Dermed kommer landing til å skje høyere i terrenget og ved en eksisterende gamle, samt nærmere Nordlands-ruta. Eventuelle forstyrrelseseffekter i dalen vil dermed bli mindre. Videre har fylkesmannen gjennom behandling av klagesak angående slik bruk av helikopter i området uttalt følgende, jf sak 2011/4141:

» Vi finner imidlertid at det må kunne legges vekt på at bruk av helikopter til transport av utstyr inn i området ikke fører til økt motorferdsel totalt sett, fordi dette utstyret gjør det mulig å foreta en samlet uttransport av felt elg fra området. Videre legger vi vekt på kommunens vurdering av at dette er et nødvendig transportbehov i forbindelse med jakta, d.v.s. at utstyret til behandling av elgslakt er av slikt omfang og vekt at det vanskelig kan bæres inn i tillegg til personlig utstyr. På dette grunnlaget kan transport av utstyr fremstå som et akseptert nytteformål som ikke bærer preg av å være unødvendig. «

Kart og klagesaksbehandlingen fra fylkesmannen i 2011 vedlegges til orientering».

Grunneier og kommunens vurdering

Statskog Helgeland har fått oversendt søknaden til uttalelse og regionleder svarer i mail datert 6.september 2013:

«Det vises til mottatte forespørsel om flyging av utstyr til Bjøllådalen i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Statskog Helgeland har tidligere gitt grunneiers tillatelse til innflyging av utstyr og lagt vekt på at dette var utenfor verneområdet og knyttet til storviltjakt. Det henvises til regionsjef Jan Nilsen i Salten og muntlig tilsagn, men denne flygingen gjelder på Helgeland. Statskog Helgeland har ikke fått noen forespørsel fra jegerne om landing i nasjonalparken.

I Statskog Helgeland har vi på nytt drøftet dette, siden søknaden i år er i nasjonalparken, har vi vurdert denne på nytt. Det har i mange år vært en etablert praksis med utflyging av kjøtt siden Statskog ikke har akseptert barmarkskjøring i dette området.

Når det gjelder dispensasjons praksis for motorferdsel har Statskog overlatt det til myndighetene, men barmarkskjøring og helikopter transporter har en fulgt tettere opp.

Vi ser at det kan medføre en uheldig utvikling om det skal etableres praksis med også flyging av utstyr inn i nasjonalparkene i forbindelse med storviltjakt. Det kan være behov en mer prinsipiell avklaring rundt dette, også for Statskog som er grunneier i mange nasjonalparker».

Rana kommune har behandlet søknaden og fattet slikt vedtak 03.09.2013:

«Med hjemmel i Lov om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag §6 gis Lars Petter Røssvoll tillatelse til en landing med helikopter i området Bjøllåga, rett nedstrøms samløpet mellom Bjøllåga og Rauffjellelva, Rana kommune. Landingen gjelder innflyging av og utstyr i forbindelse med jakt. Det gis ikke tillatelse til landing i området ved rein-eiernes gamle ved hengebrua over Kvitsteinelva, da dette er innenfor nasjonalparken.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder for tidsrommet 24.9 – 1.10.2013.
- Landingen skal utføres slik at den på best mulig måte ivaretar hensyn til dyreliv og annen ferdsel i området.

- *Terrenginngrep i forbindelse med landingsplass tillates ikke.*
- *Det skal tas hensyn til rein på beite og Saltfjellet reinbeitedistrikt skal underrettes før flyging.*
- *Det skal innhentes tillatelse fra grunneier før flyging foretas».*

Grunnlaget for avgjørelsen

Vurdering

Sekretariatet har innledningsvis i saksbehandlingen drøftet denne konkrete søknaden med Miljødirektoratet da den berører prinsipielle spørsmål og forvaltningspraksis knyttet til jakt i våre nasjonalparker. Miljødirektoratet konkluderer med at det vanligvis ikke gis tillatelse til motorferdsel for frakt av utstyr og personell i forbindelse med jakt, kun til utfrakt av elg- og hjorteslakt. Dersom det gis tillatelse til frakt av utstyr og personell vil dette, dersom det ikke er et helt særskilt tilfelle, kunne skape en uheldig presedens. For Miljødirektoratet er det også uklart hvordan en slik tillatelse til transport av utstyr vil kunne medføre mindre motorferdsel.

Statskog som grunneier ser behov for at forvaltningsmyndigheten avklarer det prinsipielle rundt transport av utstyr og ser at dette kan skape presedens. Rana kommune har for 2013 gitt tillatelse til å lande utenfor nasjonalparken («gamle damstedet») i samsvar med tidligere gitte tillatelser, men avslått søknaden om dispensasjon til å transportere utstyr som landes inne i selve nasjonalparken.

Sekretariatets konklusjon er at det ikke er hjemmel for å gi dispensasjon til transport av utstyr i forbindelse med storviltjakt da formålet ikke dekkes av forskriftens kap. IV, pkt. 4.3 «motorferdsel i andre nødvendige tilfeller». Dispensasjon til uttransport av elgslakt mener vi kan skje med hjemmel i denne bestemmelsen.

Søknaden må da vurderes i forhold til nml. §48 hvor kravet er at tiltaket ikke må være i strid med verneformålet og heller ikke ha negative konsekvenser for verneformålet. Det er knyttet spesielle utfordringer til koplingen mellom transport av utstyr og personell da det i praksis er vanskelig å se for seg at utstyr transporteres uten at personer fra jaktlaget er med for å påvise ønsket landingssted.

De nordligste delene av Bjøllådalen er av de mest avsidesliggende områdene vi har hvor det drives storviltjakt, men det foregår storviltjakt i flere områder i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark hvor avstanden til veg er betydelig og terrenget langt mer krevende enn i Bjøllådalen. Hvis det skal åpnes for helikoptertransport av utstyr i forbindelse med elgjakt i Bjøllådalen, er det vanskelig å begrunne hvorfor ikke dette også skal gjelde øvrige dalfører. I Bjøllådalen er det også mulig å velge jaktbase med kortere gangavstand fra veg. Sekretariatet kan ikke se at dette er et helt særskilt tilfelle som ikke vil skape presedens. Hvis det skal åpnes for denne type transport i nasjonalparken, må det forankres i vedtektene som nå revideres i en prosess ledet av Fylkesmannen i Nordland.

I søknaden argumenteres det med behovet for å transportere inn et spesielt utstyr som gjør en i stand til å ta bedre vare på kjøttet og som reduserer behovet for samlet transport. Det er adgang til på skånsomt vis å felle trær for å sikre forsvarlig oppheng av slakt og i et stort vald er det vanskelig å se for seg at alle felte dyr samles på et sted for uttransport selv om en har fraktet inn stativ for opphenging m.v. For perioden 2013-2017 har Statskog søkt om inntil 2 helikopterturer pr. jaktområde og sesong og sekretariatet anbefaler at en slik dispensasjon gis. Det vil gi gode muligheter for transport i en situasjon hvor jakt pågår over en lengre periode.

Det henvises i søknaden til situasjonen i Øvre Anárjohka nasjonalpark hvor det har vært tillatt bruk av helikopter til transport av utstyr og personell pga. svært store avstander og forbud mot barmarkskjøring. Prosjektet med ekstraordinær elgjakt (70-80 tildelte dyr) i Øvre Anárjohka nasjonalpark ble første gang gjennomført i årene 2003 – 2005 som et tiltak i forvaltningen av en storviltstamme hvor uttak av dyr har vært nødvendig for å unngå overbeiting og skader på vegetasjonen. Etter at Finnmarkseiendommen (FeFo) fikk fornyet tillatelse til å gjennomføre jakt for årene 2007 – 2010 uttalte DN, nå Miljødirektoratet, at de mente at prosjektet med elgjakt i Øvre Anárjohka burde avsluttes etter dette. Fylkesmannen varslet deretter Finnmarkseiendommen (FeFo) om at det ikke ville være aktuelt å fortsette å gi dispensasjon for elgjakt i nasjonalparken etter at daværende tillatelse gikk ut. Deretter ble det igangsatt en verneplanprosess for utvidelse av Øvre Anárjohka nasjonalpark med forslag til ny verneforskrift, hvor forbudet mot jakt ble foreslått fjernet. Denne prosessen er ikke avsluttet og Fylkesmannen i Finnmark har for 2013 avslått søknaden fra Arctic Hunting Adventures AS (leier jaktretten av FeFo).

Saken er påklaget og Miljødirektoratet har fattet endelig vedtak i saken. I brev av 04.09.13 heter det: *«Miljødirektoratet opprettholder Fylkesmannen i Finnmark sitt vedtak. Direktoratet viser til at vilkårene for å gi dispensasjon etter naturmangfoldlovens §48 ikke er oppfylt, da den omsøkte aktiviteten har et omfang som er i strid med verneformålet. Klagen er ikke gitt medhold»*

Det foregår i dag en omfattende motorferdsel i nasjonalparken i regi av naturoppsyn, reindrift, beitenæring og Røde Kors. Foreslått dispensasjon til Statskog om utflyging av elgslakt med inntil 2 turer pr. jaktfelt i Saltfjellet-Svartisen forslås fornyet for en ny 5-årsperiode innebærer en utvidelse og antall turer kan fordobles i forhold til perioden 2008-2012. En ytterligere utvidelse hvor frakt av utstyr/personell tillates med presedensvirkning, vil medføre en motorferdsel i et omfang som etter sekretariatets oppfatning vil være i strid med verneformålet. Sekretariatet vurderer det slik at det ikke er hjemmel til å gi dispensasjon til tiltaket etter § 48 første ledd første alternativ. Det vises til at den omfattende bruken av helikopter vil medføre støy og være forstyrrende for både dyreliv og friluftsliv. Friluftsliv er en del av gjeldende verneformål for nasjonalparken. Dette betyr at sekretariatet ikke konkluderer i samsvar med klagebehandlingen det vises til i søknaden.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Rana kommune	Postboks 173	8601	MO i RANA
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten v/Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Helgeland	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Arkivsaksnr: 2013/5948-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 05.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre	31/2013	13.09.2013
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	55/2013	24.09.2013

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark/Saltfjellet landskapsvernområde/ Gåsvatnan landskapsvernområde - Søknader om dispensasjon til bruk av ATV med beltesats/jernhest til transport av elgslakt –Harald Sæterhaug/ Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Midtre Nordland nasjonalparkstyre - 13.09.2013

AU's behandling

AU mener i lys av høringsrunden i styret og at kun 2 medlemmer deltar i AU-møtet når saken behandles, at den bør behandles i ordinært styremøte 24.september 2013.

AU er delt i sin innstilling i saken.

Representanten Arne B. Vaag støtter sekretariatets innstilling og mener det er viktig å avvente MD's behandling av klagesak vedrørende bruk av ATV med beltesats før etablert forvaltningspraksis endres. Elgtrekk/jernhest er beste løsning i dag og påpeker også at det er en vesentlig forskjell mellom ATV som motorkjøretøy og elgtrekk/jernhest som transportmiddel. Dialogen med Statskog for å sikre en enhetlig praksis og forvaltning ses på som positivt. Hvorvidt det skal tillates barmarkskjøring i Riebbivagge bør vurderes nærmere av styret.

Representanten Siv Mossleth støtter behovet for samordning og enhetlig praksis der Statskog gis dispensasjon som omsøkt. Samtidig mener hun det bør kunne åpnes for bruk av ATV med beltesats på strekninger hvor dette ikke skader verneverdiene. På denne bakgrunn forslås slik dispensasjon gitt til Harald Sæterhaug:

Harald Sæterhaug gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark og Gåsvatnan landskapsvernområde for motorisert transport av felt elg fra Kvitbergvatnet til Jarbruffell gård. Dispensasjonen gis fra kap. IV, pkt. 4.1 i verneforskriften for nasjonalparken med hjemmel i kap. IV pkt.4.3, tredje strekpunkt, og fra kap. IV, pkt. 7 i verneforskriften for landskapsvernområdet med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

- * Dispensasjonen gjelder for bruk av en (1) 4-hjuls motorsykkle, ATV, med belter langs gangstien mellom Jarbruffell gård og opp til Kvitbergvatnet.
- * Dispensasjonen gjelder kun frakt av felt elg.

- * Dispensasjonen gjelder 1 tur pr. felt elg på kvoten
- * Det skal kjøres på en måte som ikke skader terrenget eller gir unødvendig skade på vegetasjonen
- * Dispensasjonen gjelder for lovlig elgjakt i 2013.
- * Oppsynet v/Statskog Fjelltjenesten, tlf. 98842329, skal varsles etter at elgen er felt, og før kjøring gjennomføres.

Sekretariatet vil påpeke viktigheten av at det settes strenge vilkår til bruk av barmarkskjøretøy, hastighet og kjøremåte har stor betydning for hvilke skader kjøretøyet gjør i terrenget. Vilkårene skal angi hva en gir tillatelse til for at transporten ikke skal skade naturverdier.

AU's vedtak – innstilling til styret 24.september 2013

Ingen innstilling har flertall i AU.

Freddy Olsen/ /Statskog Salten

Forslag til vedtak

Søknadene fra Harald Sæterhaug og Freddy Olsen om bruk av ATV med beltesats til transport av elgslakt avslås med hjemmel i i nml. § 48.

Statskog SF gis på vegne av jaktlag som har kjøpt elgjakt dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet landskapsvernområde og Gåsvatnan landskapsvernområde for bruk av jernhest til utfrakting av skutt elg. I de tilfeller det ikke er mulig å bruke jernhest (primært på grunn av mye snø) gis det alternativt lov til å benytte snøskuter eller helikopter.

Dispensasjonen gis fra følgende punkter i verneforskriftene:

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark: Kapittel IV, punkt 4.3

Saltfjellet landskapsvernområde: Kapittel IV, punkt 8 med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven.

Gåsvatnan landskapsvernområde: Kapittel IV, punkt 8 med hjemmel i §48 i naturmangfoldloven

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for årene 2013-2017
- Dispensasjonen gjelder kun for frakt av elgslakt, og ikke transport av personell eller utstyr. Langs opparbeidet traktorveg til Jarbrufjell gård tillates brukt ATV.
- Hvis det er rein i området, skal det tas hensyn til denne
- Før snøskuter eller helikopter benyttes, skal det gis melding til oppsynet ved Kristian Sivertsen på telefon 988 42329
- I de tilfeller at det skal benyttes helikopter, skal dette koordineres av Statskog Salten
- Snøskuter kan kun benyttes om det blir store mengder snø
- Tiltak/skade på grunn og vegetasjon for å øke framkommeligheten tillates ikke.
- Tillatelse fra kommune må innhentes.

Bakgrunn

I e-post av 15.05.2013 søker Harald Sæterhaug som jaktleder for elgjaktlag på statsgrunn i Harodalen om å få benytte ATV med belter til transport av elgslakt fra Kvitbergvatnet og ned til Jarbrufjell gård i forbindelse med elgjakta. Søknaden fra Harald Sæterhaug berører både Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Freddy Olsen, jaktleder på statsvald, skriver i søknad datert 20.august 2013:

«I forbindelse med elgjakt høsten 2013 og 2014 søker undertegnede om tillatelse til transport av elgslakt ut fra jaktvald i Tollådalen, i Beiarn kommune. Størstedelen av valdet befinner seg på statens grunn innenfor nasjonalparken og vi søker derfor om bruk av ATV med beltesats for å lage minst mulig spor i terrenget.

Det er tildelt tre dyr på valdet, så det "kan" resultere i en anselig mengde kjøtt som skal transporteres ut. Vi vil derfor tilstrebe og gjennomføre jakten og transporten så skånsomt som mulig. Det søkes om bruk av en ATV».

Statskog har i perioden 2010-2012 hatt slik dispensasjon gitt av Fylkesmannen i Nordland for jaktlag som har kjøpt rett til storviltjakt innenfor Saltfjellet landskapsvernområde:

«Statskog SF gis på vegne av jaktlag som har kjøpt elgjakt dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Saltfjellet landskapsvernområde for bruk av jernhest til utfraktning av skutt elg. I de tilfeller det ikke er mulig å bruke jernhest (primært på grunn av mye snø) gis det alternativt lov til å benytte snøskuter eller helikopter. Dispensasjonen gis fra kapittel IV, punkt 8 med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven.

Dispensasjonen gis på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for årene 2010-2012*
- Dispensasjonen gjelder kun for frakt av elgslakt, og ikke transport av personell eller utstyr.*
- Hvis det er rein i området, skal det tas hensyn til denne*
- Før snøskuter eller helikopter benyttes, skal det gis melding til oppsynet ved Kristian Sivertsen på telefon 988 42329*
- Snøskuter kan kun benyttes om det blir store mengder snø*
- Tiltak/skade på grunn og vegetasjon for å øke framkommeligheten tillates ikke.*
- Tillatelse fra grunneier og kommune må innhentes».*

Denne søknaden ønsker Statskog Salten nå fornyet for en ny periode. Jaktlaget som ledes av Freddy Olsen jakter på statens grunn i Tollådalen innenfor Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og Statskog Salten v/Arne Johan Gravem skriver i mail 6.september 2013:.

«Ja, det er et av våre jaktfelt "statsvald". Siden det meste av statens grunn er vernet her i Salten, har vi mange med samme problematikk. Derfor synes jeg en dispensasjon burde omfatte alle, for enkelhets skyld.

Forrige søknad omfattet bare Saltfjellet landskapsområde, ikke NP, ser jeg. Freddy Olsen er jaktleder på jaktfeltet Tollådalen som ligger i Saltfjellet NP. Søker med dette om forlengelse og samtidig utvides søknaden til også å omfatte Saltfjellet NP».

På denne bakgrunn foreslås søknaden fra Harald Sæterhaug, Ronny Olsen og Statskog Salten samordnet slik at styret får en sak hvor Statskog SF gis dispensasjon for en 5-års periode på vegne av jaktlag som har kjøpt elgjakt på statens grunn innenfor de 3 verneområdene knyttet til Saltfjellet-Svartisen.

Grunnlaget for avgjørelsen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde ble etablert ved kgl. res. av 08.09.89. Verneforskriftene forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark er:

- å bevare et vakkert og tilnærmet uberørt fjellområde med dets plante- og dyreliv og geologiske forekomster, der variasjonen i naturforholdene er særlig markert og verdifull.
- i tillegg skal nasjonalparken sammen med Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder og Storlia naturreservat bidra å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.
- å gi allmennheten muligheten til naturopplevelse i området.

Formålet med Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et egenartet og vakkert natur- og kulturlandskap. I tillegg skal landskapsvernområdene sammen med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, og Storlia naturreservat bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange samiske og andre kulturminner.

Innenfor nasjonalparken er det et generelt forbud mot motorferdsel, jf. kap. IV, punkt 4.1. I kap. IV, pkt. 4.3 er det gitt mulighet for forvaltningsmyndigheten til å gi dispensasjon til «motorferdsel i andre nødvendige tilfeller». Uttransport av felt storvilt vurderes å falle innenfor dette formål.

Innen landskapsvernområdene er det generelt forbud mot motorisert ferdsel, jf. Kap. IV, henholdsvis pkt. 8 og pkt. 7 i verneforskriften. Normalt er det en åpning i verneforskriftene for å gi tillatelse til uttransport av felt storvilt, men dette finnes ikke i verneforskriftene for Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde. Derfor må den generelle unntaksbestemmelsen, kapittel VIII benyttes. Ved ikrafttredelse av naturmangfoldloven 01.07. 09 ble naturvernloven opphevet. For verneområder vernet etter naturvernloven fører dette til at verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse er satt ut av kraft (jfr. naturmangfoldlovens § 77 andre punktum). For Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde vil det si at kapittel VIII ikke lengre er virksom. Søknader etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen skal derfor vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 i stedet.

Etter § 48 i naturmangfoldloven kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden også vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12, jf § 7.

Vurdering

Hovedformålet med vernet av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde er å bevare et vakkert natur og kulturlandskap, med plante- og dyreliv og geologiske forekomster. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdene da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy.

Etter motorferdsellovens bestemmelser er det tillatt med motorisert transport i forbindelse med storviltjakt, og i mange nyere nasjonalparker er det i verneforskriftene åpnet for slik transport. Begrunnelsen for at det åpnes for motorferdsel i slike tilfelle er vekten på det som skal fraktes. Nye verneforskrifter og forvaltningsplaner setter imidlertid vilkår om at det kan benyttes lett beltekjøretøy som ikke setter varige spor, for eksempel elgtrekk eller helikopter.

Verneforskriften for nasjonalparken har hjemmel for å kunne gi dispensasjon i andre nødvendige tilfeller, og transport av elgslakt må kunne defineres som et slikt tilfelle.

En dispensasjon for transport innenfor landskapsvernområdet må imidlertid vurderes etter unntaksparagrafen § 48 i nml. For at en dispensasjon skal kunne gis skal tiltaket hverken stride mot verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Behovet for transport må veies opp mot mulige skader og ulemper i verneområdet da det uttrykte målet er å redusere motorferdselen til et minimum. Dispensasjon kan imidlertid også gis hvis sikkerhetshensynet taler for det, eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I brev av 08.02.2008 har Miljøverndepartementet gjort en vurdering av spørsmålet om motorisert transport av felt storvilt i nasjonalparker, og her konkluderer de som følger:

“..... Departementet viser til at det ikke er tilfeldig at verneforskriftene for de nasjonalparker hvor uttransport av felt storvilt har vært aktuelt, kun gir tillatelse til transport med elgtrekk og ikke andre kjøretøy. Elgtrekk har et spesifikt bruksområde, holder lav hastighet og er skånsom mot underlaget.

Departementet ser det ikke som ønskelig at det åpnes opp for bruk av andre typer kjøretøy innenfor nasjonalparkene”

Verneområdene skal sikre sårbare og truede naturtyper og det biologiske mangfoldet slik at leveområder for dyr og planter ikke blir ødelagt og oppdelt.

I Jarbrudalen er det sentrale verneverdier som underjordiske bekkeløp og store botaniske verdier i form av rik flora, kalkbjørkeskog er dominerende her (jf nml § 8). Felt elg vil være arbeidskrevende å transportere over aktuelle avstand uten bruk av motorisert kjøretøy. Langs traktorveien opp til Jarbrufjell gård ble det i dispensasjon av 04.09.2012 gitt tillatelse til å benytte ATV, her vil transporten ikke medføre skade på vegetasjon og terreng. På strekningen Jarbrufjell gård opp til Kvitbergvatnet går det imidlertid ikke noen opparbeidet traktorvei, kjøretraseen går her ute i terrenget og følger delvis en tursti. Denne strekningen er ca 4,3 km, med en del våte partier, traseen går gjennom områder med rik vegetasjon og kalkbjørkeskog.

Et av jaktlagene hos Statskog søker her om å bruke ATV med beltesats innenfor Riebbivagge i Tollådalen. Området vurderes av forvaltningsmyndigheten som svært sårbart og det finnes ikke traktorveger inn i området. Det ble i dette tilfellet gitt dispensasjon til bruk av jernhest i 2012, men sekretariatet er sterkt i tvil om det bør tillates barmarkskjøring i dette sårbare området. Styret har behandlet tilsvarende søknader i andre verneområder og konkludert med jernhest som eneste lettere motorkjøretøy som kan tillates.

Kjøring på barmark vil i slike områder lett kunne medføre terrengskader og slitasje, og det er særlig problematisk for sårbar vegetasjon med liten evne til å reparere seg. For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet må det benyttes transportmetoder som belaster vegetasjonen og terrenget minst mulig, for eksempel lett beltekjøretøy som ikke setter spor i terrenget (jf. nml §12).

Søknadene om bruk av ATV med beltesats anses ut fra foreliggende kunnskap å være i strid med verneformålet og antas å kunne ha konsekvenser for verneverdiene i området.

Når det gjelder ATV er dette vanligvis ikke å betrakte som et beltekjøretøy da ATV normalt har fire til seks hjul og ikke belter. Miljødirektoratet har tidligere lagt til grunn at begrepet «lett beltekjøretøy» ikke omfatter ATV med belter. ATV må vurderes å være et kjøretøy mens en elgtrekk mer må oppfattes som et transportmiddel.

Direktoratet tar nå dette spørsmålet opp på nytt i forbindelse med en klagesak i Sjunghatten nasjonalpark fra 2012. I saken vil en ta stilling til om ATV med belter kan falle inn under denne definisjonen, da en gjennomsnittlig ATV ikke veier vesentlig mer enn en jernhest eller elgtrekk. Det er imidlertid mange modeller å velge i og de største har høyere vekt og marktrykk. En vil framskaffe dokumentasjon på hvorvidt ATV med belter ikke har vesentlig større skadeevne på naturmangfold enn andre lette beltekjøretøy, så som jernhest og elgtrekk.

En tillatelse til bruk av ATV med belter vil kunne skape en presedens for andre som ønsker å benytte et av disse kjøretøy/transportmidlene for å frakte ut skutt elg. I en situasjon hvor det foreligger en klagesak til behandling i MD, finner nasjonalparkstyret å tillegge presedens-hensynet betydning.

Det er Miljøverndepartementet som tar endelig stilling i saken og åpnes det for bruk av ATV på bestemte vilkår, vil dette endre etablert forvaltningspraksis. Inntil saken er endelig avgjort, mener sekretariatet at etablert forvaltningspraksis i Midtre Nordland må legges til grunn for disse søknadene. Samtidig bør styret fastlegge retningslinjer for transport av elgslakt i ny forvaltningsplan som grunnlag for framtidig forvaltningspraksis.

Statskog ønsker eksisterende dispensasjon for Saltfjellet landskapsvernområde forlenget og utvidet til også å omfatte Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Sekretariatet mener den også må utvides til å omfatte Gåsvatnan landskapsvernområde for å sikre at den kan gjøres gjeldende for alle jaktlag. Statskog søker kun om bruk av elgtrekk til barmarkstransport av elgslakt.

Det omsøkte tiltaket må vurderes i lys av prinsippet om samlet belastning, jf. naturmangfoldloven § 10. Det foregår i dag en omfattende motorferdsel i verneområdene i Saltfjellet i regi av naturoppsyn, reindrift, beitenæring og Røde Kors. Omsøkt dispensasjon til Statskog om utflyging av elgslakt med inntil 2 turer pr. jaktfelt i Saltfjellet-Svartisen forslås fornyet for en ny 5-årsperiode innebærer en utvidelse og antall turer kan fordobles i forhold til perioden 2008-2012.

I denne saken er det allerede gitt tillatelse til uttransport av felt elg med jernhest/elgtrekk. Nasjonalparkstyret mener det er tilstrekkelig kunnskap om tiltakets påvirkning på naturmangfoldet. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i saken, jf. nml. § 9.

Naturmangfoldloven fastslår at for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, så skal det vurderes hvilke driftsmetoder eller teknikk og hvilken plassering som er best, jf. § 12. Derfor settes det her vilkår om at det skal benyttes kjøretøy som i størst mulig grad begrenser skadene på terrenget og lager minst mulig støy og forurensing.

Konklusjon

Nasjonalparkstyret vurderer omsøkte bruk av ATV med beltesats å være i strid med verneformålet og vilkårene for å gi dispensasjon etter § 48 i nml. anses ikke å være oppfylt. Omsøkt bruk av jernhest, alternativt snøskuter og helikopter under spesielle føreforhold, med de begrensinger som er gitt i tidsperiode og kjøring kun i forbindelse med utfrakt av skutt elg, vurderes ikke å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller å være i strid med formålet med vernet av Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde.

Saksopplysninger

Avgjørelsen er fattet med hjemmel i kapittel IV, punkt 4.3i verneforskriftene for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, jf punkt IX i verneforskriftene for Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområde.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Bodø kommune	Postboks 319	8001	Bodø
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Freddy Olsen			
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Harald Sæterhaug			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Saltfjellet reinbeitedistrikt	Junkerdal	8255	RØKLAND
Statskog Fjelltjenesten v/Kristian Sivertsen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

Arkivsaksnr: 2012/3590-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 17.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	56/2013	24.09.2013

Utvikling av besøksstrategi - situasjonsanalyse for verneområdene i Midtre Nordland

Forslag til vedtak

1. Midtre Nordland nasjonalparkstyre takker Nordlandsforskning for samarbeidet så langt og ser på situasjonsanalysen som et godt grunnlag for det videre arbeid med å utvikle en besøksstrategi for nasjonalparkene i Midtre Nordland. Styret har følgende innspill/merknader til analysen:

.....
.....
.....

2. Styret ber om at sekretariatet tar aktivt del i dialogen med Miljødirektoratet i anledning arbeidet med å lage en nasjonal veileder for merkevare- og kommunikasjonsstrategi for norske nasjonalparker.

Hvis det er aktuelt å utvikle piloter i dette arbeidet, ønsker Midtre Nordland nasjonalparkstyre å bli vurdert som en kandidat. Styret ser interessante grensesnitt mellom et slikt utviklingsprosjekt og styrets ambisjoner om å øke kvaliteten på besøksforvaltningen i tilknytningen til nasjonalparkene.

3. Styret ønsker å avklare deltakelse i eventuelt pilotprosjekt, før en konkluderer med behovet for ekstern finansiering av en neste utviklingsfase i et eventuelt samarbeid med Nordlandsforskning.
4. Besøksstrategien bør utvikles som en egen plan som omfatter alle nasjonalparkene. Nasjonalparksenteret forventes å være en sentral samarbeidspartner i arbeidet med en helhetlig informasjonsstrategi.
5. Styret mener følgende områder bør prioriteres i 2013-2015:

- Hovedinnfallsporter
- Helhetlig informasjonsstrategi for parkene

Bakgrunn

Denne rapporten er et første steg i Midtre Nordland nasjonalparkstyres arbeid med å utarbeide en besøksstrategi for de verneområdene som styret forvalter. Nasjonalparkstyret har forespeilet at arbeidet skal gjøres i tre faser:

- Kartlegge dagens bruk av områdene (situasjonsanalyse)
- Avklare rollefordelingen mellom forvaltningen og de ulike aktørene (ansvarsanalyse)
- Utvikle en strategi og prioritere tiltak (strategisk utviklingsarbeid)

Målsettingen med situasjonsanalysen er å gi en så god oversikt som mulig over infrastruktur og ferdsel/bruk av den enkelte nasjonalpark. Mange ulike informanter har bidratt med informasjon og fakta om besøk og bruk av områdene og Nordlandsforskning v/Ingrid Bay-Larsen har sammenstilt dette materialet. Arbeidet er finansiert med eksterne midler via NOVADIS.

Styret takker Nordlandsforskning for samarbeidet så langt og uten deres bistand har det vært vanskelig å få sammenstilt dette materialet.

Det gjenstår fortsatt noe arbeid for å kvalitetssikre faktagrunnlaget, men dette vil vi måtte ta over noe tid. Analysen anses å være dekkende i forhold til de målsettinger vi satte for fase 1.

Hovedfunn i analysen

Analysen gir en oversikt over hvilke innfallsporter vi har i dag i den enkelte nasjonalpark, stinettet i parkene og hvilken infrastruktur – parkering, skilting m.v. som finnes på hvert enkelt sted uten at en har gjort egne vurderinger av standard og kvalitet. Videre gir analysen en oversikt over åpne husvær og foreningshytter innenfor og i randsonen til hver enkelt nasjonalpark. Oversikt over besøk/antall overnattinger på disse hyttene er hentet inn så langt det har vært mulig.

I analysen er tilgjengelige ferdselsdata sammenstilt slik at vi får en oversikt over ferdselen som foregår med utgangspunkt i de enkelte innfallsporene. De fleste besøkende er individuelt reisende som tar seg fram på egen hånd. Mange er bosatt i regionen og bruker områdene aktivt gjennom hele året. Andre er tilreisende som avlegger verneområdene korte besøk eller gjennomfører lengre turer på egen hånd innenfor nasjonalparkene.

Andelen utenlandske besøkende er sannsynligvis økende og de reiser delvis på egen hånd og delvis som deltakere på gruppereiser, fortrinnsvis med buss. En del utenlandske fjellvandrere besøker turistforeningshytter og åpne husvær. Rago nasjonalpark besøkes i ferietiden bl.a. av en del grupper fra Tsjekkia på veg til Nordkapp med buss. Erfaringsmessig er nordmenn og tyskere i flertall blant turistene som besøker Nordland.

Ut fra det materialet vi har så langt, registrerer vi en størst andel turister blant de besøkende på følgende steder:

Svartisen – Austerdalsisen i Rana
Svartisen – Engabreen i Meløy
Polarsirkelsenteret i Rana
Nasjonalparksenteret i Saltdal
Lakshola, Rago i Sørfold

Av disse attraksjonene er det kun Polarsirkelsenteret som ligger inne i et av verneområdene med regulert tomt som grenser til Saltfjellet landskapsvernområde. Her er det en del ferdsel som gir utfordringer knyttet til terrengslitasje og inngrep i form av steinvarder/tårn og «steinsignaturer» ute i landskapet. Øvrige attraksjoner ligger i randsonen hvor ferdselen i begrenset grad berører tilliggende verneområde.

I oppsummeringskapittelet i rapporten heter det:

«For eksempel kan man anta at fotturistene besøker turlagshyttene, jegerne besøker jakt- og fiskeforeninger/Statskog, mens det høye antallet registreringer ved Polarsirkelsenteret og Engabreen kan reflektere besøk av rundreiseturister eller mer tilfeldig forbipasserende. Med utgangspunkt i materialet som ligger til grunn for denne situasjonsanalysen, kan man ta utgangspunkt i at det finnes minst seks forskjellige besøksgrupper. Tall fra Saltfjellet og Engabreen viser at punktturister (1) utgjør en viktig gruppe i verneområdene. Etter åpningen av Aadde Zatterquist kunstgaller vil denne gruppen også kunne utvides til å inkludere besøkende med spesiell interesse for kunst (2). Valnesfjord helsesportsenter, Nasjonalparksenteret på Storjord og Vatnlia leirskole viser til besøk av pasienter (3) og skoleelever (4). I tillegg viser de mange registreringene av ferdsel langs sti og på hytter at verneområdene i Midtre Nordland er besøkt av både fotturister (5) og jegere/fritidsfiskere (6).

Det er grunn til å tro at disse gruppene vil forvente ulik type tilrettelegging for å bruke parken. I det videre arbeidet om besøksforvaltningen vil det være hensiktsmessig å innhente flere opplysninger gjennom nye datainnsamlinger dersom man ønsker å videreutvikle en strategi basert på etablerte bruksmønstre».

Videre heter det:

«En tidligere undersøkelse fra Nordlandsforskning ([Rønning et al. 2009](#)) om friluftsliv i nordnorske verneområder kan gi noe utfyllende informasjon om hvem friluftsutøverne er og hvilke preferanser de har. Undersøkelsen viser at fotturer er den aktiviteten som oftest gjøres i vernede områder, men at jakt, fiske og høsting av bær eller sopp er også utbredte aktiviteter. Forholdsvis mange av respondentene oppgir at de overnatter, og over 60 % har vært to eller flere døgn i de vernede områdene. I forhold til økonomisk omsetning, er hovedkonsumet knyttet til reisen til og fra verneområdet, etterfulgt av detaljhandel. Totalt sett bruker de besøkende rund 2400 kroner hvorav ca. 800 kroner brukes innenfor eller i umiddelbar nærhet til det vernede området. Samtidig kommer det fram fra undersøkelsen at naturopplevelsen er den viktigste motivasjon for besøket i vernede områder, og at tilrettelegging og servicetilbud ser ut til å være av mindre betydning for om man besøker vernede områder.

Basert på registrerte besøk ved ulike hytter er det mulig å trekke noen flere konklusjoner over hvem de besøkende er».

Merkevare- og kommunikasjonsstrategi

Miljødirektoratet har initiert et arbeid med å lage en nasjonal veileder for merkevare- og kommunikasjonsstrategi for norske nasjonalparker.

«Miljødirektoratet skal i samarbeid med MD og utvalgte fylkesmenn utarbeide en merkevare og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparkene, herunder blant annet felles internettsider, oppdatering av informasjon og samarbeid med reiselivet.»

Oppdraget er også forankret i den nye reiselivsstrategien fra Nærings- og handelsdepartementet, «Destinasjon Norge», lansert april 2012, der regjeringen foreslår:

«Det utarbeides en merkevare- og kommunikasjonsstrategi for Norges nasjonalparker som inkluderer videreføring av satsingene på nasjonalparklandsbyer og nasjonalparkkommuner»

Som en videre utvikling av dette arbeidet har Miljødirektoratet utviklet prosjekt med et todelt formål:

- 1) Å framheve nasjonalparkene i markedsføringen av Norge som reisemål og som grunnlag for lokal miljømessig, sosial/kulturell, og økonomisk verdiskaping, og
- 2) Øke kvaliteten på besøksforvaltningen i tilknytningen til nasjonalparkene for å ivareta naturverdiene og gi bedre opplevelse for brukerne.

Rent praktisk ser direktoratet for seg at de skal utvikle en veileder som viser en mulig framgangsmåte som nasjonalparkstyrene kan bruke i sitt arbeid med besøksforvaltning. Den vil legge vekt på metodiske tilnærminger for kunnskapsinnhenting i forkant av det strategiske arbeidet, samt forslag for hvordan besøksstrategien kan integreres i forvaltningsplanen, eller utvikles som et eget strategisk dokument.

Sekretariatet ser svært positivt på Miljødirektoratets initiativ og foreslår at styrets arbeid med besøksstrategien koordineres i tid med dette arbeidet. I den grad direktoratet vurderer det som aktuelt å trekke «piloter» med i dette arbeidet, vurderes det som særlig interessant for Midtre Nordland. Mulighetene for å bli trukket aktivt med i dette arbeidet bør avklares før vi går videre og sjekker ut mulighetene for ekstern finansiering av neste fase i arbeidet med besøksstrategien.

Erfaringer fra Jotunheimen nasjonalpark

Fylkesmannen i Oppland har initiert et arbeid med en besøksstrategi for Jotunheimen nasjonalpark. Her trekker vi ut noen hovedkonklusjoner fra arbeidet som vi ser på som verdifulle for vårt videre arbeid:

- strategien er en *utdyping av forvaltningsplanen*, og kun omhandler forvaltningens eget ansvarsfelt og arbeidsoppgaver. Den er således ikke å anse som en reiselivsstrategi for Jotunheimen.
- Forvaltningens bidrag til økonomisk verdiskaping skal i hovedsak være indirekte, ved å sørge for at de besøkende får en god opplevelse. Dersom de politiske målsettingene om økt verdiskaping i tilknytning til verneområdene skal bli en realitet, krever dette et godt samarbeid mellom mange aktører.
- Strategien skal synliggjøre hvilke tiltak nasjonalparkforvaltningen vil gjennomføre for å være en positiv medspiller for reiselivet og lokalsamfunnet, samtidig som verneformålet ivaretas.

Strategien inkluderer tre overordnede målsettinger og prioriteringer:

- 1) Besøksstrategien skal bidra til å gi de besøkende en bedre opplevelse.
- 2) Besøksstrategien skal bidra til å øke verdiskapingen i lokalsamfunnene rundt parken
- 3) Besøksstrategien skal bidra til å ivareta naturverdiene i verneområdene og randsona

Sammenlignet med utenlandske parker, er de økonomiske rammene for besøksforvaltning i Norge beskjedne. Ut fra gjeldende ressursrammer fokuseres det i Jotunheimen på to satsingsområder i første generasjons vertskapsstrategi, nemlig

- 1) opprusting av innfallsportene
- 2) en helhetlig informasjonsstrategi for parken (tab 21).

Tabell 1 Tiltak knyttet til to prioriterte områder i besøksstrategien

Opprusting av innfallsportene	Helhetlig informasjonsstrategi for parken
Nasjonalparkmarkører	Nasjonalparksentra
Prototype for informasjonsskilt og stativ	Skilting
Naturstier	Naturveiledere
Rasteplasser	Informasjonsbrosjyrer
Toaletter	Infoperm på turisthytter og reiselivsbedrifter
Opplev en av våre parker på en time	Nettportaler
Opplev en av våre parker på en dag	Trygg i fjellet

Våre erfaringer og vurdering

I Midtre Nordland har vi flere gode eksempler på hvordan forvaltningsmyndighet i samarbeid med Statskog, Statens vegvesen, private grunneiere, grunneierlag, turistforeninger, friluftsråd, kommuner og næringsliv har tilrettelagt ved innfallsporter og gjennomført konkrete tiltak. Våre erfaringer er at det er gjennom samarbeid med mange ulike aktører en kan lykkes.

Når dette er sagt, er det samtidig riktig å påpeke at standarden på infrastrukturen ved våre hovedinnfallsporter er ujevn og det er behov for en langsiktig strategi hvor en konkretiserer tiltak og ambisjonsnivå. Arkitektkonkurransen som er gjennomført i tilknytning til hovedinnfallsportene i Sjunghatten nasjonalpark med vinnerutkastet «Saivu» synliggjør ambisjoner og forventninger om en forsterket satsing på denne type infrastruktur de kommende år. Det finnes mange gode eksempler her til lands og i utlandet på hovedinnfallsporter i tilknytning til nasjonalparker hvor en har lagt betydelig større vekt på kvalitet og standard enn det vi har maktet så langt.

Det er skapt forventninger til de nye forvaltningsstyrene og i dagens situasjon er det vanskelig å oppfylle disse. Dersom vi skal få til en sterkere satsing, må ulike aktører bidra aktivt i prosjektutvikling og finansiering. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har tilgang til en del tiltaksmidler, men en er avhengig av at andre aktører også bidrar dersom ambisjonene skal kunne realiseres. Samarbeid på tvers av landegrensene om felles problemstillinger kan medvirke til å forsterke fokus og øke tilgjengelige prosjekttressurser.

Kommunene i Midtre Nordland er planmyndighet i randsonene rundt verneområdene og aktive tilretteleggere for næringsutvikling. Det er av avgjørende betydning at plan- og utviklingsarbeid prioriteres i disse områdene. Kommunene er samtidig sentrale aktører i det

lokale folkehelse-arbeidet og «søkegode» i forhold til ulike tilskuddsordninger. Nordland fylkeskommune forventes som regional utviklingsaktør også å være en sentral samarbeidspartner i dette arbeidet.

Vi har i Nordland flere gode eksempler på samarbeidsprosjekt med reiselivet og dette må utvikles videre. Styret har invitert representanter for næringa med i faglig rådgivende utvalg. Så langt har ikke næringa vurdert denne arenaen som interessant og det kan være behov for å vurdere andre måter å samhandle på.

I det videre arbeid med besøksstrategi og tiltak blir det viktig å være bevisst de spesielle utfordringene som oppstår når forvaltning og utviklingsoppgaver er knyttet til samme sekretariat/styre. I saker hvor styret er en av tiltakshaverne og tiltaket betinger dispensasjon fra verneforskrift, må en ha nødvendig bevissthet om habilitetsregler m.v.

Utviklingen av en helhetlig informasjonsstrategi for nasjonalparkene i Midtre Nordland må skje i et tett samarbeid med Nordland nasjonalparksenter. De er autorisert for å drive informasjons-arbeid om parkene i Midtre Nordland og har nøkkelkompetanse innen formidling, naturveiledning m.v. Styret har for 2012 bidratt til styrking av senterets ressurser til naturveiledning overfor barn og unge og en vil vurdere ytterligere satsing når prosjektplanene er konkretisert. Arbeidet med en informasjonsstrategi må gis høy prioritet da den vil legge føringer for innhold og funksjon i hovedinnfallsportene.

Styret har etter å ha vært i funksjon i 3 år gjort egne erfaringer som en må ta med seg i arbeidet med en besøksstrategi. En av disse er at det er både ressurs- og tidkrevende å løfte fram kvalitetsprosjekt som involver flere og finansieres via ulike kilder. I det videre arbeid må styrets rolle og ansvar konkretiseres og sekretariatets ressurser dimensjoneres i forhold til denne typen utviklingsoppgaver.

Trykt vedlegg:

- Nasjonalparker i Nordland -en situasjonsanalyse av besøk og infrastruktur i Rago, Sjunkhatten, Saltfjellet-Svartisen og Junkerdal nasjonalparker, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområder og Storlia naturreservat

Publikasjoner kan også bestilles via nf@nforsk.no

Arbeidsnotat nr. /20..

ISSN-nr.: 0804-1873

Antall sider: ..

Prosjekt nr:

Prosjekt tittel:

Oppdragsgiver:

Pris:

kr. 50,-

Nasjonalparker i Nordland

-en situasjonsanalyse av besøk og infrastruktur i Rago, Sjunghatten,
Saltfjellet-Svartisen og Junkerdal nasjonalparker, Saltfjellet og Gåsvatnan
landskapsvernområder og Storlia naturreservat

av

Ingrid Bay-Larsen

Nordlandsforskning utgir tre skriftserier, rapporter, arbeidsnotat og artikler/foredrag. Rapporter er hovedrapport for et avsluttet prosjekt, eller et avgrenset tema. Arbeidsnotat kan være foreløpige resultater fra prosjekter, statusrapporter og mindre utredninger og notat. Artikkel/foredragsserien kan inneholde foredrag, seminarpaper, artikler og innlegg som ikke er underlagt copyrightrettigheter.

Innhold

1. En besøksstrategi for nasjonalparkene i Nordland	11
1.1 Kilder for å kartlegge dagens infrastruktur	12
1.1.1 Stier	13
1.2 Kilder for å estimere antall besøkende i nasjonalparkene	13
1.2.1 Ferdselsregistreringer	13
1.2.2 Registrerte overnattinger og dagsbesøk	14
1.2.3 Ti på topp	15
1.2.4 Skiorientering	15
1.2.5 Annet	15
2. Saltfjellet-Svartisen Nasjonalpark, Gåsvatnan og Saltfjellet landskapsvernområder, Storlia naturreservat	16
2.1 Infrastruktur	16
2.1.1 Reiseliv	17
2.1.2 Stinett	18
2.2 Ferdsel	18
2.3 Hytter	19
3. Junkerdal	20
3.1 Infrastruktur	20
3.1.1 Reiseliv	20
3.1.2 Stier	20
3.2 Ferdsel	21
3.3 Hytter	21
3.4 Nasjonalparksenteret	22
4. Rago	23
4.1 Infrastruktur	23
4.1.1 Reiseliv	24
4.1.2 Stier	24
4.2 Ferdsel	24
4.3 Hytter	25
5. Sjunkhatten nasjonalpark	26
5.1 Infrastruktur	26
5.1.1 Reiseliv	27
5.1.2 Stinett	29
5.2 Ferdsel	30

5.3	Hytter og Valnesfjord helsesportsenter	31
6.	Reindrift	33
7.	Reiseliv og friluftsliv	35
8.	Oppsummering	37
8.1	Infrastruktur og ferdsel	37
8.2	Hvem er de besøkende?	39
8.3	Besøksforvaltning – to norske piloter	40
8.3.1	Merkevarebygging og kommunikasjonsstrategi	40
8.3.2	Besøksstrategi i Jotunheimen	41
8.4	Restrukturering og lokale næringer	42
9.	Referanser	43

Vedlegg

Vedlegg 1. Registreringer for Saltfjellet nasjonalpark.

Vedlegg 2. Registreringer for Junkerdal nasjonalpark.

Vedlegg 3. Registreringer for Rago nasjonalpark.

Figur- og tabelliste

FIGUR 1	KART OVER SALTFJELLET SVARTISEN NASJONALPARK, SALTFJELLET OG GÅSVATNAN LANDSKAPSVERNOMRÅDER OG STORLIA NATURRESERVAT.	16
FIGUR 2	ANTALL BESØKENDE PÅ 22 HYTTER I SALTFJELLET-SVARTISEN NASJONALPARK,	19
FIGUR 3	KART OVER JUNKERDAL NASJONALPARK.	20
FIGUR 4	HYTTER OG REGISTRERTE OVERNATTINGER I JUNKERDAL NASJONALPARK.	22
FIGUR 5	KART OVER RAGO NASJONALPARK.	23
FIGUR 6	ANTALL BESØKENDE PÅ HYTTENE I RAGO NASJONALPARK	25
FIGUR 7	KART OVER SJUNKHATTEN NASJONALPARK.	26
FIGUR 8	SKIPOSTER FOR BT&I SKIORIENTERING.	31
FIGUR 9	ANTALL PASSERINGER PER UKE (GJENNOMSNITT) FOR DE ELLEVE MÅLEPUNKTENE INKLUDERT I DENNE SITUASJONSANALYSEN.	38

TABELL 1. VERNEOMRÅDER UNDERLAGT FORVALTNINGEN I MIDTRE NORDLAND NASJONALPARKSTYRE PER FEB 2013.	11
TABELL 2. OVERSIKT OVER HYTTER EID AV ULIKE LAG OG FORENINGER.	14
TABELL 3 INNFALLSPORTER SALTFJELLET-SVARTISEN NASJONALPARKER, SAMT SKILTING.	17
TABELL 4 SERVERING, OVERNATTING OG REISELIVSPRODUKTER UTENFOR PARKEN.	18
TABELL 5 OVERSIKT OVER MERKET STI SOMMER OG VANLIGE VINTERLØYPER I SALTFJELLET-SVARTISEN NASJONALPARK.	18
TABELL 6 OVERSIKT OVER FERDSLSREGISTRERINGER VED SEKS INNFALLSPORTER I SALTFJELLET-SVARTISEN NASJONALPARK.	19
TABELL 7 ANTALL KM STI I TILKNYTNING TIL JUNKERDAL NASJONALPARK, REGISTRERT PER GPS (BOT).	21
TABELL 8 FERDSLSREGISTRERINGER GJENNOMFØRT AV FJELLTJENESTEN FOR TO INNFALLSPORTER I JUNKERDAL.	21
TABELL 9 OVERSIKT OVER INNFALLSPORTER OG SKILTING TIL RAGO NASJONALPARK FRA HOVEDFERDSLSÅRE.	23
TABELL 10 MERKEDE RUTER I RAGO NASJONALPARK.	24
TABELL 11 OVERSIKT OVER FERDSLSREGISTRERINGER FRA FJELLTJENESTEN I RAGO NASJONALPARK.	24
TABELL 12 OVERSIKT OVER INNFALLSPORTER TIL SJUNKHATTEN NASJONALPARK MED GRAD AV TILRETTELEGGING.	27
TABELL 13 REISELIVSBEDRIFTER I RANDSONEN AV SJUNKHATTEN NASJONALPARK I 2009.	28

<u>TABELL 14 NOEN AV DE MEST VANLIGE TURENE I SJUNKHATTEN NASJONALPARK.</u>	29
<u>TABELL 15 FERDELSREGISTRINGSDATA FRA SNO I SJUNKHATTEN 2012.</u>	30
<u>TABELL 16 OVERSIKT OVER TURMÅL I SJUNKHATTEN NASJONALPARK.</u>	31
<u>TABELL 17 OVERSIKT OVER ANTALL BESØKENDE PÅ HYTTER I SJUNKHATTEN NASJONALPARK, ELLER I PARKENS UMIDDELBARE RANDSONE, SAMT VHSS OG VATNLIA LEIRSKOLE.</u>	31
<u>TABELL 18 REINBEITEDISTRIKTER I JUNKERDAL OG SJUNKHATTEN (FEDREHEIM ET AL. 2008).</u>	33
<u>TABELL 19 OVERSIKT OVER TOTALT ANTALL KM STI SOM ER REGISTRERT OG GJORT TILGJENGELIG I DENNE SITUASJONSANALYSEN.</u>	37
<u>TABELL 20 ÅRLIG GJENNOMSNITT FOR BESØKSREGISTRERINGER PÅ HYTTER/VHSS/VATNLIA LEIRSKOLE I DE SYV VERNEOMRÅDENE.</u>	39
<u>TABELL 21 TILTAK KNYTTET TIL TO PRIORITERTE OMRÅDER I BESØKSSTRATEGIEN FOR JOTUNHEIMEN-UTLADALEN.</u>	41

EN BESØKSSTRATEGI FOR NASJONALPARKENE I NORDLAND

De siste ti årene har norsk forvaltning av verneområder har gjennomgått både ideologiske, administrative og politiske endringer. Fra å være forankret i en klassisk naturvernideologi har miljøpolitikken hatt en dreining mot å forstå og forvalte nasjonalparker og andre verneområder til nytte for menneskers bruk, inkludert næringsaktivitet. Fjellteksten fra 2003 (St.prp. nr 65 2002-2003), prøveordninger for lokal forvaltning av fire store verneområder (Falleth *et al.* 2008), ordning for økoturismesertifisering (2008), ordning med "Nasjonalparklandsbyer" og "Nasjonalparkkommuner" (Direktoratet for naturforvaltning 2010), og verdiskapingsprogrammet "Naturarven som verdiskaper" (Direktoratet for naturforvaltning 2009). Den nye forvaltningsordningen fra 2010 innebærer opprettelse av nasjonalparkstyrever med ansvar for forvaltningen av større verneområder. Det er knyttet store forventninger til disse nasjonalparkstyrene med tanke på deres rolle både som forvalter, men også i forhold til lokal og regional utvikling i tilknytning til vernede områder.

Nordland er ett av de fylkene i landet med størst andel vernet natur. 18,2 prosent av arealet i Nordland er definert som nasjonalparker, naturreservater, landskapsvernområder eller andre former for vern. Sør-Trøndelag, Aust-Agder, Hordaland, Sogn og Fjordane, Oppland og Møre og Romsdal har større andel areal vernet enn Nordland. Ser vi bare på nasjonalparker er det kun Hordaland og Oppland som har en større andel areal vernet enn Nordland (SSB 2011). Kommunevis er det stor variasjon i andel vernet natur i Nordland, fra Saltdal på topp med 63,8 prosent vern til Narvik, Leirfjord, Træna og Flakstad som ikke har noe vernet areal (Miljøstatus i Nordland 2013). Midtre Nordland nasjonalparkstyre MNNPS forvalter totalt syv verneområder, hvorav fire er nasjonalparker (tab 1)¹.

Tabell 2. Verneområder underlagt forvaltningen i Midtre Nordland nasjonalparkstyre per feb 2013.

	Nasjonalparker				Landskapsvernområder		Naturreservat	Totalt
	Sjunkhatten	Saltfjellet-Svartisen ²	Rago	Junkerdal	Gåsvatnan	Saltfjellet	Storlia	
Km ²	417,5	2102	171	682	120	580	23,5	4284
Kommuner	Bodø Sørfold Fauske	Rana, Saltdal Bodø, Meløy	Sørfold	Saltdal Fauske	Saltdal	Saltdal Rana	Rana	

Per i dag er det kun én av Norges nasjonalparker som har utarbeidet en besøksstrategi, nemlig Jotunheimen nasjonalpark og Utladalen landskapsvernområde. I tillegg er Nærøyfjorden verdensarvområde i gang med å utvikle en besøksstrategi. Langsua nasjonalpark som ble opprettet i

¹ Lahko nasjonalpark i Gildeeskål, Meløy og Beiarn kommuner ble vedtatt opprettet av Kongen i statsråd den 14. desember 2012. Det er ikke avklart på nåværende tidspunkt om denne parken også skal forvaltes av MNNPS.

² For å forenkle teksten vil «Saltfjellet» brukes som en fellesbetegnelse for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområdet, og Storlia naturreservat i enkelte sammenhenger.

2011 med et spesielt fokus som besøkspark, er også relevant å ta med i denne sammenhengen. Med et stadig økende fokus på *forvaltningen* (og ikke bare opprettelse) av verneområder fra nasjonalt hold, og etableringen av 38 nasjonalparkstyres har Miljøverndepartementet (MD) og Miljødirektoratet (tidligere Direktoratet for naturforvaltning) startet arbeidet med en «Merkevare og –kommunikasjonsstrategi» for norske nasjonalparker». Man kan altså vente at arbeidet med besøksstrategier for norske verneområder kommer til å være på dagsorden hos både nasjonale og regionale myndigheter framover, og 2013 ser ut til å være et egnet tidspunkt for å igangsette arbeidet med en besøksstrategi også for de syv verneområdene i Nordland.

Denne rapporten er et første steg i Midtre Nordland nasjonalparkstyres arbeid med å utarbeide en besøksstrategi for vernede områder. Nasjonalparkstyret har forespeilet at arbeidet skal gjøres i tre faser:

- Kartlegge dagens bruk av områdene (situasjonsanalyse)
- Avklare rollefordelingen mellom forvaltningen og de ulike aktørene (ansvarsanalyse)
- Utvikle en strategi og prioritere tiltak (strategisk utviklingsarbeid)

Situasjonsanalysen har hatt som formål å samle sammen eksisterende data og registreringer om verneområdenes infrastruktur og ferdsel, og er således ment som underlagsdokument for Midtre Nordland nasjonalparkstyres prioriteringer videre i arbeidet med å utvikle en besøksstrategi (fase 2 og 3). Situasjonkartleggingen har vært delt inn i to arbeidsområder:

1. å kartlegge dagens infrastruktur, tilrettelegging og tilbud i, og i tilknytning til, de vernede områdene.
2. å kartlegge besøkende i verneområdene: hvor mange benytter seg av innfallsporter, hyttene og andre husvære i nasjonalparkene?

En viktig avklaring har vært å avgrense det geografiske nedslagsfeltet til situasjonsanalysen. I praksis har det vist seg at det er behov for å se ut over vernegrensen når det gjelder å kartlegge infrastruktur og de besøkende, fordi stier og hytter danner et nettverk som av og til går (til dels langt) ut i det som må kalles randsonen til verneområdene. Ettersom formålet med situasjonsanalysen er å danne grunnlag for det videre strategiske arbeidet med besøksstrategien, og siden mye av besøket kan antas å skje langs dette løypenettet, er det formålstjenlig å kjenne til ferdsel og besøk også utenfor selve vernegrensen. Hytter og stier som leder inn i parkene, er derfor også forsøkt inkludert i denne oversikten. Dette betyr at det ikke er satt et standardmål for avgrensning av randsonen (f.eks antall km utenfor vernegrensen), men at randsonene også defineres ut fra de installasjoner (hytter), aktiviteter (skiorientering) og/eller stinett som finnes i området.

Å kartlegge primærnæringene i randsonen av parkene har ikke vært en del av oppdraget. Det er allikevel viktig å kjenne til særlig primærnæringene (beitenæringene) som bruker områder i og i nær tilknytning til verneområdet, for å kunne utvikle en besøksstrategi som ikke er til hinder for jordbruket og reindriften. En tidligere studie på disse næringene i Sjunkhatten og Junkerdal er derfor delvis gjengitt i denne situasjonsanalysen.

KILDER FOR Å KARTLEGGE DAGENS INFRASTRUKTUR

Med dagens infrastruktur for besøkende til nasjonalparkene mener vi innfallsporter, skilting, og tjenester tilbudt av reiselivsaktører, inkludert overnatting/bespisning og naturopplevelse. Med skilting menes Veivesenets skilting fra hovedferdselsåre til innfallsporter eller severdigheter i forbindelse med nasjonalparkene. Skilting som en del av løypenettet inne i parkene er ikke en del av denne oversikten. Fjelltjenesten og prosjektleder har bidratt med kunnskap om de mest brukte områdene i de ulike

verneområdene; innfallsporter, skilting, overnattingsmuligheter, reiseliv og spisesteder. Overnatting, bespisning og opplevelser for Sjunkehatten og Junkerdal nasjonalpark er også basert på tidligere studier ved Nordlandsforskning.

Stier

Et mylder av stier og tråkk finnes i utmarka, inkludert nasjonalparkene. Disse er i varierende grad merket i terrenget og kartfestet eller registrert med GPS. I denne rapporten er det i all hovedsak kartfestede turstier som inkludert. Både stier inne i parkene og stier som leder inn i parkene, for eksempel viktige innfallsporter, eller turhytter som ligger i randsonen til parkene.

For Saltfjellet-Svartisen og Junkerdal nasjonalparker har BOT logget en stor andel av de merkede sommerrutene, og de mest vanlige vinterløypene med GPS. Disse er gjort tilgjengelig i dette prosjektet. For Rago er antall km sti angitt av nasjonalparkforvalter, og tar utgangspunkt i de mest vanlige utfartsområdene, selv om en av disse ligger forholdsvis langt utenfor vernegrensen. For Sjunkehatten har det kun vært mulig å gi et grovt estimat ut fra www.ut.no og VHSS sine estimater. Det er imidlertid å forvente at en nærmere oversikt over stiene i Fauske og i nærområde til Vatnlia vil være tilgjengelig i løpet av året. Ved bruk av disse oppsummeringene er det derfor verdt å merke seg at store deler av terrenget i Sjunkehatten ikke er dekket.

KILDER FOR Å ESTIMERE ANTALL BESØKENDE I NASJONALPARKENE

SNO, Fjelltjenesten og prosjektleder har også bidratt inn i prosjektet i forhold til punkt to, blant annet ved å videreformidle ferdselsdata og ved å identifisere kontaktpersoner, lag og foreninger som har hytter og åpent husvære i verneområdene, deriblant turlag, jeger- og fiskeforeninger, Statskog med mer.

Ferdselsregistreringer

Fjelltjenesten og SNO har siden 90-tallet registrert ferdsel i en rekke av verneområdene. Disse registreringene er oppsummert i 2007 og 2012 (Fjelltjenesten 2012)³. Fjelltjenesten sine målinger i Rago, Saltfjellet og Junkerdal er presentert i denne rapporten. Tre metoder for ferdselsregistreringer er tatt i bruk:

- *Mattetelleren* (fra 2004). Dette startet som et samarbeid med NFK og gir et minimumsestimat. Viktige feilkilder er blant annet at turgåere i grupper ikke registreres like presist, blant annet fordi det er lagt inn forsinkelser i målefrekvensen. Flere personer i bredden gir også variabelt utslag på telleren.
- *Pyrolinseteller*, SNO (samarbeid med NINA om ferdselsregistreringer) som har investert i dette. Teller retning også, mange kurs fra SNO, kan justere følsomhet. Firmaet i Fr har også utviklet patent på registrering via GSM-nettet.

³ Fylkeskommunen hadde også satt ut tellematter for å registrere ferdselen i Sjunkehatten nasjonalpark før og etter vernebestemmelsen. Dessverre var det vanskelig å få utstyret til å fungere skikkelig, og ingen resultater foreligger fra prosjektet.

- *Trykknappsteller*, ide fra New Zealand. Krever mye tilsyn, eldste metodikken som er i bruk.

I denne situasjonsanalysen er resultatene fra Fjelltjenesten fra Rago, Junkerdal og Saltfjellet, sammenstilt med SNO sine målinger for Sjunkehatten. For å kunne sammenligne de ulike målepunktene er tallene regnet om til gjennomsnittlig passeringer per uke. Det er videre lagt vekt på sikre år når disse beregningene er gjennomført, det vil si der det ikke har vært målt/observert feil på telleinstrument, plassering osv. Åtte av Fjelltjenesten og fire av SNO sine målepunkter er brukt i denne situasjonsanalysen.

Registrerte overnattinger og dagsbesøk

Prosjektet har fått tilgang på rapporter for totalt 42 hyttebøker til 8 ulike lag og foreninger som har hytter og annet åpent husvære i verneområdene (tab 2).

Tabell 3. Oversikt over hytter eid av ulike lag og foreninger.

Sultjelma OT	Rana OT	Bodø OT	Saltdal JFF	Bodø JFF
Sorjushytta	Blakkådalshytta	Fellvasstua	Kjemågvannet	Tverrbrennhytta
Ny-Sultjelma	Saltfjellstua	Gråtådalstua	Storvatnet	Faulvassbu storhytta
Lomihytta	Bolnastua	Lønsstua	Solvågvatnet	Faulvassbu lillehytta
Muorkihytta	Krukkistua	Midtistua	Bjellåvatnet	Langnesbu
Calalveshytta		Beiarstua	Hessihompen	Heggvassbu
Cuorvihytta		Bjellåvasstua		Båt Valnesvannet
Balvasshytta		Tverrbrennstua		Båt sportsfiskeutvalget
		Tåkeheimen		Båt Langvann
		Storjordstua		
		Gammen i Kvitsteindalen		
		Jarbu		
		Jordbruhytta		
Skjerstad JFF	Fauske og Sørfold JFF	Statskog	Misjonsforeningen	BUL
Gåsvatn	Storskoghytta	Ragoytta	Vatnlia leirskole	Erlingbu
	Litl Verivasshytta	Storskoghytta		
		Bukkhaugbua		

Ved bruken av disse dataene er det viktig å være oppmerksom på følgende:

- Registreringene representerer både overnattinger og dagsbesøk.
- Lengden på tidsserier for rapporterte gjester varierer mellom hyttene og lagene. Dette fremkommer i tabellene fra de ulike nasjonalparkene. I noen tilfeller dreier det seg om registreringer over flere tiår, mens det for andre foreligger tall kun for de siste 2-5 årene.
- For Valnesfjord helsesportsenter (VHSS), Erlingbu og Vatnlia leirskole er besøkstallene estimert av de ansatte ved de ulike institusjonene.
- I likhet med ferdselsregistreringene må hyttebøkene sees på som et minstemål for antall besøkende i de vernede områdene. Det er rimelig å forvente at om lag 80 % av de besøkende registrerer seg i hyttebøkene.
- I flere av områdene er det dessuten et høyt antall private hytter og (permanente)

campingplasser i Junkerdal, Valnesfjord og på Saltfjellet. For eksempel har Sulis mer enn 700 private hytter. Det er ikke forsøkt å estimere hvor mange besøk i verneområdene de private hyttene og caravansentrene medfører.

Det har ikke lyktes å få tall for besøkende ved enkelte av hyttene. Dette gjelder følgende hytter fra Sulitjelma JFF; Fuglevannshytta, Nedre Sølvbaknaustet, Dorrohytta, naust i Balvatn og Villumsvatnhytta. I tillegg til Jakobsbakken (eies av Jakobsbakken Fjellsenter), Sulitjelma Turistsenter sine hytter i Daja, og Storfjordfjellkoia som eies av Statskog.

Ti på topp

Dette er et initiativ fra Norges bedriftsidrettsforbund. I Bodø arrangeres 10 topturer der det er satt ut en turkasse med turmålskode og gjestebok. I denne rapporten er tall fra 2012 inkludert for Sjunghatten nasjonalpark.

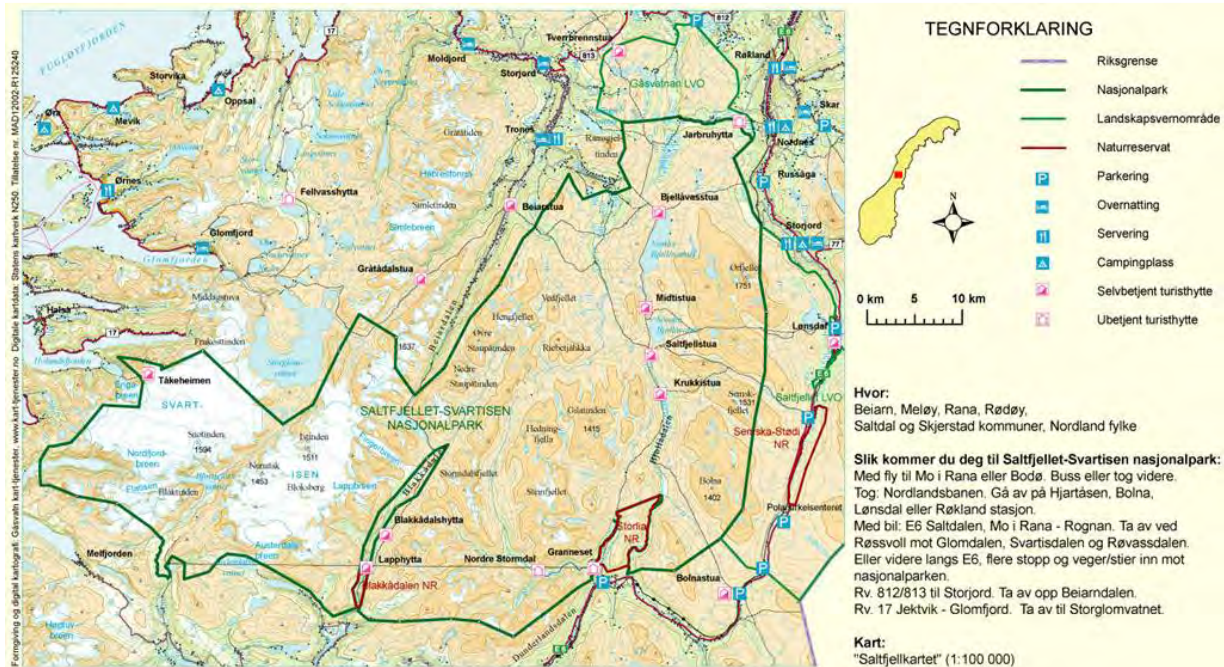
Skiorientering

Disse registreringene er innhentet fra BT&I (orienteringsgruppa) som organiserer denne aktiviteten i randsonen til Sjunghatten nasjonalpark.

Annet

I tillegg til kildene ovenfor er det også naturlig å ta med Nasjonalparksenteret og Aadde Zatterquist kunstgalleri på Storjord, samt Engabreen og Polarsirkelsenteret ved Saltfjellet nasjonalpark og landskapsvernområde henholdsvis. Besøkstallene er gitt fra sentrene.

SALTFJELLET-SVARTISEN NASJONALPARK, GÅSVATNAN OG SALTFJELLET LANDSKAPSVERNOMRÅDER, STORLIA NATURRESERVAT

Figur 1 Kart over Saltfjellet Svartisen nasjonalpark, Saltfjellet og Gåsvatnan landskapsvernområder og Storlia naturreservat.

INFRASTRUKTUR

Viktige innfallsporner i Saltfjellet/Svartisen nasjonalpark er oppsummert i tabell 3. Alle de største innfallsportene har informasjon og oversiktskart over verneområdet. De fleste innfallsportene har parkeringsmuligheter, små eller store. Skilting av innfallsporner til nasjonalparken fra hovedferdselsåre finnes i forholdsvis få områder.

Tabell 4 Innfallsporter Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker, samt skilting.

Sørlig og østlige innfallsporter	Nordlige innfallsporter	Sørvestlige innfallsporter	Skilting fra riksvei/E6
Røvassdalen (Blakkådalen/Svartisen)	Jarbrudalen	Fisktjonnmoen (til Glomdalen/Vesterdalen)	Røvassdalen, Reinforsheia, Røssvoll
Langvassgrenda (Svartisen)	Russanes (Saltdal)	Storrødvatnet (til Blakkadal og Rodvassdalen).	Storvollen, info om NP
Storvollen (rundløype til alle tre store dalfører). Hovedinnfallsport for fjelltur i Saltfjellet	Sørdalen i Skjerstad, Bodø kommune	Meløy: Glomfjellet, Meløy (Svartisen/Engabreen)	Storjord
Polarsirkelsenteret (punktbesøk)	Beiarfjellet/Beiardalen, Trollhaugan (for dagsturer) Tverrådal Tållådal	Rødøy: liten lokal innfallsport ved Bjørnstien mot Nordfjorden	Kystriksveien v/ Tållådal, Engabreen - eksempel på fin infotavle
Storjord (pga DNT husvær og sti)	Tolladalen brukes av mange som utgangspunkt		
Junkerdal (turistsenteret)			
Graddis fjellstue			
Bjøllånes i midtre del av Dunderlandsdalen (turer innover Stormdalen, Tespdalen og Bjølladalen)			
Bolna			
Stødi			
Semka			
Lønsdal			
Tretnes			

Reiseliv

Tabell 4 viser oversikt over enkelte næringsaktører som man kan forvente har deler av sitt inntektsgrunnlag blant besøkende i verneområdene.

Tabell 5 Servering, overnatting og reiselivsprodukter utenfor parken.

Rana	Røssvoll Camping, Storli Guiding i Svartisen/brefører Rana spesialsport
Saltdal	Polarcamping, Junkerdal turistsenter (helgebasert drift), Saltdal turistsenter, Polarsirkelen Høyfjellshotell, Storjord Hotel (kun åpen i sommersesong), Junkerdal Opplevelser, Nordnes Camping (inkl. turistinformatjon, sjekk om de har utleie av hytter)
Beiarn	Beiarn Villmarkssenter (Trones), Frantsen Gjestgiveri (Eiterjorda/Selfors mye Laksefiskere), Moldjord
Glomfjord/Ørnes	Hilstad Camping har tilbud om båttur inn i nasjonalparken, Nordnes camping, Kilboghamn camping
Rødøy	Polarsirkelen båttransport Polarsirkelen Kystferie AS v/ Bent Hilstad, Øresvik Klokkergården Polarcamp, Øresvik

En mulighet i arbeidet med å videreutvikle reiselivet kan være å utvikle turmål og rundturløyper i nærheten av veinettet, markedsføre severdigheter 2 km fra vei som er beskrevet i håndbøker/brosjyrer (f.eks Telegrafruta på Saltfjellet).

Stinett

Saltfjellet har omfattende nett av stier og hytter. Som vist i tabell 5 og 6 finnes minimum 440 og 98 km merket sommersti og vanlige vinterløyper henholdsvis, noe som er enestående i nordnorsk sammenheng.

Tabell 6 Oversikt over merket sti sommer og vanlige vinterløyper i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Antall km merket sti sommer	440
Antall km vinterløype	98
Antall km sommer og vinter	538

FERDSEL

Polarsirkelsenteret er det punktet som tar imot flest besøkende i de syv verneområdene i denne undersøkelsen. I følge kontaktperson på Polarsirkelsenteret foretas ingen eksakte tellinger av besøkene ved senteret. Deres estimat for antallet personer som stopper ved Polarsirkelsenteret pr år er mellom ca. 150.000 og 155.000. Antallet besøkende vurderes som stabilt eller svakt nedadgående i en periode over de siste 4-5 år. I tillegg er også Engabreen i Meløy mye besøkt gjennom sommersesongen. Estimer fra 2009 anslår antall besøkende til å være om lag 25.000 turister, inkludert reisende som kommer med Hurtigruta (NRK Nordland 2009).

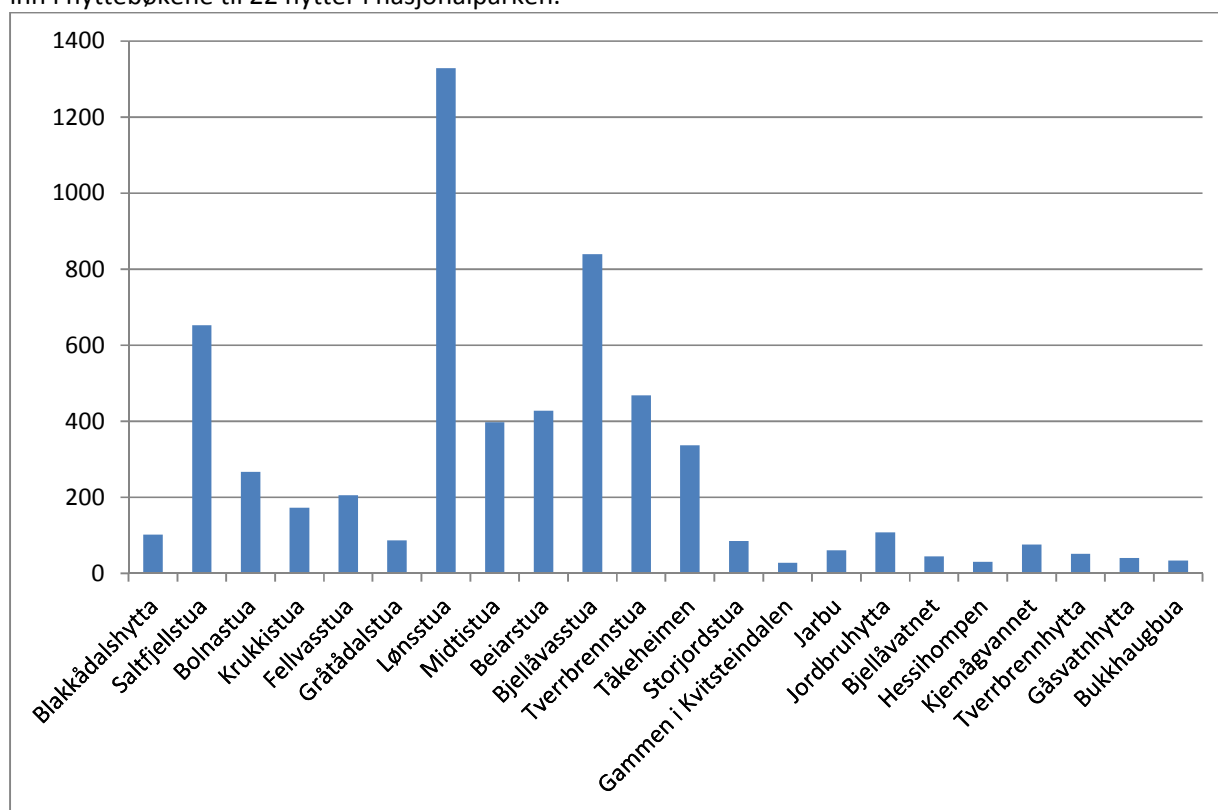
Ferdseleksregistreringene via målepunktene til Fjelltjenesten viser at Saltfjellet Svartisen nasjonalpark i tillegg har omlag 1000 besøkende per uke. Nærmere 600 personer besøkte Austerdalsisen per uke i løpet av høysesongen i fjor sommer. Punktet med færrest passeringer var Tverrådalen med gjennomsnittlig 14 passeringer per uke.

Tabell 7 Oversikt over ferdselsregistreringer ved seks innfallsporter i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Målelokaliteter	Tot. antall tellinger	Måleperioden	Snitt passeringer per uke
Austerdalsisen 2012	5167	17.7-18.9	574
Glomdalen 2011	3039	28.7-24.10	243
Tverrådalen 2011	259	7.6-14.10	14
Navnløsdal 2010	968	7.6-10.10	55
Granneset 2011	1732	6.6-3.11	82

HYTTER

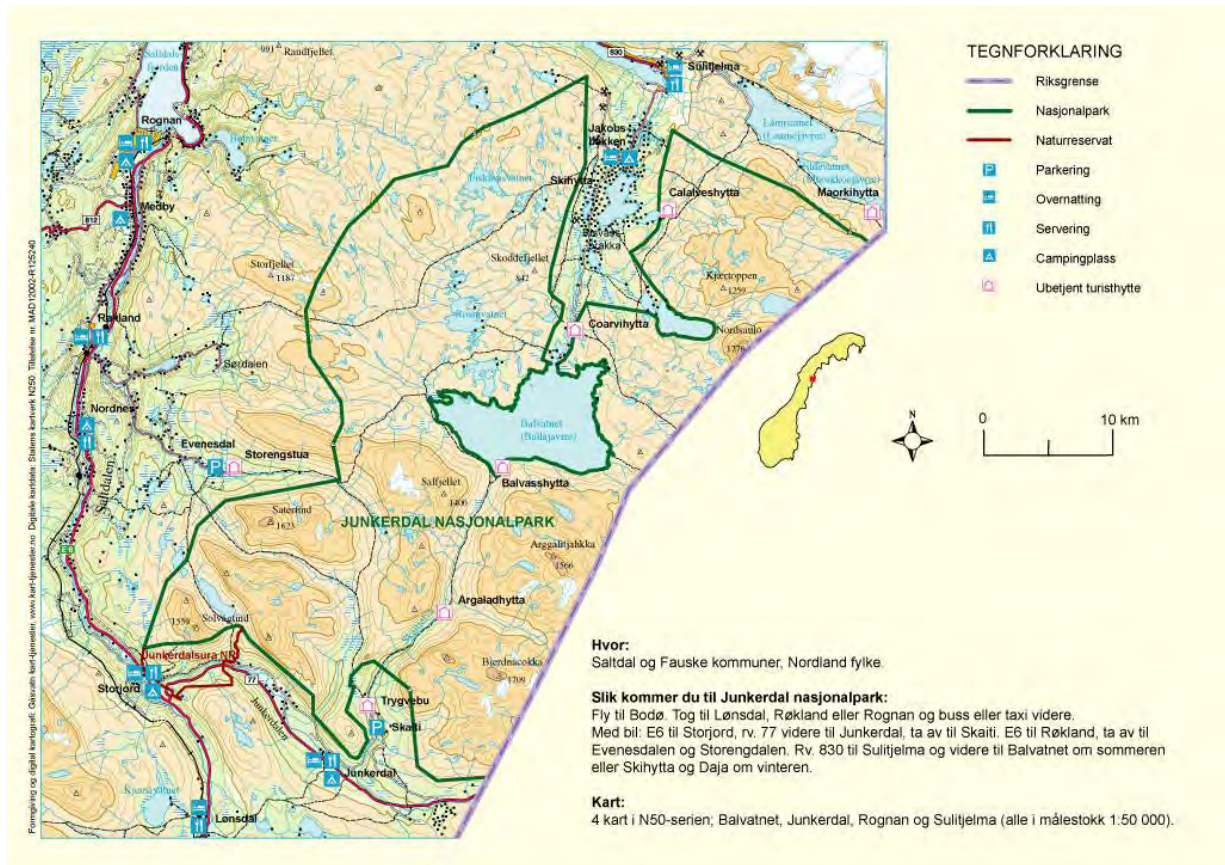
Rana turistforening og Bodø- og Omegns turistforening har seksten hytter som er tilgjengelig for allmennheten innenfor de verna områdene på Saltfjellet-Svartisen. De lokale jeger- og fiskerforeningene har også mange hytter i området, i tillegg til gammer, buer og nedlagte gardsbruk som kan nyttes til overnatting. Figur 2 gir en oversikt over antall besøkende (trimmet gjennomsnitt) som har skrevet seg inn i hyttebøkene til 22 hytter i nasjonalparken.

Figur 2 Antall besøkende på 22 hytter i Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark,

Tallene viser et gjennomsnitt over siste 6-10 år (bortsett fra Jarbru og Bukkhaugbua som viser gjennomsnittlig registreringer for 1993-99 og 1988-1993). På de 22 hyttene har det til sammen vært 5 910 registrerte besøkende per år (vedlegg 1). Dette overgår estimatene til de andre nasjonalparkene som inngår i denne situasjonsanalysen, noe som ikke er overraskende ettersom Saltfjellet-Svartisen er det største verneområdet, med flest hytter, stier og innfallsporter.

JUNKERDAL

Figur 3 Kart over Junkerdal nasjonalpark.

INFRASTRUKTUR

De viktigste innfallsportene til Junkerdal er: Skaiti, Solvågli, Storjord, Evenesdal, Vassbotnfell, Jakobsbakken, Daia, Balvassdammen, Skihytta, Risevatnet, Tjorvi. Ingen av innfallsportene er skiltet fra hovedvei

Reiseliv

Følgende steder tilbyr overnatting, servering og/eller opplevelser i randsonen rundt Junkerdal nasjonalpark; Sultjelma Fjellandsby, Sultjelma Turistsenter, Polarcamping, Junkerdal turistsenter (helgebasert drift), Storjord Hotel, Junkerdal Opplevelser, Storjord Turistsenter, hytter på Nordnes Camping, Sultjelma Café og hotell. I tillegg er det to personer som har dispensasjon til å drive med båttransport over Balvatnet, og en person som driver med hundespann (fritidsbasert).

Stier

Den samme type registrering som gjennomført på Saltfjellet av BOT, ble også gjennom for store deler av løypenettet i Junkerdal nasjonalpark (tab 7).

Tabell 8 Antall km sti i tilknytning til Junkerdal nasjonalpark, registrert per GPS (BOT).

Strekning	km
Antall km merket sti sommer	134
Antall km vinterløype	33
Totalt sommer og vinter	167

Til sammen 167 km merket sommersti og vanlig vinterløype er registrert vha GPS i regi av BOT i Junkerdal nasjonalpark. Av disse er 33 km vinterløyper.

FERDSEL

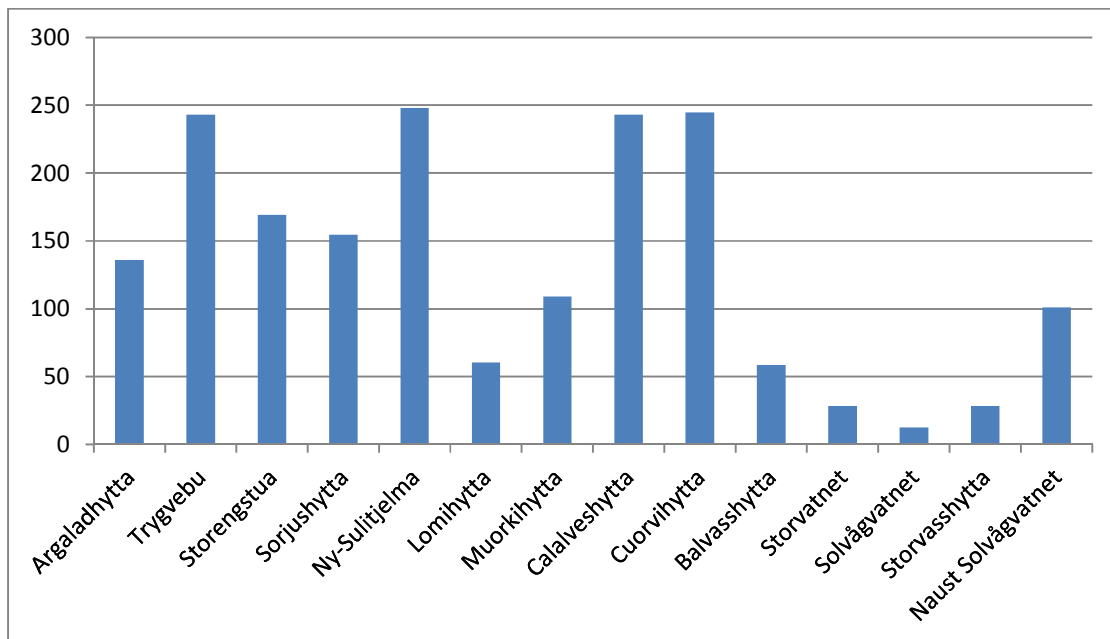
Ferdselsregistreringene fra Fjelltjenesten viser at den nordlige innfallsporten ved Rosna (184) har langt høyere antall passeringer enn punktet i Skaiti (42) (tab 8).

Tabell 9 Ferdelsregistreringer gjennomført av fjelltjenesten for to innfallsporter i Junkerdal.

	Tot antall tellinger	Måleperioden	snitt passeringer per uke
Skaitidalen 2012	756	12.6-17.10	42
Rosna 2010	2852	28.6-15.10	184

HYTTER

Besøksregistreringer i hyttebøkene til BOT, SOT og SJFF er gjengitt i tabell 8 og vedlegg 2. I Junkerdal-Balvatn nasjonalpark ligger på 1 836 besøkende per år fordelt på 14 hytter (trimmet gjennomsnitt). I tillegg kommer dagsturbesøkende som ikke registrerer seg. I følge Fjelltjenesten kommer trolig like mange besøkende om våren, som om sommeren og høsten. Hver vår i perioden mars-mai er det mange som tar en skitur inn i nasjonalparken østover mot Tjalpi eller Kong Oscar og enda flere som går vestover fra Jakobsbakken.

Figur 4 Hytter og registrerte overnattinger i Junkerdal nasjonalpark.

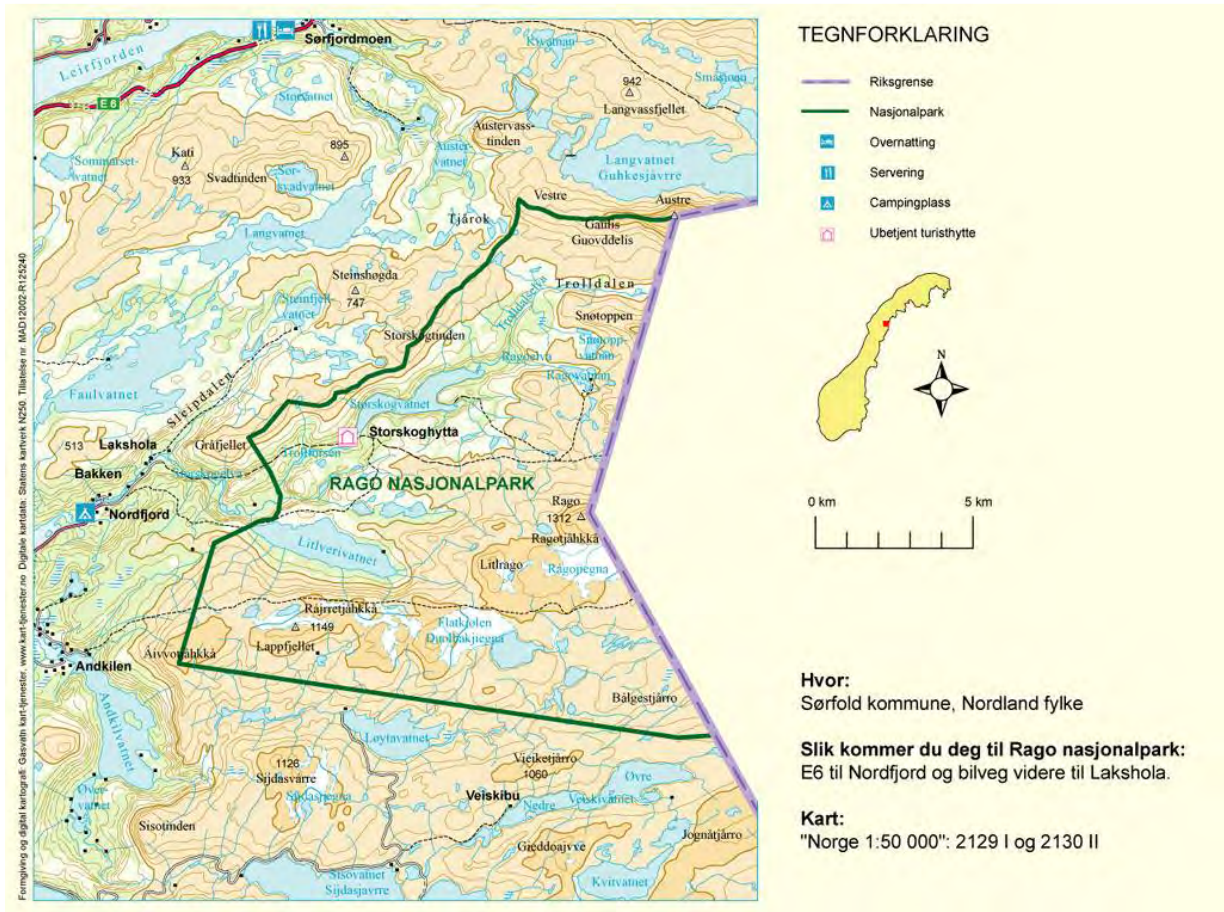
I tillegg til disse hyttene I tillegg til disse hyttene finnes også Fuglevannshytta, Sølvbakknauet, Dorrohytta, Storfjordfjellkoia, Villumsvatnhytta, naust Balvatn, Jakobsbakken som det ikke har lyktes å få tall for.

NASJONALPARKSENTERET

Besøkende ved nasjonalparksenteret er registrert til å være:

- Ca. 4000 pr. år i perioden 2005-2012
- I perioden 21.juni-21.august 2013 besøkte 3842 personer senteret. 19.juni 2013 ble galleri Adde-Zetterquist åpnet

RAGO

Figur 5 Kart over Rago nasjonalpark.

INFRASTRUKTUR

Rago er den nasjonalparken som har minst grad av tilrettelegging og størst villmarkspreget. Ved opprettelsen av Rago nasjonalpark i 1971 var adkomsten til området vanskelig. Fram til i dag har det blitt gjennomført flere tiltak som gjør det lettere å komme seg inn i området, for eksempel vegbygging fra E6 til Lakshola, bygging av bruer, oppsetting av hytter, klopplegging av spesielt sårbare partier samt merking av stier (forvaltningsplanen for Rago). Tilretteleggingen for friluftsliv er likevel sparsommelig i Rago nasjonalpark. Topografien i de vestlige delene av nasjonalparken gjør at det er lettest å holde seg til den merka stien (Forvaltningsplan for Rago).

Tabell 10 Oversikt over innfallsporter og skilting til Rago nasjonalpark fra hovedferdselsåre.

Innfallsporter	Lakshola/Nordfjorden (m sanitærbygg og rasteplass), Lappelva/Megården (tur mot Linnegården), (Straumvassdalen/Siso, må låne nøkkel),
Skilting (veivesenet)	E6

Reiseliv

Nordfjorden og Lakshola er de desidert mest brukte innfallsporene til Rago. Overnatting, bespisning og campingplasser finnes i Kobbelv og Strauman, inkludert Strauman og Øyra Camping.

Stier

Merkede sommerstier i Rago er estimert til 48 km i denne oppsummeringen (tab 10). Vanlige turløyper er:

- Merket rundløype fra Lakshola via Storskogvatnet, Sølvs kardvatnan og Litlverivatnet til Nordfjorden og tilbake til Lakshola er merket. I Nordfjorden går traseen langs en traktorvei fra et grustak, ved elva her er det en gapahuk og do som grunneierne i området har satt opp.
- Delvis merkede stier fra Storskogvatnet til Ragohytta, og videre inn til Sverige.

Tabell 11 Merkede ruter i Rago nasjonalpark.

	Antall km
Lakshola – Storskogen	8
Storskogen – Ragohytt	8
Storskogen – Sølvs kardvatna – Litlverivatnet	8
Nordfjorden - Litlverivatnet	5,5
Lappelv – Lappfjellet – Flatkjølen – grense Sverige	19
sum	48,5

Andre, mindre brukte stier inn til nasjonalparken er:

- Sti innover Lappelvdalen (på vestsida). Denne har ikke mange brukere.
- Sti fra Lappelv opp mot Lappfjellet (på østsida av Lappelva)
- gammel vardet sti over Lappfjellet og Flatkjølen helt til Virrihaure i Sverige – her går det en del turister og friluftsfolk.
- Fra nord går det sti fra Moskusdalen og fra nordvest fra Sleipdalen. På ryggen mellom Litlverivatnet og Sølvs kardvatnan er det også en delvis vardet sti som leder opp mot Ragotoppen.

FERDSEL

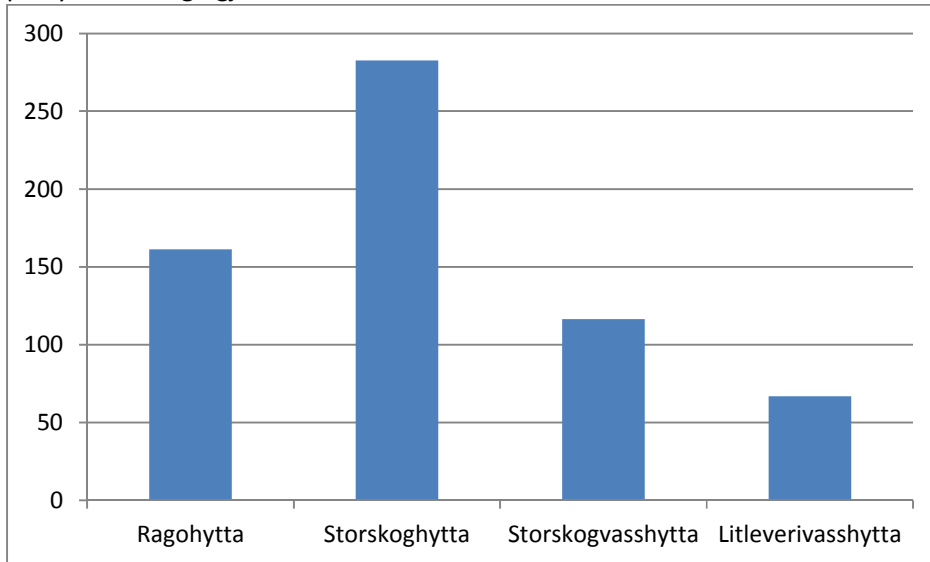
Ferdselsregistreringene fra Fjelltjenesten indikerer et minstemål på om lag 91 passeringer per uke for målelokaliteten i Rago (tab 11).

Tabell 12 Oversikt over ferdselsregistreinger fra Fjelltjenesten i Rago nasjonalpark.

	Tot. antall tellinger	Måleperioden	Snitt passeringer per uke
Rago 2012	1988	1-6-31.10	91

HYTTER

I Rago er det Fjelltjenesten og Rago og Sjørfold JFF som eier og drifter hyttene. Storskoghytta er mest besøkt, med 283 besøkende i gjennomsnitt i 2011/2012. Til sammen registrerer om lag 352 personer seg på hyttene i Rago gjennom ett år.

Figur 6 Antall besøkende på hyttene i Rago nasjonalpark

Tallene er et gjennomsnitt for to siste år, bortsett fra Storskogvasshytta og Litleverivasshytta hvor gjennomsnittet er for siste elleve og ti år hhv. Litleverivasshytta har vært stengt siden 2011 og er forventet å stå ferdig 2013. Registreringene fra Fjelltjenesten representerer antall personer som har skrevet seg inn i hyttebøkene og ikke nødvendigvis antall overnattinger (vedlegg 3).

SJUNKHATTEN NASJONALPARK

Figur 7 Kart over Sjunghatten nasjonalpark.

INFRASTRUKTUR

Sjunghatten står i en særstilling i Salten med sin umiddelbare nærhet til Bodø og Fauske, samt andre mindre tettbebygde områder (Kjerringøy, Strømsnes, Røssvik). Parken og fylkesdelplanen for randsonen har dessuten et spesielt fokus på tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse og for barn og unge, jfr Barnas nasjonalpark (Fylkesmannen i Nordland 2011). Tabell 12 gir en oversikt over innfallsporter i Sjunghatten og deres grad av tilrettelegging, slik de er presentert i forvaltningsplanen.

Tabell 13 Oversikt over innfallsporter til Sjunkehatten nasjonalpark med grad av tilrettelegging.

Bodø
Vatnvatnet
Heggmoen
Heia
Skau
Svartvatnet/Finnkonakken
Festvåg
Tverrbakken/Ryevatnet på Kjerringøy
Tårnvik
Fauske
Fridal
Hola
Bringsli/Singelhola
Kvalhornet
Sørfold
Røsvik
Sjunkfjorden

I nordlige deler av parken er det spesielle utfordringer med høye driftskostnader for å komme seg inn i nasjonalparken sjøveien. I tillegg til innfallsportene er det plass til båtutsett i Røsvik. Festvåg og i Tårnvika. Innfallsporten i Fridalen er det viktigste utfartsområde for Salten vinterstid, og ett eksempel på hvordan flere aktører og interesser må samordnes for å etablere robuste og langsiktige løsninger. Ingen av innfallsportene er skiltet fra hovedvei. MNNPS har tatt kontakt med kommunen for å sette av midler på 2013, og for å få NFK og FM med på søknad om skjønnsmidler for å finansiere tilrettelegging, blant annet i hovedinnfallsportene i Sjunkehatten.

Reiseliv

Reiselivsaktører i Sjunkehatten, basert på informanter til prosjektet PROBUS (2009) er gjengitt i tabell 13.

Tabell 14 Reiselivsbedrifter i randsonen av Sjunkehatten nasjonalpark i 2009.

Overnatting	Opplevelser	Mat
Rorbu	Stella Polaris	Kafe
Kløkstad Rorbu Kjerringørorbusen ter Arctic Seasport	Havfiske Havørnsafari Havrafting Havdåp Scootersafari Utflukter	Kjerringøy rorbuser Museumskafeen Geitvågen Bad og Camping
Hytteutleie	Tilrettelegging for middag etc	Restaurant
Nils Johansen Hill-Gunn og Sverre M. Jensen Mariann Kristiansen Knut Eggesvik Skihytta/Bestemors stua Ørnvassbu	Nordland Turselskap Fjellturer Brevandring Grottevandring Kurs/konferanser Elgsafari! Klatrekurs	Arctic Seasport Kjerringøy brygge
Camping	Rappellering Kanopadling	
Kjerringøy Camping Geitvågen Bad og Camping Valnesfjord Camping Camping Østerkløft Salten Caravanklubb	Valnesfjord Helse- og svømmehall Utleie av idretts- og svømmehall Friluftskurs for voksne Rehabilitering Kurs for barn	
Annen overnatting	Polardykk	
Kjerringøy Prestegård Røsvik gamle handelssted Kjerringøy rorbuser	Båtturer m. opplevelser Dykking Havørnsafari Vannski	
	Kystlaget Salta M/K Faxen Charterturer	
	Arctic Seasport Sjøsportaktiviteter Konferanser Båtsalg Verksted Butikk	
	Salten Veteranbåtlag Båtturer M/K Blomøy og M/K Bolga Kystkulturelle arr bryggedans M/K Vedøy	
	Kjerringøy rorbuser	

Konferanser Badestamp/badstu	
Kjerringøy gård	
Økologisk Demonstrasjonsgård Ysteri	
Land og Vann, Kajakkpadling	
Kurs kajakkpadling	
Kjerringøy handelssted	
Museum Nærmiljøkontor Bibliotek Vevstue Båtbyggeri Atelier Husflidverksted Galleri m/salg Økologisk gårdsbruk	
Salten Caravanklubb	
Slalåmbakke	

Kommersiell besøksaktivitet (f.eks skiaktivitet) i Sjunkfjorden og områdene omkring vet man svært lite om, ettersom det ikke har vært gjort registreringer. Området er i svært liten grad tilrettelagt noe som også vanskeliggjør tilgang til områder ved at man har behov for båt (og kanskje også guide). De kystalpine kvalitetene og mulighetene ved området er svært lite kjent, og antakelig høyst undervurdert.

Stinett

Det finnes en rekke turmuligheter i Sjunkhatten nasjonalpark, men svært få av de merkede løypene er kartfestet. Verken BOT eller Salten friluftsråd har en samlet oversikt over turløypene nasjonalparken. Oversikten nedenfor er basert på ut.no, et grovt estimat fra VHSS samt Fauna kompetanse og utvikling.

Tabell 15 Noen av de mest vanlige turene i Sjunkhatten nasjonalpark.

Turer	km	Kilder
Steigtind fra Skaug	5,3	ut.no
Steigtind fra Vatnet gård	5,7	ut.no
Heggmotind fra Heggmoen	4,6	ut.no
Heia -Erlinbu -vatnet	1,5	ut.no
Fridalen/VHSS	60	VHSS
totalt	77,1	

Vatnlia naturskole har også drevet med GPS merking av sti i området rundt Vatnet mot Sørfjorden. I tillegg har Fauske kommune hatt gående et stiprosjekt i flere år som er nesten avsluttet. Det ble gjort et forarbeid med planlegging og behovsavklaring før nasjonalparken ble anlagt. Følgende stier har vært en del av prosjektet:

- 1) Fra Hola til Midtiskaret og inn i parken (omlagt og merket som en del av prosjektet)

2) fra Østerkløft til Sætervatnet. Denne har ulik sommer og vintertrasé.

Det er vanskelig å gi et estimert antall km sti på bakgrunn av disse registreringene, men man kan altså vente seg mer presise beregninger på antall kilometer sti for Sjunghatten nasjonalpark i tiden framover.

FERDSEL

SNO har hatt ferdselsregistrenger i tre av nasjonalparkens hovedinnfallsporter. Disse er gjengitt i tab. 15 nedenfor. I forhold til antall brukere er Fridalen den viktigste av de tre innfallsportene med mer enn 300 månedlige passeringer i gjennomsnitt. Dette området er antatt å være det viktigste utfartsområde i Salten vinterstid. Målestasjonen ved Vatnvatnet er den nærmest Bodø by, og kan derfor forventes å ha et stort potensial for vekst. Begge disse er tiltenkt høyeste grad av tilrettelegging i forvaltningsplanen for Sjunghatten.

Tabell 16 Ferdseleksregistreingsdata fra SNO i Sjunghatten 2012⁴.

Målepunkt	Sum	Måleperioden	Snitt passeringer per uke	Månedlig gjennomsnitt	Mest trafikkerte ukedag
Fridalen	1641	2.juni -29.okt	76	328	lørdag
Røsvikdalen	178	4.juni-29.okt	8	44	søndag
Vatnvatnet	473	4.juni-29.okt	22	118	søndag
Sum			107	409	

Registrering turmål

I tillegg til ferdselsregistreringene til Fjelltjenesten er det i Sjunghatten nasjonalpark registrert turgåere i forbindelse med «ti på topp» og Skiorientering. Kartet nedenfor viser skiorienteringsposter for orienteringsgruppa i B&OI i Bodø. Tilsammen har om lag 100 personer registrert seg på disse postene (tall for 2011) som ligger i og på grensen til Sjunghatten nasjonalpark.

⁴ SNO gjennomførte også registreringer i 2011, uten at registreringene ved Vatnvatn og Røsvikdalen lyktes. Tallene i 2012 er i tråd med forventet ferdselsmønster, sannsynligvis på grunn av mer riktig plassering av sensorer og justering av sensorenes følsomhet.

Figur 8 Skiposter for BT&I skiorientering.

«Ti på topp» (se kap 1) og skiorienteringen gir til sammen 786 registreringer i Sjunghatten nasjonalpark.

Tabell 17 Oversikt over turmål i Sjunghatten nasjonalpark.

Turmål	Antall registrerte turgåere	Kilde
Finnkonnakken	295	Ti på topp
Litltind	243	Ti på topp
Kvalhornet	148	Ti på topp
Skiorientering	100	Estimert ut fra fem skiposter som ligger v nasjonalparkgrensen
Sum	786	

HYTTER OG VALNESFJORD HELSESPORTSENTER

Sammenlignet med Saltfjellet-Svartisen er Sjunghatten beskjedent utbygd og har kun fire hytter. Et minstemål for de besøkende ved disse hyttene, samt VHSS, og Vatnlia leirskole er 2 629 årlig (tab 17). Estimaten er kun basert på tall for 2012, og ikke et gjennomsnitt over flere år (bortsett fra hyttene til BJFF). Bodø jeger og fiskeforening har til sammen tre hytter, men registrerer også båtutleie som er tatt med her. Erlingbu er eid og drevet av Bygdeungdomslaget (BUL) oppgir et estimat for antall besøkende ut fra omsetningen i kaféen som er åpen vinterstid. Her kan man legge til besøkende som ikke handler i kaféen. Hovedtraséen starter på Heia (Soløyvannet), men det kommer besøkende også fra Hopen og Vatnet.

Tabell 18 Oversikt over antall besøkende på hytter i Sjunghatten nasjonalpark, eller i parkens umiddelbare randsone, samt VHSS og Vatnlia leirskole.

Hytter/innkvartering	Årlig estimat	Kommentar
Bodø jeger og fisk		
- Langnesbu	42	Gjennomsnitt fra hyttebøker 5 siste år
- Heggvassbu	40	Som over

- Båt sportsfiskeutvalget	43	Som over
- Båt Langvann	4	Som over
Erlingbu	3000-3500	Estimert ut fra omsetning i kaféen
Vatnlia leirskole	5-600	Leirskole
Vatnlia dagsbesøk	1500	Dagsbesøk ca 150 til Singelhola
Besøkende VHSS	1000	Estimert ut fra tidligere målinger og ansattes antagelser
Sum	2629	

I tillegg huser Vatnlia leirskole (Bodø naturskole) og Valnesfjord helsesportsenter et stort antall besøkende til nasjonalparkens mest nære randsoner. Leirskolen bruker først og fremst randsonen av nasjonalparken, turer til Steigtind, Mjønestind, Heggmotind, og områdene på nordsida til klatring. Nasjonalparken oppgis allikevel til å være en viktig Også dagsturene tas først og fremst i randsonen av nasjonalparken, med unntak av ca 150 som tar turen til Singelhola (Bringslimark) per år i naturskolens regi.

VHSS er flittige brukere av randsonen og de deler av Sjunkehatten nasjonalpark som ligger i umiddelbar nærhet til senteret. Et anslag på 1000 pers i året er basert på en antagelse av at alle besøkende ved senteret besøker 1-2 ganger. I følge de ansatte ved VHSS er nasjonalparkstatusen viktig både for å motivere deltagerne og fordi det styrker den pedagogiske tilrettelegging og formidling av biologisk mangfold og naturverdier, særlig til ungene. Senteret har flere turdager og gjennomfører organiserte og/eller funksjonsprøvde turer på barmark i randsonen og inntil to hundre meter fra parken. Tilrettelegging er svært viktig ettersom mange av senterets besøkende ikke vil ha anledning til å komme seg inn uten dette. Tilretteleggingen vinterstid kanaliserer ikke like mange inn mot nasjonalparken. Senteret gjennomførte en kartlegging av tilrettelegging og bruk av områdene blant sine ansatte. Prosjektet er ferdigstilt, men tallene er ikke systematisert og sammenfattet. Tellingene viste at onsdager (turdag for voksne) var den mest besøkte dagen i uka. Dette sammenfaller med turdag for voksne besøkende.

REINDRIFT

Reindriften er en viktig aktør i de vernede områdene og kan dra fordeler av arealvern ettersom vernet beskytter viktige beiteområder mot tekniske inngrep. Saltfjellet omfatter kjerneområdene for to reinbeitedistrikt - Hestmannen/ Strandtindene RBD som har sommerbeite i de sør-vestlige deler av nasjonalparken, og Saltfjellet RBD som har helårsbeiter i de østlige og sentrale deler av de verna områdene. Området er avgrenset av E6 i vest, Virvassdalen i sør og Dypendalen i nord. I utgangspunktet gjelder beiteretten for månedene juli og august, men erfaringsmessig er det svensk rein i dette området også utover høsten.

Det er tre siidandeler i Hestmannen/Strandtindene og for tiden seks andeler i Saltfjellet. Fastsatt øvre reintall i distriktene er i dag 3500 i Saltfjellet og 1500 i Hestmannen/Strandtindene. I Saltfjellet har antall dyr økt fra 2400 i 89/90 til vel 3300 i 2010. For Hestmannen-Strandtindene er det en økning fra 350 til 1450 i samme periode. Næringa hevder at rovviltbestanden har økt siden 1989 samtidig som en har opplevd et økende press på reindriftnas arealer utenfor verneområdene i form av hyttebygging, kraftproduksjon, nydyrking etc. Områdene fra Junkerdalen-Viskis og sørover mot Bolna er viktige vinterbeiteområder som representerer minimumsfaktoren for reindriftna på Saltfjellet. Stallbråggi-Riebiväggi og innover mot Tollådal regnes for å være de beste vårbeiteområdene, og områder der kalving finner sted (fra slutten av april til slutten av juni). En del rein trekker nordover mot Beiarfjellet. De sørlige deler av nasjonalparken (Gilaområdet, Stormdalen, Tespdalen, Blakkådalen) er de mest brukte sommerområdene. Reinen trekker lenger øst ut på høsten.

De viktigste reindriftnanleggene er samlet ved Semska og Sørrelva i Lønsdal. Her samles reinen for transport med bil til godkjente slakteanlegg. I tilknytning til sommerområdene finnes det merkegjerd i Tespdalen. Merkegjerd finnes også ved Ljøsenhammeren og ved Lurfjellet. Kalvmerking finner sted i juli-august. Øvrige gjerdeanlegg finnes ved Jalgesoavi, ved Austergilvatnet og ved Bolnatjørnene. Reindriftnæringen har fem hytter i området.

Tabell 19 Reinbeitedistrikter i nasjonalparkene (Ressursregnskap for reindriftnæringen juni 2013).

Vernet område	Reinbeitedistrikt	Areal i km ²	Siida-andeler	Pers. i siida-and.	Reintall 2011/12 (Fastsatt reintall i parentes)
Sjunkhatten/Rago	26 Duokta	2 062	3	15	789 (900)
Junkerdal	31 Balvatn	1932	2	10	1098 (1000)
Saltfjellet-Svartisen	Hestmannen/Strandtindene		3	15	1496 (1500)
	Saltfjellet		6	33	3371 (3500)

SUM			5	28	1900
------------	--	--	---	----	------

Sjunkhatten dekkes av reinbeitedistrikt 26 Duokta med tre siidaandeler, 17 personer og et fastsatt reintall på 900. I Junkerdal nasjonalpark er reinbeitedistrikt 31 Balvatn med to siidaandeler, 11 personer og et øvre reintall på 1 000. Det er helårsbeite i begge nasjonalparkene. I tillegg har to samebyer i Sverige (Luokta-Mavas og Semisjaur-Njarg) beiterettigheter på norsk side av grensen. Den svenske samebyen Semisjaur-Njarg sameby har konvensjonsområde på norsk side øst for E6 i Saltfjellet i henhold til Reinbeiteoven.

REISELIV OG FRILUFTSLIV

Dette kapittelet er i hovedsak hentet fra Rønning *et al.* (2009) og Fedreheim *et al.* (2008) som begge beskriver forholdet mellom næring, friluftsliv og vern i nordnorske verneområder. Det drives en allsidig form for næringsaktivitet innenfor, og i randsonen av, vernede områder. Det er allikevel relativt få aktører som tilbyr guiding i de vernede områdene. Fremdeles er landbruk viktigste næring som i størst grad gir arbeid og bidrar til utøvernes inntekt. Virksomheter innenfor reiselivet som tilbyr tjenester og opplevelser til besøkende i verneområdene drives del i kombinasjon med landbruk, og er i de fleste tilfellene forholdsvis små virksomheter med lav omsetning og lite overskudd. Undersøkelsene viser at reiselivet inkluderer en rekke opplevelser og aktiviteter som er godt tilpasset det området aktørene benytter. Blant næringsvirksomhet utenom landbruk er servering, hytteutleie og guidede fisketurer de mest utbredte. Når det gjelder friluftsliv er fotturer den aktiviteten som er mest utbredt i vernede områder i Nord-Norge, mens jakt, fiske og høsting av bær eller sopp er også utbredte aktiviteter. Forholdsvis mange av friluftsutøverne som har svart på undersøkelsen overnatter, og over 60 % har vært to eller flere døgn i de vernede områdene.

Rønning *et al.* (2009) sammenligner også holdninger blant grunneiere og friluftslivet. Selv om ulike interesser og preferanser eksisterer mellom de to gruppene, hersker også en stor grad av enighet om sentrale spørsmål knyttet til vern, verneformål, og lokal innflytelse og mulighet for å utvikle et næringsgrunnlag for lokalsamfunnene som berøres av vern. Både grunneiere og friluftsutøvere ser bevaring av biologisk mangfold og beskyttelse mot tekniske inngrep som de viktigste forvaltningsoppgavene. Grunneiere er spesielt opptatt av å ta vare på kulturlandskapet som er formet av tidligere generasjoner.

Eksempler fra utlandet, inkludert våre naboland, viser også at det finnes et betydelig marked for opplevelsesbaserte næringer og at en mer liberal vernepolitikk, og at verneområder kan være en ressurs for lokal utvikling og verdiskaping. Undersøkelsene til Rønning og Fedreheim gjør det allikevel mulig å peke på tre forhold som kan være spesielt utfordrende for (nord)norske forhold. For det første står det norske ikke-kommersielle og uorganiserte friluftslivet sterkt. Rønning *et al.* viser at friluftsutøverne er fortsatt mest opptatt av naturopplevelser som innebærer å komme bort fra folk og menneskelig aktivitet. Servicetilbudet knyttet til besøkene i vernede områder har mindre betydning for flertallet av respondentene i undersøkelsen. I arbeidet med å utvikle en besøksstrategi står man altså overfor behovet for å tilrettelegge for ulike grupper av besøkende. En bevisst disponering av arealene der det gis rom for å nyte naturen på egenhånd og uten å betale for det, i tillegg til soner med høyere grad av tilrettelegging og produktutvikling vil være nødvendig.

Det andre ankepunktet som undersøkelsene peker på, er retten til fri ferdsel i utmark. Allemannsretten har bred støtte blant både grunneiere og friluftsutøvere, og ingen mener det skal være nødvendig å betale for å bruke naturen. Grunneierne mener dog i noen grad at allemannsretten ikke bør hindre at man kan ta betalt for tilrettelegging og kommersielle avtaler. Den tredje utfordringen informantene nevner er de begrensninger vernet og forvaltningen skaper i form av endring og redusert omfang av aktivitet, begrenset mulighetene for å videreutvikle enkelte aktiviteter, og mer papirarbeid. Mange opplever det for eksempel som vanskelig å ta turister inn i vernede områder når man ikke kan benytte motorisert ferdsel. Samtidig har vernet skapt flere positive ringvirkninger: beslutning om å starte næringsvirksomhet, nye næringsmuligheter, muligheter for videreutvikling av aktiviteten, samt bidratt til markedsføring og større tilgang på kunder. Satsningen på naturbasert turisme oppfattes generelt sett som riktig politikk blant grunneiere og friluftslivet, spesielt for å bidra til mer friluftsliv blant folk. I sum

kan man si at vernet har ført til en endring i næringsstruktur. Mens primærnæringene har utnyttet verneområdene tidligere, er det nye muligheter innen reiseliv og opplevelsesproduksjon som ser ut til å skape størst grunnlag for nyetableringer. Den fjerde utfordringen knytter seg til nettopp den omskolering som kreves for å starte opp nye næringer. Femten prosent av grunneierne oppgir at de forsøker å etablere en ny næringsvirksomhet med tilknytning til et vernet område. En endring av næringsstrukturen, fra landbruk til «pakking» og markedsføring av reiselivsprodukter, krever ny kunnskap, kompetanse og motivasjon. Grunneiere ser satsningen på naturbasert turisme som en kompensasjon for næringsmuligheter som båndlegges av vernet, og som et grunnlag for sysselsetting og bevaring av lokalsamfunnene rundt verneområdene. Samtidig oppfatter grunneierne kommunene som lite aktive på tilrettelegging i og rundt verneområdene. En endring av næringsstruktur og lokale verdiskaping krever også rolleavklaring mellom lokale og regionale myndigheter med ansvar for forvaltning og næringsutvikling i verneområder.

OPPSUMMERING

Denne situasjonsanalysen er ment som et bakgrunnsdokument for Midtre Nordland nasjonalparkstyre sitt arbeid med en besøksstrategi for verneområdene i fylket som de forvalter. Å utarbeide en samlet oversikt over allerede eksisterende data om infrastruktur og de besøkende, har vært en sentral del av oppdraget. Det har lyktes å innhente opplysninger om innfallsporner, skilting, overnattingsmuligheter, spisesteder, stinettet, ferdsel langs sti, og besøk på de mange hyttene i områdene. Ambisjonen om å øke kunnskapen om de besøkende; hvor de kommer fra, alder, kjønn og formålet med reisen, har vært vanskelig ettersom det eksisterer et begrenset materiale som reflekterer disse forholdene.

INFRASTRUKTUR OG FERDSEL

Graden av tilrettelegging og skilting varierer mye mellom innfallsportene i det enkelte område, men også mellom områdene. Oppgradering av hovedinnfallsporner er et prioritert område i forvaltningsplanen for alle områdene. I forbindelse med Sjunkehatten er det allerede utarbeidet forslag til utformingen av tre innfallsporner. I videreføringen av dette vil det være hensiktsmessig å vurdere fordeling av ansvar og kostnader mellom MNNPS, kommunene, fylkeskommunene og eventuelt nasjonale miljømyndigheter, både når det gjelder etableringen av Saivu, og andre hovedinnfallsporner. Samarbeid med kommunene vil også være nødvendig i forhold til drift og vedlikehold av parkeringsplasser, toaletter og andre fasiliteter som etableres ved hovedinnfallsporten.

Totalt er det registrert 853 km sti i de syv verneområdene som viser til et utbredt stinett og stort potensial for ferdsel i regionen (tab 19).

Tabell 20 Oversikt over totalt antall km sti som er registrert og gjort tilgjengelig i denne situasjonsanalysen.

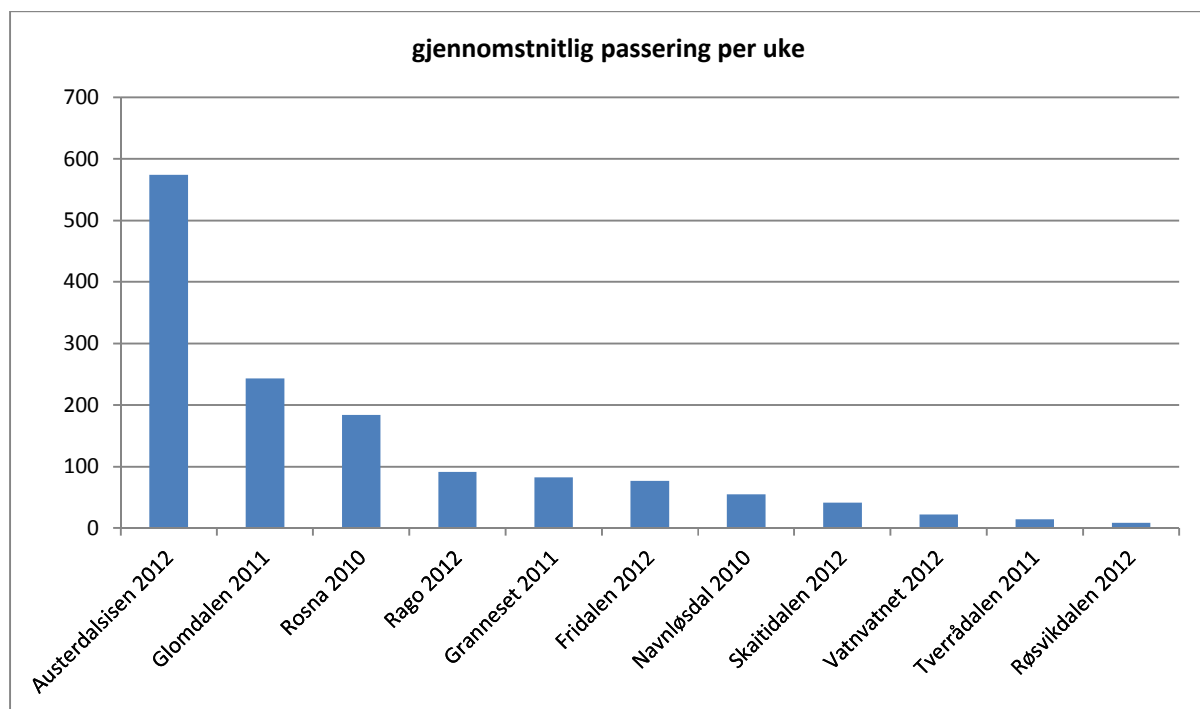
Saltfjellet	560
Sjunkehatten	77
Rago	48,5
Junkerdal	168
Totalt	853

Det er usikkert hvor store deler av stinettet som ikke er dekket gjennom registreringene som vi her har fått tilgang til, men det er grunn til å tro at det i hvert fall for Sjunkehatten nasjonalpark dreier seg om et betydelig antall kilometer.

Forvaltningens kunnskap om dagens kommersielle aktiviteter i tillegg til tidligere kartlegging av reiselivsbedrifter i tilknytning til vernede områder i Nord-Norge (Fedreheim *et al.* 2008) gir grunn til å hevde at reiselivet er forholdsvis lite utviklet i tilknytning til de syv verneområdene som Midtre Nordland nasjonalparkstyre forvalter. Dette gjelder både Sjunkehatten og Saltfjellet, med bynære omgivelser som Bodø, Fauske og Mo i umiddelbar nærhet til parkene, som så vel som Rago og Saltfjellet hvor viktige ferdselsårer som E6 og Kystriksveien passerer gjennom randsonen. Det finnes allikevel eksempler på lokaliteter så å si på grensen av Saltfjellet nasjonalpark og landskapsvernområde, som mottar mange besøkende. Dette gjelder både Engabreen (Saltfjellet NP, Meløy kommune) med ca 25 000 besøkende

per år og Polarsirkelsenteret (Saltfjellet landskapsvernområde, Saltdal kommune) med ca 150 000 besøkende per år. I tillegg kommer Nasjonalparksenteret på Storjord (Saltdal kommune). Reiselivet har i liten grad utviklet produkter og tjenester som involverer besøkende inn i verneområdene. Her ligger det antagelig et stort potensiale i å videreutvikle innfallsporter og skilting.

Oversikten over ferdsel i parkene er videre basert på ferdselsregistreinger til Fjelltjenesten og SNO, samt hyttbøker fra om lag 44 hytter til ti lag og foreninger. Ferdselsregistreringene til åtte av Fjelltjenesten og fire av SNO sine målepunkter viser at innfallsportene på Saltfjellet er langt mer besøkt enn alle de andre innfallsportene til sammen (fig 1). Dette har antagelig sammenheng med nærhet til attraksjon (fra innfallsportene) og etablert infrastruktur/reiseliv i disse randsonene (Austerdalsbreen og Glomfjord).

Figur 9 Antall passeringer per uke (gjennomsnitt) for de elleve målepunktene inkludert i denne situasjonsanalysen.

Oversikten over registrerte besøk på hyttene gir grunnlag for å si noe mer spesifikt om omfanget av friluftsliv i de vernede områdene. Også denne oversikten viser at Saltfjellet-Svartisen har de fleste besøkende (tab 20). Dette har en naturlig sammenheng med at Saltfjellet er det største verneområde i km² og det høye antall hytter og andre åpne husvære som finnes her. Til sammenligning har antall besøkende på hytter i Rago og Junkerdal henholdsvis 352 og 1836 besøkende. Mens registreringene i de tre overnevnte områdene er knyttet til turistforeningens hytter og annet åpent husvære, er de store besøkstallene for Sjunkehatten knyttet til VHSS, Erlingbu og Vatnlia leirskole.

Tabell 21 Årlig gjennomsnitt for besøksregistreringer på hytter/VHSS/Vatnlia leirskole i de syv verneområdene.

Verneområde	Årlig gjennomsnitt
Saltfjellet	5 910
Junkerdal	1 836
Rago	352
Sjunkhatten	2 629
Sum	10 727

I tillegg kommer målingene som er gjort i Sjunkehatten gjennom «ti på topp» og skiorientering som gir 786 registreringer per år.

HVEM ER DE BESØKENDE?

Det eksisterer per i dag lite bakgrunnsmateriale som beskriver de ulike gruppene og deres preferanser. Det har derfor vært vanskelig å avklare presist hvilken type besøk dette er snakk om, om folk tilbringer lengre tid i verneområdene eller kun gjør kortvarige besøk. En tidligere undersøkelse fra Nordlandsforskning (Rønning *et al.* 2009) om friluftsliv i nordnorske verneområder kan gi noe utfyllende informasjon om hvem friluftsutøvere er og hvilke preferanser de har. Undersøkelsen viser at fotturer er den aktiviteten som oftest gjøres i vernede områder, men at jakt, fiske og høsting av bær eller sopp er også utbredte aktiviteter. Forholdsvis mange av respondentene oppgir at de overnatter, og over 60 % har vært to eller flere døgn i de vernede områdene. I forhold til økonomisk omsetning, er hovedkonsumet knyttet til reisen til og fra verneområdet, etterfulgt av detaljhandel. Totalt sett bruker de besøkende rund 2400 kroner hvorav ca. 800 kroner brukes innenfor eller i umiddelbar nærhet til det vernede området. Samtidig kommer det fram fra undersøkelsen at naturopplevelsen er den viktigste motivasjon for besøket i vernede områder, og at tilrettelegging og servicetilbud ser ut til å være av mindre betydning for om man besøker vernede områder.

Basert på registrerte besøk ved ulike hytter er det mulig å trekke noen flere konklusjoner over hvem de besøkende er. For eksempel kan man anta at fotturistene besøker turlagshyttene, jegerne besøker jakt- og fiskeforeninger/Statskog, mens det høye antallet registreringer ved Polarsirkelsenteret og Engabreen kan reflektere besøk av rundreiseturister eller mer tilfeldig forbipasserende. Med utgangspunkt i materialet som ligger til grunn for denne situasjonsanalysen, kan man ta utgangspunkt i at det finnes minst seks forskjellige besøksgrupper. Tall fra Saltfjellet og Engabreen viser at punktturister (1) utgjør en viktig gruppe i verneområdene. Etter åpningen av Aadde Zatterquist kunstgaller vil denne gruppen også kunne utvides til å inkludere besøkende med spesiell interesse for kunst (2). Valnesfjord helsesportsenter, Nasjonalparksenteret på Storjord og Vatnlia leirskole viser til besøk av pasienter (3) og skoleelever (4). I tillegg viser de mange registreringene av ferdsl langs sti og på hytter at verneområdene i Midtre Nordland er besøkt av både fotturister (5) og jegere/fritidsfiskere (6).

Det er grunn til å tro at disse gruppene vil forvente ulik type tilrettelegging for å bruke parken. I det videre arbeidet om besøksforvaltningen vil det være hensiktsmessig å innhente flere opplysninger

gjennom nye datainnsamlinger dersom man ønsker å videreutvikle en strategi basert på etablerte bruksmønstre.

BESØKSFORVALTNING – TO NORSKE PILOTER

Det finnes per i dag ingen retningslinjer for en hva en besøksstrategi for norske nasjonalparker skal inneholde. Miljødirektoratet og Jotunheimen og Utladalen nasjonalparkstyre har imidlertid startet det strategiske arbeidet med en aktiv besøksforvaltning for norske nasjonalparker, som vil være nyttig å skjele til i arbeidet som legges ned i Midtre Nordland. Disse prosessene kan gi et utgangspunkt for å besvare spørsmål om hva en besøksstrategi skal inneholde; hva som kan være mål og prioriterte tiltak.

Merkevarebygging og kommunikasjonsstrategi

Som beskrevet innledningsvis er Miljødirektoratet i oppstartsfasen i sitt arbeid med å lage en nasjonal veileder for merkevare- og kommunikasjonsstrategi for norske nasjonalparker. Oppdraget er gitt av MD der det heter at;

«DN [nå Miljødirektoratet] skal i samarbeid med MD og utvalgte fylkesmenn utarbeide en merkevare og kommunikasjonsstrategi for nasjonalparkene, herunder blant annet felles internettsider, oppdatering av informasjon og samarbeid med reiselivet.»

Oppdraget er også forankret i den nye reiselivsstrategien fra Nærings- og handelsdepartementet, «Destinasjon Norge», lansert april 2012, der regjeringen foreslår:

«Det utarbeides en merkevare- og kommunikasjonsstrategi for Norges nasjonalparker som inkluderer videreføring av satsingene på nasjonalparklandsbyer og nasjonalparkkommuner»

Som en videre utvikling av dette arbeidet har Miljødirektoratet utviklet prosjekt med et todelt formål:

- 3) Å framheve nasjonalparkene i markedsføringen av Norge som reisemål og som grunnlag for lokal miljømessig, sosial/kulturell, og økonomisk verdiskaping, og
- 4) Øke kvaliteten på besøksforvaltningen i tilknytningen til nasjonalparkene for å ivareta naturverdiene og gi bedre opplevelse for brukerne.

Rent praktisk ser direktoratet for seg at de skal utvikle en veileder som demonstrere en mulig framgangsmåte som nasjonalparkstyrene kan bruke i sitt arbeid med besøksforvaltning. Den vil legge vekt på metodiske tilnærminger for kunnskapsinnhenting i forkant av det strategiske arbeidet, samt forslag for hvordan besøksstrategien kan integreres i forvaltningsplanen, eller utvikles som et eget strategisk dokument.

De nasjonale prosessene legger i hovedsak vekt på besøk i form av turister og opplevelsesbasert næringer, i tillegg til friluftsliv. I tillegg til disse målgruppene er nasjonalparkene i Nordland også besøkt av f.eks skoleelever (Vatnlia leirskole, «Natursekken»), gjester ved Valnesfjord Helsesportsenter, og i framtiden muligens elever ved Valnesfjord Folkehøyskole. Det er et strategisk valg om man i det videre arbeidet med besøksstrategi ønsker å innlemme disse målgruppene, i tillegg til de fotturister og andre som ønsker naturbaserte opplevelser. Det vil i så fall gi muligheter for å trekke i samme retning som en rekke sterke kompetansemiljøer i regionen.

Besøksstrategi i Jotunheimen

Hva kan en besøksstrategi inneholde?

I Jotunheimen ble følgende overordnede retningslinjer lagt til grunn for det strategiske arbeidet med besøksforvaltning. For det første la man vekt på *brukerperspektivet* og vertskapsrollen; at det er nødvendig å forstå hva de besøkende søker i Jotunheimen, og hvilke rammer de har for opplevelsen. Videre blir det poengtert at strategien er basert på innhenting av ekstern *fagkompetanse* (også internasjonal) og vektlegging av kvalitet. Arbeidet med besøksstrategien var organisert som et treårig prosjekt hos Fylkesmannen i Oppland (2009-2011) finansiert av Direktoratet for naturforvaltning og Landbruks- og matdepartementet. Strategien ble utarbeidet i samarbeid med Fylkesmannen i Sogn og Fjordane og SNO Jotunheimen, og bygger på et omfattende grunnlagsmateriale: Gjennomgang av utenlandske besøksstrategier, innsamling av tilgjengelige trafikkdata og egne brukerundersøkelser. Videre blir de påpekt at strategien er en *utdyping av forvaltningsplanen*, og kun omhandler forvaltningens eget ansvarsfelt og arbeidsoppgaver. Den er således ikke å anse som en reiselivsstrategi for Jotunheimen. Forvaltningens bidrag til økonomisk verdiskaping skal i hovedsak være indirekte, ved å sørge for at de besøkende får en god opplevelse. Dersom de politiske målsettingene om økt verdiskaping i tilknytning til verneområdene skal bli en realitet, krever dette et godt samarbeid mellom mange aktører. Det heter derfor at strategien skal synliggjøre hvilke tiltak nasjonalparkforvaltningen vil gjennomføre for å være en positiv medspiller for reiselivet og lokalsamfunnet, samtidig som verneformålet ivaretas. Dette berører den andre fasen i arbeidet til Midtre Nordland nasjonalparkstyre, der man har som formål å avklare rollen styret skal ha i forhold til andre aktører som jobber med ferdsel i vernede områder, inkludert reiselivsbedrifter og turlag.

Hvilke prioriterte målsettinger og tiltak skal følges opp?

Strategien inkluderer tre overordnede målsettinger og prioriteringer:

- 4) Besøksstrategien skal bidra til å gi de besøkende en bedre opplevelse.
- 5) Besøksstrategien skal bidra til å øke verdiskapingen i lokalsamfunnene rundt parken
- 6) Besøksstrategien skal bidra til å ivareta naturverdiene i verneområdene og randsona

Sammenlignet med utenlandske parker, er de økonomiske rammene for besøksforvaltning i Norge beskjedne. Ut fra gjeldende ressursrammer fokuseres det i Jotunheimen på to satsingsområder i første generasjons vertskapsstrategi, nemlig 1) opprusting av innfallsportene og 2) en helhetlig informasjonsstrategi for parken (tab 21).

Tabell 22 Tiltak knyttet til to prioriterte områder i besøksstrategien for Jotunheimen-Utladalen.

Opprusting av innfallsportene	Helhetlig informasjonsstrategi for parken
Nasjonalparkmarkører	Nasjonalparksentra
Prototype for informasjonsskilt og stativ	Skilting
Naturstier	Naturveiledere
Rasteplasser	Informasjonsbrosjyrer
Toaletter	Infoperm på turisthytter og reiselivsbedrifter
Opplev Jotunheimen på en time	Nettportaler
Opplev Jotunheimen på en dag	Trygg i Jotunheimen

Jotunheimen er delt inn i tre soner; 1) vernesone, 2) bruks-sone, og 3) sone for spesiell tilrettelegging. Erfaringer viser at sonering er et riktig forvaltningsgrep, men at disse sonene må kommuniseres til de besøkende på en tydelig måte. Videre viser erfaringer at en økning i antall besøkende vil øke behovet for

1) forvaltning av områdene og 2) for å informere om regelverket og naturvennlig adferd. I Jotunheimen er det dessuten påpekt at det vil være behov for å overvåke bruken og brukernes tilfredshet. Dette kan være viktig å ta med seg i den videre diskusjonen om besøksstrategi i Midtre Nordland.

RESTRUKTURERING OG LOKALE NÆRINGER

Opprettelsen av verneområder har i mange tilfeller ført til bruk-vern konflikter mellom ulike brukergrupper og deres interesser, rettigheter, kunnskap, og verdier. Mange har dessuten knyttet disse konfliktene til en by-land dimensjon der storsamfunnet (eller nasjonale myndigheter) sine interesser, veier tyngre enn de lokale brukernes rettigheter, kunnskap og syne på verdifull natur. For mange lokale rettighetshavere oppleves etableringen av verneområder som en skjevhet i fordelingen mellom kostnader og goder. Mens de lokale næringsutøvere må bære kostnadene (i form av restriksjoner i landbruksdrift), vil godene (i form av naturopplevelse) fordeles likt mellom innenbygds- og utenbygdsboende, inkludert utenlandske turister. En økt satsing på *opplevelsesbaserte* næringer kan derfor oppleves som et dobbelt overtramp av lokale verdier, kunnskap, rettigheter og interesser. Det er imidlertid mange eksempler på at et skarpt skille mellom nasjonale og lokale aktører ikke er til stede i praksis, for eksempel er mange lokale aktører også opptatt av naturopplevelser og klassisk naturvern, noe mangfoldet av jakt-, fiske- og turistforeninger understreker.

Å utvikle nasjonalparkene med det for øye å øke ferdsel i områdene kan derfor være kontroversielt, sett fra lokale næringers ståsted. For eksempel vil (grupper) fotturister, (løse) hunder, skigåere, terrengsykling og generell ferdsel kan forstyrre beitedyr og gjøre tilsyn og stell vanskelig for både sauebønder og reindriften. De fleste verneområdene i Nord Norge er også viktige reinbeitedistrikt. En merkevarestrategi og økt satsing på økoturisme; tilrettelegging av innfallsporter, stinett, skilting og nettverksbygging, vil dette potensielt være til hinder og konfliktskapende for reindriften og evt ander beitenæringer. I det videre arbeidet med besøksstrategi for verneområdene i midtre Nordland, så vel som ellers i Nord-Norge er det derfor å anbefale at reindriften er med å beskrive hvordan, når og hvor en eventuelt økt ferdsel blir problematisk for reindriften, slik at dette kan hensyntas. Her vil det være viktig å trekke veksler på de forslag til sameksistens og tilpasninger som er utviklet i forvaltningsplanene for områdene i Nordland, i tillegg til erfaringer man har gjort seg i andre verneområder som også er reinbeite. Det er derfor å tilrå at disse næringene er inkludert i arbeidet med en besøksstrategi, og at man søker gjennom hele prosessen å tilrettelegge for økt ferdsel i områder i tråd med for eksempel beitenæringenes behov.

REFERANSER

- Direktoratet for naturforvaltning, 2009. Naturarven som verdiskaper -et verdiskapingsprogram for naturarven. Trondheim, Norway, DN. 12.
- Direktoratet for naturforvaltning, 2010. *Nasjonalt parkkommune/-landsby*. Directorate for nature management available from: <http://www.dirnat.no/content.ap?thisId=500028097>. Feb. 3rd 2010,
- Falleth, E.I. and S. Hovik, 2008. Lokal forvaltning av store verneområder -erfaringer fra fire forsøk [Local management of huge protected areas]. Oslo, Norway, NIBR 11. 62.
- Fedreheim, G.E., I. Bay-Larsen and I. Ojala, 2008. Aktiviteter i vernet natur i Nord-Norge [Activities in Northern Norwegian protected areas]. *NF arbeidsnotat*. Bodø. 1017. 44.
- Fjelltjenesten, 2012. Ferdseleksregistreringer i 3 nasjonalparker i perioden 1994-2012 -en oppsummering fra Rago, Junkedal og Saltfjellet-Svartisen nasjonalparker. J. Kristensen, Statskog, Fjelltjenesten. 35.
- Fylkesmannen i Nordland, 2011. Forvaltningsplan for Sjunghatten nasjonalpark/Dávga suoddjimpárkka. Fylkesmannen i Nordland. Bodø, Fylkesmannen i Nordland,. 93.
- NRK Nordland, 2009. Engabreen, NRK.
- Rønning, L. and G.E. Fedreheim, 2009. Næringsvirksomhet og friluftsliv i nordnorske verneområder; konflikt eller samarbeid. Bodø, Nordlandsforskning. 12. 90.
- St.prp. nr 65, 2002-2003. Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet medregnet folketrygden 2003. "*Fjellteksten*", Det kongelige finansdepartement. 140-53.

Vedlegg

Vedlegg 1. Registreringer Saltfjellet nasjonalpark.

	Rana og omegn turistforening				Bodø og omegn turistforening												Saltdal jeger og fiskeforening			Bodø jeger og fiskeforening	
	Bla kkå dal shytta	Saltfjellstua	Bolnastua	Kruk kistua	Fellvasstua	Grå tådalstua	Lønssstua	Midtstua	Beiarstua	Bjellåvasstua	Tverrenstua	Tåkeheimen	Storjordstua	Gammen i Kvitsteinden	Jarbu	Jordbruhytta	Bjellåvatnet	Hesliompen	Kje mågvanne		Tvbrnha
1968																					
1970																					
1971																					
1972																					
1973																					
1978																					
1979																					
1983	104	182																			
1984	76	76																			
1985	95	157																			
1986	119	181																			
1987	127	99																			
1988	120	157																			
1989	90	39																			
1990	66	89																			
1991	116	104																			
1992	97	132		235		1179	650	237	1114	528											
1993	101	89	93	201		109	915	661	297	1285	489	40			70						
1994	95	70	115	175		64	1073	451	287	1076	417	310			117						
1995	39	76	355	225		67	1058	495	233	843	365	505			47						
1996	75	50	111	258		109	1208	516	259	1007	431	314			42						
1997	163	463	222																		
1998	126	432	215	212		66	887	347	236	697	266	167			38						
1999	103	604	71	148		52	1174	360	204	775	410	359			50						

2000	55	601	240	200		66	1077	398	288	749	422	200				20				
2001	141	666	317	157	121	86	1161	330	264	906	434	210				156				
2002	149	723	235	99	210	49	1349	447	143	797	422	158		50		119				
2003	135	707	237	179	125	77	1451	379	230	779	436	350		22		118				
2004	143	762	290	167	220	55	1263	334	303	786	451	300		25		96				
2005	115	735	279	67	226	117	1370	453	486	1050	389	300		40		128	30	24	60	
2006	93	646	233	107	260	89	1538	478	338	823	399	435		31		88	51	26	64	
2007	95	612	301	143	178	67	1285	364	441	831	341	363	94	20		102	40	29	89	
2008	60	641	210	191	276	88	1377	473	532	973	425	460	76	30		85	49	30	56	
2009	50	607	280	299	229	124	1235	370	649	855	357	354	45	30		126	54	22	76	
2010	92	628	275	205	145	87	1486	409	539	801	603	332	112	20		112	52	39	77	
2011	88	464	337	259	241	117	1131	359	487	826	655	362	88	29		104	31	29	72	
2012				186	154	86	1131	307	561	713	668	289	98	11		107	52	45	110	
sum	2928	10792	4416	3713	2385	1575	24348	8581	7014	17686	8908	5808	513	308	364	1361	359	244	604	2
Gjenomsnitt per år	101	372	232	186	199	83	1217	429	351	884	445	306	86	28	61	105	45	31	76	
	Bla	Saltfj	Boln	Kruk	Fell	Grå	Lønss	Midti	Beiar	Bjellå	Tverr	Tåk	Sto	Gam	Jar	Jor	Bjel	Hes	Kje	Tv
	kkå	ellstu	astua	kistu	vas	tåd	stua	stua	stua	vasst	bren	ehe	rjor	men	bu	dr	láv	sih	må	br
	dal	ella	astua	kistu	vas	tåd	stua	stua	stua	vasst	bren	ehe	rjor	men	bu	dr	láv	sih	må	br
	shy	ellstu	astua	kistu	vas	tåd	stua	stua	stua	vasst	bren	ehe	rjor	men	bu	dr	láv	sih	må	br
	tta	ella	astua	kistu	vas	tåd	stua	stua	stua	vasst	bren	ehe	rjor	men	bu	dr	láv	sih	må	br
gjennomsnitt siste ti år	102	653	268	173	206	87	1329	398	428	839	468	337	86	28	61	108	45	31	76	

Vedlegg 2. Registreringer for Junkerdal nasjonalpark.

	Bodø og omegn turistforening (BOT)			Sulitjelma og omegn turistforening (SOT)							Saltfjell eller Sulitjelma og fiskeoppdrett
HYTE	Argaladhytta	Trygvebu	Storengstua	Sorjushytta	Ny-Sulitjelma	Lomihytta	Muorkihytta	Calalveshytta	Cuorvihytta	Balvasshytta	Storset
1992	160	443	171								
1993	151	542	132								
1994	196	466	95								
1995	200	504	140								
1996	196	572	96								
1998	125	486	59								
1999	206	299	96								
2000	107	295	215								
2001	111	362	118								
2002	95	304	131								
2003	132	263	204								
2004	127	271	247								
2005	143	172	228								2
2006	132	307	146								3
2007	111	233	177								2
2008	121	225	174								3
2009	142	197	127								2
2010	150	260	0								1
2011	106	192	0	281	361	89	126	280	222	86	2
2012	236	248		28	135	32	92	206	267	31	3
Sum	2947	6641	2556	309	496	121	218	486	489	117	2
Gjennomsnitt per år	147	332	150	155	248	61	109	243	245	59	2
HYTE	Argaladhytta	Trygvebu	Storengstua	Sorjushytta	Ny-Sulitjelma	Lomihytta	Muorkihytta	Calalveshytta	Cuorvihytta	Balvasshytta	Storset
trimmet gjennomsnitt	136	243	169	155	248	61	109	243	245	59	2

Vedlegg 3. Registreringer for Rago nasjonalpark.

	Statskog		Rago - Sørfold jeger og fiskeforening		Sum
	Ragohytta	Storskoghytta	Storskogvasshytta	Litleverivasshytta *	
2001			79	45	124
2002			60	41	101
2003			82	33	115
2004			70	40	110
2005			45	35	80
2006			75	44	119
2007			68	34	102
2008			54	51	105
2009			60	33	93
2010			57	25	82
2011	116	228	57	21	422
2012	126	196	50		372
sum	242	424	757	402	1825
gjennomsnitt	121	212	63	37	433
*restaurering oppe igjen i løpet av 2013					

Arkivsaksnr: 2012/3644-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 17.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	57/2013	24.09.2013

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark - videre arbeid med forvaltningsplan

Forslag til vedtak

Styret tar til etterretning vedtak i «Arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark» vedrørende valg av verneform og avventer den faglige gjennomgangen i Miljødirektoratet.

Styret delegerer til AU å arbeide videre med skisse til forvaltningsplan og ber om at planen legges fram for styret straks den faglige gjennomgangen av verneplanen er gjort.

Bakgrunn

Sekretariatet har arbeidet med et utkast til forvaltningsplan for Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark med tilliggende verneområder som legger til grunn Fylkesmannens forslag hva angår revisjon av eksisterende forskrifter og verneområder. Dette forslaget innebærer at Saltfjellet landskapsvernområde, Gåsvatnan landskapsvernområde, Storlia naturreservat og Semska-Stødi naturreservat innlemmes i nasjonalparken.

Planen var å legge fram utkastet for styret i dette møtet, men i lys av flertallsvedtak i «Arbeidsutvalget for revisjon og utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark» («AU-Saltfjellet-Svartisen») finner vi det ikke riktig å gjøre det slik.

Et flertall, hvor representantene fra MNNPS inngår, i «AU Saltfjellet-Svartisen» vedtok i møte 23.mai 2013 at de ønsket et alternativ til Fylkesmannens forslag hva angår revisjon av eksisterende forskrifter og verneområder. Flertallet krevde at det i tillegg til Fylkesmannens forslag om å gjøre om Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet landskapsvernområde til nasjonalpark, skulle utarbeides et selvstendig forslag der landskapsvernområdene består. Det alternative forslaget innebærer at landskapsvernområdene består, men med endrede grenser og oppdaterte forskrifter. I dette forslaget innlemmes de 2 reservatene i nasjonalparken.

Forslag til verneforskrifter til Gåsvatnan landskapsvernområde og Saltfjellet landskapsvernområde ble gjennomgått med arbeidsutvalget 9. september og flertallet står ved sitt forslag av 23.mai. Forslaget får også konsekvenser for hvordan forskriften for nasjonalparken utformes og den må derfor også gjennomgås.

Vurdering

Fylkesmannen tar sikte på å sende verneplandokumentene over til Miljødirektoratet for faglig gjennomgang i løpet av oktober. Hvor lang tid direktoratet trenger på denne gjennomgangen, er vanskelig å forutse for oss. Etter denne gjennomgangen blir verneplanforslaget sendt ut på høring og her vil Midtre Nordland nasjonalparkstyre være høringsinstans.

§35 i naturmangfoldloven forutsetter at skisse til forvaltningsplan følger vernesaken og vi må ha som mål å samordne dette i sluttfasen selv om vi her får en forsinkelse. Selv om sekretariatet ser åpenbare forvaltningsmessige fordeler med å samordne og forenkle verneformene i Saltfjellet-Svartisen slik at vi får stor nasjonalpark, kan vi overfor styret ikke gjøre annet enn å be om at AU-Saltfjellet-Svartisen sitt flertallsvedtak tas til etterretning.

Forslag til forvaltningsplan må utformes med utgangspunkt i entydige verneområder med forskrifter. Sekretariatet har ikke hatt kapasitet til å omarbeide forslaget slik at flertallets forslag legges til grunn. På denne bakgrunn foreslår sekretariatet at styret delegerer til AU å arbeide videre med skisse til forvaltningsplan som kan legges fram for styret i desember hvis det foreligger en avklaring fra Miljødirektoratet om valg av verneform og forskrift.

Arkivsaksnr: 2012/8064-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 17.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	58/2013	24.09.2013

Budsjett MNNPS 2013 - regnskapsrapport pr. 1.september 2013

Forslag til vedtak

Styret tar regnskapsrapport pr. 1.september 2013 til orientering

REGNSKAPSRAPPORT 01.09.2013

	DRIFT	2012	2012	2013	2013	2013	
			Regnskap	Budsjett	Regnskap	Regnskap	
	Post	Budsjett	Pr. 16.nov		Kr.	%-forbruk	
A	Lønn forvaltere	1 586 000	1 453 833	1 670 000	870 000	52	Tildeles FM
	Arbeidsgiveravgift						
	Feriepenger						
	Pensjon						
B	Fellesadmin. tjenester	320 000	293 333	336 000			Tildeles FM
	Arkiv						135.000,- pr. stilling
	Forværelse						
	Personal						
C.	Etableringskostnader	40 000	20 000	40 000			Til styrets disposisjon
	Mobiltelefon						4192,50 pr. tlf. i innkjøp
	PC						
	Innkjøp av utstyr	20 000	20 000	20 000			
	Klær	20 000		20 000			
	Etablering av bredbånd						
	Kontorutstyr						
	Etterbehandler kopimaskin						
D	Driftsutgifter	435 000	284 946	441 200	195 777	44	Til styrets disposisjon

	sekretariatet						
	Husleie	90 000	82 500	100 000			
	Rengjøring, strøm						
	Kontorhold						
	Reiseutgifter	240 000	162 104	250 000			
	Telefon	45 000	12 830	30 000			
	Porto	10 000	3 525	10 000			
	Kontorrekvisita	30 000	8 358	20 000			
	Administrative utg.	20 000	15 629	31 200			
E	Driftsutgifter MNNPS	750 000	590 516	830 000	442 547	53	Til styrets disposisjon
	Arbeidsgiveravgift		26 819	30 000			
	Reiseutgifter AU/styret	210 000	132 577	300 000			4 styremøter
	Reiseutgifter AU	80 000					8 AU-møter
	Møtegodtgjørelse AU/styret	250 000	339 093	350 000			
	Opplæring styret	50 000	76 317	100 000			Studiereise 2013
	Møtegodtgjørelse AU	100 000					
	Reiseutgifter rådgiv.utvalg	60 000		30 000			2 møter hvert år
	Representasjon, gaver		15 710	20 000			
F	Utgifter forvaltnings-/skjøtselsplaner	250 000		250 000	-	-	Til styrets disposisjon
	Kjøp av tjenester	50 000		50 000			
	Medvirkningsprosesser	50 000		50 000			
	Trykking	150 000		150 000			Godkjente planer
	Totalt	3 381 000	2 642 629	3 567 200	1 508 324	42	

	TILTAKSMIDLER						
	AR 649 - Frie midler			650 000	2 000	0,3	
	AR 650 - SNO-midler			705 000	45 000	6,4	

Arkivsaksnr: 2013/6000-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 05.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	59/2013	24.09.2013

Sjunkhatten nasjonalpark - Søknad om dispensasjon for bruk av ATV i forbindelse med uttransportering av felt elg - Jordbru jaktlag/ Øvre Valnesfjord grunneierlag

Forslag til vedtak

Jordbru jaktlag/ Øvre Valnesfjord grunneierlag gis med dette dispensasjon fra motorferdselsforbudet i Sjunkhatten nasjonalpark for motorisert transport av felt elg fra nasjonalparkgrensen og 150 meter inn i nasjonalparken langs skogsvei ved Halsvatnet, jfr. vedlagt kart. Dispensasjonen gis etter § 4 i verneforskriften for Sjunkhatten nasjonalparken.

Dispensasjonen er gitt på følgende vilkår:

- Dispensasjonen gjelder for bruk av en (1) 4-hjuls motorsykel, ATV, langs skogsvei mellom Håla og Røsvik ved Halsvatnet 150 meter inn i nasjonalparken, iht. vedlagt kart.
- Dispensasjonen gjelder kun frakt av felt elg, ikke for frakt av personell eller utstyr.
- Dispensasjonen gjelder 1 tur pr. felt elg på kvoten
- Det skal kjøres på en måte som er skånsom mot naturen, planteliv og dyr i området.
- Dispensasjonen gjelder for lovlig elgjakt i 2013.
- Dispensasjonen, vedlagt kart skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.

Bakgrunn

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Sjunkhatten nasjonalpark, og skal behandle dispensasjonssøknader.

Jordbru jaktlag/ Øvre Valnesfjord grunneierlag har søkt om tillatelse til bruk av ATV uten belter langs skogsvei fra Håla til Røsvik 150 meter inn i nasjonalparken ved Halsvatnet for uttransportering av felt elg.

Grunnlaget for avgjørelsen

Sjunkhatten nasjonalpark ble opprettet ved kgl.res. av 5. februar 2010. Verneforskriften forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Formålet med Sjunkhatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep.

Formålet omfatter:

- bevaring av et fjord- og høgfjellsøkosystem med et egenartet og variert biologisk mangfold,
- bevaring av et vakkert og svært variert landskap fra fjord til høgfjell,
- bevaring av leveområde for sjeldne dyrearter i tilknytning til vann- og våtmarkssystemer, og annet biologisk mangfold som preger området,
- bevaring av geologiske forekomster i et storslått isbreutformet landskap,
- bevaring av vakker og særpreget vassdragsnatur,
- bevaring og sikring av kulturminner,
- bevaring og sikring av grotter og karstformer mot all skade og mot at det fjernes biologisk eller geologisk materiale fra dem.

Formålet omfatter også bevaring av det samiske naturgrunnlaget. Videre skal allmennheten, med særlig fokus på barn og unge, gis anledning til uforstyrret naturopplevelse gjennom utøvelse av naturvennlig og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

I utgangspunktet er det forbud mot all motorisert ferdsel i nasjonalparken, jfr. § 3 punkt 6.1 i verneforskriften.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av lett beltekjøretøy eller luftfartøy for uttransportering av felt elg, jfr. § 3 punkt 6.3 i. Søknaden kommer imidlertid ikke innenfor rammen av denne paragrafen i verneforskriften, da det søkes om bruk av ATV. Søknaden må derfor vurderes etter § 4 i verneforskriften.

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra verneforskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jfr. verneforskriftens § 4.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12.

Vurdering

For at § 4 i verneforskriften, unntaksparagrafen (§48 i naturmangfoldloven), kan benyttes må to vilkår være oppfylt for at dispensasjon kan gis:

- 1) tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og
- 2) tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål

I DN's rundskriv november 2001, revidert 2010 står det:

“Vilkåret om at tiltaket ikke skal påvirke verneverdiene nevneverdig innebærer at dispensasjonsadgangen er snever. Det kan bare dispenseres i de tilfeller tiltaket vil ha begrenset

virkning for verneverdiene. Det er med andre ord i første rekke bagatellmessige inngrep eller forbigående forstyrrelser som er av stor betydning for søker sammenholdt med verneinteressene som omfattes av bestemmelsen. Siktemålet er at verneforskriften ikke uthules gjennom omfattende dispensasjonspraksis.”

DN's rundskriv sier:

“Tiltak som kan påvirke verneverdiene nevneverdig vil nesten alltid også være i strid med verneformålet. I noen saker vil imidlertid et tiltak kunne være i strid med verneformålet selv om det ikke kan påvises noen nevneverdig negativ virkning på verneverdiene. Det gjelder for eksempel dersom et mindre tiltak har liten betydning for verneverdiene på stedet isolert sett, men presedenshensyn står så sterkt at en dispensasjon på sikt vil kunne føre til en uthuling av verneformålet. Det må i behandlingen av saken legges vekt på at verneformålet ikke skal svekkes ved en bit-for-bit-forvaltning, ettersom mange mindre inngrep i sum kan få store konsekvenser for verneformålet. Det er også viktig å være oppmerksom på at selv om omsøkte tiltak ikke har negativ betydning for verneverdier kan tiltaket generere annen virksomhet som kan skade verneverdiene.

Generelt sett vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep. Det er derfor normalt utelukket å gi dispensasjon etter denne bestemmelsen for oppføring av nye private hytter eller andre tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdier. Dispensasjonsbestemmelsen kan heller ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/ særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Forvaltningsmyndigheten bør særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, f.eks. om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.”

Jordbru jaktlag/ Øvre Valnesfjordgrunneierlag ønsker å benytte ATV for uttransportering av felt elg. Kjøretraseen de ønsker å benytte er å regne som en lett traktorvei som går fra Håla mot Røsvik opp mot 150 meter inn i nasjonalparken. Eventuelle skader i terrenget ved bruk av ATV i dette tilfellet vil være svært begrenset.

Sekretariatet vurderer det som om at det er liten grad av fare at verneverdiene vil bli påvirket nevneverdig, ettersom dette foregår over et relativt kort tidsrom og i begrenset omfang.

Presedenshensyn i denne saken vil måte vektlegges lite, da det vil være snakk om svært få lignende saker. Det vil også være ønskelig at en benytter allerede opparbeidet traktorveier til dette formålet, da det gir minst skader på verneverdier og formål.

Hovedformålet med Sjunkehatten nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne, representative økosystemer og landskap, og som er uten tyngre inngrep. Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet da dette kan ha negative effekter for verneverdiene gjennom forstyrrelse, slitasje og støy. Barn og unges friluftsliv er også en del av formålet og motorisert ferdsel vil kunne ha negativ innvirkning på naturopplevelsen blant annet i form av støy. Samtidig vet vi at ferdsel på en lett traktorvei i et begrenset tidsrom og omfang, vil ha liten eller ingen innvirkning på vegetasjonen med hensyn til slitasje.

Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Det er derfor lagt begrensninger på ferdselen både mht sesong, tidsramme og antall turer. Med de vilkår som er satt vil ikke bruk av ATV i dette omfanget skade naturmangfoldet eller ha nevneverdig negativ effekt for

friluftsliv og naturopplevelse i nasjonalparken. Vi vurderer det heller ikke til at denne kjøringen sammen med annen kjøring i området vil medføre for stor samlet belastning på økosystemet. Omsøkte tiltak, med de begrensninger som er gitt, vurderes til ikke å være i strid med formålet med vernet av Sjunkehatten nasjonalpark. Det kan derfor gis dispensasjon.

Konklusjon

Det vurderes som om en dispensasjon av omsøkt tiltak ikke vil være i strid med verneformålet og ikke vil ha negativ betydning for verneverdiene.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

Duokta reinbeitedistrikt	Neverhaug	8215	VALNESFJORD
Fauske kommune	Postboks 93	8201	Fauske
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Jordbru jaktlag v/ Bernt-Gunnar Østerkløft			
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Statens Naturoppsyn	Jernbaneveien 100	8038	Bodø
Statskog Fjelltjenesten avd. Fauske	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog v/ Fjelltjenesten			
Øvre Valnesfjord grunneierlag v/ Asgeir Jordbru			

Vedlegg:

- 1 Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for sjunkehatten nasjonalpark
- 2 Vedlegg dispensasjonssøknad

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Sjunkehatten nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan Sjunkehatten nasjonalpark

Midtre Nordland nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Øvre Valnesfjord Grunneierlag og Jaktlag Jordbru
v/ Asgeir Jordbru
Haugstuveien 5
8010 Bodø

23.08.2013

Søknad om dispensasjon fra verneforskrift for Sjunkhatten nasjonalpark

Jaktlag Jordbru er en del av driftsplanområde Valnesfjord og er rettighetshavere til elgjakt i området Østerkløft/Tverrelv/Jordbru/Vestvatnli. Deler av jaktlagets område ligger innenfor Sjunkhatten nasjonalpark, og etter opprettelsen av innfallsporten i Håla med tilhørende omlegging av stier har det oppstått en utfordring i forhold til andre brukerinteresser.

Jaktlaget praktiserer drivjakt som jaktform. Det vil si at fire til seks personer går på linje gjennom skogen for å drive elgen frem. Elg som blir støtt ut av driverne vil av instinkt løpe på steder der den vet den kommer seg unna. Ovenfor Håla vil elgen passere over en liten åpen myr før den krysser elva fra skardene. Denne myra egner seg veldig godt for postering av jeger da det er fri sikt og terrengbakgrunn som gjør at skytingen blir sikrest mulig. (Se figur 1 og 2 i vedlegg)

De siste årene har det vært en markert økning i antall turgåere som går fra Håla. Etter omlegging av stien til Nordskar så passerer alle som skal til og fra Midtiskar og Nordskar den omtalte posten. Dette har skapt utfordringer i forhold til utøvelse av jakten. For jaktlaget er det utfordringer knyttet til at vi må stoppe drevet når turgåere passerer posten. For turgåerne kan det føles ubehagelig å komme så nært innpå en jeger. Ved flere anledninger har jeger på post opplevd at turgåerne har blitt usikre på om de kan gå videre eller burde snu når de har sett jegeren. Et annet moment er at turgåere som er i nærheten av posten men ikke på den omtalte myra kan oppleve det ubehagelig hvis de hører et rifleskudd på nært hold uten at de var klar over at det var jakt i nærheten.

For å bøte på dette har jaktlaget de senere år snudd jaktretningen slik at driverne går fra Håla og jegerne sitter på post i grensen nordøst for Halsvatnet. Ved skyting av elg i dette området vil elgen dras ned til skogsveien som går fra Håla til Røsvik. På grunn av topografi og skog i området vil vi måtte komme ned med elgen til skogsveien ca. 130 til 150 meter inn i nasjonalparken. (Se figur 3 i vedlegg)

I dag kan jaktlaget nyttiggjøre seg av ATV fra Håla og frem til nasjonalparkgrensen. Det søkes derfor om dispensasjon fra verneforskriftens § 6.3 om motorferdsel for å kunne kjøre ATV uten belter 150 meter inn Sjunkhatten nasjonalpark langs skogsveien i nevnte område. Skogsveien er i god kvalitet i området og det anses ikke at det vil bli noen ekstra slitasje med bruk av ATV for utfrakt av elg. Når det gjelder motorstøy anser vi ikke dette som noe problem da forskriften allerede åpner for at det kan brukes helikopter til nevnte formål. Da elgjakten foregår i september/oktober er det heller ikke noe fare for forstyrrelse av hekkende fugl i området.

For nærmere opplysninger kan undertegnede kontaktes.

Med vennlig hilsen

Bernt-Gunnar Østerkløft

Leder jaktlag Jordbru

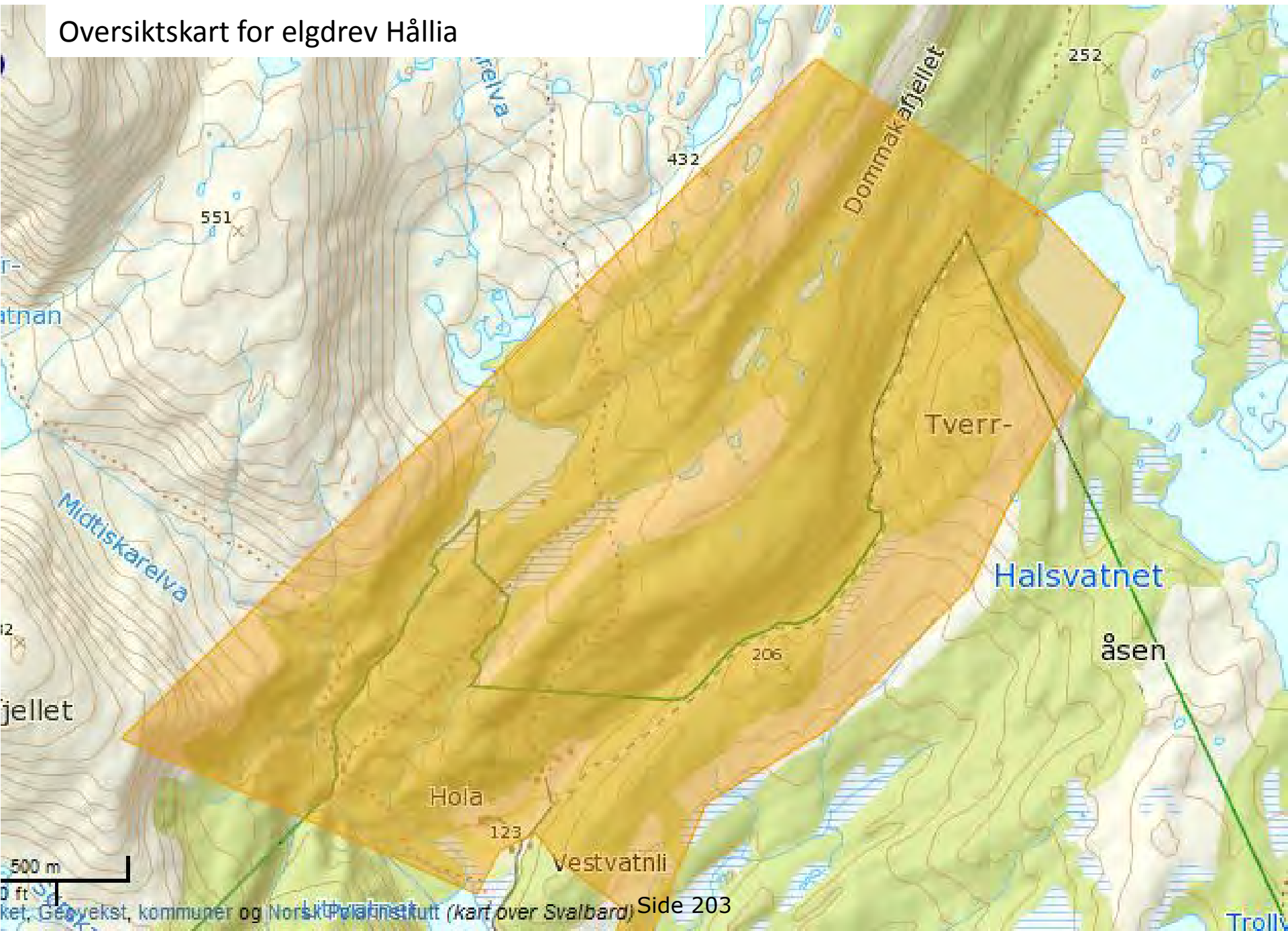
Bernt-go@online.no

Asgeir Jordbru

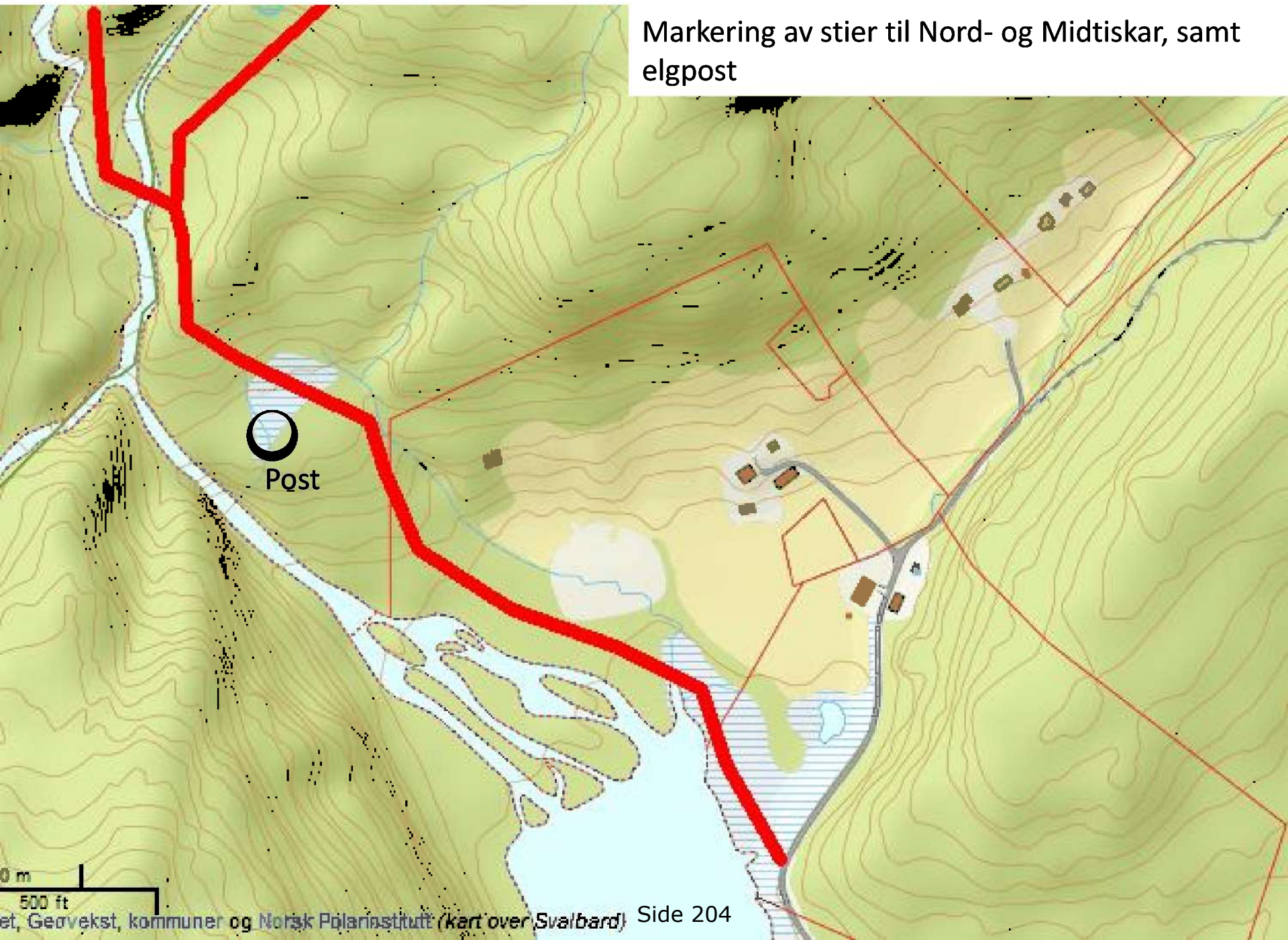
Leder Øvre Valnesfjord Grunneierlag

jordbru@gmail.com

Oversiktskart for elgdrev Hållia

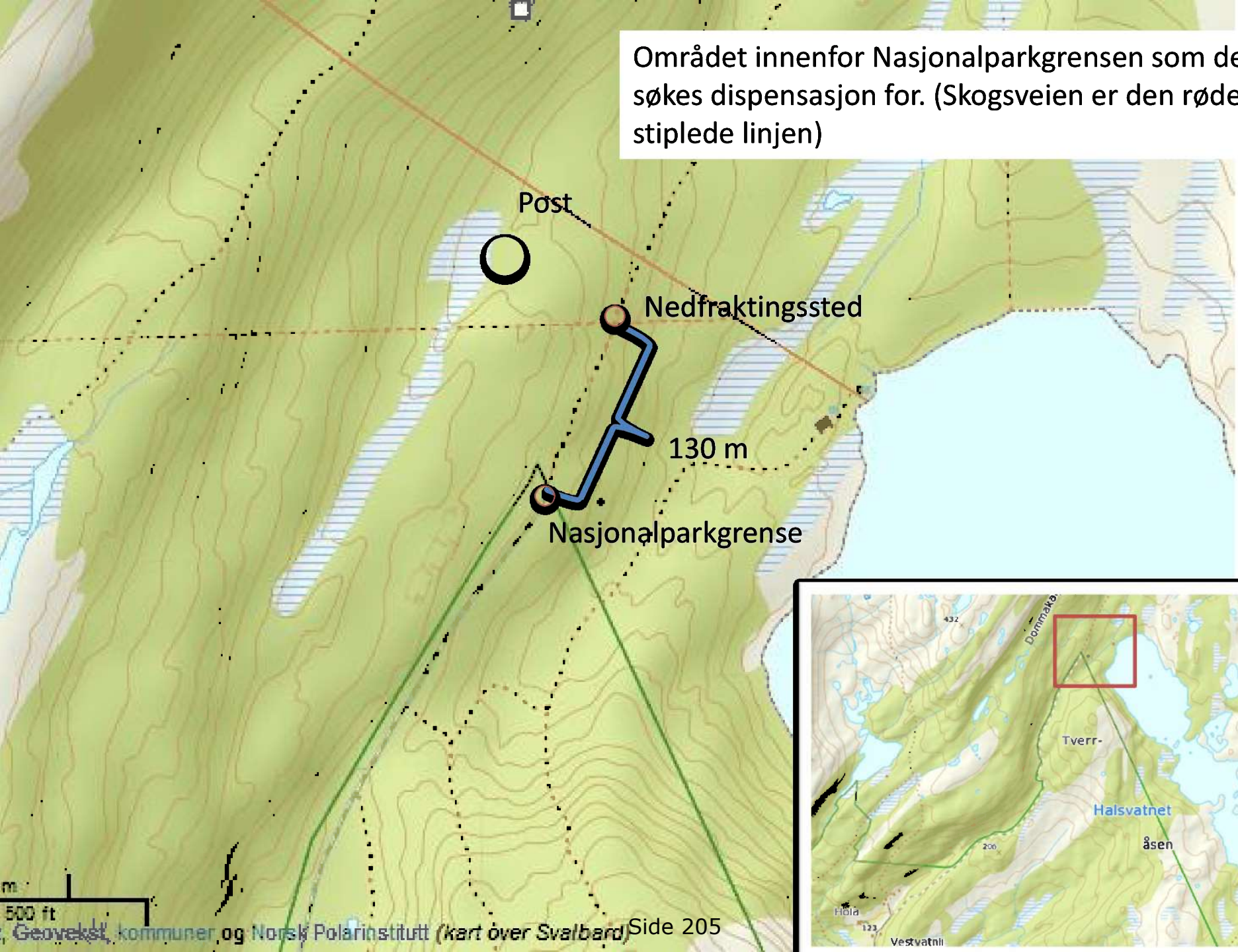

Markering av stier til Nord- og Midtiskar, samt elgpost

0 m
500 ft

Området innenfor Nasjonalparkgrensen som det søkes dispensasjon for. (Skogsveien er den røde stiplede linjen)

Arkivsaksnr: 2013/2541-0

Saksbehandler: Ole Petter Rundhaug

Dato: 13.09.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	60/2013	24.09.2013

Lakhu nasjonalpark - konstituering av styret med Gildeskål kommune som nytt medlem

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre stiller seg positiv til å ta forvaltningsansvaret for Lakho nasjonalpark på vegne av kommunene Gildeskål, Beiarn og Meløy.

Styret ønsker Gildeskål kommune velkommen som nytt medlem i styret og tar til etterretning endringene som Miljøverndepartementet har gjort i styrets vedtekter.

Styret konstitueres nå med 14 medlemmer - 4 representanter valgt av Sametinget, 1 fra Nordland fylkeskommune og 1 representant fra hver av kommunene Sørfold, Fauske, Bodø, Saltdal, Rødøy, Meløy, Gildeskål, Beiarn og Rana.

Bakgrunn

Gildeskål kommunestyre vil 18.september oppnevne representant og vararepresentant til Midtre Nordland nasjonalparkstyre – en av hvert kjønn. MD, FM og styret vil bli underrettet umiddelbart om vedtaket.

Sekretariatet har vært i kontakt med Miljøverndepartementet og de mener det ligger til rette for at MNNPS i møte 24.september konstituerer seg med Gildeskål kommune som nytt medlem. MD vil følge opp med brev til styret innen nevnte dato vedlagt oppdaterte vedtekter og eventuelle spørsmål som styret bes om å ta stilling til i sakens anledning.

MD har anmodet om at ordføreren tiltrer styret som fast representant. Hvis kommunestyret går for en slik løsning, vil det ny styret bestå av 14 medlemmer – 6 kvinner og 8 menn. Sammensetningen av styret skal følge kravene til kjønnsfordeling i likestillingsloven § 21:

Har utvalget ni medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst fire, og har utvalget flere medlemmer, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent.

Sammensetningen av det nye styret vil uavhengig av hvem som velges som representant fra Gildeskål tilfredsstillende lovens krav til kjønnsfordeling.

Fylkesmannen v/fylkesmiljøvernssjef Roar Høgsæt har forventninger om at styret i møtet 24.9 drøfter fysisk plassering av forvalterstillingen slik at stillingen kan lyses ut ved første anledning.

Brev fra Miljøverndepartementet vil bli lagt ut i møtet og styret forutsettes å drøfte de problemstillinger MD ber om blir avklart i konstituerende møte.

Parter i saken:

Beiarn kommune		8110	Moldjord
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Gildeskål kommune	Postboks 54	8138	Inndyr
Meløy kommune	Gammelveien 5	8150	Ørnes
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	Oslo
Salten Regionråd	Postboks 915	8001	BODØ

Arkivsaksnr: 2013/2792-0

Saksbehandler: Hanne Etnestad

Dato: 05.06.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	61/2013	24.09.2013

Junkerdal nasjonalpark - Klage på avslag på søknad om avvikling av hundeprove i Tjårrisdalen

Forslag til vedtak

Midtre Nordland nasjonalparkstyre kan ikke se at klagen har kommet med nye momenter som gir grunnlag for å gjøre om avslag av 17.04.13. Avslaget opprettholdes derfor, og klagen oversendes til Direktoratet for naturforvaltning for forberedelse til Miljøverndepartementets endelige behandling.

Saksopplysninger

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndigheten for Junkerdal nasjonalpark og skal behandle dispensasjonssøknader og ta stilling til hvordan klager skal behandles. I styresak 33/2013 den 18. februar 2013 fikk imidlertid sekretariatet delegert myndighet fra styret for behandling av ferdsels-saker hjemlet i verneforskriften. Om nasjonalparkstyret velger å opprettholde vedtaket, sendes saken over til Miljøverndepartementet (MD) for endelig behandling. Direktoratet for naturforvaltning (DN) skal forberede klagen.

Junkerdal nordre grunneierlag v/Halvard Halvorsen har i brev av 11.05.13 klaget på avslaget gitt til Salten Fuglehundklubb på søknad om å få gjennomføre fuglehundprøve i Tjårrisdalen 26. – 29. april 2013.

Junkerdal nordre grunneierlag er grunneiere i Tjårrisdalen og leier ut terreng til fuglehundklubben i forbindelse med denne prøven. Klagen begrunnes med at ut fra konklusjonen sekretariatet har lagt til grunn i denne sak, kan en ikke se at det under noen omstendighet vil bli gitt tillatelse til å gjennomføre jakthundprøver i Tjårrisdalen. Klager mener også at aktiviteten kan styres innenfor arealet i Tjårrisdalen slik at yngleplassene for rovfugl ikke berøres. Klager skriver også at i følge forvaltningsplanens arealkart er ikke Tjårrisdalen lagt ut som kavingsområde for rein og dette kan derfor ikke tas med i vurderingen av søknaden

Bakgrunn

Salten Fuglehundklubb fikk den 17.04.13 avslag på søknad om gjennomføring av fuglehundprøve 26. – 29. april 2013 i Tjårrisdalen innenfor Junkerdal nasjonalpark.

Grunnlag for avgjørelsen

Hjemmelsgrunnlag og vurdering av tiltaket er beskrevet i avslaget i brev av 17.04.13. Klagen er datert 11.05.13. Grunneierlaget fikk imidlertid ikke tilsendt kopi av vedtaket før 03.05.13, som grunneier i området og utleier av terreng til fuglehundprøven anser en klager som en part i saken. Klagen må derfor anses som innenfor fristen til å klage, og vilkårene for å behandle klagen er derfor oppfylt.

Viser også til § 7 Prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12, i naturmangfoldloven som sier at disse prinsippene skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og disse vurderingene skal fremgå av beslutningen.

Vurdering av klagen

Formålet med Junkerdal nasjonalpark er:

- å bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

Annen organisert ferdsel, utover organisert turvirksomhet til fots, og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Se for øvrig forvaltningsplanen som gir retningslinjer for forvaltningen, jfr. § 3 pkt. 5.1 Generelt om ferdsel. Herunder opplistes bl.a. alle hundepøver som i utgangspunktet søknadspliktig.

De omsøkte hundepøvene skulle holdes i slutten av april, en sårbar tid for fugle- og dyrelivet med oppstart av hekke- og yngletiden. I området er det også registrert hekkelokaliteter for rødlistede rovfuglearter som er svært sårbare i starten på hekketiden, og mye aktivitet eller forstyrrelse i hekkeområdet i denne tiden kan føre mislykket hekking for disse artene.

Det foreligger ikke tilstrekkelig kunnskap om den påvirkningen den omsøkte aktiviteten har på dyre- og fuglelivet i prøve-området, og føre-var-prinsippet tillegges derfor stor vekt i denne saken, jf. nml § 9 Føre-var-prinsippet.

Ved kontakt med Jo Anders Auran ved i Direktoratet for naturforvaltning ble det angitt at det ikke var tilrådelig å tillate omsøkte aktivitet i den aktuelle perioden innenfor en radius av inntil 10 km fra hekkelokalitetene. Dette betyr at hele Tjårrisdalen vil ligge innenfor det sårbare området. Det vil derfor bli vanskelig å finne områder på privat grunn hvor det er tilrådelig å tillate slik aktivitet i denne tidsperioden. I tillegg forelå det også søknad om hundepøver to helger etter hverandre for det samme området; Tjårrisdalen, noe som vil medføre en enda større belastning, viser til nml § 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning.

Klager skriver at ut fra konklusjonen sekretariatet har lagt til grunn i denne sak, kan vi ikke se at det under noen omstendighet vil bli gitt tillatelse til å gjennomføre jakthundpøver i Tjårrisdalen. Til dette vil sekretariatet påpeke at det her er gitt avslag med grunnlag i at slutten av april er en svært sårbar tid for fugle- og dyrelivet på grunn av oppstart av hekke- og ynglesesongen. Omsøkt aktivitet utenom hekkesesongen; på ettersommeren, høsten og vinteren er ikke vurdert i avslaget. Jakt i henhold til villtloven er

tillatt innenfor hele nasjonalparken, det betyr at bruk av løs hund kan foregå i dette området i de perioder det er tillatt med slike jaktformer.

Reindriftsforvaltningen i Nordland har gitt opplysninger om Balvatn reinbeitedistrikt sin bruk av området ut fra sine arealbrukskart.

Konklusjonen er at nasjonalparkstyret ikke kan se at det har kommet fram nye opplysninger i saken som gjør at klager gis medhold og at avslaget av 17.04.13 bør omgjøres.

Parter i saken:

Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Junkerdal nordre grunneierlag v/Halvard Halvorsen			
Naturvernforbundet i Nordland	Løftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Salten Fuglehundklubb v/Mathias Djupvik	Greplyngveien 19	8209	FAUSKE
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

- 1 Søknad om bruk av Tjårrisdalen til hundepøver - Salten fuglehundklubb
- 2 Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Salten fuglehundklubb
- 3 Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Bodø jeger og fiskeforening
- 4 Junkerdal nasjonalpark - Klage på avslag på søknad om tillatelse til bruk av Tjårrisdalen til jakthundprøver

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Nordland Nasjonalparksenter
V/ Hanne Etnestad
Storjord
8255 Røkland

SØKNAD OM BRUK AV OMRÅDE TJÅRRISDALEN TIL SALTFJELLPRØVEN

Salten Salten Fuglehundklubb arrangerer den **26.04.13 til 29.04.2013** jaktprøve for stående fuglehunder/ Saltfjellprøven.

I den forbindelse søker vi om å kunne få ha ett parti i Junkerdal Nasjonalpark nærmere bestemt i Tjårrisdalen i Saltdal Kommune

Fugleprøver foregår på den måten at man går et parti bestående av inntill 14 ekvipasjer ut i jaktbart terreng. Det vil bli sluppet to hunder pr runde. Hundene skal avsøke terrenget, finne fugl og behandle den på en jaktbar måte. Det eneste vi etterlater oss er skispor og noen oppflukter på rype dersom vi finner det.

Det vil her bli innhentet grunneiers tillatelse. Fritak fra båndtvangen er allerede innhentet fra Saltdal Kommune og tillatelse fra reindriften er gitt gjennom reindriftsforvaltningen i Nordland.

Fjordårets arrangement ble svært vellykket da vi hadde mange fornøyde deltakere fra Kirkenes i nord til Oslo i sør. Vi mener å ha et godt og populært arrangement hvor vi får vist frem vår fantastiske fjellheim på en veldig god måte.

Håper på en positiv behandling av vår søknad.

Ta gjerne kontakt hvis det er spørsmål til arrangementet.

Fauske 10/04 2013

Mvh

Mathias Djupvik
Greplyngveien 19
8209 Fauske
Salten Fuglehundklubb
90117072

Salten Fuglehundklubb v/Mathias Djupvik
Greplyngveien 19

8209 FAUSKE

SAKSBEHANDLER: HANNE ETNESTAD

ARKIVKODE: 2013/2792 -

DATO: 17.04.2013

Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Salten fuglehundklubb

Salten fuglehundklubb gis med dette avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere hundepøve i Junkerdal nasjonalpark 26.-29. april 2013. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 5.1, tredje avsnitt.

Bakgrunn

Salten Fuglehundklubb arrangerer den 26.04.13 til 29.04.2013 jaktprøve for stående fuglehunder/Saltfjellprøven. I den forbindelse søker de om å kunne få ha et parti i Junkerdal nasjonalpark nærmere bestemt i Tjårrisdalen i Saltdal Kommune.

Fugleprøver foregår på den måten at man går et parti bestående av inntill 14 ekvipasjer ut i jaktbart terreng. Det vil bli sluppet to hunder pr runde. Hundene skal avsøke terrenget, finne fugl og behandle den på en jaktbar måte.

Det vil bli innhentet tillatelse fra grunneier og fritak fra båndtvangen er allerede innhentet fra Saltdal Kommune. Tillatelse fra reindriften er gitt gjennom reindriftsforvaltningen i Nordland.

Sekretariatet har hatt kontakt med Fuglehundklubbenes forbund for å få informasjon om praksis for avvikling av fuglehundprøver i båndtvangtiden. Det er også tatt kontakt med Direktoratet for Naturforvaltning for å få en faglig vurdering av avvikling av slike prøver langt ut i april i det aktuelle området, samt innhentet opplysninger fra reindriftsforvaltningens arealkart.

I tillegg til den foreliggende søknaden har også Bodø jeger- og fiskeforening søkt om å arrangere jaktprøve i Tjårrisdalen helga den 20.-21.04.13.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004. Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader. Vedtaket er fattet på delegert myndighet fra styret – ref. vedtak i styret 18.februar i ST 33/2013.

Formålet med Junkerdal nasjonalpark er:

- å bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens §3 pkt.5.1, tredje avsnitt må annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises videre til forvaltningsplanen hvor det står under kap. 4.3.3 Reiseliv og ferdsel, Rammer og regelverk s.34, at alle hundepøver er i utgangspunktet søknadspliktige. Separatpøver med hund (båndhundpøver med dommer og eier) er ikke søknadspliktige. Under Retningslinjer for forvaltningen, s.35 står det at idrettsarrangement og hundepøver krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Hovedsakelig skal dette vurderes i forhold til verneverdier, men det skal også i størst mulig grad tas hensyn til reindriftsnæringen.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden også vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Vurdering

Et av formålene med Junkerdal nasjonalpark er å bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.

I forvaltningsplanen står det at tillatelser til idrettsarrangement og hundepøver hovedsakelig skal vurderes i forhold til verneverdier, men det skal også i størst mulig grad tas hensyn til reindriftsnæringen. Etter kontakt med reindriftsforvaltningen har en fått oppgitt at omsøkte område er lagt ut som kalvingsområde, og er spesielt viktig for reindriften. En kjenner heller ikke til at reinbeitedistriktet har gitt tillatelse til den omsøkte aktiviteten.

Følgende kunnskap om naturmangfoldet foreligger, jf nml §8 Kunnskapsgrunnlaget. Nasjonalparken er kartlagt gjennom registreringer i forbindelse med verneprosessen for nasjonalparken, det aktuelle området ble imidlertid ikke prioritert i disse kartleggingene slik at kunnskapsgrunnlaget for området er noe mangelfullt.

De aktuelle hundepøvene skal gjennomføres 26. - 29. april. Dette er en tid det fremdeles er en del snø i Tjårrisdalen, gjennomføring av hundepøven forventes derfor ikke å være i konflikt med plantelivet, geologiske forekomster eller kulturminner i området.

Imidlertid vet en at april måned er en sårbar tid for fugle- og dyrelivet med oppstart av hekke- og yngletiden. Når det gjelder rovfugl har Statskog Fjelltjenesten en god oversikt innenfor nasjonalparken, bl.a. utfører de overvåking av kongeørn-lokaliteter i Salten. I det omsøkte området har Fjelltjenesten bl.a. registrert hekke- og ynglelokaliteter for et par sårbare rovfuglarter. De omtalte artene starter

forberedelser til hekking allerede i mars, og i april skal de normalt ha påbegynt egg-legging eller ligge på egg. Disse artene er svært sårbare i starten på hekketida og mye aktivitet eller forstyrrelse i denne tiden kan føre til at disse artene kan avbryte hekkingen.

I følge hundeloven er båndtvangstida satt fra 1.april til 20.august, dette også av hensyn til at vår og sommer er ei sårbar tid for viltet. Det foreligger ikke tilstrekkelig kunnskap om den påvirkningen den omsøkte aktiviteten har på dyre- og fuglelivet i prøve-området, og føre-var-prinsippet tillegges derfor stor vekt i denne saken, jf nml § 9 Føre-var-prinsippet.

Rype-biologien er også godt kjent etter mange gjennomførte studier på arten. I løpet av april begynner spillperioden, og så seint som denne jaktprøven skal arrangeres er territoriene normalt etablert og spillet og pardannelsen er i gang. De har også begynt å se etter egnede reirplasser. En eventuell sein vinter der det fremdeles ligger mye snø vil ikke ha stor innvirkning på denne fasen, da det først og fremst er dagslengde som styrer dette. Forskning viser at en hundeprobe i dette tidsrommet vil være forstyrrende og ha uheldig konsekvenser. Det er også dette som er grunnen til at det i utgangspunktet er båndtvang på denne tiden av året. Tjårrisdalen ligger i den øvre bandet med skog og kratt, og det brukes av rypene hele året.

Det foreligger også søknad fra Bodø jeger- og fiskeforening om arrangering av hundeprover i dette området helga før Salten fuglehundklubb skal avholde prøver. Tilnærmet samme arrangementet er altså omsøkt to påfølgende helger, og en finner det heller ikke forsvarlig ut fra samlet belastning på området i ei svært sårbar tid at en slik aktivitet skal foregå i området, jf. nml. §10 Økosystemtilnærming og samlet belastning.

En er også kjent med at disse prøvene skal foregå i andre områder utenfor nasjonalparken. Det finnes derfor mulighet for å lokalisere den omsøkte aktiviteten til områder utenfor dette sårbare området og Junkerdal nasjonalpark, jf. nml §12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Konklusjon

Ut i fra den eksisterende kunnskap om forekomsten av sårbare arter i området, samt manglende kunnskap om den negative påvirkningen dette arrangementet har på disse artene, og annet fugle- og dyreliv i området, finner sekretariatet at søknaden om jaktprøver i Tjårrisdalen innenfor Junkerdal nasjonalpark må avslås.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Hanne Etnestad
nasjonalparkforvalter

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldsloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Kopi til:

Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA

Bodø jeger- og fiskeforening
v/Tom Rasmussen
Gildeskålvn. 36b
8003 BODØ

SAKSBEHANDLER: HANNE ETNESTAD

ARKIVKODE: 2013/2792 -

DATO: 17.04.2013

Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Bodø jeger- og fiskeforening

Bodø jeger- og fiskeforening gis med dette avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere hundepøve i Junkerdal nasjonalpark 26.-29. april 2013. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 5.1, tredje avsnitt.

Bakgrunn

Bodø jeger- og fiskeforening skal arrangere jaktprøve helga 20-21/4 for stående fuglehunder. Det søkes om å få benytte Tjårrisdalen innenfor Junkerdal nasjonalpark. Foreningen informerer imidlertid om at de ikke har benyttet dette området på noen år, men ønsker å ha mulighet til å benytte området for å unngå eventuell konflikt med reindriften. Det søkes for tre år av gangen.

Jaktprøven er en årlig tradisjon som har foregått de siste 30år. Prøven har en maks grense på 14 hunder i kvalitet og 20 i vinnerklasse. Hunder slippes to av gangen med overoppsyn av en til to dommere. Det felles ikke vilt på noen av disse arrangementene.

Det er innhentet tillatelse fra Statskog Fauske for lån av dette terrenget, samt terreng på Saltfjellet med tillegg for Skaiti, Øvre og Nedre Viskis. Søknad sendes også Reindriftsforvaltningen på Fauske.

Sekretariatet har hatt kontakt med Fuglehundklubbenes forbund for å få informasjon om praksis for avvikling av fuglehundprøver i båndtvangtiden. Det er også tatt kontakt med Direktoratet for Naturforvaltning for å få en faglig vurdering av avvikling av slike prøver langt ut i april i det aktuelle området, samt innhentet opplysninger fra reindriftsforvaltningens arealkart.

I tillegg til den foreliggende søknaden har også Salten fuglehundklubb søkt om å arrangere jaktprøve i Tjårrisdalen den 26.-29.04.13.

Grunnlaget for avgjørelsen

Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader. Vedtaket er fattet på delegert myndighet fra styret – ref. vedtak i styret 18.februar i ST 33/2013.

Formålet med Junkerdal nasjonalpark er:

- å bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- å stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriftens §3 pkt.5.1, tredje avsnitt må annen organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet ha særskilt tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Det vises videre til forvaltningsplanen hvor det står under kap. 4.3.3 Reiseliv og ferdsel, Rammer og regelverk s.34, at alle hundepøver er i utgangspunktet søknadspliktige. Separatpøver med hund (båndhundpøver med dommer og eier) er ikke søknadspliktige. Under Retningslinjer for forvaltningen, s.35 står det at idrettsarrangement og hundepøver krever tillatelse fra forvaltningsmyndigheten. Hovedsakelig skal dette vurderes i forhold til verneverdier, men det skal også i størst mulig grad tas hensyn til reindriftsnæringen.

Som grunnlag for beslutningen er søknaden også vurdert i henhold til prinsippene i naturmangfoldlovens § 8 til 12.

Vurdering

Et av formålene med Junkerdal nasjonalpark er å bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.

I forvaltningsplanen står det at tillatelser til idrettsarrangement og hundepøver hovedsakelig skal vurderes i forhold til verneverdier, men det skal også i størst mulig grad tas hensyn til reindriftsnæringen. Etter kontakt med reindriftsforvaltningen har en fått oppgitt at omsøkte område er lagt ut som kalvingsområde, og er spesielt viktig for reindriften. En kjenner heller ikke til at reinbeitedistriktet har gitt tillatelse til den omsøkte aktiviteten.

Følgende kunnskap om naturmangfoldet foreligger, jf nml §8 Kunnskapsgrunnlaget. Nasjonalparken er kartlagt gjennom registreringer i forbindelse med verneprosessen for nasjonalparken, det aktuelle området ble imidlertid ikke prioritert i disse kartleggingene slik at kunnskapsgrunnlaget for området er noe mangelfullt.

De aktuelle hundepøvene skal gjennomføres 20. - 21. april. Dette er en tid det fremdeles er en del snø i Tjårrisdalen, gjennomføring av hundepøven forventes derfor ikke å være i konflikt med plantelivet, geologiske forekomster eller kulturminner i området.

Imidlertid vet en at april måned er en sårbar tid for fugle- og dyrelivet med oppstart av hekke- og yngletiden. Når det gjelder rovfugl har Statskog Fjelltjenesten en god oversikt innenfor nasjonalparken, bl.a. utfører de overvåking av kongeørn-lokaliteter i Salten. I det omsøkte området har Fjelltjenesten bl.a. registrert hekke- og ynglelokaliteter for et par sårbare rovfuglarter. De omtalte artene starter forberedelser til hekking allerede i mars, og i april skal de normalt ha påbegynt egg-legging eller ligge

på egg. Disse artene er svært sårbare i starten på hekketida og mye aktivitet eller forstyrrelse i denne tiden kan føre til at disse artene kan avbryte hekkingen.

I følge hundeloven er båndtvangstida satt fra 1.april til 20.august, dette også av hensyn til at vår og sommer er ei sårbar tid for viltet. Det foreligger ikke tilstrekkelig kunnskap om den påvirkningen den omsøkte aktiviteten har på dyre- og fuglelivet i prøve-området, og føre-var-prinsippet tillegges derfor stor vekt i denne saken, jf nml § 9 Føre-var-prinsippet.

Rype-biologien er også godt kjent etter mange gjennomførte studier på arten. I løpet av april begynner spillperioden, og så seint som denne jaktprøven skal arrangeres er territoriene normalt etablert og spillet og pardannelsen er i gang. De har også begynt å se etter egnede reirplasser. En eventuell sein vinter der det fremdeles ligger mye snø vil ikke ha stor innvirkning på denne fasen, da det først og fremst er dagslengde som styrer dette. Forskning viser at en hundeprobe i dette tidsrommet vil være forstyrrende og ha uheldig konsekvenser. Det er også dette som er grunnen til at det i utgangspunktet er båndtvang på denne tiden av året. Tjårrisdalen ligger i den øvre bandet med skog og kratt, og det brukes av rypene hele året.

Det foreligger også søknad fra Salten fuglehundklubb om arrangering av hundepøver i dette området helga etter Bodø jeger- og fiskeforening skal avholde prøver. Tilnærmet samme arrangementet er altså omsøkt to påfølgende helger, og en finner det heller ikke forsvarlig ut fra samlet belastning på området i ei svært sårbar tid at en slik aktivitet skal foregå i området, jf. nml. §10 Økosystemtilnærming og samlet belastning.

Foreningen har også fått tillatelse til arrangering av disse prøvene i andre områder utenfor nasjonalparken. Det finnes derfor mulighet for å lokalisere den omsøkte aktiviteten til områder utenfor dette sårbare området og Junkerdal nasjonalpark, jf. nml §12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Konklusjon

Ut i fra den eksisterende kunnskap om forekomsten av sårbare arter i området, samt manglende kunnskap om den negative påvirkningen dette arrangementet har på disse artene, og annet fugle- og dyreliv i området, finner sekretariatet at søknaden om jaktprøver i Tjårrisdalen innenfor Junkerdal nasjonalpark må avslås.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Med hilsen

Hanne Etnestad
nasjonalparkforvalter

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldsloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland	Loftfjellveien 7	8602	Mo i Rana
Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske

**Junkerdal nordre grunneierlag
v/ Halvard Halvorsen**

Junkerdal 11.05.13

Klage på vedtak

Salten Fuglehundklubb v/Mathias Djupvik
Greplyngveien 19
8209 FAUSKE

SAKSBEHANDLER: HANNE ETNESTAD

ARKIVKODE: 2013/2792 -

DATO: 17.04.2013

Junkerdal nasjonalpark - Avslag på søknad om dispensasjon for gjennomføring av fuglehundprøve - Salten fuglehundklubb

Salten fuglehundklubb gis med dette avslag på søknad om dispensasjon for å arrangere hundepøve i Junkerdal nasjonalpark 26.-29. april 2013. Avslaget gis med hjemmel i verneforskriftens §3 pkt. 5.1, tredje avsnitt.

Konklusjon

Ut i fra den eksisterende kunnskap om forekomsten av sårbare arter i området, samt manglende kunnskap om den negative påvirkningen dette arrangementet har på disse artene, og annet fugle- og dyreliv i området, finner sekretariatet at søknaden om jaktprøver i Tjårrisdalen innenfor Junkerdal nasjonalpark må avslås.

Viser til tidligere korrespondanse og vedlegg.

Klage på vedtak

1. Ut fra konklusjonen sekretariatet har lagt til grunn i denne sak, kan vi ikke se at det under noen omstendighet vil bli gitt tillatelse til å gjennomføre jakthundprøver i Tjårrisdal.
2. Vi mener forvaltningsmyndigheten i alt for liten grad forsøker å finne akseptable løsninger slik at disse aktivitetene kan gjennomføres. Eksempelvis kan aktiviteter styres innenfor arealet i Tjårrisdal slik at yngleplassene for rovfugl ikke berøres.

3. Tillatelser gitt/ ikke gitt fra reindriftsforvaltningen omhandler 2 forskjellige deler av Tjårrisdal (Statens grunn og Privat grunn) og gir derfor feil grunnlag for en av søknadene.
4. Privat grunn i Tjårrisdal er ikke lagt ut som kavingsområde for rein. Derfor er denne vurderingen i avslaget til Salten fuglehundklubb feil.
5. I følg forvaltningsplanenes arealkart, er heller ikke Statens grunn av Tjårrisdal kalvingsområde.
6. Mangfoldlovens § 8-12 blir brukt utelukkende for å begrunne avslagene, det mener vi ikke er forenelig med intensjonene i Forvaltningsplanen for nasjonalparkens områder.
7. Vi mener avslaget gitt i henhold til § 3 pkt. 5.1, tredje avsnitt er feil, og at forvaltningsmyndigheten enkelt kan sikre seg mot at omsøkte aktivitet fra Salten Fuglehundklubb ikke vil føre til skade på naturmiljøet, uten å måtte avslå søknaden.

Vennlig hilsen
Halvard Halvorsen

Arkivsaksnr: 2013/3711-0
Saksbehandler: Hanne Etnestad
Dato: 06.06.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	62/2013	24.09.2013

Junkerdal nasjonalpark - Søknad om tillatelse til motorisert transport av åte til åteplass - Dorro, Sulitjelma - Prosjekt Utmark

Forslag til vedtak

Prosjekt Utmark v/Bergfall rovviltlag gis med dette dispensasjon fra vernebestemmelsene for Junkerdal nasjonalpark, § 3, pkt. 6.1 for innkjøring av åte til åteplass ved hytte som disponeres av Bergfall Rovviltlag v/Raymond Osbakk i Risedalen. Dispensasjonen gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 (jf § 77 i samme lov og § 4 i verneforskriften for nasjonalparken).

Dispensasjonene gis på følgende vilkår:

- Dispensasjon gis for transport av åte samtidig med transport av varer og utstyr til hytta gitt i dispensasjon av 18.02.2013.
- Inntransport av åte skal kun skje når det er åpnet for lisensjakt på jerv.
- Dispensasjonen gjelder fra det er tilstrekkelig snø til at kjøring kan foregå uten å skade vegetasjonen og fram til 15.02.2014.
- All kjøring utenom angitte formål og løype inntegnet på kart er forbudt.
- Nødvendig tillatelse fra kommunen må foreligge.
- I november, desember, januar og februar gjelder dispensasjonen mellom 07.00 og 23.00.
- Langfredag og 1. påskedag er skuterfrie dager.
- Hvis det er rein i området, skal det vises spesielt hensyn til denne.
- Dispensasjonen, kart med inntegnet trase og utfylt kjørebok skal tas med ved kjøring og forevises ved kontroll.

Bakgrunn

I brev av 14.05.13 søker Prosjekt Utmark på vegne av Bergfall Rovviltlag om tillatelse til transport av åte med snøscooter til åteplass i Dorro-området innenfor Junkerdal nasjonalpark, kart vedlagt. Det søkes om tre turer til åteplassen med snøscooter i løpet av jaktseasonen 2013/14 (10.9.2013 – 15.2.2014). Snøscooteren har registreringsnummer: YK4468, og eies av Raymond Osbakk. Bergfall rovviltlag er innlemmet i prosjektet «Bedre jervejakt i Nordland» i regi av Prosjekt Utmark. Jaktlaget jakter på denne lokaliteten fra en gammel hytte.

Grunnlaget for avgjørelsen

Midtre Nordland nasjonalparkstyre har forvaltningsmyndighet for Junkerdal nasjonalpark, jf §6 i verneforskriftene, og skal behandle dispensasjonssøknader. Junkerdal nasjonalpark ble etablert ved kronprinsregentens resolusjon av 9. januar 2004.

Formålet med vernet er:

- Bevare et stort tilnærmet urørt naturområde som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander, geologiske forekomster og kulturminner. Spesielt viktig er det unike plantelivet.
- Stimulere til opplevelse av natur og landskap med få eller ingen inngrep gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv.
- Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.

I henhold til verneforskriften for Junkerdal nasjonalpark; § 3 pkt. 6.1, er det et generelt motorferdsel forbud innenfor nasjonalparken:

«Motorferdsel er forbudt på land og vatn, og i lufta under 300 m».

Forvaltningsmyndigheten kan imidlertid gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport varer og materialer til hytter, jf. §3 pkt. 6.3c. Raymond Osbakk som disponerer hytta fikk den 18.02.2013 innvilget seks (6) turer med snøscooter for slik transport til hytta.

Det er imidlertid ingen hjemmel for den omsøkte transporten i verneforskriftene, men forvaltningsplanen for Junkerdal nasjonalparken tar for seg behovet for utkjøring av åte til åtejakt i kap. 4.3.5 Motorferdsel, under «Retningslinjer for forvaltningen»:

«Utkjøring av åte

Forvaltning av rovvilt skal være lik innenfor og utenfor verneområdene i Nordland. Lisensjakt på jerv er et prioritert tiltak i rovviltforvaltningen, og ved utlegging av åte vil det kunne oppstå behov for motorisert transport. Verneforskriften gir ikke åpning for dette.

For å få en mest mulig effektiv åtejakt, er det pekt på viktigheten av få, men gode åteplasser. Statens naturoppsyn, Nordland JFF, berørte kommuner og Fylkesmannen har derfor i samarbeid pekt ut åteplasser. Ingen av åteplassene ligger innenfor Junkerdal nasjonalpark pr. i dag (2006/2007), men det kan endres over tid.

- *Utkjøring av åte til utpekte plasser skal gjøres av Statens naturoppsyn eller Statskog Fjelltjenesten, primært i sammenheng med andre oppdrag. Åtets størrelse er avgjørende ved vurdering av behov for motorisert transport.*
- *Det gis ikke tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette.»*

Forvaltningsmyndigheten kan likevel gjøre unntak fra et vernevedtak i henhold til den generelle dispensasjonsbestemmelsen. Ved innføring av naturmangfoldloven 01.07.09 ble imidlertid verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse, § 4, satt ut av kraft og søknader i henhold til denne bestemmelsen må vurderes etter naturmangfoldlovens dispensasjonsbestemmelse, § 48, jf. naturmangfoldloven § 77. I naturmangfoldloven § 48, pkt 1, fastslås det at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Søknaden skal også vurderes etter prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12. Dette går særlig på kunnskapsgrunnlaget, føre-var-prinsippet, økosystemtilnærming og samlet belastning.

Vurdering

Motorferdsel er i utgangspunktet forbudt i verneområdet, og kan komme i konflikt med følgende punkter i verneformålet:

- skade eller slitasje på naturmangfoldet og vegetasjonen i området.
- forstyrrelser i forhold til naturopplevelsen og forstyrrelse i forhold til rein.

Verneforskriften åpner imidlertid for å gi tillatelse til motorisert transport til noen formål innenfor nasjonalparken, og forvaltningsplanen gir retningslinjer for dispensasjonspraksisen. Her åpnes det bl.a. for å gi en flerårig tillatelse til transport av varer, materialer og ved til egen hytte med inntil 6 turer fra marka er snødekt og til og med 1.mai. Transport til hytter i området gjøres enklest og mest miljøvennlig med snøscooter på vinteren, det skal imidlertid settes en del vilkår i forbindelse med transporten for å begrense belastningen på verneområdet med dyr- og planteliv, samt verneformålet.

I forvaltningsplanen står det om utkjøring av åte i forbindelse med åtejakt, at åtets størrelse er avgjørende ved vurdering av behov for motorisert transport, og det gis ikke tillatelse til utkjøring av åte til plasser som fra forvaltningen ikke er pekt ut til dette.

Det forutsettes at det gis dispensasjon for utlegging av åte på den aktuelle lokaliteten i møte den 24.09.2013 i Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Hytta ligger ca. 900 m innenfor grensen til nasjonalparken, og terrenget er lett tilgjengelig. Dette er ei lita gammel hytte, og størrelse tilsier at seks turer skulle være tilstrekkelig for transport av ordinært nødvendig utstyr til hytta. Åteplassen ligger 60 - 70 m fra hytta. Med dispensasjon for seks turer med snøscooter inn til den aktuelle hytta bør det også være mulig å få plass til åte / deler av kadaver samtidig med øvrig transport til hytta.

Nasjonalparkstyret mener at omsøkte tiltak, med de begrensinger som er gitt i antall, sted og tid, vurderes til ikke å være i strid med formålet med vernet av Junkerdal nasjonalpark. De innvilgede seks turene for transport av varer og utstyr til hytta kan også benyttes til transport av åte til åteplassen ved hytta. Den omsøkte kjøringen er vurdert opp mot føre-var-prinsippet. Det er derfor lagt begrensinger på ferdsele både med hensyn til antall turer og en tidsramme. Med de vilkår som er satt vil kjøring med snøscooter i dette omfanget ikke skade naturmangfoldet. Et svært begrenset antall turer på snøføre med snøscooter i den aktuelle tidsperioden vil i liten grad virke negativt på verneverdiene i området. Nasjonalparkstyret vurderer det heller ikke til at denne transporten sammen med annen lovlig kjøring i området vil medføre for stor samlet belastning på økosystemet. De gitte begrensninger i antall turer og begrensinger i kjøretid i løpet av døgnet, samt det spesielle vilkåret i forhold til rein vil være med på å redusere eventuelle konflikter i forhold til naturopplevelsen og forstyrrelse av rein.

Konklusjon

Med de vilkår som er satt, vurderes transporten ikke til å være i strid med formålet med vern av Junkerdal nasjonalpark, eller påvirke verneverdiene nevneverdig. Tiltak i dette omfanget vurderes heller ikke til å skade naturmangfoldet i nevneverdig grad. Nasjonalparkstyret gir derfor tillatelse til motorisert transport av åte til åteplassen ved hytte som disponeres av Bergfall Rovviltlag v/Raymond Osbakk.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljøverndepartementet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Parter i saken:

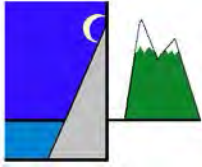
Balvatn reinbeitedistrikt	Ørnflogveien 17	8230	SULITJELMA
Bergfall rovviltlag v/Raymond Osbakk			
Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485	Trondheim
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Naturvernforbundet i Nordland	Loftjellveien 7	8602	Mo i Rana
Prosjekt utmark for Bergfall Rovviltlag	Moloveien 10	8002	BODØ
Reindriftsforvaltningen Nordland	Sjøgt. 78	8200	Fauske
Saltdal kommune	Kirkegt. 23	8250	Rognan
Statskog Fjelltjenesten v/Jim T. Kristensen	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
Statskog Salten	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS

Vedlegg:

1 Søknad om tillatelse til transport av åte til åteplass - Dorro, Sulitjelma - Junkerdal Nasjonalpark -

Andre relevante dokumenter, ikke vedlagt:

- Verneforskrift for Junkerdal nasjonalpark
- Naturmangfoldsloven
- Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

14.5.2013

Prosjekt Utmark for
Bergfall Rovviltlag
Moloveien 10
8002 Bodø

Midtre Nordland Nasjonalparkstyre
Moloveien 10
8002 Bodø

Søknad – tillatelse til transport av åte med snøscooter

Viser til søknad datert 2.5.2013 (deres saksnummer 2013/3375), samt telefonsamtale med Ole Petter Rundhaug. Det søkes med dette om 3 turer til åteplassen med snøscooter i løpet av jakt sesongen 2013/14 (10.9.2013 – 15.2.2014). Snøscooterens registreringsnummer: YK4468, eier er Raymond Osbakk.

Prosjekt Utmark søker med dette om tillatelse til å transportere åte til åteplass ved Dorro, Sulitjelma (se vedlegg 1: kart). Lokaliteten befinner seg innenfor Junkerdal Nasjonalpark. Bergfall Rovviltlag er innlemmet i prosjektet "Bedre jervejakt i Nordland", og Prosjekt Utmark søker på vegne av laget.

Prosjekt Bedre jervejakt i Nordland er finansiert gjennom FKT-midlene, tildelt av Rovviltnemnda i Nordland. Prosjektet har som målsetting å effektivisere lisensjakta på jerv i Nordland. Jakt sesongen 2013/14 blir prosjektets andre driftsår. For mer informasjon om prosjektet, se hjemmeside <http://www.bondelaget.no/jerveprosjektet/category3689.html>, eller kontakt prosjektleder.

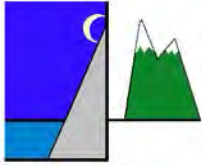
Jaktlaget jakter på denne lokaliteten fra en gammel hytte. Det er her viktig å understreke at det ikke er snakk om nybygg/nyetablering av åtebu innenfor nasjonalparken, men en eldre hytte som er leid av jaktlaget kun med tanke på åtejakt på jerv.

Det er svært viktig å holde disse åteplassene aktiv gjennom året slik at jerven venner seg med å ta turen innom. Dispensasjon til bruk av snøscooter til åtetransport utenfor nasjonalparkens grense er allerede gitt fra kommunens side. Våren 2013 har denne åteplassen vært en såkalt "teståte". Det er ikke jaktet her, men åteplassen er etablert for å undersøke potensialet for jakt på jerv. Jaktlaget har, på denne lokaliteten, dokumentert stor jerveaktivitet våren 2013.

Begrunnelse for jakt i nasjonalparken

I dette området har uttaket av jerv, historisk sett, vært svært dårlig. Området er samtidig et prioritert kalvingsland for rein jfr. "Forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, vedtatt 2011". Det bør, fra forvaltningens side, legges til rette for at motiverte og dyktige jegere skal få drive jakt også i verneområder. Dette for å følge opp stortingets rovviltforlik av 2011.

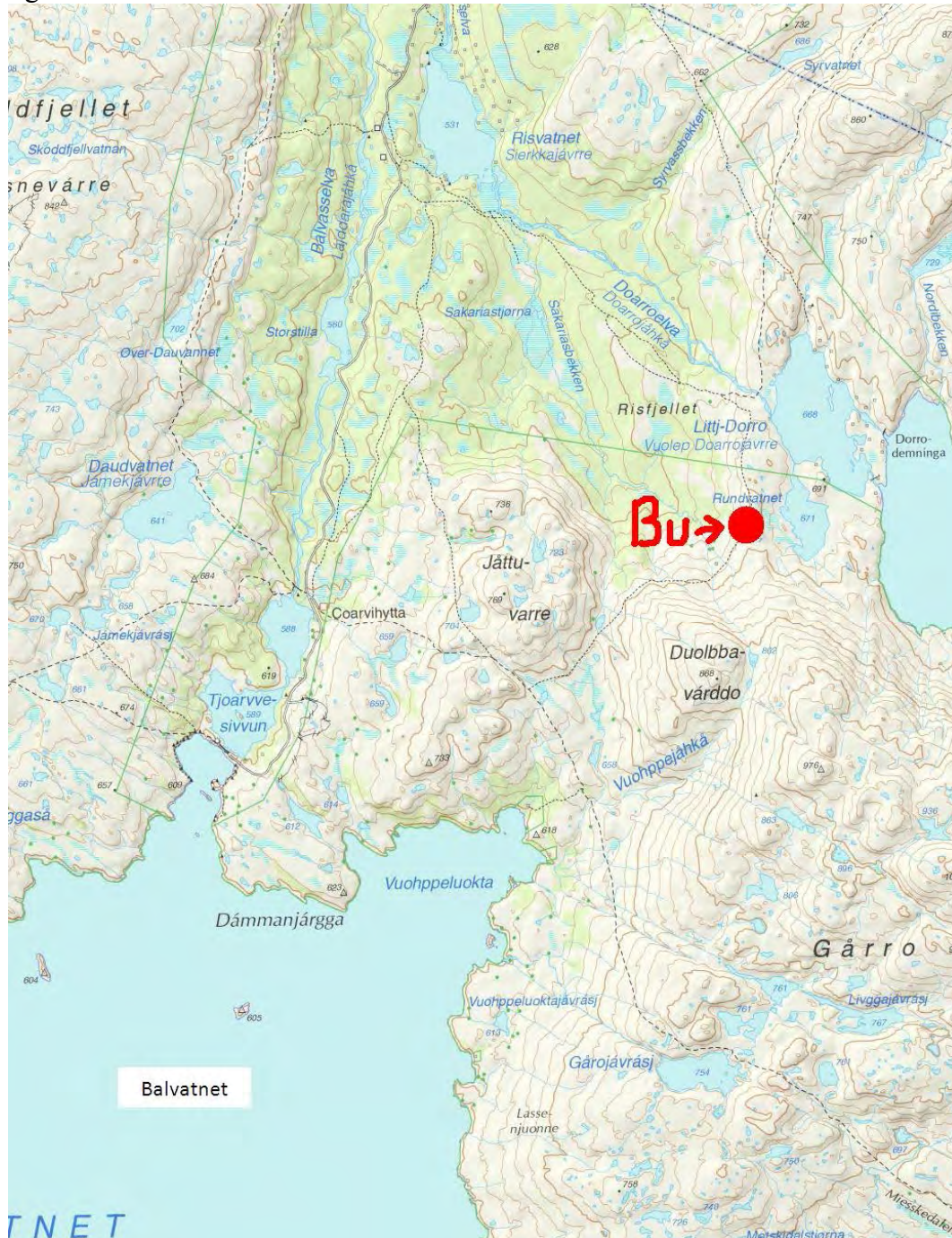
Vennlig hilsen,
Vidar Johan Bentsen
Prosjektleder

Prosjekt Utmark

Et samarbeid mellom Nordland Bondelag, Nordland Bonde- og Småbrukerlag og Allskog BA

Vedlegg 1: Kart som viser nøyaktig lokalitet for åteplassen. Nasjonalparkgrense (grønn strek) er tegnet inn.

Arkivsaksnr: 2012/2360-0

Saksbehandler: Ronny Skansen

Dato: 27.06.2013

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Midtre Nordland nasjonalparkstyre	63/2013	24.09.2013

Midtre Nordland nasjonalparkstyre - Årsmelding 2012

Forslag til vedtak

1. Styret har følgende innspill/merknader til ”Utkast til årsmelding 2012”
 - a.
 - b.
2. Sekretariatet bes om innarbeide innspillene og distribuere det justerte dokumentet som ”Styrets årsmelding for 2012” på heimesida, kommuner, Nordland fylkeskommune og Sametinget.

Bakgrunn

For 2011 ble det utarbeidet en årsmelding. Fra styret kom det signaler om at dette ønsket å få til hvert år.

En årsrapport kan gi en mer faglig vurdering av forvaltningsmessige utfordringer og gir styret en anledning til å reflektere over egen praksis med muligheter til å endre rutiner/kurs.

Om ”Utkast til årsmelding 2012”

Målsettingen har vært å lage en kort og leservennlig årsmelding med en del bilder og illustrasjoner. Sekretariatet har tatt utgangspunkt i noe av det som ble gjort fra 2011 og hentet en del informasjon fra oppsynsrapporter for 2012 fra SNO/Statskog Fjelltjenesten som foreligger for de respektive nasjonalparkene. Det er i tillegg hentet en del informasjon fra hjemmesiden vår.

For styret vil det være viktig å synliggjøre sitt arbeid utad via en årsmelding. Samtidig vil årsmeldingen være et godt grunnlag for evaluering av egen virksomhet. Vi tror også årsmeldingen vil være et viktig dokument å henvise til når våre innbyggere spør om nærmere informasjon om Midtre Nordland nasjonalparkstyres ansvar og oppgaver.

Styret og sekretariatet bør ha som mål å utvikle årsmeldingen i lag og vi håper utkastet som her legges fram kan danne et godt grunnlag for en diskusjon i styret om erfaringene fra 2012 og de utfordringer som ligger foran oss.

Vedlegg:

- 1 Utkast årsmelding 2012

Årsmelding 2012

*Den nyrestaurert stallen ved Jarbruhytta i Gåsvatnan landskapsvernområde.
Foto: Ole Petter Rundhaug*

**Midtre Nordland
nasjonalparkstyre**

Innledning

Midtre Nordland nasjonalparkstyre ble oppnevnt av Miljøverndepartementet 10. juni 2010 som del av ny forvaltningsreform. Styret fikk samtidig delegert myndighet i samsvar med § 62 i naturmangfoldsloven og hadde konstituerende møte 16. september 2010. Det er styrets andre årsmelding som legges fram. Årsmelding for 2011 er tidligere utarbeidet.

Styret har forvaltningsansvaret for nasjonalparkene Rago, Sjunghatten, Junkerdal og Saltfjellet-Svartisen samt landskapsvernområdene Saltfjellet og Gåsvatnan og Storlia naturreservat. Samlet forvaltningsområde utgjør 4096 km². Departementet har vedtatt egne vedtekter som fastlegger mandat og rammer for styrets arbeid.

Sekretariatsfunksjonen blir ivaretatt av 3 nasjonalparkforvaltere med kontorsted Nordland nasjonalparksenter i Saltdal kommune. Forvalterne er underlagt styret i alle saker.

Styrets ansvarsområde er 4096 km²

Rago nasjonalpark – 171 km² ,
Junkerdal nasjonalpark – 682 km²
Sjunghatten nasjonalpark – 417,5 km²
Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark – 1850 km²
Storlia naturreservat – 23,5 km²
Saltfjellet landskapsvernområde – 580 km²
Gåsvatnan landskapsvernområder – 120 km²

Mulig utvidelse

Lakhu nasjonalpark – 188 km² i kommunene Gildeskål, Meløy og Beiarn. Nasjonalparken opprettet ved kongelig resolusjon i desember 2012. Avklaring av forvaltningsansvaret fremover ligger hos Miljøverndepartementet. Fylkesmannen i Nordland ivaretar forvaltningen inntil videre.

Styrende organ

Styret består av 13 medlemmer hvorav 4 er valgt av Sametinget, 1 av Nordland fylkeskommune og 8 representanter for kommunene Sørfold, Bodø, Fauske, Meløy, Rødøy, Beiarn, Saltdal og Rana.

AU består av 3 medlemmer.

Midtre Nordland nasjonalparkstyre 2011-2012

Siv Mossleth, leder – Saltdal kommune (AU)
Eva-Stina Andersson, nestleder – Sametinget (AU)
Arne B. Vaag – Fauske kommune (AU)
Lars Kr. Evjenth – Sørfold kommune
Johan Petter Røssvoll – Rana kommune
Lisa Maria Blind – Sametinget
Per Thomas Kuhmunen – Sametinget
Mats Jonas Pavall – Sametinget
Torstein Simonsen – Rødøy kommune
Mari Ann Bjørkli – Meløy kommune
Gudbjørg Navjord – Beiarn kommune
Arild Nohr – Bodø kommune
Hilde Skogsholm – Nordland fylkeskommune

Styrets sekretariat

Består av 3 nasjonalparkforvaltere ansatt hos Fylkesmannen i Nordland. Sekretariatet er samlokalisert med Statskog Fjelltjenesten og Nordland nasjonalparksenter på Storjord i Saltdal.

Hanne Etnestad
Ronny Skansen
Ole Petter Rundhaug

Tiltrådte sine stillinger i perioden 1. mai – 15. juli 2011. Underlagt styret i alle saker.

Faglig bakgrunn

Biologisk utdanning på universitetsnivå og erfaring fra

- Statskog/Fjelltjenesten
- Lokal forvaltning av verneområder Setesdal-Vesthei
- Kommunal forvaltning, ledelse, miljø-, plan- og utviklingsarbeid

Nasjonalpartystyret på befaring i Sjunghatten nasjonalpark.
Foto: Ronny Skansen

Faglig rådgivende utvalg

Faglig rådgivende utvalg er valgt av styret for perioden 2011-2012 og har fått sitt mandat av styret. Utvalget skal gi råd til styret i saker som gjelder forvaltningen av verneområdene. Utvalget har hatt et møte i 2012 der tema var presentasjon av heimeside, ”Bestillingsdialogen 2013”, innledning fra 4 ulike representanter i utvalget som dannet grunnlag for gruppearbeid og oppsummering i fellesskap.

Medlemmer:

Grunneiere:

Jan Normann Nilsen – Statskog Salten
Bjørn Karlsen – Saltdal
Halvor Bakken – Fauske
Steinar Nordvik – Bodø
Bjørn Eivind Eliassen – Rødøy

Forum for Natur og Friluftsliv:

Gisle Sæterhaug – daglig leder
Erling Solvang – styreleder
Audun Sandberg – styremedlem

Reinbeitedistrikt:

Oluf Anders Kuhmunen – Saltfjellet
Annfinn Pavall – Doukta
Elise Blind – Balvatn
Nils Mathis Anti –
Hestemannen/Strandtindene

Bondelag:

Wanja Rakvåg – Rana
Geir Asle Haraldsen – Beiarn

Bonde- og småbrukerlag:

Kenneth Norum - Meløy
Lars Morten Rødaas - Sørfold

Reiselivsorganisasjoner:

Roger Johansen - Nordland Reiseliv
Torbjørn Tråslett – Polarsirkelen Reiseliv

Observatør:

Asbjørn Hagen – daglig leder Nordland nasjonalparksenter

Administrativt kontaktutvalg

Arealplanlegger Eirik Stendal - Sørfold
Miljøvernssjef Jan Wasmuth - Bodø
Leder plan/utvikling Gudrun Hagalinsdottir - Fauske
Kommuneplanlegger Trond Skoglund - Meløy

Jordbrukssjef Ole Nilsen - Rødøy Skogbrukssjef
Otto John Navjord - Beiarn Utmarks konsulent
Rune Berg - Saltdal Miljøvernssjef Hilde Sofie Hansen – Rana

Utvalget har hatt et møte i 2012 der områder for samarbeid og ”Bestillingsdialogen 2013” var tema.

Styrets arbeid i 2012

Ingen myndighet er delegert til forvalterne og alle beslutninger er tatt av styret eller AU.

5 styremøter – 102 saker

6 AU-møter og 5 ”mail-møter” – 52 saker

Driftsbudsjett og regnskap 2012

- Budsjett 2012 var kr. 3 381 000,-
- Regnskap 2012 viser et samlet forbruk på kr. 2 740 876,-.

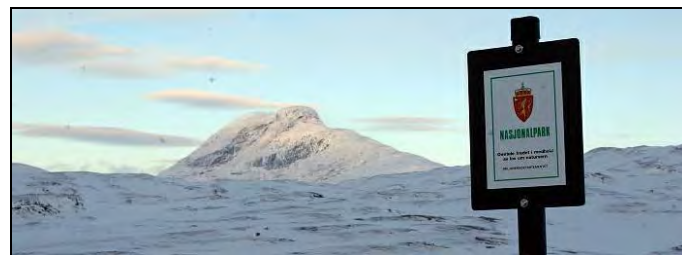
Tiltaksmidler 2012

- ”Via ”bestillingsdialogen 2012” fikk styret kr. 1 427 .000,- til sin disposisjon, hvorav 650 000,- som «frie» midler.

Oppsynsaktivitet 2012

Gjennomført av SNO/Fjelltjenesten og knyttet til SNO-oppgaver som oppsyn og skjøtsel av verneområdet samt innsats knyttet til overvåking av fjellrev/ jerv. Innenfor disse besøkene er det også utført jakt og fiskeoppsyn for Statskog.

Saltfjellet-Svartisen: Fjelltjenesten har hatt ca. 120 feltoppdrag i nasjonalpark og tilgrensede verneområder. Oppgavene er blant annet oppsyn og skjøtsel av verneområdet. I tillegg til jakt- og fiskeoppsyn for Statskog, jervregistrering, kongeørnregistrering m.m.

Nasjonalparkskilt Junkerdal nasjonalpark, Nord Saulo i bakgrunnen. Foto: Jim Tovås Kristensen

Junkerdal: Fjelltjenesten har i forbindelse med 40 feltoppdrag besøkt nasjonalparken. Dette utgjorde totalt 313 oppsynstimer. Lengden på feltoppdragene varierte fra noen timer til flere dager.

Rago: Det er gjennomført 33 oppsynsturer inne i Rago nasjonalpark, herav 2 turer opp mot området i forbindelse med utsetting/innhenting av ferdselsteler.

Sjunkhatten: Fjelltjenesten har hatt 14 oppsynsturer i nasjonalparken. I tillegg har SNO utført oppdrag på sjøsiden av nasjonalparken.

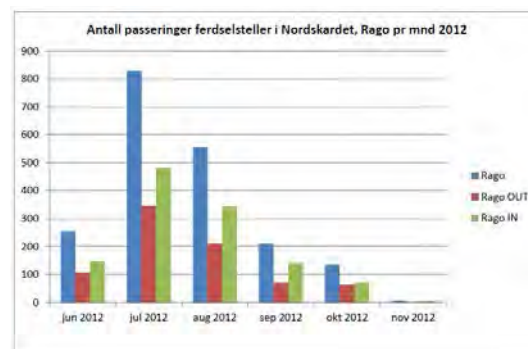
Ferdselsregistreringer

Rago: For 2012 var det to ferdselstellere ute i Rago. Ny teller ble satt ut ved Nordskardet. Totalt ble det i tidsperioden 1. juni – 31. oktober registrert 1988 passeringer ved tellerene som står før Mellomforsbrua og ved Nordskardet.

Saltfjellet-Svartisen: Det utføres ferdsels-tellinger ved 4 lokaliteter rundt nasjonalparken – Granneset, Tverrådalen, Glomdalen og Austerdalsisen. Ved Granneset var det i år ca. 1500 passeringer mot 1732 i fjor. I Tverrådalen fungerte ikke telleren. Ved Austerdalsisen var det ca. 4300 besøkende og ca. 2300 i Glomdalen.

Junkerdal: En ferdselsteler er plassert i Skaitidalen. I perioden 12. juni til og med 17. oktober er det registrert 756 passeringer for 2012.

Sjunkhatten: Antallet passeringer var i Fridalen 1641 i perioden, i Røsvikdalen 178 og ved Vatnvatn 473. Det er i helgene og særlig på søndager at utfarten er størst.

Kulturminner

Forvaltningsmyndigheten ønsker at nye kulturminner og tilstand for de som allerede er registrert rapporteres og dokumenteres årlig. Dette ligger inne som en fast bestilling.

Rester av den gamle arbeidsbrakka til sol- og blyglansgruva oppe i Ragotoppen. Foto: Hanne Etnestad

Gammel innmark og tufter etter Tjørnis fjellgård i Junkerdal nasjonalpark. Foto: Jim Tovås Kristensen

Dispensasjoner fra verneforskrifter 2012:

Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark m/verneområder:

Antall motorferdseldispensasjoner: 69
dispensasjoner gitt for totalt 552 turer.

*Antall dispensasjoner gitt fra
unntaksparagrafen (§48 nml):*
24 dispensasjoner gitt i 2012.

Brudd på verneregler: Et brudd på
verneforskriften.

Storlia naturreservat:

Antall motorferdseldispensasjoner: 2
dispensasjoner og 7 turer.

*Antall dispensasjoner gitt fra
unntaksparagrafen (§48 nml):*Ingen
Brudd på verneregler: Ingen registrert

Sjunkhatten nasjonalpark

Antall motorferdseldispensasjoner: 31
dispensasjoner; totalt 165 turer til hytter og 35
dager med ubegrenset antall turer til ved-
kjøring.

*Antall dispensasjoner gitt fra
unntaksparagrafen (§4):* 3 dispensasjoner for
motorisert persontransport
Brudd på verneregler: 2 registrerte brudd og 2
anmeldelser.

Rago nasjonalpark

*Antall dispensasjoner gitt fra
unntaksparagrafen (§48 nml):* 4 dispensasjoner
for motorferdsel.

Brudd på verneregler: Ingen registrert.

Junkerdal nasjonalpark

Antall motorferdseldispensasjoner: 25
dispensasjoner gitt for totalt 132 turer, pluss
en dispensasjon med ubegrenset antall turer.

*Antall dispensasjoner gitt fra
unntaksparagrafen (§48 nml):* 7 dispensa-
sjoner, hvorav 6 dispensasjoner for motor-
ferdsel og 1 dispensasjoner gitt til rydding av
kratt.

Nedtransport av materialer.
Foto: Carl Nordberg

Turgåere på vei opp i Saltfjellet.
Foto: Ole Petter Rundhaug

Brudd på verneregler: Flere tilfeller av ulovlig motorferdsel over grensen til Sverige, ingen anmeldelser.

Klagesaker

Røde Kors

Styret gav i styremøte 27. januar 2012 Røde Kors hjelpekorpsene tillatelse til øvelsesaktivitet og kjentmannsturer innenfor alle verneområdene. Røde Kors og Balvatn reinbeitedistrikt påklaget vedtaket. Røde Kors mente i hovedsak at vilkårene som var satt av styret var urimelige. I tillegg var det flere klager fra de ulike hjelpekorpsene på de ulike turene. Reinbeitedistriktet klaget på omfanget av tillatelsen som var gitt for Junkerdal og i en ugunstig tidspunkt på året av hensynet til reinen.

Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt vedtak i styremøte 28. mars og oversendte saken for endelig behandling i Miljøverndepartementet (MD). I forberedende klagebehandling 22. november støttet Direktoratet for naturforvaltning i all hovedsak opp om nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Andre klagesaker

Gåsvatnan: Klage på avslag på utvidelse av hytte ved Kvitbergvatnet. Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt vedtak i styremøte 6. desember og oversendte saken for endelig behandling i MD.

Junkerdal: Klage på kjøretider i forbindelse med dispensasjon for transport av varer og utstyr til hytte ved Solvågvatnet. Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt vedtak i styremøte 6. desember og oversendte saken for endelig behandling i MD.

Sjunkhatten: Klage på avslag på bruk av ATV til uttransportering av felt elg i Fridalen. Styret ga tillatelse til bruk av «jernhest» i henhold til verneforskrift og forvaltningsplan. Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt vedtak i styremøte 6. desember og oversendte saken for endelig behandling i MD.

Klage på avslag til bygging av grillhytte og vedbod i Purkvika i Sørfold kommune. Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt vedtak i styremøte 6. desember og oversendte saken for endelig behandling i MD.

*Fjelltjenesten på oppsyn i Rago nasjonalpark.
Foto: Tore Veisetaune*

*Grillhytte i Purkvika, Sjunkhatten nasjonalpark.
Foto: Ronny Skansen*

Forvaltning av verneverdier og tilrettelegging – ”Bestillingsdialogen 2012”

Tiltakene er gjennomført i regi av SNO, Statskog Fjelltjenesten, grunneierlag og andre samarbeidspartnere

Gjennomførte og påbegynte tiltak

Rago

- Drift av servicebygg Lakshola
- Opprydding gammelt reingjerde
- Informasjonsskilt gamle Ragohytta
- Nye informasjonstavler og plakater ved innfallsportene
- Støtte til restaurering av SFJFF's hytte ”Fjellrosa” ved Litleverivatnet
- Skifte ut gammel bru Storskogvatnet

Oppsetting av ny hengebru over utløpet av Storskogvatnet.
Foto: Stein Ove Johannessen og Tore Veisetaune.

RAGOBRAKKA

– husvær for arbeidsfolket under malmteing i Ragotoppen i perioden 1916 – 1918.

I 1916 ble det satt igang lettevirksomhet etter malm i Ragotoppen. Det ble funnet blyglans, sink og sølv, og det ble planlagt et storslått industriprosjekt i området. Driften måtte imidlertid stoppes da første verdenskrig endte. Prisene ble dårlige, og på grunn av uenøytlig oppmåling av grensa var gruvegangen kommet inn i Sverige allerede etter 50 m. Gruveinngangen ligger høyt oppe i nord-vest sida av Ragotoppen.

**La dette gamle kulturminnet få ligge i fred, ta kun med deg bilder!
Ikke brenn bål på lokaliteten, eller benytt restene som bålved!**

 Ragobrakka – a shelter for workers prospecting for ore on the Ragotoppen mountain from 1916 to 1918. Please leave this old memorial to our cultural heritage in peace – take only photographs! Do not start bonfires on the site, or use the remains for firewood.

 Die Rago-Baracke – Unterkunft für die Arbeiter, als von 1916 bis 1918 im Gebiet Ragotoppen nach Erz gesucht wurde. Lassen Sie diese kulturhistorische Spur alter Nutzung unberührt – nehmen Sie nur Bilder mit! Entfachen Sie bitte kein Feuer an diesem Ort! Benutzen Sie bitte die Reste nicht als Brennholz!

Tegninga viser Ragobrakka slik den så ut. Det meste av teirningen er nå forsvunnet, men restene ligger her som ei minne fra tidligere tiders slit og pågangsmot. Ragobrakka huset 12 mann; åtte gruvearbeidere, to buare og ei kokke, pluss et eget rom for stigeren - daglig leder av drifta. Tømmeret til brakka ble hogd ved Storskogvatnet, og materialet fraktes på ryggen opp til tomta. Brakka var i bruk til den nye Ragohytta ble satt opp på 1970-tallet.
Tegning: Matti Jäntti

MIDTRE NORDLAND NASJONALPARKSTYRE

Restaurering av Fjellrosen.
Foto: Ole Petter Rundhaug

Informasjonstavle, rasteplass og servicebygg i Lakshola, utgangspunkt for Rago nasjonalpark.

Foto: Tore Veisetaune

Junkerdal

- Inforom Balvassdammen
- Opprydding gamle båter Rosna og Fuglevatnet
- Nye informasjonstavler 4 stykker
- Skilting av riksgrensen for å begrense motorferdselen
- Vedlikehold båttrekk Fuglevatnet
- Brøyting og vedlikehold av veg Ner Skaiti
- Infopunkt Storjord
- Transport til BOT's/SJFF's hytter

Informasjonstavle i Evenesdal.
Foto: Jim T. Kristensen

Supplering av skilt langs riksgrensen for å bedre informasjon for scooterkjørere på svensk side. Foto: Statens kartverk

Henleggelse av båter ved Rosna.
Foto: Jim Tovås Kristensen

Informasjonsrom ved Balvatnet.
Foto: Jim Tovås Kristensen

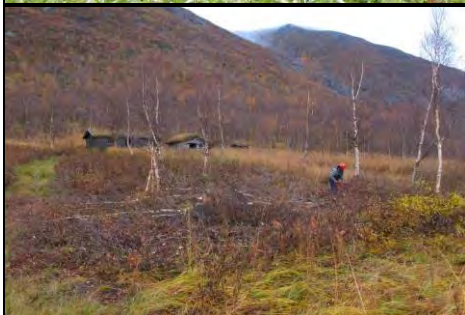
Det gamle båttrekket mellom Balvatnet og Fuglevatnet. Foto: Jim Tovås Kristensen

Fjellsolblom. Foto: Svein Erik Pedersen

Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark m/verneområder

- Brøyting av P-plasser ved Stolpen og Skoglund
- Slått av innmark på fjellgårdene Granneset og Bredek. Innkjøp av maskinelt utstyr. Restaurering av stallen ved Jordbruhytta
- Transport av utstyr til RT's og BOT's hytter
- Riving av varder Polarsirkelsenteret
- Oppsetting av nye verneskilt
- Registrering av søppel, kjørespor barmark og beitepåvirkning i verneområdene
- Dialog med Saltfjellet reinbeitedistrikt om retningslinjer for barmarkskjøring i regi av reindriften. Videreføres i 2013.

Slått og rydding av skog ved Bredek og Stormdalsgården. Foto: Kristian Sivertsen

Transport av ved og gass til Midtistua, Saltfjellet – Svartisen nasjonalpark. Foto: Kristian Sivertsen

Bygging av varder og steinskriving ved Polarsirkelsenteret. Foto: Kristian Sivertsen

Registrering av søppel og kjørespor. Foto: Jim T. Kristensen og Kristian Sivertsen

Sjunkhatten

- Tilskudd til grusing av vei ved Rye/Tverrbakken
- 18 nye informasjonstavler rundt hele parken
- Klopplugging av sti til Finnkonakken ved Nordlivatnet
- Vedlikehold/ny bru over utløpet av Austerdalsvatnet

Mot Sørkjolen. Foto: Geir Håkon Olsen

Informasjonstavle på Øyjorda, Kjerringøy. Foto: Tore Veisetaune

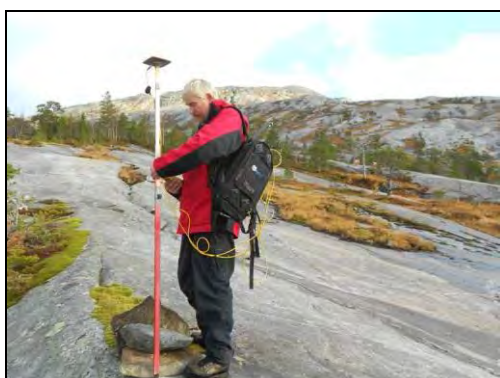
Reingjerde i Fridalen. Foto: Tore Veisetaune

Informasjonsplakat på rorbuseret i Tårnvika. Foto: Tore Veisetaune

Vernesilt ved Heggmoatnet. Foto: Tore Veisetaune

Grensemerking av nasjonalparken. Foto: Tore Veisetaune

Bestillingsdialogen 2013:

C-lista:

Omsøkte prosjekt utgjør totalt for de fire parkene kr. 1 468 000,-:

Saltfjellet – Svartisen np
m/landskapsvernområder og Storlia

naturreservat – 895 000,-

Rago np – 60 000,-

Junkerdal np – 165 000,-

Sjunkhatten np – 318 000,-

Alle nasjonalparker 30 000,-

B-lista:

I tillegg kommer bestilling på totalt 46 ukesverk for B-oppgaver fordelt slik i parkene:

- Saltfjellet – Svartisen np
m/landskapsvernområder og Storlia
naturreservat – 21,2 ukesverk
- Rago np – 7,9 ukesverk
- Junkerdal np – 12,7 ukesverk
- Sjunkhatten np – 4,2 ukesverk.

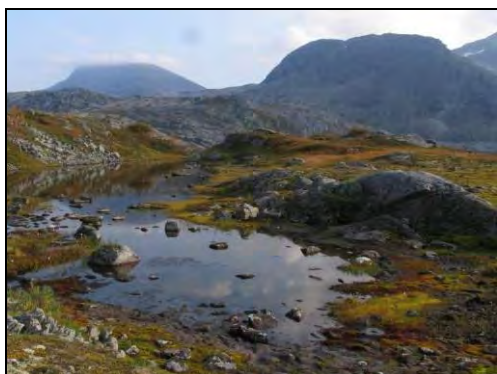
Forvaltningsplaner – status

Forslag til forvaltningsplan for Rago nasjonalpark har vært sendt på høring høsten 2012. Planen vil bli sendt til endelig godkjenning i løpet av 2013.

Forvaltningsplanen for Sjunkhatten nasjonalpark er godkjent av Direktoratet for naturforvaltning og nasjonalparkstyret.

Forvaltningsplan for Junkerdal nasjonalpark ble godkjent i 2008.

Forvaltningsplanen for Saltfjellet/Svartisen nasjonalpark er fra 1989, og skal revideres samtidig med verneforskriftene og eventuelle grensendringer. Prosessen ble igangsatt i 2012 med oppstartmelding og folkemøter.

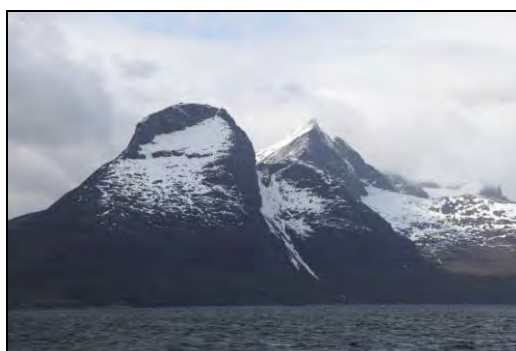
Inn mot Rago. Foto: Hanne Etnestad

Oppsyns- og fagrapporter

Oppsynsrapporter for 2012 fra Statskog Fjelltjenesten er mottatt for nasjonalparkene Rago, Junkerdal, Sjunkhatten og Saltfjellet-Svartisen. SNO har også avgitt oppsynsrapport for 2012 for Sjunkhatten.

Følgende fagrapporter mottatt for Sjunkhatten. Nasjonalparkstyret har vært oppdragsgiver:

Konsekvensvurdering av tilrettelegging for friluftsliv på bestanden av hekkende våtmarksfugler i området Hømmervatnet-Sætervatnet i Sjunkhatten nasjonalpark

Sjunkhatten. Foto: Ole Petter Rundhaug

Styrets og forvalternes deltakelse på konferanser i 2012

Nasjonalparkkonferansen på Otta 31. august og markering av Rondane 50 år 1. og 2. september 2012

- 5 av styrets medlemmer og 2 av forvalterne deltok

Fagsamling DN 29. februar og 1. mars 2012

- Nasjonalparkforvalterne deltok

Fagsamling DN 23.-25. april 2012

- Nasjonalparkforvalterne deltok

Fagsamling DN 13.-15. november 2012

- 1 av nasjonalparkforvalterne deltok

Avdelingstur på Island med miljøvern avdelingen Fylkesmannen

31. mai- 4. juni. 2012

- 2 av nasjonalparkforvalterne deltok

Vernefagsamling i Langesund (Telemark) 22-24 mai 2012

- Nasjonalparkforvalterne deltok

Hjemmeside

I første halvdel av 2012 fikk nasjonalparkstyret som første nasjonalparkstyre i drift egen nettside. Adressen på nettsiden er: <http://www.nasjonalparkstyre.no/Midtre-Nordland/> Her finner du informasjon om Midtre Nordland nasjonalparkstyre sine sakslister, møteprotokoller, møtekalender, søknadsskjema, informasjon om tiltak og prosjekter i verneområdene, fagrapporter, kontaktinformasjon m.m.

Besøksrunde i medlemskommunene

I løpet av høsten 2012 har det vært gjennomført besøksrunde i de ulike 8 medlemskommunene i kommunestyrene. Besøkene har blitt godt mottatt i de ulike kommunene. Av praktiske årsaker blir noen besøk gjennomført i første halvdel av 2013.

Vernegrensen for Junkerdal nasjonalpark endret

Direktoratet for naturforvaltning vedtok i brev av 19.03.12 endring av grensa for Junkerdal nasjonalpark ved grensepunkt 6, ved høyde 536, øst for Daja i Sulitjelma. Ved endring av grensa ble et areal på 0,12 km² tatt ut av nasjonalparken. Ttraséen for den åpne snøscooter-løypa /"turistløypa" fra Daja og inn til Låmivatnet og videre til svenskegrenna kan nå i sin helhet gå utenfor nasjonalparken.

Oppstartsmelding Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark

I juli 2012 ble oppstartsmelding for arbeidet med utvidelse av Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark og revidering av forvaltningsplan og verneforskrifter for nasjonalparken og verneområdene på Saltfjellet sendt på høring. Nasjonalparkstyret vil ha ansvaret for utarbeidelse av forvaltningsplan, mens Fylkesmannen vil ha ansvaret for eventuell utvidelse og revisjon av verneforskriften. Melding om oppstart er sendt ut til berørte kommuner, grunneiere, brukere og rettighetshavere.

Opplæring av nye styre- og varamedlemmer

I slutten av oktober ble det holdt opplæring av nye styre- og varamedlemmer i Bodø. Opplæring ble gjennomført i lag med styrene fra Lomsdal-Visten og Vega. Foredragsholdere bestod av Fylkesmannen i Nordland, Statens naturoppsyn, Statskog v/ Fjelltjenesten, Direktoratet for naturforvaltning og forvalterne til de ulike styrene. Temaene var blant annet naturmangfoldloven, informasjon om oppsynet, rutiner for saksbehandling, økonomi og rutiner, kommuneloven, verneforskrifter, oppsynsressurser og bestillingsdialogen.

Etablering av Lahko nasjonalpark

Den 14. desember 2012 ble det av Kongen i Statsråd vedtatt etablering av Lahko nasjonalpark. Nasjonalparken er 188 km² stor og ligger i Beiarn, Gildeskål og Meløy kommuner. Fremtidig forvaltningsansvar vil bli avgjort i løpet av 2013. Inntil videre har Fylkesmannen i Nordland forvaltningsansvaret for nasjonalparken.

Møte med Miljøvernministeren

Nasjonalparkstyre hadde 15. mars 2012 møte med miljøvernminister Erik Solheim. Agendaen for møtet var endring av styrets vedtekter og delegering av myndighet fra styret til forvalterne i kurrante saker, forventninger om et budsjett- og styringssystem med rammetildelinger, Sjunkehatten nasjonalpark - fylkesdelplan Sjunkan-Misten, arkitektkonkurranse for innfallsportene, tilrettelegging for funksjonshemmede innenfor nasjonalparken og behov for økte oppsynsressurser i verneområdene. For Midtre Nordland nasjonalparkstyre deltok Inge Myrvoll (tidligere leder), Arne Bjørn Vaag, Arild Nohr og nasjonalparkforvalter Ole Petter Rundhaug.

Befaring og styremøte i Sjunkehatten nasjonalpark

I slutten av mai 2012 var styret på befaringsbåt i Sjunkehatten nasjonalpark. Turen startet fra Røsvik i Sørfold kommune. Videre gikk turen innom Færøyvalen, Vassvika, Sjunkean, Øyjord (Kjerringøy) og Rørstad. På ettermiddagen endte turen i Tårnvika på Kjerringøy. Her var det overnatting i rorbuer. Dagen derpå var det styremøte på tettstedet Kjerringøy i Bodø kommune.

Samarbeid med Nordlandsforskning om utvikling av besøksstrategi

Den 28. mars hadde styret et seminar om verdiskapning. På seminaret deltok blant annet Nordlandsforskning. Nasjonalparkstyret hadde i begynnelsen av mai 2012 møte med Nordlandsforskning der en drøftet mulighetene for et videre samarbeid om verdiskapning. Etter hvert er en blitt enig om at Nordlandsforskning utarbeider en situasjonsanalyse for verneområdene til Midtre Nordland. Dette gjøres som første ledd i utviklingen av en besøksstrategi.

Kontorsituasjon Storjord

Høsten ble det startet opp med en større byggeprosess på Storjord som følge av bygging av Per Adde og Kajsa Zetterquist kunstgalleri. I tillegg har det vært en god del ombygging på selve nasjonalparksenteret. På grunn av byggeaktiviteten har kontorsituasjonen ikke vært optimal for sekretariatet. Da har i tillegg vært en del utfordringer med gjennomføring av møter og lignende. Imidlertid vil det i løpet av 2013 dette ha ordnet seg, da alt er ferdigstilt.

Stallen ved Jordbruhytta

Stallen i Jarbrudalen innenfor Gåsvatnan landskapsvernområde i Saltdal kommune har i løpet av 2012 blitt restaurert. Stallen eies av Bodø og Omegn Turistforening. Prosjektet har hatt en kostnadsramme på 290 000 kroner og finansieres av egne midler fra turistforening, dugnad, Nordland fylkeskommune, Statens kulturminnefond og Midtre Nordland nasjonalparkstyre.

Oppfølging av fylkesdelplan og forvaltningsplan for Sjunkehatten nasjonalpark – møte med ordførere og rådmenn

Den 15. oktober 2012 hadde styret og sekretariatet et møte der ordførere og rådmenn fra de tre kommunene i Sjunkehatten nasjonalpark. Temaet var hvordan kan en få igangsatt tiltakene som ligger inne i fylkesdelplan og forvaltningsplan for Sjunkehatten. Det ble blant annet påpekt viktigheten av at hoved innfallsportene for nasjonalparken blir realisert. Det ble konkludert med at en setter i gang arbeidet med å få på plass en 3-årig prosjektstilling som kan arbeide med mange av disse prosjektene i fylkesdelplanen.

*Ordføreren i Saltdal åpner infopunktet på Storjord.
Foto: Jim Tovås Kristensen*

*Samling for SNO-ansatte på tur i Sjunkehatten nasjonalpark.
Foto: Ole Petter Rundhaug*

Mo i Rana

24.september 2013

Siv Mossleth, leder

Eva-Stina Andersson

Arne B. Vaag

Lars Kr. Evjenth

Johan Petter Røssvoll

Lisa Maria Blind

Per Thomas Kuhmunen

Mats Jonas Pavall

Torsten Simonsen

Mari Ann Bjørkli

Gudbjørg Navjord

Arild Nohr

Hilde Skogsholm